

ΔΗΜΟΣ ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗΣ

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΔΗΜΟΥ ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗΣ
2008-2010**

**ΑΝΑΛΥΣΗ &
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ**

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ**

**ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ & ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗΣ
Ε.Ε.Τ.Α.Α.**

Ιούλιος 2008

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	4
1.1 ΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ.....	4
1.1.1 Θεσμικό πλαίσιο	4
1.1.2 Σκοπός.....	5
1.1.3 Διαδικασία εκπόνησης.....	6
1.1.4 Δομή και περιεχόμενο.....	8
1.2 Ο ΔΗΜΟΣ ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗΣ.....	10
1.2.1 Βασικά χαρακτηριστικά.....	10
1.2.2 Ιστορικό.....	12
1.2.3 Ένταξη στο ευρύτερο χωροταξικό και διοικητικό πλαίσιο.....	12
2. Η ΤΟΠΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	23
2.1 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ.....	23
2.1.1 Φυσικό περιβάλλον.....	23
2.1.2 Οικιστικό – δομημένο περιβάλλον.....	28
2.1.3 Τεχνικές υποδομές – Δίκτυα	32
2.1.4 Διαχείριση απορριμμάτων	37
2.1.5 Κρίσιμα ζητήματα του τομέα.....	44
2.2 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΠΑΙΔΕΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	48
2.2.1 Κοινωνική πολιτική.....	48
2.2.2 Παιδεία.....	51
2.2.3 Πολιτισμός.....	56
2.2.4 Αθλητισμός	57
2.2.5 Κρίσιμα ζητήματα του τομέα.....	58
3. Ο ΔΗΜΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΘΥΓΑΤΡΙΚΑ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ	63
3.1 ΔΙΟΙΚΗΣΗ & ΟΡΓΑΝΩΣΗ.....	63
3.1.1 Οργανωτική δομή.....	63
3.1.2 Ανθρώπινο δυναμικό	69
3.1.3 Κτίρια και Υλικοτεχνική Υποδομή	73
3.1.4 Νέες Τεχνολογίες & Διοικητικές-διαχειριστικές καινοτομίες.....	74
3.1.5 Θυγατρικά Νομικά Πρόσωπα και συνεργασίες του Δήμου.....	76
3.1.6 Κρίσιμα ζητήματα για την οργάνωση του Δήμου και των Ν.Π.....	78
3.2 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ.....	80
3.2.1 Οικονομική ανάλυση πρωτοβάθμιων Ο.Τ.Α.....	80
3.2.2 Ανάλυση εσόδων.....	84
3.2.3 Ανάλυση εξόδων.....	104
3.2.4 Θυγατρικά Νομικά Πρόσωπα του Δήμου.....	117
3.2.5 Δείκτες.....	122
3.2.6 Προτεινόμενη δανειακή πολιτική.....	128
3.2.7 Κρίσιμα ζητήματα για τα οικονομικά του Δήμου και των Ν.Π.....	129

4. ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ.....	132
4.1 ΕΘΝΙΚΟΣ & ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ 2007-2013.....	132
4.1.1 Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αττικής 2007-2013.....	132
4.1.2 Ειδικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δυτικής Αθήνας.....	135
4.2 ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ & ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ	141
4.2.1 Γενικό όραμα και Στόχοι του Δήμου.....	141
4.2.2 Στόχοι για Περιβάλλον και Ποιότητα ζωής.....	144
4.2.3 Στόχοι για Κοινωνική πολιτική, Παιδεία, Πολιτισμό, Αθλητισμό.....	150
4.2.4 Στόχοι για την οργανωτική & διαχειριστική βελτίωση του δήμου.....	155
5. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 2008-2010	159
5.1 ΣΧΕΔΙΑ ΔΡΑΣΗΣ.....	159
5.1.1 Διάρθρωση σε Άξονες, Μέτρα, Στόχους	159
5.1.2 Πίνακες Σχεδίων Δράσης ανά Άξονα, Μέτρο και Στόχους.....	163
5.2 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ.....	192
5.2.1 Συνολικό κόστος Επιχειρησιακού Προγράμματος	192
5.2.2 Εκτίμηση εξόδων-εσόδων διετίας 2009-2010	196
5.2.3 Εκτίμηση εσόδων – πηγές χρηματοδότησης.....	201

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 ΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

1.1.1 Θεσμικό πλαίσιο

Ο νέος **Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας** (ν. 3463/2006), στο Κεφάλαιο Ζ' και στα άρθρα 203 έως 207 εισάγει, για πρώτη φορά, την υποχρέωση των Δήμων, Κοινοτήτων και Συνδέσμων να εκπονούν Επιχειρησιακά Προγράμματα (Ε.Π.).

Σύμφωνα με το άρθρο 204, υποχρέωση εκπόνησης έχουν οι Δήμοι με πληθυσμό άνω των 10.000 κατοίκων, οι Δήμοι που προέρχονται από εθελούσια συνένωση και Δήμοι, Κοινότητες και Σύνδεσμοι που καλύπτουν τις προϋποθέσεις που καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και μετά από γνώμη της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων. Στο άρθρο 205 καθορίζεται ο χρόνος κατάρτισης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, ο οποίος ακολουθεί τη δημοτική περίοδο και τέλος, στο άρθρο 206 ρυθμίζεται το περιεχόμενο και η δομή των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.

Η **Υπουργική Απόφαση 18183/2007** εξειδίκευσε περαιτέρω το περιεχόμενο, τη δομή και τον τρόπο υποβολής των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων στην Περιφέρεια και το **Προεδρικό Διάταγμα 185/2007**, όρισε τα όργανα και τη διαδικασία κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων των ΟΤΑ α' βαθμού. Οι **εγκύκλιοι 45/2006, 66/2007 και 8/2008** διευκρίνισαν και ερμήνευσαν περαιτέρω ζητήματα του περιεχομένου και της διαδικασίας σύνταξης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων. Στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εσωτερικών (www.ypes.gr) υπάρχουν τα προαναφερθέντα νομικά κείμενα.

Η τρέχουσα περίοδος, είναι η πρώτη περίοδος εφαρμογής των προβλέψεων του ΔΚΚ και ως εκ τούτου αποφασίστηκαν ορισμένες ρυθμίσεις, τόσο σε σχέση με το χρόνο εκπόνησης και την προθεσμία υποβολής, όσο και σε σχέση με την εξειδίκευση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων σε ετήσια προγράμματα δράσης.

Συγκεκριμένα:

- Η προθεσμία υποβολής των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων στις Περιφέρειες, είναι η 31^η Ιουλίου 2008. Οι ΟΤΑ, μέχρι την 31^η Ιουλίου θα πρέπει να έχουν υποβάλλει στην Περιφέρεια, με ευθύνη του Δημάρχου, Έκθεση με τις διαδικασίες κατάρτισης του Επιχειρησιακού τους Προγράμματος, εγκεκριμένη από το Δημοτικό Συμβούλιο (αρ.9 της Υ.Α. 18183/2-4-2007). Η Έκθεση με τις διαδικασίες κατάρτισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος, υποβάλλεται στη Διεύθυνση Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Περιφέρειας και κοινοποιείται στη Διεύθυνση Σχεδιασμού και Ανάπτυξης.
- Ετήσιο πρόγραμμα δράσης του Δήμου για το έτος 2008 αποτελεί το τεχνικό πρόγραμμα και ο οικονομικός προγραμματισμός του έτους 2008.
- Τα Νομικά Πρόσωπα για τη φετινή χρονιά (2008) θα υποβάλλουν μόνο τον οικονομικό τους προϋπολογισμό.
- Δεν απαιτείται η σύνταξη δεικτών αξιολόγησης.

1.1.2 Σκοπός

Η διαδικασία προγραμματισμού στους Δήμους, μέχρι σήμερα, περιελάμβανε τη σύνταξη του ετήσιου Τεχνικού Προγράμματος και του ετήσιου Οικονομικού Προγραμματισμού, που σύμφωνα με το ΔΚΚ καταρτίζονται κάθε χρόνο, τουλάχιστον δύο μήνες πριν την έναρξη του οικονομικού έτους.

Βεβαίως, οι διαδικασίες αυτές απέχουν πολύ από το να χαρακτηρισθούν διαδικασίες προγραμματισμού με βάση τη διοικητική θεωρία και την πρακτική προγραμματισμού που εφαρμόζεται σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Η ανάγκη εισαγωγής διαδικασιών προγραμματισμού στους ΟΤΑ υπαγορεύεται από πολλούς παράγοντες, ορισμένοι εκ των οποίων είναι οι ακόλουθοι:

- Τα προβλήματα που έχει να επιλύσει η Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι πολύπλευρα και σύνθετα
- Οι συνεργασίες και ο εναρμονισμός με άλλα επίπεδα προγραμματισμού είναι αναγκαίος
- Η εξεύρεση πόρων, περιορισμένων συνήθως, αποδεικνύεται μια πολύπλοκη διαδικασία
- Η ετοιμότητα ανταπόκρισης σε προγράμματα εθνικών και ευρωπαϊκών φορέων είναι προϋπόθεση για την αξιοποίηση ευκαιριών

Η πρώτη εγκύκλιος, 45/2006, που απεστάλη στους ΟΤΑ με πληθυσμό άνω των 10.000, τον Οκτώβριο του 2006, αναλύει σε μεγάλη έκταση το σκοπό, του νέου για τους ΟΤΑ, θεσμού.

Συνοπτικά, σημειώνεται ότι:

*«**σκοπό** αποτελεί η δημιουργία μόνιμων εσωτερικών διαδικασιών και συστημάτων προγραμματισμού, υλοποίησης και παρακολούθησης των αποτελεσμάτων της δράσης της πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση» ...*

*«**στόχος** είναι η διαδικασία του προγραμματισμού, της παρακολούθησης και της μέτρησης των αποτελεσμάτων των δράσεων του Ο.Τ.Α., να αποτελέσει μια σταθερή εσωτερική λειτουργία και διαδικασία, στην οποία θα συμμετέχει σε όλες τις φάσεις, με συγκεκριμένο ρόλο, το ανθρώπινο δυναμικό του».*

Τα αναμενόμενα οφέλη για τους ΟΤΑ, αφορούν:

- ✓ στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας της λειτουργίας τους,
- ✓ στην προώθηση του αναπτυξιακού και κοινωνικού τους ρόλου,
- ✓ στην καλλίτερη εξυπηρέτηση των πολιτών
- ✓ στην αποδοτικότερη και αποτελεσματικότερη κατανομή και αξιοποίηση των πόρων,
- ✓ στην προσέλκυση πρόσθετων οικονομικών πόρων,
- ✓ στην επίσπευση της ωρίμανσης και της υλοποίησης των δράσεων,
- ✓ στον περιορισμό της αποσπασματικής αντιμετώπισης των προβλημάτων,
- ✓ στο συντονισμό των δομών του Ο.Τ.Α., τη βελτίωση του τρόπου διοίκησης και την προώθηση του εσωτερικού μετασχηματισμού των Ο.Τ.Α.,
- ✓ στην ανάπτυξη συνεργασιών με πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα,

- ✓ στην ενίσχυση της τοπικής δημοκρατίας και την αύξηση της δυνατότητας κοινωνικού ελέγχου

Βεβαίως, προκειμένου να επιτευχθεί ο συγκεκριμένος σκοπός απαιτείται ένα σύνολο ενεργειών, όπως π.χ. η κατάρτιση και η εξειδίκευση στελεχών των ΟΤΑ, η δημιουργία αρμόδιων οργάνων και λειτουργιών στο πλαίσιο της οργανωτικής δομής των ΟΤΑ, η παροχή ειδικών εργαλείων και συστημάτων στους ΟΤΑ και τέλος η ευαισθητοποίηση των διοικήσεων των ΟΤΑ σε θέματα προγραμματισμού. Το επιχειρησιακό πρόγραμμα αποτελεί μια αφορμή για να ξεκινήσει η διαδικασία προγραμματισμού και είναι σκόπιμο να μην αντιμετωπισθεί μόνο ως μια μελέτη αλλά ως ένα εργαλείο που θα χρησιμοποιηθεί από όλες τις ενότητες και τη διοίκηση του Δήμου.

Όσον αφορά τη σταδιακή προσαρμογή του ανθρώπινου δυναμικού του Δήμου, οι διαδικασίες σύνταξης του επιχειρησιακού προγράμματος που ορίζει το Π.Δ. 185/2007, εκτιμάται ότι συνεισφέρουν στην κατεύθυνση αυτή.

1.1.3 Διαδικασία εκπόνησης

Σύμφωνα με την προβλεπόμενη από το θεσμικό πλαίσιο διαδικασία εκπόνησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, ο Δήμαρχος Πετρούπολης, με την 436/2007 απόφασή του, όρισε Διεπιστημονική Ομάδα Έργου (Δ.Ο.Ε.) του Δήμου, αποτελούμενη από τους :

- Δημητρίου Σοφία, Αντιδήμαρχο αρμόδια για θέματα Διοικητικά
- Κολυβά Νικόλαο, Διευθυντή Προγραμματισμού,
- Περδικάρη Βασιλική, Διευθύντρια Τεχνικών Υπηρεσιών,
- Παναγοπούλου Ευαγγελία, Διευθύντρια Οικονομικών Υπηρεσιών,
- Μαρκόπουλο Χαράλαμπο, Διευθυντή Περιβάλλοντος
- Παπουτσά Ευαγγελία, Διευθύντρια Διοικητικών Υπηρεσιών

Τη Διεπιστημονική Ομάδα Έργου του Δήμου υποστήριξε ομάδα στελεχών και συνεργατών της ΕΕΤΑΑ αποτελούμενη από τους:

- Βίκυ Φλέγγα, Οικονομολόγο, Msc Περιφερειακή Ανάπτυξη, στέλεχος της Διεύθυνσης Οργάνωσης και Πληροφορικής της ΕΕΤΑΑ
- Ντίνα Γκούτη, Χημικό μηχανικό, Msc Διαχείριση Περιβάλλοντος, στέλεχος της Διεύθυνσης Ανάπτυξης της ΕΕΤΑΑ
- Αλέξανδρο Γεωργίου, Κοινωνικό ανθρωπολόγο, στέλεχος της Διεύθυνσης Ανάπτυξης της ΕΕΤΑΑ
- Τάσο Σαπουνάκη, Οικονομολόγο, σύμβουλο Τοπικής Ανάπτυξης
- Κική Βάσσου, Αρχιτέκτονα-Πολεοδόμο, σύμβουλο Τοπικής Ανάπτυξης και
- Βασίλη Ξυδιά, Μηχανικό οργάνωσης και προγραμματισμού

Η υποστήριξη της Διεπιστημονικής Ομάδας Έργου από τα στελέχη και τους συνεργάτες της ΕΕΤΑΑ βασίστηκε σε ευρύτερη συνεργασία που πραγματοποιήθηκε γι' αυτό το σκοπό μεταξύ:

- του Υπουργείου Εσωτερικών
- της Ελληνικής Εταιρίας Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης Α.Ε.

- του Αναπτυξιακού Συνδέσμου Δυτικής Αθήνας
- του Δήμου Αγίας Βαρβάρας
- του Δήμου Καματερού
- του Δήμου Πετρούπολης

Η συνεργασία έλαβε τη μορφή Προγραμματικής Σύμβασης που υπογράφηκε μεταξύ των παραπάνω φορέων στις 9 Ιουνίου 2008. Στο πλαίσιο της ως άνω Προγραμματικής Σύμβασης, συντάχθηκε αναλυτικό χρονοδιάγραμμα ενεργειών και έγινε κατανομή υπευθύνων από την πλευρά όλων των φορέων για την υλοποίηση των προβλεπόμενων ενεργειών.

Ως **αντικείμενο** της Προγραμματικής Σύμβασης ορίστηκε ...

... «η συνεργασία των συμβαλλομένων μερών, ώστε με τη συμβολή των ενεργειών και την παροχή υπηρεσιών καθενός συμβαλλόμενου μέρους, στα όρια των αρμοδιοτήτων του να εκπονηθούν τα Επιχειρησιακά Προγράμματα των τριών Δήμων και του Α.Σ.Δ.Α. Τα Επιχειρησιακά Προγράμματα θα εκπονηθούν σύμφωνα με τις προδιαγραφές και τη διαδικασία που ορίζει η Υπουργική Απόφαση 18183/07 και το Προεδρικό Διάταγμα 185/07 και αναπτύσσει ο οδηγός σύνταξης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων που εκπόνησε η ΕΕΤΑΑ».

Βάσει των παραπάνω συμφωνιών, η Διεπιστημονική Ομάδα Έργου πραγματοποίησε συναντήσεις με όλες τις υπηρεσίες και τα νομικά πρόσωπα του Δήμου, τους ενημέρωσε σχετικά με το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα και τη δική τους συμμετοχή, τις διαδικασίες σύνταξης και το χρονοδιάγραμμα κατάρτισης.

Συνοπτικά, σημειώνεται ότι έγιναν ενημερωτικές συναντήσεις εργασίας, συντάχθηκαν και συμπληρώθηκαν ερωτηματολόγια για τη συλλογή στοιχείων αλλά και απόψεων των διευθυντών και τμηματάρχων των Δήμων, έγιναν συνεντεύξεις με όλους τους υπευθύνους διοικητικών ενοτήτων, συνεργασίες με τις διεπιστημονικές ομάδες έργου για τον προσδιορισμό των κρίσιμων ζητημάτων, ενημέρωση των Δημοτικών Συμβουλίων, διοργάνωση διαδικασιών διαβούλευσης, κ.ο.κ. [Στο παράρτημα του τεύχους επισυνάπτεται η αναλυτική παρουσίαση της διαδικασίας που ακολουθήθηκε.]

Για την εκπόνηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος αξιοποιήθηκαν:

- Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιφέρειας Αττικής 2006 – 2013
- Το Ειδικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δυτικής Αθήνας (ΕΑΠΔΑ) που εκπονήθηκε από τον ΑΣΔΑ
- Το Πρότυπο Καινοτόμο Σχέδιο Δυτικής Αθήνας, που εκπονήθηκε από τον ΑΣΔΑ
- Η έκδοση του Δήμου Πετρούπολης, του Α. Μηλιώνη, «Η πόλη της Πέτρας»
- Το προεκλογικό πρόγραμμα της «Ανεξάρτητης Δημοτικής Ενωτικής Κίνησης Πετρούπολης»
- Οι αρχικές κατευθύνσεις της δημοτικής αρχής
- Τα στοιχεία και οι απόψεις των υπηρεσιακών παραγόντων του Δήμου, Διευθυντών και Τμηματάρχων
- Οι απόψεις των αντιδημάρχων, με αρμοδιότητες σε θέματα οικονομικά, διοικητικά, τεχνικά, περιβαλλοντικά και τέλος

- Οι απόψεις των δημοτών για τα ζητήματα αρμοδιότητας του Δήμου, όπως αυτές αποτυπώθηκαν στα ερωτηματολόγια που διακίνησε πρόσφατα ο Δήμος Πετρούπολης, στο πλαίσιο του προγράμματος «Προϋπολογισμός Πολιτών»

Ως αποτέλεσμα μιας συμμετοχικής και διαρκούς διαδικασίας το παρόν Επιχειρησιακό Πρόγραμμα συνιστά μια μόνο φάση σε μια διαρκή από δω και πέρα διαδικασία προγραμματισμού και αναπρογραμματισμού του δήμου και των Νομικών του Προσώπων. Με την έννοια αυτή το παρόν Επιχειρησιακό Πρόγραμμα είναι ανοικτό σε διαρκείς συμπληρώσεις και διορθώσεις, σύμφωνα με τη θεσμικά προβλεπόμενες διαδικασίες.

1.1.4 Δομή και περιεχόμενο

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα αποτελείται από δύο βασικά μέρη:

- α) Στρατηγικός Σχεδιασμός (Κεφάλαια 2, 3 και 4)
- β) Επιχειρησιακός και Οικονομικός Προγραμματισμός (Κεφάλαιο 5)

Κατ' αρχάς διαμορφώθηκε ένα προσχέδιο του πρώτου μέρους, το οποίο περιελάμβανε τα 4 πρώτα κεφάλαια, και το οποίο αποτέλεσε το αρχικό Πλαίσιο Στρατηγικού Σχεδιασμού που εγκρίθηκε σε μια πρώτη φάση από το Δημοτικό Συμβούλιο και υποβλήθηκε στην κρίση των δημοτών και των εκπροσώπων τοπικών φορέων που συμμετείχαν στις διαδικασίες δημόσιας διαβούλευσης που ακολούθησαν. Στο παρόν τεύχος του Επιχειρησιακού Προγράμματος ενσωματώθηκαν πολλές από τις συμπληρώσεις και κριτικές παρατηρήσεις που διατυπώθηκαν στη συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου και στη διάρκεια της διαβούλευσης.

Παράλληλα οι υπηρεσίες του Δήμου προχώρησαν στην εξειδίκευση των Στόχων του Στρατηγικού Σχεδιασμού, καταλήγοντας, με τη βοήθεια και την επιστημονική επίβλεψη της Διεπιστημονικής Ομάδας Έργου και των στελεχών και συνεργατών της ΕΕΤΑΑ, σε μια σειρά συγκεκριμένων δράσεων και ενεργειών, βάσει των οποίων συντάχθηκε το 5^ο Κεφάλαιο του παρόντος τεύχους.

Η τελική δομή του τεύχους έχει ως ακολούθως:

Εισαγωγή

- Λίγα λόγια για το θεσμό των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και το παρόν Ε.Π.
- Γενικά στοιχεία για την περιοχή της Πετρούπολης

ΜΕΡΟΣ Α΄ Στρατηγικός Σχεδιασμός

Στο Κεφάλαιο 2 γίνεται συνοπτική περιγραφή και αξιολόγηση της κατάστασης της περιοχής του Δήμου σε θεματικούς άξονες:

- Περιβάλλον και ποιότητα ζωής, όπου εξετάζονται τα θέματα του φυσικού και οικιστικού περιβάλλοντος, των τεχνικών υποδομών και των δικτύων.
- Κοινωνική πολιτική – απασχόληση – παιδεία - πολιτισμός και αθλητισμός.

Η αξιολόγηση καταλήγει στον εντοπισμό των κρίσιμων ζητημάτων, με τα οποία πρέπει να ασχοληθεί ο Δήμος την επόμενη περίοδο με στόχο την ανάπτυξη της περιοχής του και την εξυπηρέτηση των πολιτών του.

Στο Κεφάλαιο 3 εξετάζεται το εσωτερικό περιβάλλον του Δήμου και των Νομικών του προσώπων και αξιολογούνται:

- Η οργάνωση του Δήμου και οι συνεργασίες του
- Οι δραστηριότητες και οι διαδικασίες των υπηρεσιών
- Το ανθρώπινο δυναμικό και η υποδομή του Δήμου
- Τα οικονομικά του Δήμου

Το κεφάλαιο καταλήγει με τον εντοπισμό των κρίσιμων ζητημάτων (αδυναμιών ή και δυνατοτήτων) που πρέπει να αντιμετωπίσει ο Δήμος με στόχο τη βελτίωση της διοικητικής του ικανότητας.

Στο Κεφάλαιο 4 παρουσιάζεται η Στρατηγική του Δήμου για την περίοδο 2007- 2010 ως ένα διαρθρωμένο σύνολο στόχων (α) για την ανάπτυξη της περιοχής και την ικανοποίηση των αναγκών των πολιτών, και (β) για βελτίωση της διοικητικής ικανότητας του Δήμου.

ΜΕΡΟΣ Β΄ Επιχειρησιακός και Οικονομικός Προγραμματισμός

Στο Κεφάλαιο 5 παρουσιάζεται το τελικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα:

- Εξηγείται η δομή του προγράμματος και παρουσιάζονται αναλυτικά οι δράσεις του προγράμματος οργανωμένες σε ειδικούς πίνακες.
- Εκτίθεται ο οικονομικός προγραμματισμός του Δήμου, βάσει του οποίου καθίσταται εφικτή η υλοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Το παρόν Επιχειρησιακό Πρόγραμμα υπόκειται στις θεσμικά προβλεπόμενες διαδικασίες αναθεώρησης, αποτελώντας ένα εργαλείο διαρκούς αναπρογραμματισμού της δράσης του Δήμου και των Νομικών του Προσώπων.

1.2 Ο ΔΗΜΟΣ ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗΣ

1.2.1 Βασικά χαρακτηριστικά

Ο Δήμος Πετρούπολης βρίσκεται στο δυτικό τμήμα της *Περιφέρειας Πρωτευούσης*, η οποία περιλαμβάνει το Πολεοδομικό Συγκρότημα της Αθήνας και οριοθετείται από τα βουνά της Πάρνηθας, του Υμηττού, της Πεντέλης και του Αιγάλεω - Ποικίλου (Λεκανοπέδιο της Αθήνας). Η Πετρούπολη είναι κτισμένη στις παρυφές του Ποικίλου. Βόρεια – βορειοδυτικά έχει όρια με το Δήμο Άνω Λιοσίων, ανατολικά – για μικρό μήκος – με το Δήμο Καματερού, ανατολικά – νοτιοανατολικά με το Δήμο Ιλίου, νότια με τους Δήμους Περιστερίου και Χαϊδαρίου και δυτικά – για μικρό μήκος – με το Δήμο Ασπροπύργου. Με τους Δήμους Άνω Λιοσίων και Ασπροπύργου τα όρια είναι επί του Ποικίλου.

Στις 24 Ιουλίου 1946 η Πετρούπολη «*αναγνωρίζεται ως κοινότητα αποσπώμενη από τα Νέα Λιόσια*». Τον Απρίλιο του 1972 προάγεται σε Δήμο. Διοικητικά ανήκει στη Νομαρχία Αθηνών της Περιφέρειας Αττικής. Το 1989, από κοινού με τους Δήμους Αγίας Βαρβάρας, Αγίων Αναργύρων, Αιγάλεω, Ζεφυρίου, Ιλίου, Καματερού, Περιστερίου και Χαϊδαρίου, ίδρυσε τον Αναπτυξιακό Σύνδεσμο Δυτικής Αθήνας (ΑΣΔΑ), στον οποίο σήμερα συμμετέχει και ο Δήμος Κορυδαλλού.

Η συνολική έκταση του Δήμου είναι 770 Ha και ο πληθυσμός του ανέρχεται στους 51.064 κατοίκους (ΕΣΥΕ 2001). Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η εξέλιξη του μόνιμου πληθυσμού των 10 Δήμων της Δυτικής Αθήνας που μετέχουν στον Α.Σ.Δ.Α.

Εξέλιξη πραγματικού πληθυσμού 1971-2001

ΔΗΜΟΙ	1971	1981	1991	2001
Αγίας Βαρβάρας	26.409	29.259	28.706	30.562
Αγίων Αναργύρων	26.094	30.320	30.739	32.957
Αιγάλεω	79.961	81.744	78.563	74.046
Ζεφυρίου	2.572	4.906	8.985	8.860
Ιλίου	52.217	72.427	78.326	80.859
Καματερού	11.382	15.593	17.410	22.234
Κορυδαλλού	47.335	61.313	63.184	67.456
Περιστερίου	118.413	140.858	137.288	137.918
Πετρούπολης	18.631	27.902	38.278	48.327
Χαϊδαρίου	38.121	47.396	47.437	46.276
Σύνολο Δυτικής Αθήνας	421.135	511.718	528.916	549.495
Σύνολο Περιφέρειας	2.540.232	3.027.560	3.096.775	3.322.631

Πηγή: ΕΣΥΕ

Ο Δήμος Πετρούπολης είναι πέμπτος στη σειρά από πλευράς πληθυσμιακού μεγέθους μεταξύ των Δήμων της Δυτικής Αθήνας αλλά με πολύ υψηλά ποσοστά πληθυσμιακών μεταβολών μεταξύ των δεκαετιών από το 1971 έως το 2001. Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζονται οι ποσοστιαίες αυτές μεταβολές.

Ποσοστιαίες μεταβολές πληθυσμού

ΔΗΜΟΙ	1971/81	1981/91	1991/2001
Αγίας Βαρβάρας	10,79	-1,89	6,47
Αγίων Αναργύρων	16,20	1,38	7,22
Αιγάλεω	2,23	-3,89	-5,75
Ζεφυρίου	90,75	83,14	-1,39
Ιλίου	38,70	8,14	3,23
Καματερού	37,00	11,65	27,71
Κορυδαλλού	29,53	3,05	6,76
Περιστερίου	18,95	-2,53	0,46
Πετρούπολης	49,76	37,19	26,25
Χαϊδαρίου	24,33	0,09	-2,45
Δυτική Αθήνα	21,51	3,36	3,89

Πηγή: επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ

Όπως επισημαίνεται στην πρόταση που υπέβαλλε ο ΑΣΔΑ στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών στο πλαίσιο της προετοιμασίας για την Δ' προγραμματική περίοδο (Πρότυπο Καινοτόμο Σχέδιο Ανάπτυξης για τη Δυτική Αθήνα), η πληθυσμιακή αύξηση των Δήμων **Πετρούπολης** και Καματερού «...αποτελεί ενδεικτικό στοιχείο της δυναμικής ανάπτυξης των περιφερειακών δήμων σε αντιδιαστολή με τη στασιμότητα ή μικρή αύξηση των κεντρικών δήμων που γειτνιάζουν με το δήμο Αθηναίων. Τα σχετικά υψηλά ποσοστά αύξησης που εντοπίζονται στους Δήμους Αγίας Βαρβάρας και Αγίων Αναργύρων, εκτιμάται ότι σε μεγάλο βαθμό, οφείλονται στην εγκατάσταση οικονομικών μεταναστών».

Η οικονομία της περιοχής χαρακτηρίζεται κυρίως από τις δραστηριότητες του Γ' γενούς τομέα και ιδιαίτερα την εμπορική δραστηριότητα. Τα ποσοστά του πίνακα αναφέρονται στον αριθμό των επιχειρήσεων που καταγράφονται σε κάθε Δήμο ανά παραγωγικό τομέα.

Κατανομή των οικονομικών τομέων το 2000

ΔΗΜΟΙ	Α' γενής	Β' γενής	Γ' γενής	ΛΟΙΠΕΣ
Αγίων Αναργύρων	0,23	25,14	73,55	1,08
Αγίας Βαρβάρας	0,46	25,66	70,53	3,34
Αιγάλεω	0,10	29,28	68,85	1,77
Καματερού	0,00	46,61	52,08	1,31
Κορυδαλλού	0,08	22,25	75,72	1,95
Ιλίου	0,08	31,51	66,27	2,15
Περιστερίου	0,05	29,82	68,30	1,84
Πετρούπολης	0,04	31,29	67,76	0,91
Χαϊδαρίου	0,04	18,95	78,55	2,46
Δυτική Αθήνα	0,09	29,02	69,04	1,85

Πηγή: Π.Κ.Σ.Α.

1.2.2 Ιστορικό

Το 1933, ο Αλέξανδρος Πέτρου Γιάνναρος, επέλεξε το τραχύ βοσκοτόπι της Ζαχαρίτσας στο Ποικίλο (τοπωνύμιο από την ονομασία της οικογένειας που είχε την ιδιοκτησία της έκτασης από τα πρώτα μετεπαναστατικά χρόνια), για να δώσει ζωή σε ένα επιχειρηματικό σχέδιο με πολιτικές προεκτάσεις: τη διάθεση οικοπέδων με κουπόνια της εφημερίδας «Εσπερινή». Την «πόλη», που υπήρχε μόνο στα χαρτιά και είχε σχεδιαστεί με βάση τις πολεοδομικές αντιλήψεις του μεσοπολέμου, την ονόμασε **Πετρούπολη** προς τιμήν του πατέρα του.

Την ίδια χρονιά παρουσιάζεται το αρχικό σχεδιάγραμμα της Πετρούπολης, με 165 Οικοδομικά Τετράγωνα (Ο.Τ.), που περιλάμβανε το σημερινό κέντρο και άνω τμήμα της πόλης. Στις 21/5/1934 γίνονται τα εγκαίνια της χάραξης του σχεδίου και λίγους μήνες αργότερα δημοσιεύεται νέο σχεδιάγραμμα, με 205 Ο.Τ., στα οποία περιλαμβάνεται και η σημερινή συνοικία «Νηράκι». Το 1935 ο εκδότης μεταβιβάζει την πώληση όσων οικοπέδων δεν είχαν διατεθεί μέσω κουπονιών, στην εταιρεία «Στέγη του Λαού» (!). Την ίδια χρονιά κτίζονται τα πρώτα σπίτια γύρω από το σημερινό κέντρο της πόλης.

Λίγο πριν, το 1927, οι αυτοχρισθέντες ως κληρονόμοι του Κτήματος Βέρδη, το οποίο από το 1905 καταγράφεται ως «δάσος» στο Κτηματολόγιο Εθνικών Δασών, ιδρύουν την «Α.Ε. Κηπουπόλεων» και προχωρούν στην οικοπεδοποίηση έκτασης 300 στρ. Λίγο αργότερα, το 1929, ξεκινούν και οι εδαφικές διεκδικήσεις της Ι.Μ. Λαμίας. Οι αρχικοί πυρήνες της Κηπούπολης (1927) και της Πετρούπολης (1934), που εξελίχθηκαν παράλληλα, καλύπτουν σήμερα το μισό τμήμα της πόλης. Άλλα τμήματα, που αποτέλεσαν προεκτάσεις των δύο αρχικών διαγραμμάτων είναι οι περιοχές Οικοδ. Συν. Συνταξιούχων ΙΚΑ «Αγία Τριάς», Πεύκα Βέρδη, Παναγίτσα. Η «άλλη Πετρούπολη», αυτή που αναπτύχθηκε μεταπολεμικά από την εγκατάσταση εσωτερικών μεταναστών, περιλαμβάνει τις περιοχές Πανόραμα, Βούτσαλη – Μιχελή και Κάτω Πετρούπολη.

Το 1946 η Πετρούπολη αναγνωρίσθηκε ως Κοινότητα και αποσπάσθηκε από τα Νέα Λιόσια. Στην απογραφή του 1971 ο πληθυσμός ανέρχεται σε 18.634 κατοίκους. Το 1972 η Πετρούπολη προάχθηκε σε Δήμο. Το 1983 η Πετρούπολη αρχίζει να γίνεται γνωστή σε όλο το Λεκανοπέδιο της Αθήνας, καθώς το παλιό λατομείο μετατράπηκε στο Θέατρο Πέτρας και οι εκδηλώσεις που φιλοξενεί από τότε το ανέδειξαν σε υπερτοπικό πολιτιστικό πόλο. Η απογραφή του 2001 δίνει πληθυσμό 49.072 κατοίκων, ενώ σημερινές εκτιμήσεις δίνουν στην Πετρούπολη πραγματικό πληθυσμό 65.000 κατοίκων.

1.2.3 Ένταξη στο ευρύτερο χωροταξικό και διοικητικό πλαίσιο

Οι χωροταξικές και αναπτυξιακές επιλογές για το ευρύτερο χωροταξικό πλαίσιο του Δήμου Πετρούπολης, δηλαδή την Περιφέρεια Αττικής και τη Δυτική Αθήνα, προκύπτουν από:

- Το Ν.1515/85 «Ρυθμιστικό Σχέδιο και Πρόγραμμα προστασίας περιβάλλοντος της ευρύτερης περιοχής της Αθήνας»,
- Το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ) Αττικής 2007-2013.

Ειδικότερα για την περιοχή της Δυτικής Αθήνας, η υφιστάμενη κατάσταση και οι προοπτικές της στην κατεύθυνση της αειφόρου ανάπτυξης έχουν μελετηθεί στο πλαίσιο του Ειδικού

Αναπτυξιακού Προγράμματος Δυτικής Αθήνας (ΕΑΠΔΑ - αρχική εκπόνηση 1995, επικαιροποίηση 1999).

Στη συνέχεια, αναφέρονται βασικά στοιχεία από το Π.Ε.Π. Αττικής 2007-2013 και το ΕΑΠΔΑ, θεωρώντας, παράλληλα, ότι όσες από τις αναλύσεις / κατευθύνσεις του Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας εξακολουθούν να διατηρούν την επικαιρότητά τους, έχουν ληφθεί υπόψη και από τα δύο προγραμματικά κείμενα.

Το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (Π.Ε.Π.) Αττικής περιλαμβάνει την πλέον επίκαιρη ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης της Περιφέρειας, των πλεονεκτημάτων / μειονεκτημάτων και των ευκαιριών / απειλών, απολύτως χρήσιμη για την κατανόηση της κατεύθυνσης προς την οποία αναπτύσσεται η πρωτεύουσα της χώρας και το ευρύτερο πολεοδομικό της συγκρότημα.

Από την ανάλυση αυτή παρουσιάζουμε μια σύνοψη των βασικών χαρακτηριστικών της Περιφέρειας, ορισμένα εκ των οποίων συνιστούν προβλήματα και άλλα από αυτά υποδεικνύουν αναπτυξιακές δυνατότητες.

Η Περιφέρεια Αττικής αποτελεί ουσιαστικά ένα ενιαίο πολεοδομικό συγκρότημα. Εμφανίζει τάσεις οικιστικής διεύρυνσης (προαστισιοποίηση), αλλά και οικιστικής πύκνωσης του Πολεοδομικού Συγκροτήματος της Πρωτεύουσας (μητροπολιτικός πυρήνας). Η ζώνη επιρροής της καλύπτει σημαντικό τμήμα της χώρας.

Κύριο χαρακτηριστικό της Περιφέρειας Αττικής είναι η ύπαρξη του πρώτου μητροπολιτικού κέντρου της χώρας και η γεωγραφική της θέση που χαρακτηρίζεται από την κεντροβαρικότητα της σε σχέση με τις υφιστάμενες και προγραμματιζόμενες αναπτυξιακές υποδομές σε εθνικό επίπεδο.

Η μητροπολιτική λειτουργία του Πολεοδομικού Συγκροτήματος της Αθήνας, σε εθνική κλίμακα, στηρίζεται, στα καταλυτικά για όλη τη χώρα, μεγέθη της μεταποίησης, των υπηρεσιών και των σχετικών υποδομών. Η ευρύτερη περιοχή της Αθήνας αποτελεί το κύριο κέντρο διοικητικών υπηρεσιών και κέντρο παροχής προηγμένων υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις. Είναι ισχυρός διαμετακομιστικός σταθμός εμπορευμάτων και συγκοινωνιακός κόμβος διεθνούς επιρροής.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Απογραφής Πληθυσμού του 2001 της ΕΣΥΕ, ο πραγματικός **πληθυσμός** της Περιφέρειας Αττικής κατά τη δεκαετία 1991-2001, παρουσίασε αύξηση 6,77% και ανήλθε σε 3.761.810 κατοίκους. Έτσι η Περιφέρεια, αν και καλύπτει το 2,9% της συνολικής έκτασης της χώρας, συγκεντρώνει το 34,3% του συνολικού πληθυσμού της.

Παρά το γεγονός της καλύτερης, σε σχέση με το μέσο όρο της χώρας, δημογραφικής σύνθεσης, ο δείκτης γήρανσης είναι ιδιαίτερα υψηλός (1,01 έναντι 1,09 για το σύνολο της χώρας και 0,94 για την Ε.Ε.), σηματοδοτώντας, εκτός των μακροοικονομικών επιπτώσεων, την αναγκαιότητα επαναπροσδιορισμού και των υποδομών υγείας και κοινωνικής πρόνοιας.

Η ενδοπεριφερειακή ανακατανομή του πληθυσμού γίνεται υπέρ των περιοχών που ανήκουν στις Νομαρχίες της Ανατολικής και της Δυτικής Αττικής.

Η οικονομία της Περιφέρειας είναι σε μεγάλο βαθμό εξωστρεφής, δεδομένου ότι μεγάλο τμήμα της μεταποιητικής παραγωγής καθώς και των υπηρεσιών του τριτογενή τομέα απευθύνεται στις διεθνείς αγορές.

Η Αττική παράγει το 40% περίπου, του συνολικού ΑΕΠ της χώρας και διατηρεί την κυρίαρχη θέση της στην εθνική οικονομία.

Η Περιφέρεια Αττικής εξακολουθεί να αποτελεί το βασικό πόλο συγκέντρωσης της βιομηχανικής δραστηριότητας της χώρας, παρά το γεγονός της μείωσης των μεταποιητικών μονάδων και της απασχόλησης. Κατά το 2003, στην Αττική συγκεντρώνεται το 43,7% των βιομηχανικών μονάδων και το 43,4% των εργαζομένων του τομέα, παράγοντας το 42% της ακαθάριστης αξίας παραγωγής στο σύνολο της βιομηχανίας της χώρας. Επισημαίνεται η χωρική και μη οργανωμένη διασπορά των βιομηχανικών μονάδων, με άμεσες επιπτώσεις στο περιβάλλον, καθώς και η έλλειψη οργανωμένων χώρων υποδοχής και λειτουργίας τους.

Η Αττική αποτελεί τον κύριο πόλο συγκέντρωσης των δραστηριοτήτων του τριτογενή τομέα. Συγκεντρώνει το 36,2% των επιχειρήσεων, το 65,3% των απασχολούμενων στον τομέα και το 65,3% του κύκλου εργασιών. Οι μετασχηματισμοί «αναδιάρθρωτικού» χαρακτήρα που σημειώνονται στην Περιφέρεια, προσελκύουν νέες δραστηριότητες «μητροπολιτικού» επιπέδου στους κλάδους του χονδρεμπορίου, των αντιπροσωπειών, του εμπορίου, της αναψυχής και των μεταφορών, οι οποίες παρουσιάζουν τάσεις συγκέντρωσης σε συγκεκριμένες ζώνες.

Παρά την ύπαρξη σημαντικών πλεονεκτημάτων της Περιφέρειας Αττικής, η Αθήνα για το 2006 κατατάσσεται προτελευταία (32^η) στον πίνακα με τις ελκυστικότερες ευρωπαϊκές πόλεις ως επιχειρηματικά κέντρα.

Στον τομέα του τουρισμού, η Αττική, παρουσιάζει μειωμένη ελκυστικότητα ως τουριστικός προορισμός, όπως προκύπτει από τη μείωση της τουριστικής κίνησης κατά την τελευταία δεκαετία.

Στους τομείς της καινοτομίας και έρευνας καθώς και της χρήσης ΤΠΕ, η Περιφέρεια υπερισχύει μεν σε όλους τους δείκτες σε επίπεδο χώρας, παρουσιάζει σημαντική υστέρηση δε σε σχέση με την Ε.Ε.

Στην Περιφέρεια εξακολουθεί να συγκεντρώνεται ολοένα και μεγαλύτερο μέρος του **Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού** της χώρας και της **απασχόλησης**, φθάνοντας το 36,7% και 37,1% αντίστοιχα.

Η ανεργία μετά το 2001 μειώνεται και βρίσκεται σε χαμηλότερο επίπεδο από το μέσο όρο της χώρας, ενώ σημαντικό πρόβλημα αποτελεί το υψηλό ποσοστό μακροχρόνιας ανεργίας καθώς και ανεργίας αποφοίτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Τα προβλήματα απασχόλησης και ανεργίας διαφοροποιούνται σημαντικά ανάμεσα στις επί μέρους περιοχές της Περιφέρειας.

Στον τομέα της παιδείας, η Περιφέρεια Αττικής χαρακτηρίζεται από σχετικά χαμηλή συγκέντρωση σχολικών μονάδων σε σχέση με την υψηλή συγκέντρωση εκπαιδευόμενου πληθυσμού, σημαντικά υψηλότερη αναλογία μαθητών ανά εκπαιδευτικό σε όλες τις βαθμίδες και σημαντικά υψηλότερη αναλογία μαθητών ανά τμήμα. Το 7,3% των σχολείων εξακολουθεί να λειτουργεί σε διπλοβάρδια. Εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές ελλείψεις και ανάγκες σε εξοπλισμό και υποδομές σε όλες τις βαθμίδες και τα είδη της εκπαίδευσης.

Στον τομέα της υγείας, η Περιφέρεια Αττικής, αποτελεί τον τόπο συγκέντρωσης του κύριου όγκου των υπηρεσιών υγείας – πρόνοιας και του ιατρικού προσωπικού. Στο σχετικό έγγραφο επισημαίνεται ότι, παρά τις βελτιώσεις, οι συνθήκες λειτουργίας πολλών νοσοκομειακών εγκαταστάσεων είναι υποβαθμισμένες, παρατηρούνται ελλείψεις σε εξοπλισμό και ιατρικό -

νοσηλευτικό προσωπικό καθώς και κατακερματισμός και πολυδιάσπαση του δικτύου πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας.

Όσον αφορά **το φυσικό και αστικό περιβάλλον** στην Αττική, η παρούσα κατάσταση έχει ως βασικά χαρακτηριστικά την άναρχη οικιστική επέκταση και δόμηση, τα προβλήματα κυκλοφορίας, το ελλειμματικό αστικό και περιαστικό πράσινο και την έλλειψη ελεύθερων κοινόχρηστων χώρων, που αποτελούν σημαντικά και συνεχώς επιδεινούμενα προβλήματα. Η συσσώρευση πληθυσμού και δραστηριοτήτων στην Αττική, σε συνδυασμό με την οικιστική ανάπτυξη, δημιουργεί νέες ανάγκες για την οργάνωση του αστικού χώρου.

Σημαντικά περιβαλλοντικά προβλήματα για την Αττική εξακολουθούν να παραμένουν το κυκλοφοριακό καθώς και η μη ολοκλήρωση των προβλεπόμενων από τον Περιφερειακό Σχεδιασμό έργων διαχείρισης των απορριμμάτων, η εμφάνιση νέων ατμοσφαιρικών ρύπων και η συρρίκνωση του φυσικού, αδόμητου χώρου. Επίσης, οι ελλείψεις υποδομές αποχέτευσης όμβριων υδάτων και υγρών αποβλήτων σε διάφορες μικρότερες ενότητες (υποπεριοχές)

Στον τομέα των υποδομών μεταφορών - συγκοινωνιών, στην Περιφέρεια Αττικής, κατά τα τελευταία χρόνια, με αφορμή και τη διοργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων, ολοκληρώθηκαν σημαντικά έργα (Μετρό, ΗΣΑΠ, Τραμ, Προαστιακός, Αττική Οδός, κλπ). Εκτιμάται ότι τα έργα αυτά έχουν αρχίσει να συμβάλλουν στη βελτίωση των κυκλοφοριακών συνθηκών και εν μέρει στην αναβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος. Ωστόσο, η συνεχιζόμενη αύξηση του αριθμού των ιδιωτικών οχημάτων σε συνδυασμό με το γεγονός ότι τα αναβαθμισμένα ΜΜΜ δεν εξυπηρετούν με τον καλύτερο τρόπο όλες τις περιοχές της πρωτεύουσας, ενώ σημαντική εξακολουθεί να παραμένει η έλλειψη χώρων στάθμευσης, έχει ως αποτέλεσμα η χρήση των νέων υποδομών να μην αντικαθιστά στον αναγκαίο βαθμό τη χρήση του ιδιωτικού αυτοκινήτου ως μέσου μετακίνησης. Η κατάσταση επιδεινώνεται με την πάροδο του χρόνου, λόγω της αυξανόμενης ζήτησης για μεταφορές. Η κυκλοφοριακή συμφόρηση δημιουργεί αρνητικές συνέπειες στην ομαλή λειτουργία των αστικών περιοχών και στην ποιότητα ζωής των κατοίκων, ενώ παράλληλα μειώνει την ελκυστικότητα της πόλης.

Ιδιαίτερα σημαντικές για την περιοχή της Δυτικής Αθήνας είναι οι εκτιμήσεις του ΠΕΠ Αττικής, που αφορούν στις ενδοπεριφερειακές ανισότητες και γι αυτό γίνεται εκτενέστερη αναφορά σε αυτές.

Η μορφή του κοινωνικού και χωρικού διαχωρισμού στην Αττική, μπορεί να συνοψισθεί σήμερα στη γνωστή διάκριση μεταξύ Ανατολικής και Δυτικής ζώνης της Περιφέρειας, σε αντίστοιχο διαχωρισμό του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Πρωτεύουσας, στη διαμόρφωση πόλων συγκέντρωσης των υψηλότερων κοινωνικο-επαγγελματικών κατηγοριών στα βορειοανατολικά, τα νότια προάστια και σε ορισμένα τμήματα του κέντρου, στην αντίστοιχη συγκέντρωση των χαμηλότερων εισοδηματικών κατηγοριών σε περιοχές του ευρύτερου Πειραιά, στα βορειοδυτικά και σε περιοχές εκτός του ΠΣΠ, στη διαμόρφωση μιας ομάδας χαμηλών – μεσαίων στρωμάτων γύρω από το παραδοσιακό κέντρο της Αθήνας και σε σημειακές συγκεντρώσεις ειδικών ομάδων πληθυσμού σε διάφορες περιοχές, ιδιαίτερα στη δυτική χωρική ενότητα.

Στο πλαίσιο της εξέτασης της χωρικής κατανομής των κοινωνικο-δημογραφικών χαρακτηριστικών του πληθυσμού της Περιφέρειας, προκύπτουν κρίσιμα στοιχεία που αφορούν ειδικότερα το Δυτικό τομέα της Νομαρχίας Αθηνών.

Συγκεκριμένα:

- εντός της ΝΑ Αθηνών, η ανεργία συγκεντρώνεται προς τα δυτικά καθώς ανέρχεται σε 10,3% έναντι 9,2% που είναι ο μέσος όρος,
- ο Δυτικός τομέας παρουσιάζει χαμηλότερο μορφωτικό επίπεδο συγκλίνοντας περισσότερο προς το αντίστοιχο της ΝΑ Δυτικής Αττικής, που είναι και το χαμηλότερο σε επίπεδο Περιφέρειας,
- η χωρική κατανομή των μεταναστών, ακολουθώντας το ιδιαίτερο κοινωνικό αλλά και παραγωγικό προφίλ των Δήμων και των επιμέρους περιοχών τους, ακολουθεί σε μέτριο βαθμό το βασικό σχήμα κοινωνικής διαφοροποίησης της Περιφέρειας,
- το Λεκανοπέδιο της Αθήνας, από τις αρχές της δεκαετίας του '90, χάνει συνεχώς θέσεις απασχόλησης στη μεταποίηση. Σε μια σειρά από τις παλαιές βιομηχανικές ζώνες όπως, Ελαιώνας, ζώνη Περιστερίου – Αιγάλεω – Αγίας Βαρβάρας, ζώνη Ν. Ιωνίας – Φιλαδέλφειας – Ηρακλείου, Πειραιάς, οι μεταποιητικές μονάδες και η απασχόληση μειώνονται σημαντικά,
- παρόλο που ενισχύονται σημαντικά ορισμένοι κλάδοι υπηρεσιών και στις Δυτικές ζώνες, υπάρχει έλλειμμα οικονομικού δυναμικού και απασχόλησης στις υπηρεσίες του τριτογενή τομέα σε αυτές τις ζώνες, το οποίο συνιστά απειλή, σαφώς χωρικά εντοπισμένη σε συνδυασμό με τη μείωση της μεταποίησης,
- τέλος, η ένταση των περιβαλλοντικών προβλημάτων στη ΝΑ Αθηνών εντοπίζεται στην ανεπάρκεια αντιπλημμυρικού δικτύου, απρογραμματίστη βιομηχανική ανάπτυξη, ατμοσφαιρική ρύπανση, έλλειψη αστικού πρασίνου, έλλειψη χώρων στάθμευσης, επιβάρυνση από μεγάλα έργα, κυκλοφοριακή συμφόρηση και ρυπαίνουσες βιομηχανίες και βιοτεχνίες.

Η Δυτική Αθήνα αποτελεί μια γεωγραφική και αστική ενότητα που εκτείνεται από Βορειοδυτικά έως Δυτικά του Λεκανοπεδίου και ανήκει στο Δυτικό Λεκανοπέδιο. Καλύπτει μια έκταση 7.005 εκταρίων και ο σημερινός πληθυσμός της ανέρχεται σε 600.000 κατοίκους.

Στην ενότητα αυτή συμπεριλαμβάνονται οι Δήμοι Αγίας Βαρβάρας, Αγίων Αναργύρων, Αιγάλεω, Ζεφυρίου, Ιλίου, Καματερού, Περιστερίου, Πετρούπολης, Χαϊδαρίου και Ζεφυρίου. Το 1989, μετά από κοινή απόφαση των προηγούμενων Δήμων (πλην του Κορυδαλλού που έγινε μέλος πρόσφατα) ιδρύθηκε ο Αναπτυξιακός Σύνδεσμος Δυτικής Αθήνας (ΑΣΔΑ), με σκοπό «*την αντιμετώπιση των υπερτοπικών και διαδημοτικών προβλημάτων της περιοχής για την οικολογική και βιώσιμη ανάπτυξη της*».

Ως ενότητα η Δυτική Αθήνα παρουσιάζει ορισμένα χαρακτηριστικά με κυριότερα τους μεγάλους δείκτες ανεργίας, το χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης των κατοίκων και τα χαμηλά εισοδήματα. Το κατά κεφαλήν εισόδημα στη Δυτική Αθήνα είναι κατά πολύ χαμηλότερο από το μέσο της χώρας, συγκρινόμενο δε με το κοινοτικό μέσο κατά κεφαλή εισόδημα δεν ξεπερνά το 50% αυτού του εισοδήματος. Από περιβαλλοντικής πλευράς η περιοχή είναι αρκετά υποβαθμισμένη, ως συνέπεια της έλλειψης προστασίας του Ποικίλου όρους και του όρους Αιγάλεω. Πολεοδομικά η περιοχή είναι κορεσμένη. Η κατοικία αποτελεί τη βασική χρήση, καλύπτοντας το σύνολο σχεδόν του αστικού ιστού. Οι χώροι όπου είναι εγκατεστημένες χρήσεις εμπορίου, διοίκησης, υπηρεσιών, αναψυχής, παραγωγικών δραστηριοτήτων είναι ουσιαστικά ενσωματωμένοι στον ιστό της κατοικίας.

Τα προηγούμενα αναλύονται στο Ειδικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δυτικής Αθήνας (ΕΑΠΔΑ), το οποίο εκπονήθηκε από τον ΑΣΔΑ και αποτελεί επικαιροποίηση και εξειδίκευση του Τοπικού Αναπτυξιακού Προγράμματος Δυτικής Αθήνας, 1988-1990.

Παρουσιάζονται στη συνέχεια ορισμένα βασικά δεδομένα για την περιοχή της Δυτικής Αθήνας, όπως τάσεις, μειονεκτήματα, ευκαιρίες – πλεονεκτήματα, τα οποία διέγραφαν τη δυναμική και τις προοπτικές ανάπτυξης της περιοχής και εξακολουθούν να έχουν ισχύ.

- Η παραδοσιακή βαριά υποβάθμιση της περιοχής ως οικιστικής ζώνης εργατικών βιομηχανικών στρωμάτων και περιοχή υποδοχής διαδοχικών κυμάτων εξωτερικής και εσωτερικής μετανάστευσης, αν και μεσολάβησε ο σεισμός του 1999 που αποτέλεσε έναν παράγοντα σοβαρής ανάσχεσης, σταδιακά αίρεται. Ταυτόχρονα όμως, το γεγονός αυτό - ο σεισμός, δεν στάθηκε δυνατό να αποτελέσει ένα έναυσμα ανασυγκρότησης σε πολεοδομικό και οικιστικό επίπεδο και με προγράμματα ευρείας κλίμακας στο δημόσιο χώρο και στο οικιστικό απόθεμα και αντίστοιχα χρηματοδοτικά μέσα, η Δυτική Αθήνα να αρχίσει να παρουσιάζει σταδιακά μια νέα εικόνα. Οι πληγές κλείνουν και η Δυτική Αθήνα επανεμφανίζεται όπως ήταν, μετά την αποκατάσταση των σεισμοπλήκτων.
- Ο κυρίαρχος χαρακτήρας του βιομηχανικού εργατικού δυναμικού που από παλιά χαρακτήριζε τους κατοίκους της περιοχής μελέτης, οι οποίοι εργάζονταν στη βιομηχανία – μεταποίηση και τις οικοδομές του Ελαιώνα και του Θριασίου Πεδίου – παρότι η περιοχή εξακολουθεί να υπερέχει στο δευτερογενή τομέα σε σύγκριση με άλλες αναβαθμισμένες περιοχές του Πολεοδομικού Συγκροτήματος – έχει αρχίσει εν τούτοις να μεταλλάσσεται. Τη θέση του παίρνουν οι δραστηριότητες του τριτογενούς τομέα, με μικρής αλλά και μεγάλης κλίμακας μονάδες εμπορίου κυρίως, και όχι «ευγενείς» κλάδους του τριτογενή, όπως είναι το ασφαλιστικό και πιστωτικό σύστημα, τα ηλεκτρονικά, οι υπηρεσίες υψηλής τεχνολογίας, αλλά και ούτε κτίρια γραφείων και διοίκησης, κ.λ.π. Η περιοχή εξακολουθεί να διατηρεί αξιόλογο παραγωγικό ιστό στις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (βιοτεχνίας και επαγγελματικών εργαστηρίων), ο οποίος επλήγη από το σεισμό του 1999, και η αναζωογόνησή του σήμερα πρέπει να περάσει από διαδικασίες εκσυγχρονισμού και υποστήριξης, καθώς διατηρεί ικανό αριθμό θέσεων απασχόλησης.
- Η βιομηχανική ρύπανση που δημιουργούσε ιδιαίτερα προβλήματα στην περιοχή μελέτης έχει περιοριστεί κατ' αναλογία της αποβιομηχάνισης, έχει όμως αντικατασταθεί από τη ρύπανση από τα οχήματα, όχι όμως σε σοβαρό βαθμό, όπως συμβαίνει στην κεντρική περιοχή της Αθήνας και του Πειραιά.
- Η διάσπαρτη βιομηχανία – βιοτεχνία μέσα στον αστικό ιστό σταδιακά περιορίζεται, ταυτόχρονα δε με τα μέτρα εκσυγχρονισμού και τον προσδιορισμό περιβαλλοντικών όρων λειτουργίας των υφιστάμενων μονάδων βελτιώνεται σταδιακά η μείξη ασυμβίβαστων χρήσεων μέσα στις περιοχές κατοικίας. Όμως, η διασπορά του χονδρεμπορίου και άλλων οχληρών χρήσεων συνιστά παράγοντα υποβάθμισης σε αρκετές οικιστικές ζώνες.
- Σε κάθε περίπτωση η σταδιακή στροφή προς τις τριτογενείς δραστηριότητες, με έμφαση στο εμπόριο, χονδρεμπόριο, αντιπροσωπείες και πολύ λιγότερο τις υπόλοιπες υπηρεσίες, έχει γίνει εμφανής στο χώρο με την ανάπτυξη και δικτύωση των κεντρικών λειτουργιών με έμφαση στο λιανικό εμπόριο, τις καθημερινές υπηρεσίες, την αναψυχή, κ.λ.π.

- Το βόρειο τμήμα εξακολουθεί να αποτελεί υποδοχέα προσέλκυσης μεταναστών. Υπάρχουν ωστόσο περιοχές σε ορισμένους Δήμους που προσελκύουν νέα μεσαία εισοδηματικά στρώματα, τα οποία είτε αρχίζουν να δημιουργούνται στην περιοχή και τα οποία συγκατατούνται, είτε έρχονται από άλλες περιοχές.
- Οι κοινωνικοοικονομικές ανισότητες είναι σαφώς εγγεγραμμένες στο χώρο και μπορούν να εντοπισθούν σε:
 - Άξονες υπερτοπικής ανάπτυξης *εξωγενείς*, σε σχέση με την περιοχή και τις κοινωνικές και οικονομικές της δυνατότητες, σε λεωφόρους όπως ο Κηφισός – Ε.Ο. Αθηνών-Θεσσαλονίκης, που καθώς αποβιομηχανοποιούνται αποκτούν όλα τα χαρακτηριστικά δυναμικής ανάπτυξης στη βάση προτύπων των υπόλοιπων οδικών αξόνων της Μητροπολιτικής Αθήνας. Στους άξονες αυτούς περιλαμβάνονται και οι υπόλοιποι μεγάλης κυκλοφορίας οδικοί άξονες και ιδιαίτερα η Λεωφόρος Αθηνών – δυτική πύλη της Μητροπολιτικής Αθήνας, αλλά και η Αττική οδός, η οποία θα επιφέρει σημαντικούς χωρικούς μετασχηματισμούς τόσο κατά μήκος της, όσο και κυρίως στους ανισόπεδους κόμβους της και στους οδικούς άξονες οι οποίοι καταλήγουν σε κόμβους της Αττικής οδού, όπως η Λεωφ. Δημοκρατίας .
 - Άξονες ανάπτυξης *ενδογενείς*, όπως είναι η Θηβών, η Δημοκρατίας που ξεκινάει από τις Αχαρνές και καταλήγει στους Αγίους Αναργύρους. Στους άξονες αυτούς συγκεντρώνονται υπηρεσίες (εμπόριο, χονδρεμπόριο, διοίκηση, γραφεία) εξυπηρέτησης τοπικής και υπερτοπικής κλίμακας – επιρροής όμορων δήμων,.
 - Τα μέτωπα που βρίσκονται πίσω από όλους αυτούς τους άξονες ανάπτυξης, που κατά κανόνα είναι υποβαθμισμένα, όπως ο Ελαιώνας, οι παρακηφίσιες ζώνες γενικότερα (βιομηχανικές και κατοικίας), αλλά και οι ζώνες κατοικίας των Τσιγγάνων κατά μήκος της Αττικής Οδού στο βόρειο τμήμα του Ζεφυρίου, που χαρακτηρίζονται από χωρική και κοινωνική απομόνωση.
 - Υποβαθμισμένες περιοχές με βιομηχανικές δραστηριότητες, οι οποίες είτε είναι ενεργές και η υποβάθμισή τους είναι απόρροια της ποιότητας του δομημένου περιβάλλοντος και της ρύπανσης, είτε είναι πλέον ανενεργές εν όψει οικονομικών και χωρικών μετασχηματισμών. Ο Ελαιώνας δεν κατατάσσεται με αμιγή τρόπο στη μια από τις δύο κατηγορίες. Περιλαμβάνει ζώνες και των δύο μορφών και εν δυνάμει θα αποτελέσει σύντομα μια περιοχή σοβαρών οικονομικών παρεμβάσεων και χωρικών μετασχηματισμών, ελάχιστα με την αξιοποίηση του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου, και κυρίως με την αναθεώρησή του, καθώς, όλη αυτή η περιοχή βρίσκεται πλησίον των μητροπολιτικών περιοχών Αθήνας και Πειραιά.
 - Τους πόλους αναπλάσεων και ανάπτυξης μητροπολιτικής εμβέλειας όπως είναι τα ΤΕΙ, τα Πάρκα, το συνεχώς αξιοποιούμενο Ποικίλο Όρος, το Νοσοκομείο. Δομικές παρεμβάσεις και αναπλάσεις κυρίως σε χώρους αναψυχής και πολιτισμού μέσα στον αστικό χώρο ή και τον περιαστικό του Ποικίλου Όρους (Μπαρουτάδικο, Δυτική Πύλη, Πύργος Βασίλισσας, κ.ά.). Ο περιαστικός χώρος της περιοχής μελέτης έχει σταδιακά αναδειχθεί με σποραδικές επεμβάσεις σε χώρους αναψυχής και πολιτισμού, υπάρχουν όμως ακόμα πολλά περιθώρια παρεμβάσεων ορεινής αναψυχής – πολιτισμού, καθώς και ενοποίησης των ορεινών διαδρομών με τις αστικές εισόδους των περιοχών κατοικίας προς τον ορεινό όγκο του Αιγάλεω.
 - Υποβαθμισμένες περιοχές κατοικίας συχνά στις άμεσα περιβάλλουσες περιοχές των προαναφερθέντων πόλων, κυρίως των παλαιών οικιστικών περιοχών ή των θυλάκων προσέλκυσης οικονομικών μεταναστών, με ελάχιστο εξοπλισμό κοινωνικής υποδομής, Κοινόχρηστους Χώρους και υψηλούς δείκτες

πυκνοκατοίκησης με χαμηλή ποιότητα κτιρίων. Η ύπαρξη υπερτοπικής ή/και μητροπολιτικής σημασίας πόλων κοινωνικής υποδομής δεν συνοδεύεται από αντίστοιχη υποδομή επίπεδου τοπικής εξυπηρέτησης

- Νέες περιοχές των πιο πρόσφατων επεκτάσεων ιδιαίτερα προς τον ορεινό όγκο, που προσελκύουν τα υψηλότερα εισοδήματα, και χαρακτηρίζονται από σχετικά αναβαθμισμένο οικιστικό περιβάλλον, με σχετική, αλλά συχνά όχι επαρκή κοινωνική υποδομή και πράσινο τοπικής εξυπηρέτησης, πάντως όμως σαφώς καλύτερης από τις παλιές οικιστικές ζώνες.
- Η γεωγραφική – χωρική απομόνωση της περιοχής μελέτης που προκαλούσε έντονα φαινόμενα κοινωνικής απομόνωσης, αίρεται σε μια προοπτική με τις επεκτάσεις του Μετρό, την ανάπτυξη του προαστιακού τρένου και τη διέξοδο που δημιουργείται προς τον εξωτερικό οδικό δακτύλιο της Αττικής (Αττική Οδός). Όμως, το εσωτερικό οδικό δίκτυο παραμένει χωρίς ιεράρχηση, ανεπαρκή γεωμετρικά χαρακτηριστικά, κακή ποιότητα κατασκευής και συντήρησης και δυσχεραίνει τις προσπάθειες αναβάθμισης του δημόσιου χώρου. Επίσης είναι σχεδόν παντελής η έλλειψη χώρων στάθμευσης, καθώς και δικτύων πεζοδρόμων, όπως επίσης και επαρκών αντιπλημμυρικών έργων σε πολλές οικιστικές περιοχές.
- Τα μεγάλα έργα υποδομών – μεταφορών, καθώς και τα ολυμπιακά έργα μέσα στην περιοχή ή σε άμεση αλληλοσυσχέτιση με την ευρύτερη ζώνη του Δυτικού Λεκανοπεδίου που την περιβάλλει, παρέχουν ευκαιρίες δυναμικής προσέλκυσης επενδύσεων του ιδιωτικού τομέα μέσα από κατάλληλες παρεμβάσεις στο χώρο που δημιουργούν ευνοϊκό επιχειρηματικό περιβάλλον.

Οι ευκαιρίες αυτές δεν αρκούν από μόνες τους για μια συνολική αναβάθμιση της Δυτικής Αθήνας, όμως αποτελούν κρίκους αναζωογόνησης της περιοχής, εφόσον συνοδευτούν με τις κατάλληλες δράσεις και παρεμβάσεις στο εσωτερικό της περιοχής, προκειμένου να εξισορροπηθούν οι ανισότητες στο χώρο και να διασφαλιστεί μια μεγαλύτερη πολυκεντρικότητα και δικτύωση των κεντρικών λειτουργιών με αναβάθμιση του δημόσιου χώρου, του κοινωνικού εξοπλισμού, του κτηριακού αποθέματος, της αρχιτεκτονικής φυσιογνωμίας, ιδιαίτερα δε με ενοποίηση των ελεύθερων χώρων και με αύξηση του πρασίνου.

Η ανορθολογική διοικητική οργάνωση της Δυτικής Αθήνας πρέπει να αντικατασταθεί από μια νέα προσέγγιση ολοκληρωμένου σχεδιασμού και διαχείρισης του χώρου της, στο πλαίσιο κατάλληλων διοικητικών και αυτοδιοικητικών δομών και σχημάτων διαδημοτικής συνεργασίας και ανάπτυξης, που να αναδεικνύουν το δημοκρατικό προγραμματισμό και να υλοποιούν τις εθνικές και ευρωπαϊκές πολιτικές για μια μεγάλη χωροταξική ενότητα, οργανικό και αναπόσπαστο τμήμα της μητροπολιτικής περιοχής της Αθήνας.

Ήδη οι δεσμοί και συνεργασίες που έχουν αναπτυχθεί μεταξύ των Δήμων, έχουν δημιουργήσει ισχυρά ή ασθενέστερα δίκτυα, που δίνουν την προοπτική της δημιουργίας μιας συνεκτικής χωρικής ενότητας με ισχυρές δυνατότητες ολοκλήρωσης, με Κέντρο το Περιστέρι. Η προοπτική αυτή βέβαια προσκρούει σε εμπόδια-προϋποθέσεις που πρέπει να διασφαλιστούν προκειμένου να ολοκληρωθεί.

Το Νότιο τμήμα της Δυτικής Αθήνας είναι περισσότερο συνεκτικό, σχηματίζει ήδη μια χωρική δικτύωση μεταξύ των Δήμων Περιστερίου – Αιγάλεω – Χαϊδαρίου και Ιλίου – Πετρούπολης – Αγ. Αναργύρων, ενώ στο Βόρειο οι σχέσεις είναι περισσότερο χαλαρές.

Οι τάσεις αυτές οδηγούν στην προοπτική δημιουργίας δυο μεγάλων υποενοτήτων:

- Περιστερίου – Αιγάλεω – Χαϊδαρίου - Αγ. Βαρβάρας - Ιλίου - Πετρούπολης - Αγ. Αναργύρων. Η υποενοότητα αυτή έχει κύριο Κέντρο το Περιστέρι, όπως και το σύνολο της Δυτικής Αθήνας.
- Αχαρνών – Ολυμπιακού Χωριού – Άνω Λιοσίων – Ζεφυρίου – Καματερού – Θρακομακεδόνων με κύριο Κέντρο τις Αχαρνές.

Επίσης, διακρίνονται τρεις υπο-ζώνες περιοχών με στοιχεία ομοιογένειας και εσωτερικών αλληλεξαρτήσεων που είναι:

- Η Βόρεια Ζώνη την οποία συναποτελούν οι ΟΤΑ του ΒΔ Λεκανοπεδίου (Αχαρνές, Άνω Λιόσια, Ζεφύρι, Καματερό, Θρακομακεδόνες), με υπερτοπικό κέντρο τις Αχαρνές
- Η ενδιάμεση ζώνη την οποία αποτελούν οι Δήμοι γύρω από το υπερτοπικό κέντρο Αγίων Αναργύρων (Άγιοι Ανάργυροι, Πετρούπολη, Ίλιον) και
- Η νότια ζώνη την οποία αποτελούν οι Δήμοι Περιστερίου Αιγάλεω, Αγίας Βαρβάρας, Χαϊδαρίου, με εστίες τα υπερτοπικά κέντρα Περιστερίου και Αιγάλεω, αλλά και Χαϊδαρίου.

Το παραπάνω πλαίσιο οδηγεί στη διάκριση του ρόλου της κάθε επιμέρους περιοχής της Δυτικής Αθήνας, μέσα από διαφορετικές *τυπολογίες χρήσεων και δραστηριοτήτων* οι οποίες κυρίως εστιάζονται:

- Στις υπερτοπικές δραστηριότητες που έχουν αναπτυχθεί και οι οποίες δημιουργούν δυναμικές τάσεις ανάπτυξης, ως εν δυνάμει πλέγματα υπερτοπικών δραστηριοτήτων
- Στις νέες δυναμικές περιοχές κατοικίας που συγκεντρώνουν τα υψηλότερα εισοδήματα που αναδεικνύονται στη Δυτική Αθήνα
- Στους θύλακες οικιστικής υποβάθμισης και φτώχειας που αντίστοιχα οι μεν πρώτοι διατηρούνται στο εσωτερικό της περιοχής μελέτης και οι δεύτεροι την περιβάλλουν στα βόρεια.

Στη βάση αυτή, ο **Δήμος Πετρούπολης** ως προς τις παραμέτρους, οι οποίες εν δυνάμει δημιουργούν *πλέγματα υπερτοπικών δραστηριοτήτων* με πολυδιάστατο χαρακτήρα και περιγράφουν το ρόλο του, χαρακτηρίζεται από:

- το «κλασσικό - πυρηνικό» Κέντρο των Δήμου. Το Κέντρο του Δήμου Πετρούπολης είναι αρκετά αποδυναμωμένο και δεν μπορεί, προς το παρόν, να αναλάβει κάποιο δυναμικό ρόλο όπως τα κέντρα άλλων Δήμων. Σήμερα, λειτουργεί περισσότερο ως τοπικό κέντρο, σε επίπεδο Δυτικής Αθήνας, καθώς οι λειτουργίες που συγκεντρώνει είναι τοπικού επιπέδου για την εξυπηρέτηση των βασικών αναγκών των κατοίκων. Ο Δήμος Πετρούπολης εξαρτάται από το δίπολο κεντρικών λειτουργιών Αγίων Αναργύρων - Ιλίου, με το Ίλιον να αυξάνει διαρκώς το μερίδιό του.
- το *Ποικίλο Όρος*. Η ανάπτυξη του ορεινού όγκου του Ποικίλου, ως ένα από τους προβλεπόμενους υπερτοπικούς πόλους της Δυτικής Αθήνας, εκτιμάται ότι μπορεί να δώσει τη δυνατότητα στο Δήμο Πετρούπολης να ισχυροποιήσει τη θέση του στην περιοχή και να διεκδικήσει μερίδιο από τις υπερτοπικού επιπέδου κεντρικές λειτουργίες που αναμένεται να προσελκυθούν από την ανάπτυξη των υπερτοπικών πόλων.
- τον *άξονα της οδού Πετρούπολης*, ο οποίος ανήκει στο βασικό οδικό δίκτυο της ευρύτερης περιοχής και στο μεγαλύτερο μήκος της συγκεντρώνει κεντρικές λειτουργίες, με ραχοκοκαλιά τη Λ. Θηβών

- τις νέες δυναμικές περιοχές κατοικίας, που στρέφονται προς τον ορεινό όγκο του Ποικίλου, και οι οποίες έχουν συμβάλει ώστε ο Δήμος Πετρούπολης να είναι ο πλέον ταχύτατα αναπτυσσόμενος πληθυσμιακά Δήμος της Δυτικής Αθήνας. Ωστόσο, όπως θα παρουσιαστεί και στη συνέχεια, τα κύρια πλεονεκτήματα που χαρακτηρίζουν αυτές τις περιοχές στη Δυτική Αθήνα, δηλαδή μεγαλύτερη επάρκεια χώρων κοινωνικής υποδομής και χώρων πρασίνου, χαμηλές οικιστικές πυκνότητες και πιο αδύνατα συμπτώματα κορεσμού σε σχέση με τις παλιές περιοχές κατοικίας, στην περίπτωση της Πετρούπολης χρειάζεται να συγκεντρώσουν κατά προτεραιότητα διαδικασίες και ενέργειες.

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΑΝΑΛΥΣΗ & ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

2. Η ΤΟΠΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

2.1 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

2.1.1 Φυσικό περιβάλλον

Από τα 770 Ha που καταλαμβάνει η διοικητική περιφέρεια του Δήμου Πετρούπολης, τα 410 Ha, βρίσκονται εκτός του πολεοδομικού ιστού, στο **Ποικίλο** όρος της οροσειράς του **Αιγάλεω**.

Η οροσειρά του Αιγάλεω είναι μια επιμήκης οροσειρά ιδιαίτερα εκτεταμένη με έκταση της τάξης των 45.000 στρεμμάτων και με υψηλότερες οροσειρές τον Κορυδαλλό (468 μέτρα) και τη **Ζαχαρίτσα** (453 μέτρα). Εκτός από αυτές τις δύο κορυφές, υπάρχει αριθμός κορυφών με μικρότερα υψόμετρα – από 100μ έως 450- με χαρακτηριστικές κορυφές το Δαφνί (418 μ.), τη **Βέρδη** (366 μ.), το Βορινό (371 μ.).

Ο Αιγάλεως ή το όρος Αιγάλεω υποδιαιρείται σε τρία τμήματα από τους αυχένες του Δαφνίου και του Καματερού:

- Το νότιο τμήμα (Κορυδαλλός) εκτείνεται από τη θάλασσα μέχρι το Χαϊδάρι έχοντας προς νότο το Πέραμα και τους Δήμους του Πειραιά. Η υψηλότερη κορυφή (468μ.) βρίσκεται στο νότιο Αιγάλεω .
- Το μεσαίο τμήμα (**Ποικίλο**), αργότερα γνωστό και ως Δαφνοβούνι, εκτείνεται από το διάσελο των Άνω Λιοσίων και το Καματερό και καταλήγει στη θάλασσα στο Σκαρμαγκακά, με κυριότερες κορυφές το Δαφνί (418 μ.) και τη **Ζαχαρίτσα** (452 μ.).
- Το βορειότερο τμήμα εκτείνεται από τον Ασπρόπυργο μέχρι την Πάρνηθα και έχει τις κορυφές Πυργάρι (223 μ.), Σκαλιστήρι (207 μ.), Μασούρι (173 μ.) και Ζάστανη (171 μ.). Η περιοχή είναι ιδιαίτερα υποβαθμισμένη λόγω της διασποράς σωρείας υπερτοπικών χρήσεων με αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις και οχλήσεις στο περιβάλλον (χωματερή Άνω Λιοσίων, Εγκαταστάσεις Ο.Δ.Δ.Υ., στρατοπέδων, διάσπαρτων βιομηχανιών και αραιών αυθαιρέτων.
- Μεταξύ της Πάρνηθας και του Αιγάλεω υπάρχει ο αυχένας Δέμα (Καματερού) με υψόμετρο 177 μ. και στο Αιγάλεω όρος ο αυχένας του Δαφνίου ή Πυθίου με υψόμετρο 126 μ. που συνδέει το Λεκανοπέδιο με το Θριάσιο Πεδίο.

Παρά τις απότομες γενικά κλίσεις που παρατηρούνται, λόγω της φύσης του πετρώματος (καρστικός ασβεστόλιθος), υπάρχουν σχετικά λίγα ρέματα (περίπου 20), που χαραδρώνουν την επιφάνεια του Αιγάλεω. Η μέση κλίση των φυσικών πρानών κυμαίνεται από 35% έως 75%.

Στην εδαφολογική σύνθεση του Ποικίλου αφθονούν τα κροκαλοπαγή, ασβεστολιθικά και συμπαγή πετρώματα. Παλιότερα, τις πλαγιές της **Ζαχαρίτσας** διέσχιζαν δεκάδες μικροί χείμαρροι, που έπεφταν στα δύο μεγάλα ρέματα της **Πετρούπολης**: το Βαθύρεμα (σημερινή Ανατολικής Ρωμυλίας) και τη Γιώργιζα (σημερινή οδό Ελαιών).

Τη μεταπολεμική περίοδο, κατά τη διάρκεια της μεγάλης οικοδομικής δραστηριότητας, στην ανατολική πλαγιά της Ζαχαρίτσας λειτούργησαν επτά λατομεία και δύο ασβεστοκάμινα, που πλήγωσαν το βουνό και αλλοίωσαν το φυσικό ανάγλυφο.

Η λατομική δραστηριότητα και οι καταπατήσεις δεν σταματούν ούτε με την κήρυξη του Όρους Αιγάλεω ως **τοπίο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους**¹, το 1968, αφού η Απόφαση κήρυξης δεν συνοδεύτηκε και με οριοθέτηση της ζώνης προστασίας.

Κατά την περίοδο 1975-1979 κλείνουν, το ένα μετά το άλλο, τα λατομεία. Οι πρώτες σκέψεις των κυβερνητικών φορέων ήταν να μετατραπούν τα νταμάρια σε χώρους μεταφόρτωσης απορριμμάτων, σχέδια που ματαιώθηκαν από τους κατοίκους της πόλης και τη Δημοτική Αρχή. Αργότερα, επιχειρήθηκε η αποκατάσταση των λατομείων με απόθεση μπάζων από δημόσια έργα, ενέργεια που εγκαταλείφθηκε.

Με το ΦΕΚ 683/Β/76, όπως τροποποιήθηκε με την υπ. αριθμ. 2168/2-7-2001 απόφαση Δασαρχείου Αιγάλεω, ορίστηκε κυνηγετικό καταφύγιο άγριας ζωής σε έκταση 27.000 στρεμ. στο Δημόσιο Δάσος Αιγάλεω (Περιοχή: Καματερού – **Πετρούπολης** – Περιστερίου – Χαϊδαρίου – Κορυδαλλού, Αιγάλεω, και Ασπροπύργου) με όρια:

- Ανατολικά: Όρια δημοσίου δάσους Καματερού – **Πετρούπολης** – Περιστερίου – Χαϊδαρίου
- Βόρεια: Περιφερειακή οδός Αιγάλεω – οικισμός Νεόκτιστα Ασπροπύργου – ασφαλτόδρομος έως κορυφή Κασκανδάμι – δασικός δρόμος Ασπροπύργου έως τα όρια του δασαρχείου Πάρνηθας.
- Νότια: Όρια δημοσίου δάσους Κορυδαλλού και Αγίας Βαρβάρας.
- Δυτικά: Εθν. Οδός Αθηνών Κορίνθου – όρια δημοσίου δάσους οικισμού Αφαίας.

Από το 1978 και μετά, ξεκίνησαν προσπάθειες αναδάσωσης σε μεγάλη κλίμακα από το Υπ. Γεωργίας και σε μικρότερη κλίμακα από τους Δήμους της περιοχής, συλλόγους, κλπ., οι οποίες όμως είχαν περιορισμένη επιτυχία, κυρίως, λόγω των δυσμενών κλιματικών και εδαφικών συνθηκών και της έλλειψης νερού.

Η πιο σημαντική χρονιά για το πληγωμένο **Ποικίλο** στα όρια του Δήμου **Πετρούπολης**, στάθηκε το 1983, όταν αποφασίζεται από την τότε υπουργό Πολιτισμού Μ. Μερκούρη να δημιουργηθεί στη χοάνη του λατομείου «ΑΙΜΟΣ» το ένα από τα δύο Θέατρα των «Βράχων», το **Θέατρο Πέτρας**.

Το 1985, η οροσειρά του Αιγάλεω ως ένας αξιοσημείωτος φυσικός και πολιτιστικός πόρος της Ευρύτερης Περιοχής της Αθήνας με μητροπολιτική σημασία, εντάσσεται από το Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας στις Ζώνες Προστασίας και Ανάδειξης Ορεινών Όγκων.

Το 1986, οι Δήμοι Πετρούπολης και Καματερού σε συνεργασία με το Υ.ΧΟ.Π. και το Υπουργείο Γεωργίας διαμορφώνουν πρόταση για τη συνολική αξιοποίηση του Ποικίλου.

Το Δεκέμβρη του 1989 ανατίθεται από τον ΑΣΔΑ η μελέτη «Διαμόρφωσης του Ποικίλου Όρους και του Στρατοπέδου Χαϊδαρίου» που αποτέλεσε το πρώτο συνολικό σχέδιο για την αναβάθμιση και την αξιοποίηση του Ποικίλου. Μεταξύ των άλλων προτάσεων, η μελέτη

¹ ΥΑ Υπουργού Προεδρίας Κυβερνήσεως με αριθμ. 22323/23-11-1968 με την οποία κηρύσσονται ως τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους τα όρη Υμηττός, Πεντέλη, Πάρνηθα και Αιγάλεω.

περιλάμβανε και πρόταση για τη « θεσμοθέτηση ΖΟΕ για το σύνολο του βουνού που να περιλαμβάνει απαγόρευση κατάτμησης και χαρακτηρισμό όλης της περιοχής ως δασικής έκτασης».

Αντίστοιχες προτάσεις για την προστασία του όρους και την μετατροπή του σε υπερτοπικό πόλο πρασίνου και αναψυχής περιλάμβαναν και μια σειρά άλλων μελετών που εκπονήθηκαν έκτοτε όπως, το Τοπικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα (1991), το Ρυθμιστικό Σχέδιο Δυτικής Αθήνας, το Ειδικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα της Δ.Α. (1994-1999), η πρόταση της Δυτ. Αθήνας για το ΣΠΑ 2000-2006, η Μελέτη προστασίας ορεινού όγκου Αιγάλεω του ΟΡΣΑ, το 1997.

Ορόσημο για την προστασία του βουνού αποτέλεσε το άρθρο 21 του Ν.2742/07-10-99, με βάση το οποίο καθορίζονται όρια ζωνών προστασίας καθώς και οι χρήσεις και οι όροι δόμησης σε αυτές τις ζώνες. Επίσης καθορίστηκαν ειδικές χρήσεις και όροι δόμησης ζωνών στην περιφέρεια του ορεινού όγκου.

Με τον Ν. 2742/1999 (άρθρο 21) καθορίζονται για πρώτη φορά τα όρια, οι χρήσεις γης και οι όροι δόμησης του Όρους Αιγάλεω. Ο χώρος του Αιγάλεω που ρυθμίζεται με αυτόν το νόμο βρίσκεται στην εκτός σχεδίου περιοχή των Δήμων Περάματος, Κερασινίου, Νίκαιας, Κορυδαλλού, Αγίας Βαρβάρας, Χαϊδαρίου, Περιστερίου, **Πετρούπολης**, Ιλίου, Καματερού, Άνω Λιοσίων, Φυλής και Ασπροπύργου.

Σύμφωνα με το άρθρο 21 του Νόμου μέσα στα όρια του ορεινού όγκου προσδιορίζονται **ζώνες προστασίας** με στοιχεία Α, Α1, Β, Γ, Δ και Ζ (Ζ1, Ζ2, Ζ3), καθώς και **ζώνες ειδικών χρήσεων** με στοιχεία Ε, Ε1, Ε2, Ε3 και Ε4.

Το τμήμα του ορεινού όγκου, που ανήκει στα διοικητικά όρια του **Δήμου Πετρούπολης**, περιλαμβάνεται στις **Ζώνες Προστασίας** Α, Β, Δ και Ε, για τις οποίες ισχύουν τα εξής:

Ζώνη Α: Η ζώνη αυτή καθορίζεται ως **περιοχή απόλυτης προστασίας και αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος**, στην οποία επιτρέπεται μόνο η εγκατάσταση υπαίθριων ή ημι - υπαίθριων καθιστικών (περίπτερα αναψυχής).

Ζώνη Β: Η ζώνη αυτή καθορίζεται ως **περιοχή περιαστικού πάρκου** με λειτουργίες αναψυχής, αθλητισμού, ελεύθερου και οργανωμένου πρασίνου και πολιτιστικών εκδηλώσεων. Στην παραπάνω ζώνη επιτρέπεται η ανέγερση κτιρίων αναψυκτηρίων, καφετειών, εστιατορίων, πολιτιστικών χρήσεων, περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και μικρών αθλητικών εγκαταστάσεων.

Η χωροθέτηση των κτιρίων πραγματοποιείται μετά από έγκριση του ΟΡΣΑ μετά και γνώμη του Υπουργείου Γεωργίας.

Ως κατηγορία χρήσεων περιαστικής αναψυχής, πολιτισμού, αθλητισμού και πράσινου προσφέρεται σε πολλαπλά σημεία του άμεσου περιαστικού χώρου των Δήμων Κορυδαλλού, Αγίας Βαρβάρας, Περιστερίου, **Πετρούπολης**, Ιλίου, για σχεδιασμό και χωροθέτηση κατόπιν ειδικών μελετών περιαστικών λειτουργιών, οι οποίες σε συνάρτηση με τις εισόδους – πύλες από και προς τον ορεινό όγκο μπορούν να ενταχθούν στο Ενιαίο Δίκτυο πρασίνου και κεντρικών λειτουργιών του αστικού και του περιαστικού χώρου της Δυτικής Αθήνας.

Ζώνη Δ: Η ζώνη αυτή καθορίζεται ως **περιοχή του περιαστικού πάρκου της Βορειοδυτικής Πύλης της Αθήνας**, με λειτουργίες αναψυχής, παιδικής αναψυχής, αθλητισμού, ελεύθερου πρασίνου και πολιτιστικών εκδηλώσεων. Στη ζώνη αυτή επιτρέπεται η ανέγερση

αναψυκτηρίων, καφενείων, εστιατορίων, μικρών αθλητικών εγκαταστάσεων, κτιρίων πολιτιστικών χρήσεων και περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, καθώς και εγκαταστάσεις ζωολογικού κήπου. Επίσης επιτρέπονται οι διαμορφώσεις του χώρου με αισθητικές επεμβάσεις που διευκολύνουν τη δημιουργία αδιάκοπης πορείας σύνδεσης του αστικού χώρου του Λεκανοπεδίου με το Ποικίλο Όρος και στη συνέχεια με την Πάρνηθα.

Οι εγκαταστάσεις αυτές χωροθετούνται ύστερα από ειδική μελέτη που εγκρίνεται από τον ΟΡΣΑ μετά από γνώμη του Υπουργείου Γεωργίας.

Η παραπάνω ζώνη επίσης συνιστά ευκαιρία μητροπολιτικής παρέμβασης για τη ΒΔ Πύλη του ΠΣΠ και της Δυτικής Αθήνας και εντάσσεται εν δυνάμει στο Ενιαίο Δίκτυο.

Ζώνη Ε1 : επιτρέπεται και το Νεκροταφείο Πετρούπολης.

Με τις παραπάνω ρυθμίσεις των χρήσεων γης στον Ορεινό Όγκο του Αιγάλεω:

- Διασφαλίζεται το καθεστώς δόμησης και προστασίας μιας περιβαλλοντικά ευαίσθητης περιοχής, η οποία ταυτόχρονα προσφέρεται ως περιοχή διεξόδου των κατοίκων της Δυτικής Αθήνας και συνολικά του ΠΣΠ προς τη φύση και το φυσικό περιβάλλον
- Παρέχονται σχεδιασμένες δυνατότητες δημιουργίας ήπιων πόλων περιαστικής αναψυχής, πολιτισμού, αθλητισμού και πρασίνου.
- Αποδίδεται ειδική έμφαση στις Πύλες Εισόδου, που αποκτούν μητροπολιτικό χαρακτήρα για τη Δυτική Αθήνα και το ΠΣΠ, τέλος δε
- Παρέχεται η δυνατότητα, με τις κατάλληλες διαμορφώσεις και διασυνδέσεις για την εννοποίηση της άμεσης περιαστικής ζώνης σε μια αδιάκοπη πορεία με τον αστικό ιστό.

Παράλληλα, ξεκίνησε η συστηματική προσπάθεια του ΑΣΔΑ με αναδασώσεις και αναπλάσεις υποβαθμισμένων και εγκαταλειμμένων χώρων σε χώρους άθλησης, αναψυχής, πολιτισμού, κλπ. Οι αναδασώσεις των τελευταίων χρόνων υπήρξαν πιο επιτυχημένες από ότι στο παρελθόν, δεδομένου ότι εξασφαλίστηκε η άρδευση, η πυροπροστασία και η ειδική παρακολούθηση και φροντίδα των αναδασωμένων εκτάσεων που ξεπέρασαν τα 5000 από τα συνολικά 45000 του όρους Αιγάλεω.

Σήμερα, έχουν ήδη διαμορφωθεί 8 εισοδοί με χώρους αναψυχής, άθλησης, περιπάτου: Πάρκο Νεολαίας στο Χαιδάρι, Πάρκο Φοίνικα στο Περιστερί, Άλσος Δαφνίου στο Χαιδάρι, Είσοδος Καματερού, Πάρκο Προφήτη Ηλία στο Ίλιον, Είσοδος Αγ.Βαρβάρας, **Πάρκο Αγ.Δημητρίου (Ηλεκτρογεννήτρια) στην Πετρούπολη, Αθλητικό Πάρκο Γρηγορίου στην Πετρούπολη.**

Παρά το νομικό καθεστώς προστασίας του Ποικίλου και τις μεγάλες προσπάθειες φορέων της Τ.Α., αρκετά παλαιά προβλήματα εξακολουθούν να παραμένουν, ενώ εμφανίζονται και νέα, που δεν είναι παρά ανακύκλωση παλαιότερων καταστάσεων. Σοβαρό είναι το ζήτημα με την Ι.Μ. Λαμίας, η οποία διεκδικεί έκταση 7.500 στρ. στα όρια των Δήμων Πετρούπολης, Περιστερίου και Χαϊδαρίου, από τα οποία τα 3.000 είναι εκτός σχεδίου, στο Ποικίλο, και τα 4.500 είναι εντός σχεδίου (!).

Ειδικότερα όσον αφορά την Πετρούπολη, εκτός από τις διεκδικήσεις της Ι.Μ. Λαμίας, και πράξεις της Δημόσιας Διοίκησης έχουν δημιουργήσει ένα περίπλοκο καθεστώς που οδήγησε μέχρι και στη μη υλοποίηση του πολύ μεγάλης σημασίας ώριμου έργου «Αποκατάσταση – Αξιοποίηση παλαιού Καμινιού Πετρούπολης & Ανάπλαση περιβάλλοντος χώρου», με Προέγκριση χρηματοδότησης από το ΠΕΠ Αττικής 2000 – 2006.

Ακολουθεί μια σύντομη αναφορά στο χρονικό των διαφόρων διαδικασιών σε σχέση με τα προαναφερθέντα, έστω και αν θεωρούνται γνωστές, επειδή αφορούν τόσο την αξιολόγηση των προβλημάτων, όσο και τα Σχέδια Δράσης που θα καταρτιστούν, στο πλαίσιο του παρόντος.

- το 1988, η Εφορεία Νεωτέρων Μνημείων κηρύσσει την προστασία, ως διατηρητέου, του Ασβεστοκάμινου και του περιβάλλοντος χώρου του (ΦΕΚ 768/Β/25-10-1988)
- το 1991, παραχωρείται στο Δήμο από το Δασαρχείο Αιγάλεω, έκταση 10 στρ. στην ευρύτερη περιοχή του Ασβεστοκάμινου «Αίμου», η οποία αποτελεί φυσική συνέχεια του Θεάτρου Πέτρας
- το 2000, παραχωρείται στην Κτηματική Υπηρεσία Δημοσίου από το Δασαρχείο μια ευρύτερη περιοχή στα «Πεύκα Βέρδη» και την «Αγία Τριάδα», έκτασης 433 στρ, στην οποία περιλαμβάνεται και το Ασβεστοκάμινο
- το 2001, με Απόφαση Περιφερειάρχη χαρακτηρίζονται ως χώροι πρασίνου τα Ο.Τ. 364 – 365 (ΦΕΚ 451/Α/14-6-2001). Αίρεται επίσης η παραχώρηση προς το Δήμο για την περιοχή του Ασβεστοκάμινου.

Αποτέλεσμα αυτής της κατάσταση είναι η μη υλοποίηση του Έργου «Αποκατάσταση – Αξιοποίηση παλαιού Καμινιού Πετρούπολης & Ανάπλαση περιβάλλοντος χώρου», προεγκριμένου προϋπολογισμού 5,78 εκ. €, με βάση πλήρη μελέτη.

Στη συνέχεια,

- το 2004, το Υπουργείο Οικονομικών αποδέχεται την υπ' αριθμ. 47/2004/25-10-2004 γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας και δεν προβάλλει έναντι της Ι.Μ. Λαμίας δικαιώματα κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου σε μια έκταση 1.028,50 στρ., που βρίσκονται στο δυτικό τμήμα του σχεδίου πόλης(!). Μέσα στην έκταση των 1.028 στρ. περιλαμβάνονται 262 στρ. - τμήμα έκτασης 433 στρ. που περιήλθε στην αρμοδιότητα της Κτηματικής Υπηρεσίας Δυτικής Αττικής από το Δασαρχείο Αιγάλεω με το από 15-6-2000 πρωτόκολλο παράδοσης και παραλαβής - που βρίσκονται στο εγκεκριμένο σχέδιο στα «Πεύκα Βέρδη» και την «Αγία Τριάδα». Στο πάνω μέρος της Αγίας Τριάδας υπάρχουν δεκάδες στρέμματα αδόμητα, με καθεστώς όμως «εντός σχεδίου πόλης», τα οποία αποτελούν και το «αντικείμενο του πόθου».

Ο Δήμος στην προσπάθειά του να σταματήσει την αθέμιτη νομιμοποίηση της καταπατημένης γης και να εξασφαλίσει τους ελεύθερους χώρους, αποφασίζει, το 2004, την τροποποίηση του σχεδίου πόλης στην Αγία Τριάδα και το χαρακτηρισμό 18 Ο.Τ. , συνολικής έκτασης 65 στρ., ως κοινόχρηστων και κοινωφελών. Η απόφαση αφορά τμήμα δασικής έκτασης, βραχώδες και κατάφυτο από μικρά πεύκα, που εντάχθηκε παράνομα στο σχέδιο το 1970, χωρίς την έγκριση του Υπ. Γεωργίας.

Επίσης, κινείται στην κατεύθυνση της προσβολής της Απόφασης Περιφερειάρχη ώστε να προχωρήσει η υλοποίηση του Έργου «Αποκατάσταση – Αξιοποίηση παλαιού Καμινιού Πετρούπολης & Ανάπλαση περιβάλλοντος χώρου».

Επειδή ...

- όπως καταγράφεται και στην έκδοση « Η Πόλη της Πέτρας» (Δήμος Πετρούπολης, Ανδρέας Μηλιώνης, Μάρτιος 2005): **«Η ελπίδα της Πετρούπολης είναι το Ποικίλο»**,
- μετά και τις καταστροφικές πυρκαγιές του 2007 στην Πάρνηθα, δεν υπάρχει το ελάχιστο περιθώριο για τσιμεντοποίηση των ελάχιστων ελεύθερων χώρων της Αττικής,

- όπως αναλύεται στο κεφάλαιο 1.3 για τον αναπτυξιακό ρόλο της Πετρούπολης, οι περιαστικοί χώροι στο Ποικίλο αποτελούν τον εν δυνάμει πόλο της δικής της βιώσιμης ανάπτυξης,
- οι κάτοικοι της Πετρούπολης έχουν απόλυτη συνείδηση όλων των παραπάνω, απαντώντας σε ποσοστό **92,67%** ότι το Ποικίλο πρέπει να είναι δημόσια – δασική περιοχή,

... για την Πετρούπολη, το κρίσιμο ζήτημα έγκειται στην εξασφάλιση και θεσμική κατοχύρωση του δημόσιου χαρακτήρα όλων των εκτάσεων στις παρυφές και στον κύριο όγκο του Ποικίλου, με στόχο την απρόσκοπτη και έγκαιρη υλοποίηση παρεμβάσεων για την ενίσχυση του πράσινου και τη δημιουργία χώρων κοινόχρηστων δραστηριοτήτων και κοινωφελών λειτουργιών.

2.1.2 Οικιστικό – δομημένο περιβάλλον

Ο τρόπος που αναπτύχθηκε οικιστικά η Πετρούπολη, από τα μέσα του προηγούμενου αιώνα μέχρι και τα μέσα του 1970 κυρίως, καθορίστηκε από την χωρίς όρους και κανόνες ιδιωτική «πολεοδόμηση» της γης, την αυθαίρετη δόμηση και την καθυστερημένη και στρεβλή αντιμετώπιση των ζητημάτων από την πολιτεία, που συνίσταται στη νομιμοποίηση του «ό γέγονε, γέγονε». Είναι χαρακτηριστικό ότι στο πρώτο σχέδιο πόλης (1955), από τα 250 Ο.Τ. που εντάχθηκαν, μόνο 3 προβλέπονται για κοινόχρηστους χώρους (1,2%), ενώ δεν υπάρχει καμία πρόβλεψη για χώρους σχολείων και άλλες κοινωφελείς υποδομές. Αυτός ο τρόπος καθορίζει ακόμη και σήμερα την οικιστική δομή της πόλης, την πολεοδομική οργάνωσή της και τα λειτουργικά της προβλήματα.

α. Πλαίσιο Πολεοδομικού Σχεδιασμού

Στο πλαίσιο μιας συνεκτικής πολεοδομικής πολιτικής με βάση το Ν. 1337/1983, επιδιώχθηκε μια ολοκληρωμένη αντιμετώπιση των προβλημάτων, σε αντίθεση με την προγενέστερη περίοδο κατά την οποία ο σχεδιασμός είχε βασιστεί στις διατάξεις του ΝΔ του 1923 και αφορούσε σε περιορισμένες οικιστικές επεκτάσεις Ο.Τ., που με τυχαίο τρόπο επαύξαναν το εγκεκριμένο σχέδιο χωρίς γενική εκτίμηση των αναγκών και χωρίς ένα γενικότερο σχεδιασμό των χρήσεων στο σύνολο της έκτασης των ΟΤΑ.

Στο πλαίσιο των κατευθύνσεων του ΡΣΑ (Ν. 1515/1985) καταρτίστηκαν Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια για όλους του Δήμους, με τα οποία προσδιορίστηκαν οι αναγκαίες οικιστικές επεκτάσεις που συμπεριέλαβαν τις αυθαίρετες συγκεντρώσεις κτισμάτων, αλλά και αδόμητες περιοχές, με βάση ένα προγραμματισμό δημογραφικών μεγεθών και αναγκών σε υποδομές. Επίσης καθορίστηκαν οι γενικές χρήσεις γης και τα προγράμματα έργων σε κοινωνική και τεχνική υποδομή.

Με τις πολεοδομικές μελέτες επέκτασης που επακολούθησαν εντάχθηκαν στο σχέδιο πόλης όλες οι περιοχές των αυθαιρέτων ώστε σταδιακά να αποκτήσουν τους αναγκαίους χώρους και τις εγκαταστάσεις του κοινωνικού εξοπλισμού, την τοπική τεχνική υποδομή και τους κοινόχρηστους χώρους.

Ο Δήμος Πετρούπολης απέκτησε **Γ.Π.Σ.** το 1994 (Υ.Α. 99314/7777, ΦΕΚ 14/Δ/1994), τελευταίος από όλους τους Δήμους της Δυτικής Αθήνας, πιθανόν γιατί δεν αντιμετώπιζε έντονο πρόβλημα επεκτάσεων, αφού οι εντάξεις στο σχέδιο πόλης είχαν συντελεστεί στο σύνολό τους, προ του Ν.1337/83.

Ο πολεοδομικός σχεδιασμός μέσω του ΓΠΣ του ΟΤΑ έχει προσδιορίσει ως **Πολεοδομικό κέντρο** τη βασική πυρηνική συγκέντρωση του δημοτικού κέντρου. Στα υπόλοιπα τμήματα χαρακτηρίζονται περιοχές **Γενικής κατοικίας** και **Αμιγούς κατοικίας** (Π.Ε. 7, 8, 9, 10 και στο τμήμα της Π.Ε. 6 από την οδό Περικλέους μέχρι το όριο της Π.Ε., όπως αυτή περιγράφεται στο άρθρο 2 του ως άνω διατάγματος).

Η πραγματική ανάπτυξη κεντρικών λειτουργιών είναι πλέον κυρίως γραμμική επί των βασικών οδικών αξόνων κυκλοφορίας, υπερβαίνοντας την έκταση που από το ΓΠΣ προορίζεται για κεντρικές λειτουργίες. Με δεδομένο ότι η τάση μεγέθυνσης του τριτογενή τομέα και στην περιοχή της Πετρούπολης αναμένεται να ισχυροποιηθεί και σε συνδυασμό με τις εμφανείς τάσεις χωρικής δικτύωσης και ενοποίησης του κέντρου της με τα κέντρα Ιλίου – Αγίων Αναργύρων, προκύπτει η ανάγκη να αμβλυθεί η διάσταση πραγματικών και σχεδιασμένων κεντρικών λειτουργιών μέσα από την επιβεβλημένη πλέον, **Επικαιροποίηση - Αναθεώρηση του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου** στο πλαίσιο του νέου οικιστικού Ν. 2508/1997.

Η Πετρούπολη, αν και περιοχή *παλαιού εγκεκριμένου σχεδίου*, δεν εντάχθηκε σε μελέτη *Αναθεώρησης του σχεδίου*, όπως άλλωστε η συντριπτική πλειοψηφία των ΟΤΑ με ανάλογο πολεοδομικό πλαίσιο. Οι βασικοί λόγοι αυτής της αντιμετώπισης ήταν αφενός η έλλειψη βούλησης όσον αφορά τη μείωση των ΣΔ με την Πολεοδομική Μελέτη Αναθεώρησης με βάση τους προβλεπόμενους μέσους ΣΔ από τα εγκεκριμένα ΓΠΣ, κυρίως όμως η αδυναμία υλοποίησης στην πράξη των προβλεπόμενων από το εγκεκριμένο σχέδιο απαραίτητων χώρων για κοινωνικό εξοπλισμό και πλατείες, πράσινο, χώρους στάθμευσης, κ.λ.π., λόγω των ιδιαίτερα υψηλών οικονομικών πόρων που θα ήταν άμεσα απαραίτητοι, αλλά όχι διαθέσιμοι, για τις απαλλοτριώσεις της γης.

Αποτέλεσμα αυτής της προσέγγισης των παλαιών περιοχών σχεδίου ήταν η διατήρηση της υποβάθμισης στα παλαιά εγκεκριμένα σχέδια, τα οποία υστερούν σε ελεύθερους χώρους και πράσινο, η ανεπάρκεια του οδικού δικτύου (στενοί δρόμοι) που ιδιαίτερα πάσχει από συμφόρηση στις κεντρικές περιοχές και στις γραμμικές ζώνες κεντρικών λειτουργιών που έχουν σχηματιστεί στις βασικές αρτηρίες.

Επόμενα, η **Επικαιροποίηση - Αναθεώρηση του Γ.Π.Σ.** είναι επιβεβλημένη και για τον επακριβή προσδιορισμό των περιοχών ή/και τμημάτων τους, για τις οποίες θα προταθεί *Αναθεώρηση του σχεδίου*.

Τέλος, για την **ολοκλήρωση, θεσμικά, του πολεοδομικού σχεδιασμού** της πόλης, απαιτείται η άμεση προώθηση :

- της Β΄ Φάσης της μελέτης Αναθεώρησης – Τροποποίησης εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου Αγίας Τριάδας
- της Πράξης Εφαρμογής Άνω Πανοράματος και Άνω Πετρούπολης (Ολυμπίας). Οι περιοχές αν και έχουν Δ/γμα από το 1981, έχουν κτιστεί με τη διαδικασία της «οικοδομησιμότητας» κατά το 90%, με τις γνωστές επιπτώσεις στην επάρκεια και ποιότητα του δημόσιου χώρου αλλά και την ποιότητα του δομημένου ιστού.

β. Ανάπτυξη – Οργάνωση Αστικού Ιστού

Η Πετρούπολη, και κυρίως ορισμένα τμήματά της που έχουν αναπτυχθεί στα υψηλότερα σημεία της περιοχής, συγκαταλέγεται στις σύγχρονες «προνομιούχες» περιοχές της Δυτικής Αθήνας, κυρίως λόγω των γεωμετρικών χαρακτηριστικών σε σημαντικά τμήματα του ρυμοτομικού της (προσομοιάζει στο Ιπποδάμειο), της «θέας» και της άμεσης γειννίασης με το Ποικίλο. Αυτό το χαρακτηριστικό αντικατοπτρίζεται στις μεγάλες εμπορικές αξίες γης, στην έντονη οικοδομική δραστηριότητα, στο μεγαλύτερο ποσοστό κτιρίων καλής ποιότητας - σύμφωνα πάντα με ότι έχει επικρατήσει να θεωρείται ως «καλό» στο Λεκανοπέδιο, στην προσέλκυση νέων κατοίκων μικρότερων ηλικιών με καλύτερη μόρφωση ή/και εισοδήματα - κύριου παράγοντα για τη δημογραφική δυναμική (27% αύξηση κατά την τελευταία δεκαετία) που καταγράφει ο Δήμος.

Η Πετρούπολη αποτελεί, βασικά, την πιο «αμιγή» περιοχή κατοικίας στη Δυτική Αθήνα, έχοντας το υψηλότερο ποσοστό κτιρίων με αποκλειστική χρήση την κατοικία : 95% έναντι 91,6% που είναι ο Μ.Ο. στη Δ. Αθήνα.

Ο Δήμος Πετρούπολης δεν έχει ιδιαίτερα ανεπτυγμένο εμπόριο. Οι περισσότερες λειτουργίες εξυπηρετούν τις καθημερινές ανάγκες των κατοίκων, ενώ για μεγαλύτερου επιπέδου εξυπηρέτησεις οι κάτοικοι του Δήμου εξυπηρετούνται είτε από τους γειτονικούς Δήμους (Ίλιον, Αγ. Ανάργυροι, Περιστέρι), είτε από το κέντρο της Αθήνας.

Ο τομέας των υπηρεσιών, όπως και στην υπόλοιπη Δυτική Αθήνα, δεν είναι ιδιαίτερα ανεπτυγμένος. Οι όποιες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών βρίσκονται στο κέντρο του Δήμου και είναι μικρής κλίμακας.

Στο Δήμο δεν καταγράφεται η παρουσία μονάδων χονδρεμπορίου. Όσον αφορά στη μεταποίηση, το πρόβλημα με τη διασπορά των μεταποιητικών μονάδων είναι σχεδόν ανύπαρκτο, καθώς δεν είναι τόσο πολύ ανεπτυγμένος ο δευτερογενής τομέας, με την έννοια του αριθμού των δραστηριοτήτων.

Παράλληλα η Πετρούπολη, δεν εξαιρείται από τα **σοβαρά προβλήματα** που αντιμετωπίζουν γειτονικοί Δήμοι, όπως η έλλειψη κοινόχρηστων χώρων, χώρων για κοινωφελείς δραστηριότητες και κεντρικές λειτουργίες τοπικής εξυπηρέτησης, η πυκνή δόμηση και οι υψηλές πυκνότητες κατοίκησης.

Χαρακτηριστικά:

- από τα 590 Ο.Τ. εντός σχεδίου, μόνο τα 11 Ο.Τ. έχουν διαμορφωθεί εξ ολοκλήρου σε Κ.Χ.
- στο εσωτερικό του οικιστικού ιστού υπάρχουν 96,4 στρ. Κ.Χ. διαμορφωμένοι ή αδιαμόρφωτοι Κ.Χ. που αντιστοιχούν στο 2,7% της ρυμοτομημένης έκτασης όταν σύμφωνα με τα πολεοδομικά πρότυπα θα έπρεπε να ήταν 396 στρ. και 15,4%, αντίστοιχα
- αν στα 96,4 στρ. προστεθούν και τα 211 στρ. που αξιοποιήθηκαν, μετά από μακροχρόνιες προσπάθειες των Δημοτικών Αρχών, στο Άλσος του Αγίου Δημητρίου και στα Λατομεία του Ποικίλου, τα οποία ανήκουν όμως στην κατηγορία του «περιαστικού πράσινου», τότε αντιστοιχούν 4,7 τ.μ. ανά κάτοικο έναντι 6 τ.μ. εντός οικιστικού ιστού, που είναι το απαιτούμενο μέγεθος

- οι Κ.Χ. δεν είναι χωρικά κατανεμημένοι βάσει πολεοδομικών κριτηρίων, με αποτέλεσμα αρκετές περιοχές να ασφυκτιούν περισσότερο
- η πόλη στερείται σύγχρονου Δημαρχείου, βασικής υποδομής κεντρικής λειτουργίας τοπικού επιπέδου εξυπηρέτησης
- εντοπίζονται σημαντικές ελλείψεις στην υποδομή των εκπαιδευτικών και κοινωνικών υπηρεσιών (πολλές στεγάζονται σε ενοικιαζόμενους και ακατάλληλους χώρους) και οι πιθανότητες για χωρική ισοκατανομή τους λιγοστεύουν συνεχώς
- έχει από τους υψηλότερους θεσμοθετημένους Σ.Δ. στη Δ. Αθήνα (1,6) και παρουσιάζει το μεγαλύτερο βαθμό εξάντλησής του
- έχει την υψηλότερη Μικτή Πυκνότητα Κατοίκησης από όλους τους Δήμους της Δ. Αθήνας (180,1 κατ/Ha έναντι 127,3 κατ/Ha) και τη δεύτερη υψηλότερη Καθαρή Πυκνότητα Κατοίκησης (255,70 κατ/Ha έναντι 214,4 κατ/Ha στη Δυτ. Αθήνα) μετά την Αγία Βαρβάρα, ξεπερνώντας κατά πολύ τις προβλεπόμενες από το ΓΠΣ τιμές
- έχει το μεγαλύτερο ποσοστό κτιρίων με 3-5 ορόφους, με 21,5% έναντι 10,3% του Μ.Ο. στη Δ. Αθήνα.

Τέλος, και στην Πετρούπολη εντοπίζεται περιοχή με **υποβαθμισμένες συνθήκες λειτουργίας**, έστω και αν όχι στον ίδιο βαθμό όπως άλλες περιοχές σε γειτονικούς Δήμους.

Πρόκειται για την περιοχή της **Κάτω Πετρούπολης**, όπου το οδικό δίκτυο χαρακτηρίζεται από πολύ στενούς δρόμους και παρουσιάζει σημαντικές ελλείψεις σε κοινόχρηστους χώρους. Η περιοχή αυτή, κατά τη διάρκεια του σεισμού του 1999 υπέστη τις μεγαλύτερες ζημιές στα κτίρια σε επίπεδο Δήμου. Απαιτείται ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα ανάπτυξης της περιοχής ώστε να αυξηθούν οι ελεύθεροι κοινόχρηστοι χώροι, να δημιουργηθούν πεζόδρομοι που θα τονώσουν τις εμπορικές δραστηριότητες, να δημιουργηθούν χώροι στάθμευσης για τους κατοίκους της περιοχής και να προβλεφθούν χώροι για τις περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών.

Στη βάση των όσων αναπτύχθηκαν προηγούμενα, ως **ζητήματα άμεσης προτεραιότητας** για την αναβάθμιση του τρόπου ανάπτυξης – οργάνωσης του αστικού ιστού, τη βελτίωση των υποδομών και υπηρεσιών και επόμενα της συγκράτησης του πλεονεκτήματος της Πετρούπολης στο πλαίσιο της Δ. Αθήνας (δυναμική περιοχή κατοικίας με καλύτερη συγκριτικά ποιότητα ζωής), καταγράφονται:

- Η απόκτηση των χώρων για κοινόχρηστη και κοινωφελή χρήση, ως το μεγαλύτερο, πιο δύσκολο και επείγον ζήτημα λόγω και της συνεχούς μείωσης των αδόμητων χώρων. Πρόκειται για 15, αρχικά, χώρους σε ισάριθμα Ο.Τ. σε όλη την πόλη. Το ζήτημα αυτό θεωρείται μείζον και από τους κατοίκους, αφού σε ποσοστό 66% απαντούν ότι δεν είναι ικανοποιημένοι από το αριθμητικό μέγεθος των ελεύθερων χώρων, σε ποσοστό 44,2% ιεραρχούν ως άμεσης προτεραιότητας τα σχολικά κτίρια, ενώ σε ποσοστό 61% συμφωνούν με δανεισμό του Δήμου προκειμένου να αποκτήσει αδόμητα οικοπέδα.
- Η βελτίωση της κατάστασης στους κοινόχρηστους χώρους, η επαρκής συντήρηση του εξοπλισμού τους και η βελτίωση της ποιότητας του υψηλού και χαμηλού πράσινου (επέκταση- εκσυγχρονισμός του συστήματος άρδευσης, δημιουργία επαρκούς δημοτικού φυτωρίου). Η επιστροφή των δομημένων χώρων στο περιβάλλον με την θέσπιση κινήτρων και πρακτικής βοήθειας για την κατασκευή ταρασόκηπων, αρχίζοντας από τα νέα κτίρια γραφείων, εμποτικών χώρων, κλπ.

- Η άμεση προώθηση των έργων σε χώρους που έχουν αποκτηθεί από το Δήμο και για τα οποία έχουν ολοκληρωθεί οι τεχνικές μελέτες όπως η *Ανέγερση Παιδικού Σταθμού στο Ο.Τ. 220 επί της Αναπαύσεως στην Άνω Πετρούπολη*
- Η άμεση προώθηση της εκπόνησης των τεχνικών μελετών για όλους τους χώρους που έχει εντάξει ο Δήμος στο πρόγραμμα απόκτησής τους όπως, η *Διαμόρφωση Κοινόχρηστων Χώρων στα Ο.Τ.150^α, 451, 497, 326, 972, 960 και 914* για το οποίο απαιτείται και ο χαρακτηρισμός του ως Κ.Χ., η *Ανέγερση Παιδικού Σταθμού στο Ο.Τ. 370*, η *Ανέγερση Ωδείου στο Ο.Τ. 94*, η *Ανέγερση ΚΑΠΗ στο Ο.Τ. 453^α*, κλπ.
- Η ανέγερση Δημοτικού Καταστήματος, σε χώρο που απέκτησε ο Δήμος (Ο.Τ. 150^α). Αν και οι πολίτες το ιεραρχούν ως ζήτημα τελευταίας προτεραιότητας, εν τούτοις, όπως αναλύθηκε και προηγουμένα, αποτελεί βασική υποδομή κεντρικών λειτουργιών πόλης, αλλά και βελτίωσης όλων των παρεχόμενων υπηρεσιών από το Δήμο προς τους πολίτες.
- Η εξέταση του υφιστάμενου Σ.Δ. και των υψών σε όλη την Πετρούπολη καθώς και των όρων Ανάπλασης της Κάτω Πετρούπολης μέσω της επικαιροποίησης του Γ.Π.Σ. του Δήμου στο πλαίσιο του νέου Οικιστικού Νόμου 2508/97.

Παράλληλα, απαιτείται ο μεγαλύτερος δυνατός συντονισμός και συνεργασία:

- με τον **ΑΣΔΑ** για την υλοποίηση των σημαντικών δομικών παρεμβάσεων που προωθούνται στη Δυτική Αθήνα, όπως η Ενοποίηση του Δικτύου Πρασίνου & Κοινοφελών Χώρων, στις οποίες περιλαμβάνεται και η Πετρούπολη.

2.1.3 Τεχνικές υποδομές – Δίκτυα

Στο κεφάλαιο που ακολουθεί παρουσιάζονται οι τεχνικές υποδομές που συνοπτικά περιλαμβάνουν:

- Τις συγκοινωνιακές και μεταφορικές υποδομές
- Ύδρευση, αποχέτευση, αντιπλημμυρική προστασία, διευθετήσεις ρεμάτων
- Διαχείριση απορριμμάτων
- Ενεργειακή υποδομή

α. Οδικό δίκτυο

Η Πετρούπολη, λόγω της γεωγραφικής της θέσης, δεν βρίσκεται σε άμεση σχέση με τους μεγάλους κυκλοφοριακούς άξονες που εξυπηρετούν την ευρύτερη περιοχή της Δυτικής Αθήνας (Λεωφ. Κηφισσού, Αττική Οδός, Δυτική Περιφερειακή Αιγάλεω, Λεωφ. Θηβών και οδός Φυλής). Ωστόσο, τα έργα που ολοκληρώθηκαν ή προγραμματίζονται σε αυτούς, επηρεάζουν θετικά και τη δική της σύνδεση με το κέντρο της Αθήνας, τις υπόλοιπες περιοχές της Αττικής και το Εθνικό Δίκτυο.

Για την πλήρη αξιοποίηση από την περιοχή του Δήμου, των πλεονεκτημάτων που δημιουργεί, κυρίως, η **Αττική Οδός**, ως ο σημαντικότερος περιφερειακός άξονας της ευρύτερης περιοχής της Αθήνας, κρίσιμο ζήτημα αποτελεί η βελτίωση των κυκλοφοριακών συνθηκών στην οδό Φυλής - βασικό εγκάρσιο οδικό άξονα της περιοχής που ξεκινάει από τον Δήμο Αγίων Αναργύρων και διασταυρώνει την Ε.Λ.Ελευσίνας-Σταυρού στον Α.Κ. Λιοσίων, όπου

χωροθετείται ο Επιβατικός Σιδηροδρομικός Σταθμός Άνω Λιοσίων-, καθώς και σε ορισμένους άλλους βασικούς άξονες για τη Δυτική Αθήνα, που βρίσκονται σε όμορους Δήμους, όπως η Λεωφ. Δημοκρατίας στους Αγίους Αναργύρους και η Λεωφ. Θηβών. Για τη Λ. Θηβών, σημαντική κρίνεται η διάνοιξη της προς τα βόρεια, από την οδό Ιδομενέως έως την οδό Ερμιόνης, εντός του Δήμου Ιλίου, αφού συνδέεται μέσω των οδών Ερμιόνης – Καπετάν Βέρα με την Λ. Χασιάς, η οποία προσφέρει στη συνέχεια πρόσβαση στην Ε.Λ.Ε.Σ.Σ., μέσω του Α.Κ. Λιοσίων (Φυλής).

Από το κύριο αρτηριακό οδικό δίκτυο της Δυτικής Αθήνας, στο Δήμο Πετρούπολης ανήκει ένα τμήμα της **Πετρουπόλεως**, η οποία ξεκινάει από την Λ. Θηβών, εντός του Δήμου Ιλίου, και διασχίζοντας την Πετρούπολη ως **25^η Μαρτίου**, καταλήγει στις ανατολικές παρυφές του Ποικίλου Όρους. Τα γεωμετρικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά στην αρχή της 25^{ης} Μαρτίου δεν ανταποκρίνονται στην ιεράρχησή της ως κύρια αρτηρία.

Σύμφωνα με την **Κυκλοφοριακή Μελέτη** του Δήμου που ολοκληρώθηκε το 2006 και προγραμματίζεται η έναρξη της εφαρμογής της, το Οριστικό Σχέδιο Μακροπρόθεσμης Εφαρμογής έχει ως στόχο την ανάδειξη της κεντρικής περιοχής του Δήμου Πετρούπολης και τη διαμόρφωση ενός περιβάλλοντος φιλικού προς τον άνθρωπο.

Για την εξυπηρέτηση αυτού του στόχου προβλέπεται:

- Η ιεράρχιση του οδικού δικτύου, με βάση την οποία αρτηρίες χαρακτηρίζονται μόνον οι οδοί Ανατολικής Ρωμυλίας, Σκουφά και Περικλέους.
- Η δημιουργία ενός δικτύου πεζοδρόμων συνολικού μήκους άνω των 8 χλμ., με πυρήνα την κεντρική πλατεία Ηρώων Αγωνιστών 1821.
- Η δημιουργία ενός δικτύου οδών ήπιας κυκλοφορίας, συνολικού μήκους περίπου 10 χλμ.
- Η υλοποίηση κυκλοφοριακών ρυθμίσεων που αφορούν κυρίως μονοδρομήσεις και εγκαταστάσεις φωτεινής σηματοδότησης.
- Η συμπλήρωση και βελτίωση της σήμανσης.
- Η εγκατάσταση αναβαθμών (σαμαράκια) σε περιοχές που χρειάζεται να προστατευθούν από τις υψηλές ταχύτητες των οχημάτων.
- Η αντιμετώπιση μέσω τριών μέτρων της αναμενόμενης αύξησης της ζήτησης για στάθμευση.

Οι κάτοικοι της Πετρούπολης ιεραρχούν πολύ υψηλά στις προτεραιότητες για την πόλη τους, τα ζητήματα που σχετίζονται με το οδικό δίκτυο και τις συνθήκες κυκλοφορίας. Έτσι η δημιουργία *Δικτύου πεζοδρόμων* ιεραρχείται δεύτερο με 43,60%, η *Εφαρμογή της Κυκλοφοριακής Μελέτης* τρίτο με 33,10%, ενώ υψηλά ποσοστά συγκεντρώνουν και η δημιουργία ποδηλατόδρομων, η Διάνοιξη της οδού Ελαιών, κλπ.

Στο πλαίσιο των παραπάνω, για τη **βελτίωση της προσπελασιμότητας** του Δήμου Πετρούπολης, σοβαρά ζητήματα αποτελούν:

- Η διάνοιξη της 25^{ης} Μαρτίου στην αρχή της ώστε να ανταποκρίνεται στον ρόλο της.
- Η διάνοιξη της οδού Ελαιών, η οποία σύμφωνα με την Κυκλοφοριακή Μελέτη αποτελεί πρωτεύουσα συλλεκτήρια οδό, συνδέοντας τη Λ. Θηβών, μέσω του Δήμου Ιλίου, με το ανατολικό τμήμα της πόλης (Πανόραμα, Άλσος Αγ. Δημητρίου). Του έργου της διάνοιξης προηγείται, ως απαιτούμενο, Πράξη Αναλογισμού - Άρση και Επανεπιβολή.

- Η λειτουργική αναβάθμιση (δημιουργία – διαμόρφωση πεζοδρομίων) της οδού Ανατολικής Ρωμυλίας στο νότιο τμήμα της (Κάτω Πετρούπολη), η οποία, επίσης, αποτελεί πρωτεύουσα συλλεκτήρια οδό, συνδέοντας τη Λ. Θηβών, μέσω του Δήμου Ιλίου, με το δυτικό τμήμα της Πετρούπολης (Αγία Τριάδα). Το έργο της αναβάθμισης θα συμβάλει και στην ολοκλήρωση του Γραμμικού Πάρκου της Ανατ. Ρωμυλίας, κύρια παρέμβαση προβλεπόμενη και από το ισχύον Γ.Π.Σ. Του έργου της αναβάθμισης προηγείται, ως απαιτούμενο, Πράξη Αναλογισμού - Άρση και Επανεπιβολή

Για τη **βελτίωση του τοπικού οδικού δικτύου, των συνθηκών κυκλοφορίας πεζών και οχημάτων και της στάθμευσης** στην Πετρούπολη, άμεσα προγραμματίζεται:

- Η ολοκλήρωση των έργων οδοποιίας στις συνοικίες Μιχελή – Πανόραμα και Αγία Τριάδα, όπως διαμόρφωση πεζοδρομίων και βελτίωση οδοστρώματος.
- Η προώθηση έργων βελτίωσης της ασφάλειας κυκλοφορίας των πεζών όπως, η *Διαπλάτυση & Ανάπλαση πεζοδρομίων οδού Σκουφά, η Διαμόρφωση των οδών Στερεάς Ελλάδος – Θεσσαλίας και Αρχιπελάγους, από Ανατ. Ρωμυλίας μέχρι Ρ. Φεραίου και Περικλέους αντίστοιχα, σε δρόμους ήπιας κυκλοφορίας και πεζόδρομους.*
- Η εκτέλεση έργων ανακατασκευής πεζοδρομίων και οδοστρώματος μήκους 50 χλμ. σε διάφορα τμήματα της πόλης, καθώς και έργων σήμανσης.

Τέλος, εξετάζεται η κατασκευή υπόγειου χώρου στάθμευσης σε τμήμα του Ο.Τ. 150^α, εμβαδού 2,5 στρ., στο κέντρο της πόλης και με μέτωπο επί της 25^{ης} Μαρτίου. Για την κατασκευή του έργου υπάρχει έγκριση ΣΔΙΤ.

β. Μέσα Μαζικών Μεταφορών

Η περιοχή του Δήμου Πετρούπολης εξυπηρετείται συγκοινωνιακά σήμερα, από Λεωφορεία της Ε.Θ.Ε.Λ. βασικά, καθώς και μία γραμμή τρόλλεϋ. Στην υφιστάμενη κατάσταση, οι λεωφορειακές γραμμές εξυπηρετούν τη σύνδεση Βορρά – Νότου, ενώ η εξυπηρέτηση στην κατεύθυνση Ανατολή – Δύση είναι περιορισμένη. Η Δημοτική Αρχή, αξιοποιώντας την Κυκλοφοριακή Μελέτη του Δήμου, έχει υποβάλει προτάσεις προς τον Ο.Α.Σ.Α. για τη βελτίωση της κατάστασης. Η Δημοτική Συγκοινωνία λειτουργεί επικουρικά – συμπληρωματικά των λεωφορειακών γραμμών και είναι αποκλειστικά τοπικής εμβέλειας εξυπηρέτησης.

Με το ΜΕΤΡΟ, που σε συνδυασμό με τη Γραμμή 1 του Η.Σ.Α.Π., αποτελεί τον βασικό άξονα των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς του Νομού Αττικής, συνδέεται με δύο γραμμές με ανταπόκριση στο Σταθμό του Αγίου Αντωνίου: - τη λεωφορειακή γραμμή 700 (Πετρούπολη – Άγιος Αντώνιος) και την κυκλική γραμμή 24 του τρόλλεϋ (Πετρούπολη – Ίλιον – Άγιος Αντώνιος).

Οι σχεδιασμοί για την ανάπτυξη του ΜΕΤΡΟ προβλέπουν τη δημιουργία δύο σταθμών στην Πετρούπολη: σταθμός «Μιχελή» στην πλατεία Σ. Σαράφη και σταθμός «Πετρούπολη» στην πλατεία Ηρώων Αγωνιστών 1821. Σύμφωνα με ενημέρωση που ζήτησε η Δημοτική Αρχή πρόκειται να αρχίσει η εκπόνηση της μελέτης επέκτασης της Γραμμής 2 από Ανθούπολη προς τα βορειοανατολικά προάστια της Δυτικής Αθήνας.

Η ανάπτυξη γραμμής Τραμ στην περιοχή της Δυτικής Αθήνας, εκτιμάται ότι με τα συνδυασμένα πλεονεκτήματα που αυτό διαθέτει, μπορεί να προσφέρει σημαντικά στη λύση των συγκοινωνιακών και περιβαλλοντικών προβλημάτων της. Η προτεινόμενη γραμμή θα

εξυπηρετεί άμεσα τους Δήμους Αγίων Αναργύρων – Ιλίου – Καματερού και επόμενα, έμμεσα, το Δήμο Πετρούπολης.

Τέλος, έμμεσα ο Δήμος Πετρούπολης θα εξυπηρετείται και από τον Αστικό & Προαστιακό Σιδηρόδρομο. Η λειτουργία του αστικού και προαστιακού σιδηροδρόμου σε πλήρη ανάπτυξη έχει μεγάλη σημασία, αφού μπορεί να εξυπηρετήσει τις ανάγκες μετακινήσεων στον άξονα βορρά-νότου, ιδιαίτερα των όμορων Δήμων Αγ. Αναργύρων, Καματερού και Ιλίου προς και από το κέντρο της πόλης (ΣΣ Αθήνας & ΣΣ Βοτανικού) και τον Πειραιά (ΣΣ Πειραιά).

γ. Αντιπλημμυρική προστασία - Ρέματα

Από τις νοτιοανατολικές πλαγιές του Ποικίλου σχηματίζονται μικρά γενικά ρέματα τα οποία «διευθετούνται» όταν εισέρχονται σε αστική περιοχή. Στην Πετρούπολη έχει ολοκληρωθεί το σκέπασμα του Βαθυρέματος στην Αγία Τριάδα, ενώ σήμερα εκτελείται από τη Νομαρχία έργο σε τμήμα του επιχωμένου ρέματος στην εκτός σχεδίου περιοχή. Επίσης, έχει ολοκληρωθεί το έργο στην Ανατολικής Ρωμυλίας.

Τα ζητήματα με τη διευθέτηση ρεμάτων και, κατ' επέκταση την αντιπλημμυρική προστασία περιοχών κατοικίας και σημαντικών υποδομών, που εξακολουθούν να παραμένουν συνίστανται:

- Στη διευθέτηση του Βαθυρέματος από το σημείο όπου φθάνει το εκτελούμενο από τη Νομαρχία έργο μέχρι και το Εθνικό Στάδιο Πετρούπολης (Γρηγορίου)
- Στη διευθέτηση του ρέματος «Γιώργιζα», στο τμήμα της οδού Κερασόβου, δίπλα στο Άλσος.

δ. Αποχέτευση ομβρίων

Η Πετρούπολη διαθέτει αγωγούς ομβρίων 15 χλμ. περίπου. Αποτελεί κρίσιμο σημείο η αντιπλημμυρική προστασία ευπαθών περιοχών όπως οι συνοικίες Νησάκι και Μιχελής αλλά και τμήματα σε άλλες περιοχές. Συγκεκριμένα τα σημεία που προτείνεται να αντιμετωπισθούν ως πιο ευάλωτα είναι:

- οδός Ηφαιστου από Ακροπόλεως έως Κνωσού
- οδός Ερμού από Γραμμικό Πάρκο έως Σουλίου, από Κατσαντώνη έως Ναυαρίνου και από Μακρυγιάννη έως Πίνδου
- οδός Βουλγαροκτόνου από Κνωσού έως Χαρ. Τρικούπη
- οδός Μιαούλη σε όλο το μήκος
- οδός 28ης Οκτωβρίου από Περικλέους έως Ερμού
- οδός Περικλέους από Πίνδου έως Θεσσαλίας
- οδός Κίρκης από Ανδρούτσου έως Αν. Ρωμυλίας
- οδός Κ. Παλαμά από Ανδρούτσου έως Β. Ηπείρου
- οδός Υψηλάντου από Ανδρούτσου έως Αν. Ρωμυλίας
- οδός Χρ. Σμύρνης από Ανδρούτσου έως Αν. Ρωμυλίας
- οδός Βαλτετσίου από Ανδρούτσου έως Αν. Ρωμυλίας και από 25ης Μαρτίου έως Αναγνωσταρά
- οδός Λεωνίδου από Β. Ηπείρου έως Αθ. Διάκου και από 25ης Μαρτίου έως Αναγνωσταρά

- οδός Αθ. Διάκου από Λεωνίδου έως Μαυρογένους
- οδός Σουλίου από 25ης Μαρτίου έως Δωδεκανήσου
- οδός Μαυρογένους από 25ης Μαρτίου έως Δωδεκανήσου
- οδός Βαλτετσίου από 25ης Μαρτίου έως Αναγνωσταρά
- οδός Πελοποννήσου από Μανιακίου έως Αναγνωσταρά
- οδός Κρήτης σε όλο το μήκος
- οδός Δωδεκανήσου από Κρήτης έως Αρκαδίου
- οδοί Αγίας Γλυκερίας & Αγίας Λαύρας από 25ης Μαρτίου έως Ελαιών
- οδοί Συρράκου, Μυτιλήνης, Μετσόβου και Καρύστου από 25ης Μαρτίου προς Δεληγιάννη και Καρύστου από Δεληγιάννη έως Ηροδότου
- οδός Βέργας από Αγίας Γλυκερίας έως Ελ. Βενιζέλου
- οδός Αγ. Ιωάννου από 25ης Μαρτίου έως Δωδεκανήσου

ε. Αποχέτευση λυμάτων

Η κατασκευή του δικτύου αποχέτευσης λυμάτων έχει σχεδόν ολοκληρωθεί σε ολόκληρη την πόλη. Χρειάζεται να αντιμετωπιστεί η επέκταση του δικτύου στην οδό Ακακίας, στην περιοχή Αγίας Τριάδας, μήκους 200 μ. περίπου.

στ. Ύδρευση

Η Πετρούπολη διαθέτει ολοκληρωμένο δίκτυο ύδρευσης.

ζ. Άρδευση

Στο Ποικίλο, στη θέση «Γρηγορίου», έχει γίνει ανόρυξη γεώτρησης από την οποία αρδεύεται το πράσινο στο Γραμμικό Πάρκο. Επίσης, έχει κατασκευαστεί δίκτυο που μεταφέρει νερό από τη γεώτρηση στο Αμαξοστάσιο του Δήμου. Η ποιότητα του νερού της γεώτρησης δεν είναι πολύ καλή, καθώς είναι υφάλμυρο.

Το πράσινο στους υπόλοιπους Κ.Χ. ποτίζεται από το δίκτυο της ΕΥΔΑΠ.

Το ζήτημα της διαχείρισης των υδάτινων πόρων έχει αναδειχθεί σε μείζον ζήτημα για όλη τη χώρα και, φυσικά, και για την Αττική. Δεν υπάρχουν τα περιθώρια για την απώλεια ούτε μιας σταγόνας πόσιμου νερού. Στη βάση αυτή, ο Δήμος πρέπει να επιμείνει στην αξιοποίηση των υπόγειων νερών με την ανόρυξη και άλλων γεωτρήσεων κατόπιν επιστημονικής έρευνας (συνεργασία με ΙΓΜΕ). Η βελτίωση της ποιότητας των υπόγειων νερών μπορεί να επιτευχθεί με χρήση ηλεκτρικών πεδίων.

η. Ενέργεια

Για την εξοικονόμηση πόρων – φυσικών και οικονομικών-, για την προστασία του περιβάλλοντος με τη μείωση των εκπομπών ρύπων από όλες τις πηγές, αλλά και για την αισθητική αναβάθμιση του οικιστικού ιστού, είναι δυνατό να παρθούν μια σειρά πρωτοβουλίες από τους ΟΤΑ στον τομέα της ενεργειακής υποδομής.

Ειδικά, ο Δήμος Πετρούπολης έχει αξιοσημείωτη ενασχόληση με τα ζητήματα αυτά, που έχουν ως αποτέλεσμα είτε την υλοποίηση συγκεκριμένων ενεργειών είτε το σχεδιασμό άλλων που επιδιώκει να εφαρμόσει με την αξιοποίηση και χρηματοδοτικών εργαλείων της Ε.Ε. Ενδεικτικά, αναφέρονται: -το έργο της υπογειοποίησης του δικτύου της ΔΕΗ στο πλαίσιο της Ανάπλασης της Λ. 25^{ης} Μαρτίου, - η μελέτη του φωτισμού με χρήση φωτοβολταϊκών στο πλαίσιο της μελέτης «Διαπλάτυση – Αναβάθμιση πεζοδρομίων οδού Σκουφά».

Στη βάση αυτής της εμπειρίας και με δεδομένο τον προσανατολισμό σημαντικών πόρων της 4^{ης} Προγραμματικής Περιόδου στην εφαρμογή εναλλακτικών μορφών και συστημάτων ενέργειας, ως κρίσιμα ζητήματα προκύπτουν:

- Η υιοθέτηση της υπογειοποίησης του δικτύου ΔΕΗ και της χρήσης φωτοβολταϊκών για φωτισμό, σε όλα τα υπό κατασκευή και μελέτη έργα διαμόρφωσης κοινόχρηστων χώρων.
- Η αντικατάσταση των συστημάτων κεντρικής θέρμανσης στα δημόσια και δημοτικά κτίρια ώστε να γίνεται χρήση φυσικού αερίου. Το τοπικό δίκτυο φυσικού αερίου στην Πετρούπολη δεν έχει υλοποιηθεί ακόμη σε ικανοποιητική έκταση.

2.1.4 Διαχείριση απορριμμάτων

Η ορθολογική και με περιβαλλοντικούς όρους διαχείριση των οικιακών και βιομηχανικών στερεών αποβλήτων, αποτελεί μείζον ζήτημα για ολόκληρη την Αττική.

Η Δυτική Αθήνα γεινιάζει τόσο με την περιοχή του Σχιστού όπου υπάρχει ο κεντρικός Σταθμός Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων, όσο και με τον ΧΥΤΑ της Φυλής. Έτσι σήμερα από τη Δυτική Αθήνα διέρχεται σημαντικός αριθμός οχημάτων συλλογής απορριμμάτων με την συνεπαγόμενη όχληση. Συχνά αντιμετωπίζεται το φαινόμενο της ρύπανσης από απορρίμματα των κοινόχρηστων χώρων (οδοί, πλατείες, πάρκα, ρέματα κλπ), που πέρα από την αισθητική όχληση και τις οσμές, δημιουργεί και κινδύνους για τη δημόσια υγεία. Τα προβλήματα σχετίζονται τόσο με την επάρκεια του εξοπλισμού προσωρινής αποθήκευσης και αποκομιδής και την οργάνωση του συστήματος, όσο και με την περιβαλλοντική εκπαίδευση των πολιτών. Χαρακτηριστικό είναι ότι σε σχετική έρευνα² η διαχείριση των απορριμμάτων αξιολογείται ως πολύ σημαντικό πρόβλημα και σε όλες τις περιοχές συγκεντρώνει περίπου ποσοστά από 70 έως 75% των απαντήσεων. Στην Δυτική Αθήνα το 70,6% των ερωτηθέντων και στον Πειραιά το 75,8%, θεωρούν ότι αντιμετωπίζουν πρόβλημα με τα απορρίμματα στη γειτονιά τους.

Η μέση ημερήσια παραγόμενη ποσότητα απορριμμάτων ανά κάτοικο στην Νομαρχία Αθήνας είναι 1,18 Kg. Αναλυτικά τα στοιχεία για τους Δήμους του ΑΣΔΑ φαίνονται στον πίνακα που ακολουθεί στην επόμενη σελίδα.³

Παρατηρούμε ότι η μέση ημερήσια ποσότητα ανά κάτοικο είναι χαμηλότερη στον Δήμο Καματερού και ακολουθούν οι Δήμοι Ζεφυρίου και Ιλίου ενώ οι υψηλότερες παραγωγές αντιστοιχούν στους Δήμους Αιγάλεω και Χαϊδαρίου γεγονός που πρέπει να αποδοθεί και στα -προσομοιάζοντα με οικιακά- απορρίμματα από βιομηχανικές και εμπορικές δραστηριότητες.

² «Έρευνα των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας», Εργατοϋπαλληλικό κέντρο Αθήνας, 1998

³ «Ποσότητες Παραγόμενων Οικιακού Τύπου Απορριμμάτων», ΕΣΔΚΝΑ, 2002

Επίσης παρατηρούμε ότι η μέση ημερήσια ποσότητα για το σύνολο των υπό εξέταση Δήμων είναι αισθητά χαμηλότερη από την αντίστοιχη για την Νομαρχία Αθήνας.

ΟΤΑ	Ποσότητα 1993 (τον.)	Ποσότητα 2001 -εκτιμώμενη (τον.)	Ετήσια μεταβολή %	Μέση Ποσότητα ανά κάτοικο και ημέρα το 1993 - (Kg)	Μέση Ποσότητα ανά κάτοικο και ημέρα το 2001 (Kg)
ΑΓ. ΒΑΡΒΑΡΑΣ	99339	10100	0,98	0,8977	1
ΑΓ. ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ	11411	12800	1,45	1,0014	1,06
ΑΙΓΑΛΕΩ	33368	31500	-0,72	1,178	1,17
ΙΛΙΟΥ	23813	29500	2,71	0,8273	1
ΚΑΜΑΤΕΡΟΥ	6064	7400	2,52	0,919	0,96
ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ	48802	53800	1,23	0,9725	1,07
ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗΣ	13964	18700	3,72	0,9510	1,04
ΧΑΙΔΑΡΙΟΥ	16207	18500	1,67	0,9449	1,12
ΖΕΦΥΡΙΟΥ	2400	3200	3,66	0,7337	0,99
ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΥ	22789	25400	1,37	0,9759	1,03
ΣΥΝΟΛΟ	278157	210900	1,859	0,94	1,044

Για το έτος 2015 εθνικός στόχος ήταν η ποσότητα ανά κάτοικο και ημέρα να περιορισθεί στα 0,91 Kg απορριμμάτων. Με βάση την απόφαση του 44ου Περιφερειακού Συμβουλίου, ο στόχος είναι η μέση ετήσια παραγωγή τους μέχρι το 2005 να έχει μειωθεί στα επίπεδα του 1995.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται οι προβλέψεις παραγωγής απορριμμάτων το 2015, με βάση την εξέλιξη πληθυσμού (στοιχεία προβλέψεων Νομαρχίας για κάθε Δήμο) με δύο εναλλακτικά σενάρια:

- διατήρηση των εξελίξεων για τις μέσες ημερήσιες ποσότητες ανά κάτοικο
- σταθεροποίηση στα επίπεδα του 1995 για τις μέσες ημερήσιες ποσότητες ανά κάτοικο

ΟΤΑ	Με βάση την εξέλιξη πληθυσμού και διατήρηση των εξελίξεων για τις μέσες ημερήσιες ποσότητες ανά κάτοικο			Με βάση την εξέλιξη πληθυσμού και σταθεροποίηση στα επίπεδα του 1995 για τις μέσες ημερήσιες ποσότητες ανά κάτοικο	
	Πληθυσμός 2015	Ποσότητα 2015 (τον/έτος)	Μέση Ποσοτ. ανά κάτ. & ημ.	Ποσότητα 2015 (τον/έτος)	Μέση Ποσοτ. ανά κάτ. και ημ.
ΑΓ. ΒΑΡΒΑΡΑΣ	26344(μείωση)	11721	1,22	8875	0,9
ΑΓ. ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ	37004	18366	1,36	13907	1,02
ΑΙΓΑΛΕΩ	67811	39589	1,6	29979	1,21
ΙΛΙΟΥ	85029	34861	1,12	26398	0,85
ΚΑΜΑΤΕΡΟΥ	27337	12451	1,25	9429	0,94
ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ	139741	67348	1,3	50999	0,99
ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗΣ	69482	32748	1,29	24779	0,97

ΧΑΙΔΑΡΙΟΥ	42361(μείωση)	19837	1,3	15022	0,97
ΖΕΦΥΡΙΟΥ	8716	3169	0,99	8716	0,75
ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΥ	73404	32830	1,225	26693	0,99
ΣΥΝΟΛΟ	577229	272920	1,29	214797	1,02

Σύμφωνα με τον Εθνικό Σχεδιασμό Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΚΥΑ 50910/03), η μέση ποιοτική σύσταση των παραγόμενων αστικών αποβλήτων σε επίπεδο χώρας έχει ως ακολούθως:

- Ζυμώσιμα 47 %
- Χαρτί 20 %
- Πλαστικά 8,5 %
- Μέταλλα 4,5 %
- Γυαλί 4,5 %
- Υπόλοιπα 15,5 %

Όσον αφορά τα απορρίμματα που κατέληγαν στο ΧΥΤΑ Άνω Λιοσίων, με βάση στοιχεία από μετρήσεις του 1997, είχαν την ακόλουθη ποιοτική σύσταση:

- Οργανικά 46,5%
- Χαρτί-Χαρτόνι 23,44%
- Πλαστικά 10,80%
- Μέταλλα 3,74%
- Γυαλί 3,42%
- Δέρμα-Υφάσματα-Ξύλο-Λάστιχα .. 4,25%
- Αδρανή 3,58%
- Διάφορα 4,28%

Σύμφωνα με την ΚΥΑ 50910/2003 «Μέτρα και όροι για τη διαχείριση στερεών αποβλήτων. Εθνικός και Περιφερειακός Σχεδιασμός Διαχείρισης», σε κάθε Περιφέρεια καταρτίζεται **Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ)**, το οποίο εγκρίνεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας. Σύμφωνα με την Απόφαση Έγκρισης του ΠΕΣΔΑ της Περιφέρειας Αττικής (22/2/2006) για την 1η Διαχειριστική Ενότητα, που αποτελείται από το σύνολο της Περιφέρειας Αττικής πλην των νήσων Κυθήρων και Αντικυθήρων, προβλέπονται τα ακόλουθα:

Α) Ολοκληρωμένη Εγκατάσταση Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΟΕΔΑ) στη Δυτική Αττική που περιλαμβάνει:

- Ένα (1) Χώρο Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων (Χ.Υ.Τ.Α.). Ήδη έχει αρχίσει να λειτουργεί ο ΧΥΤΑ του Δήμου Φυλής στη θέση «Σκαλιστήρι», ο οποίος διαδέχθηκε το ΧΥΤΑ του Δήμου Άνω Λιοσίων και ο οποίος με τη λειτουργία της 1ης Κεντρικής Μονάδας Επεξεργασίας Σύμμεικτων Αστικών Στερεών Αποβλήτων θα μετατραπεί σταδιακά σε Χώρο Υγειονομικής Ταφής υπολειμμάτων (ΧΥΤΥ).
- Κέντρα Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (ΚΔΑΥ). Ο ακριβής αριθμός των ΚΔΑΥ θα καθορισθεί από το σχετικό Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης Αποβλήτων. (ΣΕΔΑ)

- 1^η Κεντρική Μονάδα Επεξεργασίας Σύμμεικτων Αστικών Στερεών Αποβλήτων. Πρόκειται για το υφιστάμενο Εργοστάσιο Μηχανικής Ανακύκλωσης – Κομποστοποίησης (ΕΜΑΚ), το οποίο βρίσκεται σε δοκιμαστική λειτουργία.
- 2^η Κεντρική Μονάδα Επεξεργασίας Σύμμεικτων Αστικών Στερεών Αποβλήτων
- Μονάδα κομποστοποίησης προδιαλεγμένων οργανικών υλικών ή/και «πράσινων» αποβλήτων

Σύμφωνα με την αναθεώρηση του ΠΕΣΔΑ, στην ΟΕΔΑ Δυτικής Αττικής προβλέπεται να οδηγούνται 1.400.000 – 1.500.000 τόνοι/ στερεών αποβλήτων ανά έτος.

Β) Ολοκληρωμένη Εγκατάσταση Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΟΕΔΑ) στη Βορειοανατολική Αττική που περιλαμβάνει:

- Ένα (1) Χ.Υ.Τ.Α. που στο μέλλον θα γίνει ΧΥΤΥ
- Ένα ΚΔΑΥ (ο αριθμός των ΚΔΑΥ μπορεί να διαφοροποιείται από το σχετικό ΣΕΔΑ)
- Μονάδα κομποστοποίησης προδιαλεγμένων οργανικών υλικών ή/και «πράσινων» αποβλήτων
- Κεντρική Μονάδα Επεξεργασίας Σύμμεικτων Αστικών Στερεών Αποβλήτων

Σύμφωνα με την αναθεώρηση του ΠΕΣΔΑ, στην ΟΕΔΑ Βορειοανατολικής Αττικής προβλέπεται να οδηγούνται 127.500 τόνοι/ στερεών αποβλήτων ανά έτος.

Γ) Ολοκληρωμένη Εγκατάσταση Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΟΕΔΑ) στη Νοτιοανατολική Αττική που περιλαμβάνει:

- Ένα (1) Χ.Υ.Τ.Α. που στο μέλλον θα γίνει ΧΥΤΥ
- Ένα ΚΔΑΥ (ο αριθμός των ΚΔΑΥ μπορεί να διαφοροποιείται από το σχετικό ΣΕΔΑ)
- Μονάδα κομποστοποίησης προδιαλεγμένων οργανικών υλικών ή/και «πράσινων» αποβλήτων
- Κεντρική Μονάδα Επεξεργασίας Σύμμεικτων Αστικών Στερεών Αποβλήτων
- Σύμφωνα με την αναθεώρηση του ΠΕΣΔΑ, στην ΟΕΔΑ Νοτιοανατολικής Αττικής προβλέπεται να οδηγούνται 127.500 τόνοι/ στερεών αποβλήτων ανά έτος.

Όσον αφορά τις προβλέψεις του ΠΕΣΔΑ, αξίζει να σημειωθεί ότι το 85 % των στερεών αποβλήτων θα οδηγούνται στο ΧΥΤΑ της Φυλής, γεγονός ιδιαίτερα επιβαρυντικό για τους ΟΤΑ της Δυτικής Αττικής και ιδιαίτερα της Δυτικής Αθήνας, αν ληφθεί υπόψη η ρύπανση που προκαλείται από τα απορριμματοφόρα που οδεύουν προς το ΧΥΤΑ.

Η Απόφαση έγκρισης του ΠΕΣΔΑ προβλέπει επίσης την ανάπτυξη ενός δικτύου κεντρικών Σταθμών Μεταφόρτωσης Αποβλήτων (ΣΜΑ) και Τοπικών ΣΜΑ (ΤΣΜΑ), που περιγράφονται στη μελέτη του ΠΕΣΔΑ και μέρος των οποίων ήδη λειτουργεί.

Συγκεκριμένα, προβλέπονται 5 κεντρικοί ΣΜΑ και 18 ΤΣΜΑ.

Εκτός από τον υφιστάμενο ΣΜΑ στο Σχιστό, που λειτουργεί από το 1991 και προφανώς θα συνεχίσει να λειτουργεί, προβλέπεται η υλοποίηση των Κεντρικών ΣΜΑ:

- Ελαιώνα Αττικής (εξυπηρέτηση Δ. Αθηναίων και όμορων Δήμων)
- Νοτίων Προαστίων (περιοχή Ελληνικού – Αλίμου – Γλυφάδας)
- Βορείων Προαστίων (ΒΙΠΑ Κηφισιάς – ΒΙΠΑ Χαμομηλίου)

- Υμηττού (Γουδί – Υμηττός – Καισαριανή)

Επιπρόσθετα, εκτός των Κεντρικών ΣΜΑ, προβλέπεται η ανάπτυξη ενός δικτύου 18 ΤΣΜΑ, μέσω των οποίων εξυπηρετούνται συγκεκριμένοι ΟΤΑ ή γενικότερα μικρότερες περιοχές. Από αυτούς, 10 είναι προϋφιστάμενοι και σε αυτούς προστίθενται επί πλέον 3 ΤΣΜΑ στο λεκανοπέδιο Αθηνών, 2 ΤΣΜΑ στη Δυτική Αττική και 3 ΤΣΜΑ στην Ανατολική Αττική.

Επίσης, όσον αφορά την ανακύκλωση των αποβλήτων συσκευασίας, ο στόχος που τίθεται από την απόφαση έγκρισης του ΠΕΣΔΑ είναι μέχρι το έτος 2011 να ανακυκλώνεται τουλάχιστον το 55 % κατά βάρος του συνόλου των υλικών συσκευασίας.

Σύμφωνα με την ΚΥΑ 50910/2003 «Μέτρα και όροι για τη διαχείριση στερεών αποβλήτων. Εθνικός και Περιφερειακός Σχεδιασμός Διαχείρισης», **οι εργασίες συλλογής και μεταφοράς οικιακών στερεών αποβλήτων, όπως και η οργάνωση των μέσων προσωρινής αποθήκευσης (κάδων)**, εκτελούνται με ευθύνη των ΟΤΑ πρώτου βαθμού, ενώ η προσωρινή αποθήκευση μετά τη συλλογή, η μεταφόρτωση, αξιοποίηση και διάθεση των στερεών αποβλήτων γίνεται με ευθύνη του Φορέα Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟΔΣΑ).

Επίσης, σύμφωνα με το Ν.2939/2001 «Συσκευασίες και εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων - Ίδρυση εθνικού Οργανισμού Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και Άλλων Προϊόντων (ΕΟΕΔΣΑΠ) και άλλες διατάξεις», οι ΟΤΑ είναι υποχρεωμένοι να προβούν στην **εναλλακτική διαχείριση των δημοτικών αποβλήτων**, είτε μόνοι τους είτε σε συνεργασία με τα συστήματα συλλογικής εναλλακτικής διαχείρισης που σχηματίζονται από τους διαχειριστές συσκευασιών. Σχετικά με την ανακύκλωση των συσκευασιών των δημοτικών αποβλήτων,, έχει εγκριθεί μέχρι τώρα, με την υπ' αριθμό 106453/2003 (ΦΕΚ 391 Β') Υπουργική Απόφαση, το Σύστημα Συλλογικής Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών ΣΣΕΔ-ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ, που οργανώνει η Ελληνική Εταιρεία Αξιοποίησης Ανακύκλωσης (ΕΕΑΑ). Μεταξύ της ΕΕΑΑ και του αντίστοιχου ΟΤΑ καταρτίζονται συμβάσεις συνεργασίας, οι οποίες εκτός των άλλων προβλέπουν τη χρηματοδότηση εκ μέρους της ΕΕΑΑ του επιπλέον κόστους που προκύπτει από την συλλογή - αξιοποίηση των δημοτικών αποβλήτων συσκευασίας, συνυπολογιζομένης της ωφέλειας που έχουν οι ΟΤΑ από τη διαχείριση του συνόλου των δημοτικών αποβλήτων.

Τα στερεά απόβλητα που συλλέγει και μεταφέρει ο Δήμος Πετρούπολης προέρχονται από οικιακές και εμπορικές δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα στα διοικητικά όρια του Δήμου. Η διάθεση των αποβλήτων γίνεται στο ΧΥΤΑ της Φυλής, στον οποίο τα οδηγούν τα απορριμματοφόρα του Δήμου. Πριν τη διάθεση των απορριμμάτων, μέρος αυτών ανακυκλώνεται με τη μέθοδο της διαλογής της πηγής και τμήμα των οργανικών επεξεργάζεται με τη μέθοδο της κομποστοποίησης.

Πιο συγκεκριμένα, η διαχείριση απορριμμάτων από το Δήμο Πετρούπολης γίνεται ως εξής:

α. Αποκομιδή απορριμμάτων

Για την προσωρινή αποθήκευση των απορριμμάτων χρησιμοποιούνται 1600 μεταλλικοί κάδοι με πλαστικό καπάκι, χωρητικότητας 1100 λίτρων. Οι κάδοι έχουν αγορασθεί την τελευταία τετραετία και εκτιμάται ότι δεν απαιτείται άμεση αντικατάστασή τους.

Η συλλογή των απορριμμάτων γίνεται 6 ημέρες την εβδομάδα, πλην Κυριακών και αργιών, και είναι οργανωμένη σε 8 τομείς. Σε κάθε τομέα διατίθεται ένα απορριμματοφόρο, το οποίο κάνει

ένα δρομολόγιο την ημέρα, εκτός από τη Δευτέρα και την επομένη των αργιών, που κάνει δυο. Για την περίπτωση που σε κάποιους τομείς δεν επαρκούν τα αντίστοιχα απορριμματοφόρα να συλλέξουν το σύνολο των απορριμμάτων, διατίθενται επί πλέον ένα έως δυο εφεδρικά απορριμματοφόρα ημερησίως, τα οποία συλλέγουν τα υπόλοιπα απορρίμματα. Η συλλογή γίνεται τις πρωινές ώρες (4:00 – 8:00 πμ) ώστε να αποφεύγονται τυχόν καθυστερήσεις από την κυκλοφορία οχημάτων στους δρόμους.

Για τη μεταφορά των απορριμμάτων ο Δήμος διαθέτει 5 απορριμματοφόρα τύπου πρέσας (εκ των οποίων 4 χωρητικότητας 16m³ και 1 χωρητικότητας 14 m³) και 10 απορριμματοφόρα τύπου μύλου (εκ των οποίων 8 χωρητικότητας 16m³ και 2 χωρητικότητας 12 m³). Από αυτά όμως μόνο 6 έχουν ηλικία μικρότερη της δεκαετίας, ενώ κάποια από αυτά είναι παλαιότερα της εικοσαετίας.

Το σύστημα αποκομιδής προέκυψε εμπειρικά και όχι βάσει συγκεκριμένης μελέτης, αλλά εκτιμάται ότι λειτουργεί ικανοποιητικά. Λόγω έλλειψης όμως εφεδρικού προσωπικού για την αποκομιδή, σε περίπτωση αδειών και ασθενειών τις ανάγκες καλύπτουν άτομα που εκτελούν άλλες εργασίες (αποκομιδή ογκωδών, οδοκαθαρισμό κλπ) με αποτέλεσμα να δημιουργούνται ελλείψεις αλλού.

Δεδομένης της παλαιότητας των απορριμματοφόρων που προαναφέρθηκε, εκτιμάται ότι στο άμεσο μέλλον θα η προμήθεια 4 επί πλέον απορριμματοφόρων.

Οι κάδοι πλένονται περίπου κάθε 2 εβδομάδες. Για το πλύσιμο των κάδων χρησιμοποιούνται 2 πλυντήρια κάδων, χωρητικότητας 4 m³.

β. Αποκομιδή ογκωδών

Η αποκομιδή ογκωδών απορριμμάτων γίνεται μετά από ειδοποίηση από τους κατοίκους. Για το σκοπό αυτό χρησιμοποιούνται 2 φορτηγά και 2 φορτωτές. Ο Δήμος διαθέτει 1 επί πλέον φορτηγό και 1 φορτωτή, που δεν χρησιμοποιούνται λόγω έλλειψης προσωπικού.

Η ανταπόκριση του Δήμου στην αποκομιδή ογκωδών δεν κρίνεται ικανοποιητική, ιδιαίτερα την εποχή των κλαδεμάτων, οπότε υπάρχουν καθυστερήσεις στη συλλογή. Αυτό οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι το προσωπικό που ασχολείται στην αποκομιδή των ογκωδών, πολλές φορές, όπως προαναφέρθηκε, καλύπτει ανάγκες της αποκομιδής των υπολοίπων απορριμμάτων. Εκτιμάται όμως ότι αν υπήρχε επάρκεια προσωπικού ώστε ο υφιστάμενος εξοπλισμός να χρησιμοποιείται σε καθημερινή βάση, θα υπήρχε σε μεγάλο βαθμό κάλυψη των αναγκών στο συγκεκριμένο τομέα.

Στην πληρέστερη κάλυψη των αναγκών, εκτιμάται ότι θα συμβάλει και η προμήθεια ενός ρυμουλκούμενου λειοτεμαχιστή για τα μεγαλύτερα αντικείμενα.

γ. Ανακύκλωση συσκευασιών

Ο Δήμος, σε συνεργασία με την Ελληνική Εταιρεία Αξιοποίησης Ανακύκλωσης (ΕΕΑΑ) οργανώνει προγράμματα ανακύκλωσης συσκευασιών.

Για το σκοπό αυτό, έχει προμηθευθεί από την ΕΕΑΑ 700 κάδους, από τους οποίους έχουν τοποθετηθεί οι 500 και οι υπόλοιποι θα τοποθετηθούν σύντομα και 3 απορριμματοφόρα

τύπου πρέσας, χωρητικότητας 16m³, από τα οποία 2 είναι ήδη σε κυκλοφορία και το τρίτο θα τεθεί άμεσα.

Η συλλογή γίνεται στην κεντρική λεωφόρο καθημερινά και στις περιφερειακές οδούς 2 φορές την εβδομάδα. Συλλέγονται από κοινού μέταλλα, χαρτί, γυαλί και πλαστικό και οδηγούνται σε Κέντρο Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (ΚΔΑΥ) στον Ασπρόπυργο Αττικής.

Με βάση υπολογισμούς του Δήμου εκτιμάται ότι ανακυκλώνεται το 25-30% των ανακυκλώσιμων υλικών (περίπου 220 τόνοι το μήνα), ποσοστό που αναμένεται να αυξηθεί σημαντικά με την τοποθέτηση των επί πλέον κάδων και την κυκλοφορία του επί πλέον απορριμματοφόρου. Στόχος του Δήμου είναι το ποσοστό να ανέλθει στο 50%, γεγονός που θεωρείται απολύτως εφικτό με την προϋπόθεση συχνότερης συλλογής των υλικών.

δ. Καθαρισμός κοινοχρήστων χώρων

Γίνεται καθαρισμός κοινοχρήστων χώρων 2 φορές την εβδομάδα. Για τον καθαρισμό των δρόμων η περιοχή έχει χωρισθεί σε 3 τομείς και χρησιμοποιούνται 3 μηχανοκίνητες σκούπες, ενώ ο καθαρισμός των πλατειών, των υπολοίπων κοινοχρήστων χώρων και των άκρων των κεντρικών δρόμων γίνεται χειρωνακτικά.

Η υπηρεσία διαθέτει 2 επί πλέον μηχανοκίνητες σκούπες, οι οποίες δεν χρησιμοποιούνται λόγω έλλειψης προσωπικού.

ε. Κομποστοποίηση

Ο Δήμος εφαρμόζει πρόγραμμα κομποστοποίησης των απορριμμάτων κήπων και των οργανικών απορριμμάτων που προέρχονται από τις 3 λαϊκές που γίνονται κάθε Παρασκευή. Σύντομα θα επεκταθεί και στα οργανικά απορρίμματα που προέρχονται από σπρωτοπωλεία, Super Markets, ξυλουργεία και άλλα αντίστοιχα καταστήματα ή βιοτεχνίες.

Η κομποστοποίηση είναι αερόβια και γίνεται σε έκταση 10 στρεμμάτων στο χώρο του αμαξοστασίου.

Τα απορρίμματα συλλέγονται και μεταφέρονται με 1 απορριμματοφόρο και 1 φορτηγό. Θεωρείται σκόπιμη η προμήθεια δονητικού κόσκινου για το διαχωρισμό από προσμίξεις του τελικού προϊόντος.

Παράλληλα ο Δήμος έχει προμηθευτεί και εν συνεχεία θα προμηθεύσει τους πολίτες με ειδικούς κάδους για οικιακή κομποστοποίηση.

Γενικά η ανταπόκριση του Δήμου στις υπηρεσίες καθαριότητας και διαχείρισης απορριμμάτων θεωρείται ικανοποιητική, αλλά εκτιμάται ότι υπάρχουν σημαντικά περιθώρια βελτίωσης. Παρουσιάζονται προβλήματα κυρίως στην αποκομιδή ογκωδών και στον καθαρισμό κοινοχρήστων χώρων, τα οποία οφείλονται στην έλλειψη προσωπικού, που έχει σαν αποτέλεσμα, αφενός να υπάρχει ελλιπής εξυπηρέτηση στις περιπτώσεις αδειών και ασθeneιών και αφετέρου να υπάρχει εξοπλισμός που δεν χρησιμοποιείται.

Για την αναβάθμιση των παρεχομένων υπηρεσιών, κρίνεται σκόπιμη, όπως προαναφέρθηκε, η προμήθεια επί πλέον εξοπλισμού για την εγκατάσταση κομποστοποίησης και την αποκομιδή των ογκωδών, καθώς και η αντικατάσταση κάποιων απορριμματοφόρων λόγω παλαιότητας.

Επίσης υπάρχουν σημαντικά περιθώρια επέκτασης του συστήματος ανακύκλωσης και αύξησης των ποσοστών ανακύκλωσης. Οι στόχοι αυτοί εκτιμάται ότι θα επιτευχθούν με τη θέση σε λειτουργία του ήδη διαθέσιμου στο Δήμο εξοπλισμού, με τη σχετική ενίσχυση με αντίστοιχο προσωπικό.

2.1.5 Κρίσιμα ζητήματα του τομέα

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται συνοπτικά τα προβλήματα και οι περιορισμοί αλλά και οι δυνατότητες και ευκαιρίες που καταγράφηκαν στα θέματα του περιβάλλοντος, στο Δήμο Πετρούπολης. Η συνοπτική παρουσίασή τους, διευκολύνει τον εντοπισμό των κρίσιμων ζητημάτων στο συγκεκριμένο τομέα.

- **Προβλήματα & Περιορισμοί :** Ανάγκες της περιοχής και Κίνδυνοι ή Περιορισμοί από το εξωτερικό περιβάλλον, που πρέπει να αντιμετωπιστούν από το Δήμο
- **Δυνατότητες & Ευκαιρίες :** Δυνατότητες της περιοχής και Ευκαιρίες από το εξωτερικό περιβάλλον, που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν από το Δήμο.
- **Κρίσιμα ζητήματα:** ολιγάριθμα και σημαντικά (στρατηγικής σημασίας) προβλήματα της περιοχής του Δήμου τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπίσει ο Δήμος κατά την επόμενη περίοδο, αξιοποιώντας τις σχετικές Δυνατότητες & Ευκαιρίες, προκειμένου να εκπληρώσει καλύτερα την αποστολή του.

Επομένως, τα κρίσιμα ζητήματα του τομέα «περιβάλλον και ποιότητα ζωής», ανά θέμα τοπικής ανάπτυξης, είναι τα ακόλουθα:

ΘΕΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ
Φυσικό περιβάλλον	<p>Διεκδίκηση εκτάσεων στο Ποικίλο από Ι.Μ. Λαμίας & ιδιώτες</p> <p>Επικαλύψεις ενεργειών – αποφάσεων δημόσιων φορέων σε σχέση με περιοχές του Ποικίλου</p> <p>Μη ένταξη της Αττικής στους χρηματοδοτούμενους από το ΕΤΠΑ Άξονες του Ε.Π.ΠΕΡ.</p>	<p>Θεσμοθετημένο καθεστώς προστασίας Αιγάλεω - Ποικίλου</p> <p>Ολοκληρωμένο Σχέδιο Δράσης ΥΠΕΧΩΔΕ - ΑΣΔΑ για Αιγάλεω - Ποικίλο</p> <p>Εκτέλεση σημαντικών έργων Δήμου & ΑΣΔΑ σε εκτεταμένες περιοχές του Ποικίλου</p> <p>ΘΕΑΤΡΟ ΠΕΤΡΑΣ/ υπερτοπικός πόλος πολιτισμού & Εθνικό Στάδιο στο λατομείο «Γρηγορίου» / υπερτοπικός αθλητικός πόλος</p> <p>Συνέργεια με τον Άξονα «Περιβαλλοντική προστασία & πρόληψη κινδύνων» του</p>	<p>Προστασία & Αξιοποίηση του Ποικίλου στο πλαίσιο του ειδικού θεσμοθετημένου καθεστώτος για την οροσειρά του Αιγάλεω</p>

		ΠΕΠ Αττικής 2007-2013 Δυνατότητα χρηματοδότησης δράσεων Αναδάσωσης από το ΕΤΓΠΑ	
--	--	--	--

ΘΕΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ
Οικιστικό – Δομημένο περιβάλλον	<p>Ανεπίκαιρο Γ.Π.Σ.</p> <p>Μη δεσμευτικές κατευθύνσεις ισχύοντος Γ.Π.Σ. όσον αφορά ανάπτυξη χρήσεων γης, επάρκεια κοινόχρηστων χώρων – κοινωφελών λειτουργιών, κλπ.</p> <p>Εμπλοκές στο ιδιοκτησιακό καθεστώς περιοχών εντός σχεδίου</p> <p>Οικιστική ανάπτυξη περιοχών για μακρά περίοδο χωρίς την ολοκλήρωση όλων των Φάσεων πολεοδομικής επέκτασης</p> <p>Ταχύτατη μείωση αδόμητων χώρων</p> <p>Μη επαρκείς ανθρωπίνοι – οικονομικοί πόροι για την έγκαιρη εκπόνηση του συνόλου των απαιτούμενων τεχνικών μελετών</p> <p>Μη ένταξη της Αττικής στους χρηματοδοτούμενους</p>	<p>Εκπεφρασμένη πολιτική βούληση & λήψη αποφάσεων της Δημοτικής Αρχής για την επανάκτηση δημόσιων χώρων & την κατοχύρωση του κοινόχρηστου – κοινωφελούς χαρακτήρα τους.</p> <p>Κατάρτιση συγκεκριμένου προγραμματισμού για την απόκτηση αδόμητων χώρων.</p> <p>Αξιοποίηση συνεργασίας με ΑΣΔΑ για την εκτέλεση έργων και την εκπόνηση μελετών αναβάθμισης του οικιστικού ιστού</p> <p>Εξασφάλιση ικανοποιητικού βαθμού ωριμότητας για ορισμένα έργα (διαδικασίες – μελέτες)</p> <p>Συνέργεια με τον Άξονα «Περιβαλλοντική προστασία & πρόληψη κινδύνων» του ΠΕΠ Αττικής 2007-2013, όσον αφορά έργα ανάπτυξης – αναβάθμισης & διαμόρφωσης Κ.Χ.</p>	<p>Επικαιροποίηση & ολοκλήρωση των διαφόρων επιπέδων Πολεοδομικού Σχεδιασμού</p> <p>Αύξηση, δημιουργία & αναβάθμιση των χώρων κοινόχρηστου – κοινωφελούς χρήσης</p> <p>Άρση των παραγόντων υποβάθμισης σε κεντρικές λειτουργίες & συνοικίες της πόλης</p>

	από το ΕΤΠΑ Άξονες του Ε.Π.ΠΕΡ.		
--	---------------------------------	--	--

ΘΕΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ
Τεχνική υποδομή - Δίκτυα	<p>Εσωτερική περιοχή ως προς τους κύριους κυκλοφοριακούς άξονες</p> <p>Μη ύπαρξη επίκαιρου πλαισίου για τη χάραξη & λειτουργία σημαντικών οδικών αρτηριών</p> <p>Προβλήματα στην αντιπλημμυρική προστασία και την αποχέτευση ομβρίων</p> <p>Πολύ σημαντικές καθυστερήσεις στην εφαρμογή του Περιφερειακού Σχεδιασμού Διαχείρισης Απορριμμάτων</p> <p>Μικρές πιθανότητες χρηματοδότησης από το ΠΕΠ Αττικής & το ΕΠΠΕΡ έργων αντιπλημμυρικής προστασίας μη υπερτοπικής σημασίας</p> <p>Δυσκολία Δήμου να ανταποκριθεί στις αυξανόμενες ανάγκες που προκύπτουν από τη διαρκή αύξηση του παραγόμενου όγκου των στερεών αποβλήτων που οφείλεται αφενός στην έντονη ανοικοδόμηση της πόλης και αφετέρου στην επικράτηση νέων καταναλωτικών προτύπων</p> <p>Οι δυσκολίες που</p>	<p>Σχεδιασμός σημαντικών έργων & παρεμβάσεων στο κυκλοφοριακό & μεταφορικό δίκτυο της άμεσης ευρύτερης περιοχής</p> <p>Προγραμματισμός λειτουργίας ΜΕΤΡΟ στην πόλη με δύο σταθμούς</p> <p>Επίκαιρη Κυκλοφοριακή Μελέτη Δήμου</p> <p>Μικρές ελλείψεις στη διαμόρφωση του τοπικού οδικού δικτύου & την αποχέτευση λυμάτων</p> <p>Μικρές ελλείψεις στη διαχείριση απορριμμάτων σε τοπικό επίπεδο</p> <p>Ανάληψη πρωτοβουλιών & απόκτηση εμπειρίας από το Δήμο στην εφαρμογή νέων μεθόδων χρήσης ενεργειακών πόρων</p> <p>Πρόβλεψη Δράσεων στο ΠΕΠ Αττικής για την Αναβάθμιση του Ενεργειακού Συστήματος</p> <p>Η δυνατότητα των κατοίκων και των φορέων της πόλης να συμβάλλουν αποτελεσματικότερα στη διαχείριση των αποβλήτων και στην καθαριότητα της πόλης</p> <p>Η θεσμοθέτηση από την ΕΕ και τη χώρα μας πολιτικών σχετικά με τη μείωση των αποβλήτων που οδηγούνται για διάθεση</p> <p>Η δυνατότητα συνεργασίας με συλλογικά συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης αποβλήτων, που προωθούν</p>	<p>Αναβάθμιση των συνθηκών κυκλοφορίας – στάθμευσης & συγκοινωνιακής εξυπηρέτησης</p> <p>Αντιπλημμυρική προστασία της πόλης</p> <p>Βελτίωση και ολοκλήρωση των τοπικών τεχνικών δικτύων υποδομής</p> <p>Βελτίωση υπηρεσιών διαχείρισης απορριμμάτων – Ευαισθητοποίηση πολιτών</p> <p>Αναβάθμιση ενεργειακού συστήματος δημόσιας χρήσης. Ευαισθητοποίηση πολιτών</p> <p>Βελτίωση του επιπέδου καθαριότητας της πόλης</p> <p>Επέκταση των προγραμμάτων ανακύκλωσης</p>

	προκύπτουν στην καθαριότητα της πόλης λόγω έλλειψης εξοπλισμού και προσωπικού	την ανακύκλωση και αξιοποίηση	
--	---	-------------------------------	--

2.2 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΠΑΙΔΕΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

2.2.1 Κοινωνική πολιτική

Το πεδίο της Κοινωνικής Πολιτικής θα λέγαμε ότι εν γένει αφορά στη δυνατότητα έκφρασης, ιεράρχησης και κάλυψης κοινωνικών αναγκών με ένα σύνολο μέτρων - σε τομείς όπως η πρόνοια, η υγεία, η απασχόληση, η εκπαίδευση και πολλοί άλλοι - με στόχο τη μείωση των ανισοτήτων και την εξασφάλιση της κοινωνικής συνοχής.

Πρακτικά, τα παραπάνω μεταφράζονται σε ένα εξαιρετικά ευρύ σύνολο δράσεων που μπορεί να απευθύνονται ουσιαστικά σε όλους τους πολίτες, δίνοντας ενίοτε έμφαση σε ειδικότερες ανάγκες ή ομάδες που φαίνεται να έχουν περισσότερες ή εντονότερες ανάγκες, όπως:

- *νέοι* (π.χ. δράσεις ενημέρωσης και πρόληψης της χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών, δράσεις πρόληψης νεανικής παραβατικότητας κ.λπ.),
- *γονείς* (π.χ. υποστηρικτικές δράσεις όπως Σχολές Γονέων)
- *ευπαθή κοινωνικά άτομα και ομάδες* (δράσεις υποστήριξης μεταναστών, παλιννοστούτων, μονογονεϊκών οικογενειών, άπορων, άστεγων κ.λπ.)
- *άνεργοι* (π.χ. δράσεις υποστήριξης τους, προκειμένου να ενταχθούν ή να επανενταχθούν στην αγορά εργασίας κ.λπ.)
- *ηλικιωμένοι* (π.χ. Κ.Α.Π.Η., λειτουργία προγραμμάτων «Βοήθεια στο σπίτι» κ.λπ.).

Καθώς για το Δήμο Πετρούπολης – όπως εξάλλου και για τους περισσότερους δήμους της χώρας – δεν υπάρχουν κάποιες μελέτες ή έρευνες τοπικών κοινωνικών αναγκών, ούτε κάποια στοιχεία καταγραφής των ευπαθών κοινωνικά ομάδων, η παρουσίαση της υφιστάμενης κατάστασης στον τομέα της Κοινωνικής Πολιτικής, στηρίζεται κυρίως στις απόψεις των πολιτών που συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο που συμπληρώθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος «Προϋπολογισμός των Πολιτών», καθώς και στις ήδη εκφρασμένες ανάγκες τους από τη χρήση κάποιων υπηρεσιών (π.χ. αιτήματα στο Συμβουλευτικό σταθμό κ.λπ.)

Καταγεγραμμένα στοιχεία σχετικά με τον πληθυσμό που δυνητικά ανήκει στις επονομαζόμενες ευπαθείς κοινωνικά ομάδες (Α.Μ.Ε.Α., παλιννοστούντες, χρήστες ουσιών, άποροι, άστεγοι κ.λπ.) και συνεπώς έχει αυξημένες κοινωνικές ανάγκες, δεν υπάρχουν.

Τα μόνα στοιχεία που υπάρχουν αφορούν:

- α) στα ποσοστά της *καταγεγραμμένης* ανεργίας, τα οποία - σύμφωνα με την επεξεργασία των στοιχείων της Ε.Σ.Υ.Ε. του 2001 – ανέρχονται σε 25,8% του πληθυσμού των ατόμων σε ηλικία 20 – 24 ετών, 12,8% όσων βρίσκονται μεταξύ 25 και 29 ετών και φθίνουν σε λιγότερο από 6,4% όσο αυξάνονται οι επόμενες ηλικίες (6,4% για τους 30 – 44 ετών, 5,7% για τους 45 – 64 ετών και 0,0% για τους άνω των 65 ετών)
- β) σε έναν *εκτιμώμενο* από το Δ.Ο.Μ. αριθμό μεταναστών, που ανέρχεται στα 3.000 άτομα – ήτοι το 6,2% περίπου του πληθυσμού του δήμου.
- γ) στους καταγεγραμμένους (Ε.Σ.Υ.Ε. 2001) διαζευμένους/ες και σε διάσταση, οι οποίοι/ες ανέρχονται στα 1.678 άτομα, ήτοι 3,4% του πληθυσμού του δήμου, εκ των οποίων

κάποιοι/ες – άγνωστο πόσοι – θα αποτελούν και μόνους γονείς – με αυξημένες προφανώς ανάγκες.

Πέρα όμως από αυτά τα στοιχεία, που εξάλλου δεν καταδεικνύουν κάτι εντυπωσιακό, μεγάλο ενδιαφέρον παρουσιάζουν όσα αποτυπώνονται από τη λειτουργία του Ν.Π. Κοινωνική Πολιτική & Πρόνοια του Δήμου.

Σύμφωνα με αυτά:

- 300 περίπου άτομα ετησίως λαμβάνουν συμβουλευτική υποστήριξη (ατομικά ή οικογενειακά)
- 100 έως 150 άτομα είναι άπορα και αναζητούν οικονομική ενίσχυση
- περίπου 80 άτομα είναι μόνες γονείς με οικονομικό πρόβλημα
- για 50 περίπου περιστατικά, γίνεται έρευνα στο οικογενειακό περιβάλλον, κατόπιν εισαγγελικής εντολής, συνήθως για ζητήματα επιμέλειας των παιδιών ή για δυσκολίες στη μεταξύ των γονέων επικοινωνία

Ακόμα μεγαλύτερο ενδιαφέρον όμως παρουσιάζουν όσα δεν έχουν καταγραφεί επίσημα – δεν έχουν δηλαδή απευθυνθεί ως αιτήματα στο Ν.Π. - αλλά έχουν εντοπίσει αποσπασματικά ή «τυχαία» οι εργαζόμενες/οι σ' αυτό. Τέτοια είναι κάποια φαινόμενα νεανικής παραβατικότητας και χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών, τα οποία - αν και σποραδικά και λίγα – δεν επιτρέπουν εφησυχασμό, προκειμένου να μην πολλαπλασιαστούν.

Μια απλή ένδειξη σε σχέση με την πιθανή χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών, προέρχεται από τη λειτουργία του Διαδημοτικού Κέντρου Πρόληψης «Φαέθων». Σύμφωνα με στοιχεία του Κέντρου, έχουν απευθυνθεί για ενημέρωση σε αυτό, τα τελευταία 2,5 έτη περίπου, 338 δημότες των δήμων Ιλίου, Καματερού, Αγ. Αναργύρων και Πετρούπολης. Ένας χονδροειδής καταμερισμός ανά Δήμο, θα μας έδινε ένα νούμερο της τάξης των 85 περίπου δημοτών για την Πετρούπολη, ή 35 περίπου ανά έτος. Αν και σαν απόλυτο νούμερο μπορεί να μην τρομάζει, παρόλα αυτά δεν μπορεί κανείς και να το αγνοήσει και γι αυτό εκτιμούμε ότι το φαινόμενο χρήζει περαιτέρω διερεύνησης.

Επίσης, από τη λειτουργία του ανωτέρω Ν.Π., αλλά και από το ερωτηματολόγιο που συμπληρώθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος «Προϋπολογισμός των Πολιτών», διαφαίνεται η ανάγκη για τη δημιουργία ενός ξενώνα – χώρου προσωρινής φιλοξενίας κακοποιημένων γυναικών, αστέγων, χρηστών τοξικών ουσιών. Πιο συγκεκριμένα, στο ερώτημα: «ποιο από τα παρακάτω έργα ή υπηρεσίες θα θέλατε να γίνουν πρώτα στην Πετρούπολη;», η δημιουργία του ανωτέρω ξενώνα συγκέντρωσε ένα αξιόλογο 17,03%.

Για το ζήτημα αυτό όμως, η υλοποίηση του οποίου απαιτεί μεγάλους ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους καθώς και συγκεκριμένα «τεχνογνωσία», πρέπει να γίνει ορθή τεκμηρίωση των σχετικών αναγκών και των αντίστοιχων δυνατοτήτων, προκειμένου να προχωρήσει ή όχι ο Δήμος στην υλοποίησή του.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω και συνυπολογίζοντας ότι:

- α) το 25,24% των πολιτών που συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο που διανεμήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος «Προϋπολογισμός των Πολιτών», θα ήθελε να δώσει ο Δήμος μεγαλύτερη βαρύτητα στην Κοινωνική Πολιτική

β) τα συνήθη παράπονα των ωφελούμενων από τις δράσεις του Ν.Π. Κοινωνική Πολιτική & Πρόνοια, αφορούν στην καθυστερημένη – λόγω φόρτου εργασίας των εργαζομένων – εξυπηρέτησή τους,
 ... προκύπτει ως κρίσιμο το ζήτημα της βελτίωσης και επέκτασης των υπηρεσιών προς ευπαθή κοινωνικά άτομα και ομάδες.

Στην κατεύθυνση αυτή θα πρέπει:

- Να υποστηριχθεί κατάλληλα – γραμματειακά και μηχανογραφικά – το Ν.Π., προκειμένου για την καλύτερη καταγραφή, τεκμηρίωση και στατιστική αποτίμηση των περιστατικών που αντιμετωπίζει
- Να προβληθεί – δημοσιοποιηθεί καλύτερα το έργο του, προκειμένου να διευρύνει τις δραστηριότητές του σε περισσότερο πληθυσμό (όπως αποτυπώνεται στο ερωτηματολόγιο των πολιτών, ελάχιστοι γνωρίζουν το έργο του). Η προβολή αυτή μπορεί να γίνει εύκολα και ανέξοδα μέσω των άλλων Ν.Π. ή Επιχειρήσεων του Δήμου (π.χ. Πολιτιστικό Κέντρο, στο Φεστιβάλ Θεάτρου Πέτρας κ.λπ.)
- Να αναπτύξει το Ν.Π. δικτύώσεις – συνεργασίες εσωτερικά (με τις υπηρεσίες και τα Ν.Π. του Δήμου) και εξωτερικά (με γειτονικούς Δήμους και με τον Α.Σ.Δ.Α.), με στόχο: διεύρυνση των υπηρεσιών του και σε άλλα άτομα & ομάδες, απόκτηση τεχνογνωσίας, προβολή του έργου του, περαιτέρω αξιοποίηση οικονομικών και ανθρώπινων πόρων, βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών
- Να στελεχωθεί με το κατάλληλο προσωπικό προκειμένου να μπορεί να υλοποιήσει όλα τα παραπάνω
- Να διερευνήσει, αναδείξει, καταγράψει και ιεραρχήσει τις νέες κοινωνικές ανάγκες και προβλήματα των πολιτών του δήμου.

Πληθυσμιακή πυραμίδα Πετρούπολης 2001									
Ηλικίες	Σύνολο	%	% ΑΣΔΑ	Ανδρες	%	%ΑΣΔΑ	Γυναίκες	%	% ΑΣΔΑ
0-4	2.854	5,91%	5,10%	1.458	6,20%	5,36%	1.396	5,63%	4,86%
5-9	2.768	5,73%	5,23%	1.455	6,19%	5,50%	1.313	5,29%	4,96%
10-14	2.895	5,99%	5,52%	1.470	6,25%	5,80%	1.425	5,74%	5,24%
15-19	3.272	6,77%	6,88%	1.661	7,06%	7,12%	1.611	6,49%	6,65%
20-24	3.733	7,72%	8,30%	1.790	7,61%	8,60%	1.943	7,83%	8,01%
25-29	4.185	8,66%	8,57%	1.946	8,28%	8,87%	2.239	9,02%	8,28%
30-34	4.701	9,73%	9,14%	2.259	9,61%	9,35%	2.442	9,84%	8,94%
35-39	4.150	8,59%	8,00%	2.049	8,71%	8,01%	2.101	8,47%	7,99%
40-44	3.914	8,10%	7,75%	1.894	8,05%	7,68%	2.020	8,14%	7,81%
45-49	3.139	6,50%	6,60%	1.586	6,74%	6,70%	1.553	6,26%	6,50%
50-54	2.911	6,02%	6,12%	1.478	6,29%	6,21%	1.433	5,78%	6,03%
55-59	2.203	4,56%	4,62%	1.103	4,69%	4,60%	1.100	4,43%	4,64%
60-64	2.279	4,72%	5,09%	1.048	4,46%	4,70%	1.231	4,96%	5,46%
65-69	2.024	4,19%	4,75%	937	3,98%	4,32%	1.087	4,38%	5,16%
70-74	1.531	3,17%	3,97%	664	2,82%	3,47%	867	3,49%	4,45%
75-79	869	1,80%	2,27%	384	1,63%	2,05%	485	1,95%	2,48%
80-84	495	1,02%	1,23%	175	0,74%	1,00%	320	1,29%	1,45%

>= 85	404	0,84%	0,87%	158	0,67%	0,64%	246	0,99%	1,09%
Σύνολο	48.327	100%	100%	23.515	100%	100%	24.812	100%	100%

Πηγή: Επεξεργασία Στοιχείων Ε.Σ.Υ.Ε.

Όπως αποτυπώνεται στον παραπάνω πίνακα, οι ηλικιωμένοι άνω των 65 ετών, αποτελούσαν - το 2001 - το 11,02% του πληθυσμού του Δήμου, ήτοι 5.323 άτομα.

Στον πληθυσμό αυτό παρέχονται υπηρεσίες από το Ν.Π. Κ.Α.Π.Η. (εκδηλώσεις, εκδρομές, ιατρικές εξετάσεις, συνταγογραφήσεις, φυσικοθεραπείες κ.λπ.) και από το πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι» (συμβουλευτική και κοινωνική υποστήριξη, ιατρική και οικιακή φροντίδα, συσσίτια), το οποίο υλοποιείται σε συνεργασία με το Δήμο Ιλίου και το Ν.Π. Κοινωνική Πολιτική & Πρόνοια Δ. Πετρούπολης.

Οι χρησιμότερες – όπως έχει φανεί πανελλαδικά – αυτές υπηρεσίες, παρέχονται από 7 άτομα από τα Κ.Α.Π.Η. (το ένα από τα 4 Κ.Α.Π.Η. είναι στελεχωμένο) και από 4 άτομα του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι» (τα οποία εξυπηρετούν και το Δήμο Ιλίου).

Σε σχέση με τον αντίστοιχο πληθυσμό του δήμου και, κυρίως, σε σχέση με το μέγεθος των προσφερόμενων υπηρεσιών (π.χ. περίπου 56 ιατρικές εξετάσεις και συνταγογραφήσεις ημερησίως, 9 εκδηλώσεις και 5 εκδρομές ετησίως, 200 άτομα ετησίως για συμβουλευτική και κοινωνική υποστήριξη κ.λπ.), η στελέχωση κρίνεται μάλλον ανεπαρκής. Αυτό αποτυπώνεται εξάλλου και από τα παράπονα των ίδιων των χρηστών, τα οποία αφορούν κυρίως σε περισσότερες υπηρεσίες και σε καθυστερημένη εξυπηρέτηση, αλλά και από τους ίδιους τους εργαζόμενους.

Προκειμένου λοιπόν να εξυπηρετούνται καλύτερα οι πολίτες της τρίτης ηλικίας, απαιτείται ενίσχυση των ήδη παρεχομένων υπηρεσιών.

Σε αυτή την κατεύθυνση θα πρέπει:

- Να συνεργαστεί – συντονιστεί καλύτερα το προσωπικό του Κ.Α.Π.Η. με αυτό του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι», προκειμένου να διερευνηθεί η δυνατότητα συμπληρωματικών μεταξύ τους ενεργειών
- Να καταγραφούν και να τεκμηριωθούν οι ανάγκες των αποδεκτών, προκειμένου να γίνει ορθή εκτίμηση των απαιτούμενων υπηρεσιών και του αντίστοιχου προσωπικού
- Εάν κριθεί αναγκαίο, να προβεί το Ν.Π. στις απαραίτητες προσλήψεις

2.2.2 Παιδεία

Όπως έχει ήδη αποτυπωθεί, η Πετρούπολη αποτελεί έναν από τους ταχύτερα αναπτυσσόμενους πληθυσμιακά δήμους της δυτικής Αθήνας.

Εστιάζοντας στον πίνακα της επόμενης σελίδας, παρατηρούμε ότι στις τρεις αυτές δεκαετίες, παραμένει ο δεύτερος ταχύτερα αναπτυσσόμενος δήμος από αυτούς του Α.Σ.Δ.Α. και μάλιστα με μικρή φθίνουσα πορεία.

Όπως εξάλλου αποτυπώνεται από την καταγραφή πληθυσμού το 2001 της Ε.Σ.Υ.Ε., η Πετρούπολη ανήκει στους «νέους» πληθυσμιακά δήμους.

Τα παιδιά και οι νέοι έως 19 ετών, αποτελούσαν το αξιόλογο 24,3% του συνολικού πληθυσμού, ενώ τα παιδιά προσχολικής ηλικίας, το 5,91% του πληθυσμού της Πετρούπολης, ήτοι 2.854 παιδιά.

Ποσοστιαία μεταβολή πληθυσμού			
	1971/81	1981/91	1991/01
ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ	10,79%	-1,89%	6,47%
ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ	16,20%	1,38%	7,22%
ΔΗΜΟΣ ΑΙΓΑΛΕΩ	2,23%	-3,89%	-5,75%
ΔΗΜΟΣ ΖΕΦΥΡΙΟΥ	90,75%	83,14%	-1,39%
ΔΗΜΟΣ ΙΛΙΟΥ (ΝΕΩΝ ΛΙΟΣΙΩΝ)	38,70%	8,14%	3,23%
ΔΗΜΟΣ ΚΑΜΑΤΕΡΟΥ	37,00%	11,65%	27,71%
ΔΗΜΟΣ ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΥ	29,53%	3,05%	6,76%
ΔΗΜΟΣ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ	18,95%	-2,53%	0,46%
ΔΗΜΟΣ ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗΣ	49,76%	37,19%	26,25%
ΔΗΜΟΣ ΧΑΙΔΑΡΙΟΥ	24,33%	0,09%	-2,45%
ΣΥΝΟΛΟ	21,51%	3,36%	3,89%
<i>Πηγή: Επεξεργασία Στοιχείων ΕΣΥΕ</i>			

Η ραγδαία αυτή αύξηση του πληθυσμού και ειδικά του νέου πληθυσμού, ήταν επόμενο να συνεπάγεται και αυξημένες ανάγκες για την παιδεία, τις οποίες σε μεγάλο βαθμό επωμίζεται η Τοπική Αυτοδιοίκηση, μετά από τις εκχωρήσεις αρμοδιοτήτων που συντελέστηκαν την προηγούμενη δεκαετία (μεταβίβαση της αρμοδιότητας λειτουργίας των παιδικών, βρεφικών και βρεφονηπιακών σταθμών, μεταβίβαση των σχολικών κτιρίων).

Τα προβλήματα που αναπτύχθηκαν στο κεφάλαιο «Οικιστικό και Δομημένο Περιβάλλον» και οι συνακόλουθες δυσκολίες εξεύρεσης ικανοποιητικών χώρων – ειδικά με τις αυξημένες προδιαγραφές που απαιτούνται - πλήττουν κατά πολύ και τον ευαίσθητο χώρο της παιδείας.

Το πρόβλημα αφορά περισσότερο στις μικρότερες ηλικίες - βρέφη και νήπια – και αποτυπώνεται γλαφυρά από το Ν.Π. Δημοτικοί Παιδικό Σταθμοί.

Συγκεκριμένα, το 40% περίπου των αιτήσεων για φιλοξενία βρεφών και νηπίων που δέχονται οι παιδικό σταθμοί, απορρίπτονται, κυρίως λόγω ελλείψεων χώρων. Δεδομένου ότι τα εξυπηρετούμενα βρέφη και νήπια είναι περίπου 320, μπορούμε να υπολογίσουμε πρόχειρα αυτά που δεν εξυπηρετούνται (όσων έχουν απορριφθεί οι αιτήσεις) σε περίπου 213 παιδιά. Το καθόλου ευκαταφρόνητο αυτό νούμερο – αν υπολογίσουμε ότι αντιστοιχεί σε περίπου 160 οικογένειες – είναι στην πραγματικότητα πιθανότατα μεγαλύτερο, αν προσθέσουμε και κάποιους που δεν έχουν καν αιτηθεί για φιλοξενία, γνωρίζοντας το υπάρχον πρόβλημα.

Επιπλέον, όλοι οι σταθμοί στεγάζονται σε ενοικιαζόμενους χώρους που προορίζονταν για καταστήματα και δεν καλύπτουν το σύνολο των απαιτούμενων προδιαγραφών, παρόλο το πλήθος των επεμβάσεων που έχουν δεχθεί προκειμένου να εξυπηρετούν το σκοπό τους.

Η προβλεπόμενη δημιουργία παιδικού σταθμού στον ήδη παραχωρημένο από την Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου χώρο (Ο.Τ. 220, επί της οδού Αναπαύσεως), με την πρόσληψη του αντίστοιχου προσωπικού, θα μειώσει το μέγεθος του προβλήματος, χωρίς όμως να μπορέσει να το εξαλείψει – ειδικά σε σχέση και με τις μελλοντικές ανάγκες.

Γι αυτό κρίνεται απαραίτητη η άμεση προώθηση των απαιτούμενων ενεργειών για την απόκτηση των άλλων δύο χώρων που έχουν δρομολογηθεί για δημιουργία παιδικών σταθμών (στα Ο.Τ. 370 και 67).

Επιπλέον, από τη λειτουργία των παιδικών σταθμών, αποτυπώνεται μια αύξηση των παιδιών με ελαφριά νοητική υστέρηση ή και μαθησιακές δυσκολίες. Κάτι αντίστοιχο αποτυπώνεται και από το Ν.Π. Κοινωνική Πολιτική & Πρόνοια, το οποίο αξιολογεί μαθησιακά και ψυχοσυναισθηματικά περίπου 150 παιδιά και έφηβους ανά έτος. Τα παραπάνω συνιστούν απαραίτητη την περαιτέρω διερεύνηση του προβλήματος, προκειμένου να εκτιμηθεί η αναγκαιότητα πρόσληψης εξειδικευμένου προσωπικού.

Στο χώρο της τυπικής εκπαίδευσης – πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας – διαπιστώνεται πως τα εντονότερα προβλήματα αντιμετωπίζουν τα νηπιαγωγεία. Συγκεκριμένα, 17 νηπιαγωγεία με 31 οργανικές θέσεις νηπιαγωγών, εξυπηρετούν 778 παιδιά. Οριακά δηλαδή και σε θεωρητικό επίπεδο αντιστοιχούν τα 25 παιδιά σε μία αίθουσα με μία νηπιαγωγό, όπως προβλέπει το ΥΠ.Ε.Π.Θ. Πρακτικά, σε κάποιες αίθουσες είναι λίγο περισσότερα, σε κάποιες λίγο λιγότερα. Επιπλέον, κάποιες από αυτές τις αίθουσες είναι προβληματικές – συστεγαζόμενες και σε κακή κατάσταση. Συνυπολογίζοντας και ένα επιπλέον φόρτο νηπίων που προβλέπεται να προκύψει στην επόμενη σχολική χρονιά (2008 – 2009), λόγω της υποχρεωτικότητας της φοίτησης στο νηπιαγωγείο που φέτος καθιερώνεται, το πρόβλημα γίνεται ιδιαίτερα έντονο.

Προς τούτο, ο Δήμος έχει δρομολογήσει την απαλλοτρίωση χώρου, προκειμένου να κατασκευάσει 5 νηπιαγωγεία στα επόμενα έτη, όπου θα στεγαστούν 3 νηπιαγωγεία που στεγάζονται σε ενοικιαζόμενους χώρους και 2 τα οποία συστεγάζονται.

Από τα 11 δημοτικά σχολεία όπου φοιτούν 3.128 παιδιά, σοβαρό πρόβλημα εντοπίζεται σε δύο εξ αυτών (3ο και 6ο), τα οποία λειτουργούν σε διπλή βάρδια. Η δρομολογημένη κατασκευή 10 νέων αιθουσών και η δημιουργία 4 ακόμα, (η οποία θα προκύψει από διαίρεση 4 υπαρχουσών), θα μειώσει την ένταση του προβλήματος, ενώ για τη λύση του ουσιαστικά απαιτείται η κατασκευή ενός νέου δημοτικού. Σε αυτή την κατεύθυνση γίνονται ενέργειες για τον αποχαρακτηρισμό μιας δασικής έκτασης, προκειμένου να καταστεί δυνατή η κατασκευή του.

Τα 6 γυμνάσια του Δήμου όπου φοιτούν 1.814 μαθητές, έχουν να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα συντηρήσεων και επισκευών που απαντώνται σε όλες τις βαθμίδες. Επιπρόσθετα, το 4ο γυμνάσιο στεγάζεται σε λυόμενες αίθουσες με εξαιρετικά προβλήματα, τα οποία προβλέπεται να επιλυθούν το επόμενο έτος, καθώς ξεκινάει άμεσα το χτίσιμο νέων αιθουσών.

Τέλος, 2.285 μαθητές φοιτούν στα 6 λύκεια της Πετρούπολης (5 Γενικά Λύκεια κι ένα ΕΠΑΛ), τα οποία αντιμετωπίζουν τα προαναφερθέντα προβλήματα συντηρήσεων / επισκευών, με το 3ο λύκειο να συστεγάζεται με το προαναφερθέν 4ο γυμνάσιο. Η λύση και αυτού του προβλήματος φαίνεται πως έχει δρομολογηθεί, με την επίλυση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος του χώρου.

Αξιοσημείωτη και ενδεικτική των ανωτέρω προβλημάτων, είναι η άποψη των πολιτών για τα σχολικά κτίρια, όπως αποτυπώθηκε από το ερωτηματολόγιο που διανεμήθηκε στο πλαίσιο του έργου «Προϋπολογισμός των Πολιτών». Στο ερώτημα «Σε τι θα θέλατε να δώσει μεγαλύτερη βαρύτητα ο Δήμος;», 44,4% των πολιτών απάντησε «στα σχολικά κτίρια»,

κατατάσσοντας το ζήτημα αυτό 3ο σε προτεραιότητα, ενώ στο ερώτημα «Ποιο από τα παρακάτω έργα ή υπηρεσίες θα θέλατε να γίνουν πρώτα στην Πετρούπολη;», το 44,22% που απάντησε το ίδιο, το κατέταξε 1ο σε προτεραιότητα.

Όλα τα παραπάνω, συντείνουν στην ανάδειξη τριών κρίσιμων ζητημάτων στο χώρο της Παιδείας:

- **Επέκταση και αναβάθμιση φροντίδας βρεφών και εκπαίδευσης νηπίων και μαθητών**

Τα βασικά βήματα που απαιτούνται είναι:

- Να προωθηθούν άμεσα οι αναγκαίες ενέργειες για τη δημιουργία παιδικού σταθμού στον ήδη παραχωρημένο από την Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου χώρο (Ο.Τ. 220, επί της οδού Αναπαύσεως)
- Να προωθηθούν άμεσα οι απαιτούμενες ενέργειες για την απόκτηση των άλλων δύο χώρων που έχουν δρομολογηθεί για δημιουργία παιδικών σταθμών (στα Ο.Τ. 370 και 67)
- Να βελτιωθεί η οργάνωση κι η παρακολούθηση των δράσεων του Ν.Π. Δημοτικοί Παιδικοί Σταθμοί
- Να γίνει πρόσληψη του αντίστοιχου απαιτούμενου προσωπικού

Για την τυπική εκπαίδευση:

- Να προωθηθούν οι απαραίτητες ενέργειες για την κατασκευή των δρομολογημένων κτιρίων και αιθουσών
- να γίνει μια μελέτη των προσεχών αναγκών οι οποίες βαίνουν αυξούμενες (μαθητές που ήδη φοιτούν, προβλεπόμενη αύξηση του πληθυσμού κ.λπ.), προκειμένου ο δήμος να προετοιμάζεται για την κάλυψή τους

- **Επέκταση υπηρεσιών προς παιδιά και νέους με ειδικές ανάγκες**

Προκειμένου να γίνει αυτό, θα πρέπει:

- Να γίνει συστηματική καταγραφή των ειδικών αυτών αναγκών
- Να εκτιμηθεί κατόπιν η αναγκαιότητα και η δυνατότητα πρόσληψης εξειδικευμένου προσωπικού, καθώς και η βέλτιστη μεθοδολογία παραπομπής των παιδιών, προκειμένου να αντιμετωπίζονται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο

- **Βελτίωση της συντήρησης των παιδικών σταθμών και σχολικών κτιρίων**

Προαπαιτούμενες ενέργειες είναι:

- Να γίνει καταγραφή των σχετικών αναγκών
- Να υπολογιστούν οι μελλοντικές ανάγκες σε ένα εύλογο χρονικό ορίζοντα
- Να υπολογιστεί το απαιτούμενο κόστος (σε ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους), προκειμένου αυτές να καλυφθούν

- Να εκτιμηθεί η δυνατότητα πρόσληψης προσωπικού για την κάλυψή τους

2.2.3 Πολιτισμός

Όπως και στα θέματα της Κοινωνικής Πολιτικής, έτσι και στο χώρο του πολιτισμού, δεν υπάρχουν καταγεγραμμένες ανάγκες, αλλά αυτές προκύπτουν και αυξάνονται όσο πληθαίνουν και οι παρεχόμενες υπηρεσίες. Ως εκ τούτου, η εκτίμηση της υφιστάμενης κατάστασης και των αναγκών των πολιτών, προκύπτουν από την λειτουργία των φορέων που δραστηριοποιούνται στον αντίστοιχο χώρο.

Αυτοί είναι:

- Το Ν.Π. Πολιτιστικό Κέντρο Δήμου Πετρούπολης
- Το Ν.Π. Δημοτικό Ωδείο Πετρούπολης
- Η Δημοτική Επιχείρηση Πολιτιστικής και Αθλητικής Ανάπτυξης Πετρούπολης (προς μετατροπή της σε «Δημοτική Κοινωνική Επιχείρηση Πετρούπολης»)

Οι παραπάνω φορείς παρέχουν ένα πολύ μεγάλο εύρος υπηρεσιών που καλύπτουν πλήθος τομέων ενδιαφερόντων και αφορούν σε:

Θεατρικό Εργαστήρι, Παραδοσιακούς Χορούς, Λατινοαμερικάνικους Χορούς, Σύγχρονους Χορούς, Κλασσικό Χορό, Ζωγραφική, Φωτογραφία, Προβολές Ταινιών, Διοργάνωση Φεστιβάλ, εκμάθηση μουσικών οργάνων, οργάνωση εκπαιδευτικών συναυλιών, λειτουργία δύο κινηματογράφων, τη διοργάνωση του διεθνούς φεστιβάλ Πέτρας κλπ.

Χαρακτηριστικό είναι ότι σε όλες αυτές τις δραστηριότητες παρατηρείται αύξηση των συμμετοχών των πολιτών, σε επίπεδα που αγγίζουν και το 40%. Με άλλα λόγια, θα λέγαμε ότι οι παρεχόμενες υπηρεσίες «γεννούν» νέες «ανάγκες» στο κομμάτι του πολιτισμού.

Ενδεικτικά να αναφέρουμε ότι σε κάθε μία από τις παραπάνω δραστηριότητες συμμετέχουν κατά μέσο όρο περίπου 270 άτομα ανά έτος. Πιο συγκεκριμένα, στο Ωδείο φοιτούν 560 μαθητές, στο θεατρικό εργαστήριο συμμετέχουν 250 άτομα κατ' έτος, στους παραδοσιακούς χορούς 1.500 άτομα κ.ο.κ.

Τα μόνα παράπονα των ωφελουμένων, αφορούν σε θέματα υποδομής, όπως είναι ο περιορισμένος χώρος του Ωδείου και κάποια ζητήματα συντήρησης των υποδομών όπου πραγματοποιούνται οι υπόλοιπες δραστηριότητες.

Λαμβάνοντας υπόψη το πλήθος των δραστηριοτήτων του Πολιτιστικού Κέντρου, εκτιμούμε ότι τουλάχιστον κάποια από τα 19 συνολικά άτομα που το στελεχώνουν, υπεραξιοποιούνται, ενώ στο Ωδείο διαφαίνονται πολύ μικρότερες ανάγκες στελέχωσης, κυρίως γραμματειακής / διοικητικής / λογιστικής στήριξης.

Δεδομένης και της παραπάνω περιγραφόμενης αυξανόμενης ζήτησης σε πολιτιστικές υπηρεσίες, θα λέγαμε πως το κρίσιμο ζήτημα για τον τομέα του πολιτισμού είναι η ...

- **επέκταση δραστηριοτήτων πολιτιστικού και καλλιτεχνικού περιεχομένου**

Οι δραστηριότητες των ανωτέρω φορέων, αποτελούν μια εξαιρετική βάση, η οποία όμως θα πρέπει να υποστηριχθεί και να αξιοποιηθεί κατάλληλα, προκειμένου, αφενός να συνεχίσει να υπηρετείται ο στόχος τους, αφετέρου να επιτευχθεί ο ανωτέρω γενικός στόχος.

Στην κατεύθυνση αυτή θα πρέπει:

- Να καταγραφούν οι ανάγκες συντήρησης των χώρων που δραστηριοποιείται το Πολιτιστικό Κέντρο και να ληφθεί η κατάλληλη μέριμνα
- Να καταγραφούν οι πιθανές ανάγκες για δραστηριοποίηση του Πολιτιστικού Κέντρου σε νέους χώρους και να ληφθεί η κατάλληλη μέριμνα
- Να προωθηθούν οι απαιτούμενες ενέργειες για την απόκτηση χώρου που έχει δρομολογηθεί (στο Ο.Τ. 94) για την ανέγερση Ωδείου
- Να καταγραφούν και τεκμηριωθούν οι ανάγκες των δύο Ν.Π. σε προσωπικό – οργανωτικό / διοικητικό, καλλιτεχνικό κ.λπ. – και να διερευνηθεί η δυνατότητα πρόσληψής του
- Να οργανωθεί, στελεχωθεί και συντονιστεί κατάλληλα η μελλοντική ΔΗ.Κ.Ε.ΠΕ., προκειμένου να μην υπάρξουν αλληλεπικαλύψεις αλλά συνέργια στις δράσεις της με τα άλλα Ν.Π.
- Να αναπτύξουν οι φορείς δικτυώσεις – συνεργασίες εσωτερικά (με τις υπηρεσίες και τα Ν.Π. του Δήμου), προκειμένου να επιτευχθεί συνέργια και πολλαπλασιαστικότητα των δράσεών τους (π.χ. συνεργασίες – παραπομπές από το Συμβουλευτικό Σταθμό, τα Κ.Α.Π.Η. κ.λπ.)
- Να διερευνηθεί η αναγκαιότητα και η δυνατότητα υποστήριξης των φορέων, προκειμένου για την υποβολή προτάσεων χρηματοδότησης σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο

2.2.4 Αθλητισμός

Αντίστοιχα και στο χώρο του αθλητισμού, όσο πληθαίνουν οι παρεχόμενες υπηρεσίες τόσο αυξάνονται και αιτήματα των πολιτών για συμμετοχή.

Το Ν.Π. Δημοτικός Αθλητικός Οργανισμός Πετρούπολης που δραστηριοποιείται στο χώρο, προσφέρει ένα μεγάλο εύρος δραστηριοτήτων που αφορούν σε:

Κολύμβηση (820 άτομα ανά έτος), ποδόσφαιρο (135 άτομα ανά έτος), βόλεϊ (105 άτομα ανά έτος), μπάσκετ (200 άτομα ανά έτος), ενόργανη και ρυθμική γυμναστική (290 άτομα ανά έτος), γυμναστήριο ανδρών και γυναικών (730 άτομα ανά έτος), άθληση για άτομα τρίτης ηλικίας (50 άτομα ανά έτος) κλπ.

Καθώς τα κύρια παράπονα των χρηστών αφορούν στην έλλειψη αθλητικών εγκαταστάσεων κοντά τους, καθώς και σε θέματα υποδομής (καθαριότητα και συντήρηση των σχετικών χώρων και όπως παρατηρείται και από το ίδιο το ΝΠ : οι περισσότεροι ωφελούμενοι από τις δράσεις του πολίτες, «συνωστίζονται» κοντά στις αθλητικές εγκαταστάσεις, τα κρίσιμα ζητήματα το τομέα, εντοπίζονται στα ακόλουθα:

- **Βελτίωση και επέκταση των αθλητικών δραστηριοτήτων**

Προκειμένου να επιτευχθεί ο γενικός στόχος, θα πρέπει:

- Να καταγραφούν, τεκμηριωθούν και εκτιμηθούν οι πιθανές ανάγκες επέκτασης ή και δημιουργίας νέων αθλητικών χώρων
- Να καταγραφούν, τεκμηριωθούν και εκτιμηθούν οι ανάγκες του Ν.Π. σε προσωπικό και να διερευνηθεί η δυνατότητα πρόσληψων

- Να προωθηθούν οι δράσεις που έχουν ήδη ξεκινήσει (δημιουργία εγκαταστάσεων στίβου στην Αγ. Τριάδα, αντιστήριξη πρανών στο Ε.Σ. Πετρούπολης)

• **Βελτίωση της καθαριότητας, φύλαξης και συντήρησης των αθλητικών εγκαταστάσεων**

Προκειμένου να επιτευχθεί κάτι τέτοιο, θα πρέπει:

- Να καταγραφούν, τεκμηριωθούν και εκτιμηθούν οι ανάγκες καθαριότητας, φύλαξης και συντήρησης των χώρων που δραστηριοποιείται το Ν.Π.
- Να διερευνηθεί η δυνατότητα πρόσληψης του απαιτούμενου προσωπικού

2.2.5 Κρίσιμα ζητήματα του τομέα

ΘΕΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ
Κοινωνική Πολιτική	<ul style="list-style-type: none"> - Γενικά μικρή συνειδητοποίηση της έννοιας, της σημασίας και των ωφελειών από την ικανοποιητική άσκηση κοινωνικής πολιτικής στο τοπικό επίπεδο - Άγνοια των πολιτών για τις ήδη παρεχόμενες υπηρεσίες - Ανύπαρκτη ανταποδοτικότητα σε οικονομικό επίπεδο των σχετικών υπηρεσιών - Μικρές δυνατότητες άντλησης πόρων από το Ε.Σ.Π.Α. - Μικρή επιχειρησιακή αυτοτέλεια και ευελιξία του σχετικού με την Κοινωνική Πολιτική φορέα, καθότι είναι Ν.Π.Δ.Δ. - Αδυναμία κάλυψης και καθυστέρηση κάλυψης των ήδη καταγεγραμμένων κοινωνικών αναγκών πολλών πολιτών, λόγω περιορισμένων οικονομικών και ανθρώπινων πόρων 	<ul style="list-style-type: none"> - Ύπαρξη ευνοϊκού θεσμικού πλαισίου (νέος Δ.Κ.Κ.) - Ύπαρξη αυτοτελούς Νομικού Προσώπου για την άσκηση Κοινωνικής Πολιτικής - Δυνατότητα περαιτέρω αξιοποίησης των υπαρχόντων δομών και υπηρεσιών - Προβολή και δημοσιοποίηση του έργου του Ν.Π. Κοινωνική Πολιτική & Πρόνοια, μέσω και των άλλων Ν.Π. του Δήμου 	<ul style="list-style-type: none"> - Βελτίωση και επέκταση των υπηρεσιών προς ευπαθή κοινωνικά άτομα και ομάδες (ζητήματα φτώχειας, κοινωνικού αποκλεισμού) - Ενίσχυση των παρεχομένων υπηρεσιών προς άτομα Γ' ηλικίας

	<p>(έλλειψη προσωπικού)</p> <ul style="list-style-type: none">- Συνακόλουθη αδυναμία διερεύνησης και άλλων κοινωνικών αναγκών που διαφαίνεται να υπάρχουν (νεανική παραβατικότητα, χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών, ανάγκη δημιουργίας ξενώνα για καταστάσεις κρίσεων κ.λπ.)- Ανεπαρκής υποστήριξη των Νομικών Προσώπων σε διάφορα επίπεδα (προβολής του έργου τους – εξαιρούνται τα ΚΑΠΗ - επιμόρφωσης του προσωπικού, ενημέρωσης για τις σχετικές πολιτικές και την υποβολή προτάσεων προς την Ε.Ε. κ.λπ.)- Ανυπαρξία Κανονισμού Λειτουργίας και Ο.Ε.Υ. στο σχετικό με την κοινωνική πολιτική Ν.Π., με αποτέλεσμα αδυναμία πρόσληψης μόνιμου προσωπικού και προβλήματα στην εύρυθμη λειτουργία του (εργασιακή ανασφάλεια στελεχών, ασυνέχεια στελεχών και δράσεων κ.λπ.)- Συνακόλουθη αδυναμία προγραμματισμού των δράσεών του- Αδυναμία προσλήψεων με βάση τα υπάρχοντα οικονομικά των Ν.Π.- Έλλειψη χώρων και εξοπλισμού (για τα ΚΑΠΗ)		
--	---	--	--

ΘΕΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ
<p>Παιδεία</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Μεγάλη έλλειψη χώρων για τους παιδικούς σταθμούς, με αποτέλεσμα το 40% περίπου των αιτήσεων να απορρίπτεται - Έλλειψη ικανοποιητικών χώρων για νηπιαγωγεία (5), δημοτικά (2 δημοτικά σε διπλοβάρδιες) και τα γυμνάσια (1 γυμνάσιο σε λυόμενες αίθουσες) - Έλλειψη προσωπικού στους παιδικούς σταθμούς - Υπεραξιοποίηση του προσωπικού (κυρίως διοικητικού) για το Ν.Π. των Παιδικών Σταθμών - Προβλήματα οργάνωσης και διοίκησης στο Ν.Π. των Παιδικών Σταθμών (μη ενιαία παρακολούθησή του) - Ανύπαρκτη έως ελλιπής επιμόρφωση του επιστημονικού προσωπικού των Π.Σ. - Ελλείψεις στον εξοπλισμό πληροφορικής και γραφείων στους Π.Σ. - Καθυστερημένη ανταπόκριση στις ανάγκες συντήρησης των Π.Σ. - Πολυπληθές και συνεπώς μη ευέλικτο Δ.Σ. στο Ν.Π. Παιδικό Σταθμοί - Αύξηση του αριθμού των παιδιών με ειδικές ανάγκες και μαθησιακές δυσκολίες στους Π.Σ., με παράλληλη έλλειψη εξειδικευμένου σε 	<ul style="list-style-type: none"> - Η μερική αποφόρτιση των παιδικών σταθμών λόγω της υποχρεωτικής φοίτησης στα Νηπιαγωγεία - Η κατασκευή 14 αιθουσών για το δημοτικό και ενός ακόμα γυμνασίου - Δημιουργία Σχολής Γονέων - Δυνατότητα αύξησης τροφείων – διδασκτρων στους Π.Σ. - Η επικαιροποίηση του Ο.Ε.Υ. για το Ν.Π. των Παιδικών Σταθμών, που θα δώσει τη δυνατότητα προσλήψεων - Προμήθεια εξοπλισμού μεταχειρισμένου ή από χορηγίες/δωρεές - Αξιοποίηση εθελοντών ειδικών ιατρών (π.χ. παιδοψυχολόγων) - Υπάρχει οικονομικά η δυνατότητα προσλήψεων στο Ν.Π. Παιδικό Σταθμοί 	<p>Επέκταση και αναβάθμιση φροντίδας και εκπαίδευσης βρεφών, νηπίων και μαθητών</p> <p>Επέκταση υπηρεσιών προς παιδιά και νέους με ειδικές ανάγκες</p> <p>Βελτίωση συντήρησης σχολικών κτιρίων</p>

	αυτά προσωπικού		
--	-----------------	--	--

ΘΕΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ
Πολιτισμός	<ul style="list-style-type: none"> - Έλλειψη Ο.Ε.Υ. και συνακόλουθη αδυναμία προσλήψεων (εκκρεμεί η ψήφισή του για το Ν.Π. Πολιτιστικό Κέντρο, δεν υπάρχει στο Δημοτικό Ωδείο) - Έλλειψη Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας και στα δύο Ν.Π. και υπεραξιοποίηση των στελεχών του Πολιτιστικού Κέντρου (διευρυμένο ωράριο) - Έλλειψη χώρων και στα δύο Ν.Π. (ακατάλληλος και ανεπαρκής για το Ωδείο, οριακά ανεπαρκής – με τη διεύρυνση των αιτημάτων συμμετοχής - για το Πολιτιστικό Κέντρο) - Έλλειψη προσωπικού – κυρίως διοικητικής / γραμματειακής / λογιστικής υποστήριξης – στο Ωδείο - Καθυστερήσεις στις επισκευές και συντηρήσεις των χώρων του Πολιτιστικού Κέντρου - Μικρές ελλείψεις σε εξοπλισμό και στα δύο Ν.Π. (φωτοαντιγραφικά, εκτυπωτές, fax, laptop) 	<ul style="list-style-type: none"> - Υπάρχει η οικονομική δυνατότητα προσλήψεων και για τα δύο Ν.Π. - Η μετατροπή της «Δημοτικής Επιχείρησης Πολιτιστικής και Αθλητικής Ανάπτυξης Πετρούπολης» σε «Δημοτική Κοινωφελή Επιχείρηση Πετρούπολης» (εντός του έτους) και η συνέχιση της αξιοποίησης του Φεστιβάλ Πέτρας και των δύο κινηματογράφων από αυτήν - Ορθή αξιοποίηση του προσωπικού ζήλου των εργαζομένων - Περαιτέρω αξιοποίηση των δυνατοτήτων υποβολής χρηματοδοτούμενων προτάσεων σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο (Υπουργείο Πολιτισμού, Ε.Σ.Π.Α.) 	Επέκταση δραστηριοτήτων πολιτιστικού και καλλιτεχνικού περιεχομένου

ΘΕΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ
Αθλητισμός	<ul style="list-style-type: none"> - Ανυπαρξία Ο.Ε.Υ. και Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας - Έλλειψη μόνιμου προσωπικού (κυρίως διοικητικό, τεχνικών, φυλάκων, καθαριστριών) - Πλημμελής καθαριότητα, φύλαξη, συντήρηση και επισκευή των αθλητικών εγκαταστάσεων, καθώς αυτές διενεργούνται από τις ήδη βεβαρημένες υπηρεσίες του Δήμου - Αδυναμία προσλήψεων με βάση τα υπάρχοντα οικονομικά του Ν.Π. - Πολυπληθές Δ.Σ. με συνακόλουθο πρόβλημα τη δυσκολία στην απαρτία του και τη λήψη αποφάσεων - Ανεπαρκής στήριξη – οργανωτική, διοικητική – του Ν.Π. από το Δήμο - Η χωροθέτηση των εγκαταστάσεων του φορέα δεν εξυπηρετεί όλους τους κατοίκους του Δήμου 	<ul style="list-style-type: none"> - Δυνατότητα επέκτασης των εγκαταστάσεων με γήπεδο στίβου στην Αγ. Τριάδα - Δυνατότητα οικονομικής αξιοποίησης διαφημίσεων 	<p>Βελτίωση και επέκταση των αθλητικών δραστηριοτήτων</p> <p>Βελτίωση της καθαριότητας και συντήρησης αθλητικών εγκαταστάσεων</p>

3. Ο ΔΗΜΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΘΥΓΑΤΡΙΚΑ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

3.1 ΔΙΟΙΚΗΣΗ & ΟΡΓΑΝΩΣΗ

3.1.1 Οργανωτική δομή

Όργανα διοίκησης: Τα όργανα δημοτικής διοίκησης του Δήμου Πετρούπολης έχουν ως εξής:

- ΔΗΜΑΡΧΟΣ
- ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ (27 μέλη)
 - Πρόεδρος
 - Αντιδήμαρχοι (5 θέσεις αντιδημάρχων)
 - Δημοτικοί Σύμβουλοι
- ΔΗΜΑΡΧΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ (λειτουργεί υποστηρικτικά προς το ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ και τον ΔΗΜΑΡΧΟ)
 - Πρόεδρος (ο Δήμαρχος)
 - Μέλη (εκ των Δημοτικών Συμβούλων)
 - Αναπληρωματικά μέλη (εκ των Δημοτικών Συμβούλων)

Τα παραπάνω όργανα διοίκησης έχουν συσταθεί και λειτουργούν με βάση το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, ασκώντας τις προβλεπόμενες από αυτό αρμοδιότητες.

Ο Δήμαρχος και οι Δημοτικοί Σύμβουλοι που στελεχώνουν τα όργανα διοίκησης του Δήμου Πετρούπολης εξελέγησαν από τις Δημοτικές Εκλογές του έτους 2006 και η θητεία τους προβλέπεται τετραετής, από το έτος 2007 έως και το έτος 2010.

Βασική Διάρθρωση Υπηρεσιών: Το οργανόγραμμα και οι αρμοδιότητες των υπηρεσιών του Δήμου Πετρούπολης περιγράφονται στον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας σύμφωνα με την υπ' αρ. 215/2003 Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου (ΦΕΚ 1126 Β / 08-08-2003), όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αρ. 88/2007 Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου (ΦΕΚ 1214 Β / 15-07-2007).

- ΓΡΑΦΕΙΟ Δημάρχου
- ΓΡΑΦΕΙΟ Γενικού Γραμματέα
- ΓΡΑΦΕΙΟ Προέδρου Δημοτικού Συμβουλίου
- ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Διοικητικών Υπηρεσιών
- ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Οικονομικών Υπηρεσιών
- ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Τεχνικών Υπηρεσιών
- ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Περιβάλλοντος
- ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Προγραμματισμού
- ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Πολιτικής Προστασίας
- ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Δημοτικής Αστυνομίας
- ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Κέντρου Εξυπηρέτησης Πολιτών

Αναλυτικό Οργανόγραμμα: Οι εσωτερικές υπηρεσίες του Δήμου διαρθρώνονται σε επιμέρους Τμήματα και Γραφεία ως εξής.

- **ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΗΜΑΡΧΟΥ**

- Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου
- Αυτοτελές Γραφείο Αντιδημάρχων
- Γραφείο Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων
- Γραφείο Νομικών Συμβούλων του Δήμου
- Γραφείο Ειδικών Συμβούλων ή Επιστημονικών Συνεργατών και Ειδικού Συνεργάτη
- Αυτοτελές Γραφείο Μηχανοργάνωσης και Μηχανογράφησης

- ΓΡΑΦΕΙΟ Γενικού Γραμματέα

- ΓΡΑΦΕΙΟ Προέδρου Δημοτικού Συμβουλίου

- **ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Διοικητικών Υπηρεσιών**

- ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ – Γραφείο Διευθυντού – Γραμματεία

- ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ

- Γραφείο Διοικητικό
- Γραφείο Δημοτικού Συμβουλίου & Δημαρχιακής Επιτροπής
- Γραφείο Πρωτοκόλλου, Διεκπεραίωσης, Αρχείου
- Γραφείο Παιδείας
- Γραφείο Κλητήρων, Θυρωρών, Φυλάκων Δημοτικών και Σχολικών Κτιρίων, Καθαριστριών
- Γραφείο εξυπηρέτησης του Δημότη
- Γραφείο έκδοσης Αδειών Καταστημάτων Υγειονομικού Ενδιαφέροντος

- ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

- Γραφείο Προσωπικού με σχέση εργασίας Δημοσίου Δικαίου
- Γραφείο Προσωπικού με σχέση εργασίας Ι.Δ. & Ι.Δ. Έργων Αυτεπιστασίας
- Γραφείο Ασφάλισης και Μισθοδοσίας Προσωπικού
- Γραφείο Οργάνωσης και Εκπαίδευσης

- ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

- Γραφείο Δημοτολογίων και Έκδοσης Πιστοποιητικών-Εκλογικών
- Γραφείο Μητρώων, Στρατολογίας
- Γραφείο Ληξιαρχείου

- ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ Δ.Δ.

- ΤΜΗΜΑ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ

- **ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Οικονομικών Υπηρεσιών**

- ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ – Γραφείο Διευθυντού – Γραμματεία

- ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ

- Γραφείο Προϋπολογισμού
- Γραφείο Εκκαθάρισεως Δαπανών
- Γραφείο Εφαρμογής Διπλογραφικού

ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ

- Γραφείο Προμηθειών
- Γραφείο Δημοπρασιών

ΤΜΗΜΑ ΑΠΟΘΗΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΥΛΙΚΟΥ

- Γραφείο Διαχείρισης Υλικών καθαριότητας, μηχανολογικού και περιβάλλοντος
- Γραφείο Διαχείρισης Καυσίμων και Λιπαντικών
- Γραφείο Διαχείρισης Υλικού Τεχνικών Υπηρεσιών

ΤΜΗΜΑ ΕΣΟΔΩΝ

- Γραφείο Φορολογίας
- Γραφείο Τελών Καθαριότητας, Φωτισμού, ΤΑΠ
- Γραφείο Αξιοποίησης Δημοτικής Περιουσίας

ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟΥ

- Γραφείο Τελών και Δικαιωμάτων
- Γραφείο Εποπτείας και Συντήρησης

ΤΜΗΜΑ ΤΑΜΙΑΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

- Γραφείο Εισπράξεων Εσόδων
- Γραφείο Πληρωμών

• ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Τεχνικών Υπηρεσιών

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ – Γραφείο Διευθυντού – Γραμματεία

ΤΜΗΜΑ ΜΕΛΕΤΩΝ, ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ, ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

- Γραφείο Μελετών Προμηθειών
- Γραφείο Κατάρτισης Τεχνικού Προγράμματος

ΤΜΗΜΑ ΟΔΟΠΟΙΙΑΣ ΚΑΙ ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

- Γραφείο Οδοποιίας
- Γραφείο Υδραυλικών Έργων

ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

- Γραφείο Κτιριακών Έργων
- Γραφείο Αναπλάσεων και Διαμορφώσεων Κοινοχρήστων χώρων

ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ

- Γραφείο Τοπογραφικό, Κτηματολογίου και Πράξεων Αναλογισμού
- Γραφείο Τροποποιήσεων Σχεδιασμού – Προγραμματισμού Χρήσεως Γης

ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΣΥΝΕΡΓΕΙΩΝ

- Γραφείο Οικοδομικών Εργασιών και Διαμορφώσεων
- Γραφείο Έργων Οδοποιίας και Υδραυλικών
- Γραφείο Συντήρησης και Επισκευής Σχολικών και Δημοτικών κτιρίων

ΤΜΗΜΑ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΟ

- Γραφείο Επέκτασης και Συντήρησης Δικτύου Φωτισμού
- Γραφείο Κάλυψης Εκδηλώσεων

• ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Περιβάλλοντος

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ – Γραφείο Διευθυντού – Γραμματεία

ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟ

- Γραφείο Επισκευής και Συντήρησης Οχημάτων και Μηχανημάτων
- Γραφείο Κίνησης

ΤΜΗΜΑ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ

Γραφείο Συγκέντρωσης και Αποκομιδής Απορριμμάτων
Γραφείο Καθαρισμού Οδών και Κοινοχρήστων Χώρων
Γραφείο Διαχείρισης Κάδων Μηχανικής Αποκομιδής Απορριμμάτων

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Γραφείο Συντήρησης, Επέκτασης Πρασίνου και Δημοτικού Φυτωρίου
Γραφείο Φύλαξης και Καθαρισμού Παιδικών Χαρών και Αθλητικών Χώρων
Γραφείο Συντήρησης Μηχανικού Εξοπλισμού Κήπων
- Γραφείο Προστασίας Περιβάλλοντος

- **ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Προγραμματισμού**

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ – Γραφείο Διευθυντού – Γραμματεία

ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

Γραφείο Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων
Γραφείο Μελετών Προγραμμάτων Ανάπτυξης θεμάτων Τ.Α.

- **ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Πολιτικής Προστασίας**

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ – Γραφείο Διευθυντού – Γραμματεία

ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Γραφείο Σχεδιασμού – Προετοιμασίας
Γραφείο Συντονισμού Δράσης

- **ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Δημοτικής Αστυνομίας**

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ – Γραφείο Διευθυντού – Γραμματεία

ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ

Γραφείο Διοίκησης
Γραφείο Φύλαξης και Ελέγχου

- **ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Κέντρου Ενημέρωσης Πολιτών (ΚΕΠ)**

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ – Γραφείο Διευθυντού – Γραμματεία

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣΤΜΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗΣ

Οι αναλυτικές αρμοδιότητες των παραπάνω Διευθύνσεων, Τμημάτων και Γραφείων ορίζονται στον ΟΕΥ (ΦΕΚ 1126 Β / 08-08-2003), όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αρ. 27247 απόφαση (ΦΕΚ 1214 Β / 15-07-2007).

Αξιολόγηση Οργανωτικής Δομής: Παρά το γεγονός ότι ο ισχύων ΟΕΥ και το ως άνω οργανόγραμμα ορίστηκαν πολύ πρόσφατα, εντός του τρέχοντος έτους 2008, το ως άνω οριζόμενο από τον ΟΕΥ οργανόγραμμα εφαρμόζεται στην πράξη με ουσιαστικές διαφορές.

Μη συνεκτική διάθρωση ΟΕΥ: Μια πρώτη παρατήρηση είναι ότι η περιγραφόμενη από τον ΟΕΥ δομή δεν είναι προϊόν ορθολογικού οργανωτικού σχεδιασμού με βάση τις προβλεπόμενες σύμφωνα με τον προγραμματισμό λειτουργίες του Δήμου, αλλά είναι

αποτέλεσμα αλληπάλληλων επεκτάσεων και προσθηκών στον αρχικό οργανωτικό πυρήνα που Δήμου, τον οποίο αποτελούσαν κατά παράδοση από τη μια μεριά η οικονομική και διοικητική υπηρεσία και από την άλλη μεριά η τεχνική υπηρεσία και η υπηρεσία καθαριότητας που αποτελεί τη ραχοκοκαλιά της σημερινής Δ/σης Περιβάλλοντος.

Επ' αυτού του αρχικού πυρήνα έχουν προστεθεί διάφορες νεώτερες Διευθύνσεις ή Γραφεία που φιλοδοξούν να ανταποκριθούν σε λειτουργίες που προέκυψαν μετέπειτα, χωρίς όμως οι περισσότερες απ' αυτές τις Διευθύνσεις και τα Γραφεία να έχουν την υπόσταση που θα έπρεπε εντός της οργανωτικής δομής του Δήμου. Είναι προφανές ότι οι νέες προσθήκες δεν έχουν γίνει βάσει ενός συνολικού ορθολογικού προγραμματισμού, αλλά με εμπειρικό μάλλον τρόπο, και με κριτήρια προσωπικού ή συγκυριακού χαρακτήρα.

Άλλες απ' αυτές τις Διευθύνσεις, όπως π.χ. η Δημοτική Αστυνομία και το ΚΕΠ, ενώ έχουν πλέον αποκτήσει έναν ουσιαστικό ρόλο στην καθημερινή λειτουργία του Δήμου, εν τούτοις παραμένουν περιφερειακές όσον αφορά τη θέση τους στην οργανωτική του δομή. Άλλες δομές, όπως π.χ. το Γραφείο Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων, το Γραφείο Νομικών Συμβούλων του Δήμου, το Γραφείο Ειδικών Συμβούλων ή Επιστημονικών Συνεργατών και Ειδικού Συνεργάτη και το Αυτοτελές Γραφείο Μηχανογράφησης και Μηχανογράφησης, παραμένουν ελλιπώς ενεργοποιημένες, ενώ η τοποθέτησή τους υπό το Γραφείο του Δημάρχου από τη μια μεριά δείχνει επίγνωση του κεντρικού-επιτελικού τους χαρακτήρα, από την άλλη προδίδει αμηχανία όσον αφορά την ακριβή τους θέση και συνάφεια με τις λοιπές υπηρεσίες. Αντίστοιχες παρατηρήσεις ισχύουν για τη Δ/ση Πολιτικής Προστασίας, καθώς και για τη Δ/ση Προγραμματισμού.

Υπερβολική Κατάτμηση της οργανωτικής δομής: Σε όλες σχεδόν τις περιπτώσεις η πραγματική κάλυψη του οργανογράμματος φτάνει στην πράξη έως το επίπεδο των Τμημάτων και όχι έως το επίπεδο των Γραφείων. Στην πραγματικότητα τα προβλεπόμενα από τον ΟΕΥ Γραφεία αντιστοιχούν σε λειτουργίες των Τμημάτων και όχι σε πραγματικές οργανωτικές δομές. Αυτό είναι φυσικό, αν ληφθεί υπόψη το πραγματικό μέγεθος των Υπηρεσιών του Δήμου, που έτσι κι αλλιώς δεν απαιτούν τη λειτουργία Γραφείων για όλες τις προβλεπόμενες περιπτώσεις. Η παρατηρούμενη αναντιστοιχία είναι κυρίως ζήτημα σχεδιασμού, εν μέρει όμως είναι και ζήτημα λειτουργίας (ανεπαρκής στελέχωση).

Όσον αφορά το σχεδιασμό, αιτία της υπερβολικής κατάτμησης των παραδοσιακών κυρίως υπηρεσιών του Δήμου σε Γραφεία είναι η εκτιμούμενη ανάγκη για πρόβλεψη επιπλέον θέσεων στον ΟΕΥ, ώστε να μπορούν να καλυφθούν εάν παραστεί ανάγκη. Αυτή η τακτική υπαγορευόταν στο παρελθόν από τις δυσκολίες που υπήρχαν στην αναθεώρηση του ΟΕΥ. Σήμερα όμως η αναθεώρηση του ΟΕΥ μπορεί να γίνεται εύκολα και όσο συχνά απαιτείται, έτσι ώστε να μην υπάρχει σημαντική αναντιστοιχία περιγραφόμενου και πραγματικού οργανογράμματος.

Όσον αφορά τη λειτουργία, μια άλλη αιτία ανακολουθίας σε σχέση με το περιγραφόμενο οργανόγραμμα είναι η ανεπαρκής σε αρκετές περιπτώσεις στελέχωση, είτε λόγω πλήρους έλλειψης προσωπικού, είτε λόγω της κάλυψης των προβλεπόμενων θέσεων από έκτακτο προσωπικό (προσωρινές συμβάσεις, Προγράμματα STAGE κλπ).

Άλλες παρατηρήσεις σε σχέση με το οργανόγραμμα είναι οι ακόλουθες:

- Υποβαθμισμένες δομές και λειτουργίες προγραμματισμού: Στο εσωτερικό του δήμου οι επιτελικές λειτουργίες του προγραμματισμού, του συντονισμού, της εκπαίδευσης του

προσωπικού και της συστηματικής προσπάθειας για βελτίωση της απόδοσης πραγματοποιούνται στοιχειωδώς, είτε μέσα από άτυπες λειτουργίες και πρωτοβουλίες στελεχών, είτε με τον παραδοσιακό τρόπο της προσωπικής πρωτοβουλίας των αρμοδίων αιρετών (αντιδημάρχων κ.ά.). Παρά τις καταβαλλόμενες προσπάθειες η Δ/ση Προγραμματισμού, είτε λόγω ελλείψεως προσωπικού, είτε για άλλους λόγους, δεν λειτουργεί πραγματικά ως ένα επιτελικό κέντρο σχεδιασμού και ανασχεδιασμού της δράσης του συνόλου των υπηρεσιών.

- Έλλειψη εσωτερικής Κοινωνικής Υπηρεσίας: Ενώ ο Δήμος έχει επαρκές έργο στον Πολιτιστικό τομέα, και αρκετές παρεμβάσεις στον τομέα της Κοινωνικής Πολιτικής και της άθλησης, η δραστηριότητα αυτή καλύπτεται κατ' αποκλειστικότητα από τα Νομικά Πρόσωπα του Δήμου και από εξωτερικές συνεργασίες με τοπικούς φορείς και όχι από δομές οργανικά ενταγμένες στο εσωτερικό των δημοτικών υπηρεσιών. Είναι αλήθεια ότι η ανάπτυξη δράσεων κοινωνικών και πολιτισμού από τα Νομικά Πρόσωπα και τις εξωτερικές συνεργασίες όχι μόνο είναι απολύτως θεμιτή, αλλά ανταποκρίνεται και στον ιδιαίτερο χαρακτήρα αυτών των υπηρεσιών (επιτρέποντας την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση τόσο της εθελοντικής προσφοράς ατόμων και φορέων σε τοπικό επίπεδο, όσο και ειδικευμένων ΜΚΟ εθνικής εμβέλειας και κεντρικών κρατικών υπηρεσιών). Από την άλλη όμως μεριά σημειώνεται η έλλειψη μιας εσωτερικής Υπηρεσίας στο Δήμο που θα σχεδίαζε, θα συντόνιζε και θα ήλεγχε το σύνολο αυτών των παρεμβάσεων στους τομείς της Κοινωνικής Πρόνοιας, του Αθλητισμού και της Εκπαίδευσης. Το υφιστάμενο Γραφείο Παιδείας που υπάγεται στη Δ/ση Διοικητικών Υπηρεσιών δεν καλύπτει την ανάγκη αυτή, ούτε εν μέρει όσον αφορά τα θέματα παιδείας.
- Γραφείο εξυπηρέτησης Δημοτών: Η εσωτερική ομάδα που συστάθηκε στο Δήμο για την 1^η Εφαρμογή του Κοινού Πλαισίου Αξιολόγησης έχει μεταξύ άλλων προτείνει τη συγκρότηση και ουσιαστική ενεργοποίηση του Γραφείου Εξυπηρέτησης Δημοτών, που σύμφωνα με τον ΟΕΥ το ΓΕΔ υπάγεται στο Διοικητικό Τμήμα της Δ/σης Διοικητικών Υπηρεσιών και το οποίο μέχρι στιγμής παραμένει ανενεργό. Για τον σκοπό αυτό προτείνεται η εξασφάλιση των κατάλληλων υποδομών και η κατάλληλη στελέχωση (δύο θέσεις εργασίας). Αντικείμενο του ΓΕΔ είναι η καταγραφή αιτημάτων και γεγονότων σχετικά με την επαρκή ή μη επαρκή ικανοποίηση των πολιτών, η παρακολούθηση του χρόνου εξυπηρέτησης, η κατάδειξη καθυστερήσεων στην εξυπηρέτηση και η συνδρομή στη λήψη αποφάσεων μέσω της ανάλυσης των αιτημάτων.

Οργανωτική μελέτη: Προτείνεται η εκπόνηση ειδικής οργανωτικής μελέτης, ένας από τους στόχους της οποίας είναι η αντικειμενική και τεκμηριωμένη αναθεώρηση του ΟΕΥ, λαμβάνοντας υπ' όψη το πραγματικό μέγεθος και επίπεδο λειτουργίας των διαφόρων υπηρεσιών, τις νέες προβλεπόμενες λειτουργικές απαιτήσεις σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα, την προτεινόμενη αναβάθμιση των επιτελικών λειτουργιών και της λειτουργίας της μηχανοργάνωσης του Δήμου, καθώς και την επίσης απαιτούμενη αναδιάταξη των Νομικών Προσώπων (ιδιαίτερα της υπό ανασυγκρότηση Δημοτικής Επιχείρησης και της παραπάνω προτεινόμενης Κοινωνικής Υπηρεσίας).

(Στη συνέχεια σημειώνονται και άλλα ζητήματα που πρέπει να λάβει υπ' όψη της η προτεινόμενη μελέτη, και πιο συγκεκριμένα, το ζήτημα της στελέχωσης των υπηρεσιών και το ζήτημα της καλύτερης δυνατής χωροταξικής κατανομής τους στα διαθέσιμα κτίρια άμεσα και μεσοπρόθεσμα. Επομένως η προτεινόμενη μελέτη ορίζεται ως «Μελέτη οργάνωσης, στελέχωσης και χωροταξικής διάρθρωσης του Δημοτικών Υπηρεσιών και των Νομικών Προσώπων του Δήμου Πετρούπολης».)

3.1.2 Ανθρώπινο δυναμικό

Ανεπαρκής στελέχωση

Όλοι οι υπεύθυνοι των υπηρεσιών σημειώνουν έλλειψη προσωπικού, ενώ υπάρχουν αρκετές περιπτώσεις όπου μόνιμες και βασικές λειτουργίες των υπηρεσιών καλύπτονται από έκτακτο προσωπικό (περίπου το 25%). Σύμφωνα πάντως με την κοινή αυτή εντύπωση, ένα κρίσιμο ζήτημα είναι η επαρκής στελέχωση των δημοτικών υπηρεσιών με το απαραίτητο μόνιμο προσωπικό, που να ανταποκρίνεται τόσο στις προβλεπόμενες από τον ΟΕΥ θέσεις όσο και στις πραγματικές ανάγκες. Πρώτος στόχος είναι να καλυφθούν υφιστάμενα κενά ώστε οι υπηρεσίες να ανταποκρίνονται στο σύνολο των αρμοδιοτήτων τους με πληρότητα χωρίς την υπεραπασχόληση του ήδη διαθέσιμου προσωπικού, ενώ δεύτερος στόχος είναι η βελτίωση και αναβάθμιση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητάς των δημοτικών υπηρεσιών σε σχέση με το παρεχόμενο έργο και την εξυπηρέτηση των πολιτών.

Αριθμός κατοίκων ανά εργαζόμενο: Ενδεικτική εικόνα του προβλήματος δίνεται και από τον πίνακα που ακολουθεί, όπου, με βάση μια καταγραφή του 2006, φαίνεται ότι ο αριθμός Κατοίκων ανά Εργαζόμενο στο Δήμο Πετρούπολης (=240) είναι σχεδόν ο διπλάσιος από τον αντίστοιχο Μ.Ο. των καταγεγραμμένων ΟΤΑ σε Νομαρχία Αθηνών (=150), Νομαρχία Ανατ. Αττικής (=166) και Νομαρχία Δυτ. Αττικής (=101).

Καταγραφή 2006	ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ σε Δήμο και Ν.Π.				Πληθυσμός	Κάτοικοι ανά εργαζόμενο
	Δημ. Δικ.	ΙΔΑΧ	Ειδ. Θέσ.	ΣΥΝΟΛΟ		
36 ΟΤΑ Ν. Αθην.	13.913	1.413	91	15.417	2.306.065	150
26 ΟΤΑ Ν. Α.Αττ.	1.537	214	14	1.765	293.791	166
8 ΟΤΑ Ν. Δ.Αττ.	884	380	14	1.278	129.332	101
Δ.Πετρούπολης	147	51	3	201	48.327	240
Κατανομή	73 %	25 %	2 %	100 %		

Αναλυτικές προτάσεις για προσωπικό (σύμφωνα με τα αιτήματα των υπηρεσιών)

Ενδεικτικά αναφέρονται στη συνέχεια ορισμένοι πίνακες που προκύπτουν από τα ερωτηματολόγια που συμπλήρωσαν οι αρμόδιοι προϊστάμενοι.

(Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο του Ε.Π. δεν είναι δυνατόν να αξιολογηθούν πλήρως και με επιστημονική επάρκεια όλα τα αιτήματα που έχουν διατυπωθεί όσον αφορά τη στελέχωση των υπηρεσιών. Για μια αντικειμενική και τεκμηριωμένη αξιολόγηση των πραγματικών αναγκών στελέχωσης του δήμου απαιτείται η εκπόνηση ειδικής οργανωτικής μελέτης σύμφωνα με όσα ήδη αναφέρθηκαν παραπάνω και όσα αναφέρονται αναλυτικά στη συνέχεια.)

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Οικονομικών Υπηρεσιών	Δηλωμένες ανάγκες επιπλέον στελέχωσης με μόνιμο προσωπικό		
	Επίπεδο Εκπαίδευσης	Κλάδος / Ειδικότητα Προσωπικού	Αριθμός Αιτούμενου Προσωπικού
Ταμιακή Υπηρεσία	ΠΕ	ΠΕ1 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ	1
Ταμιακή Υπηρεσία	ΤΕ	ΤΕ17 ΛΟΓΙΣΤΩΝ	1
Τμ. Νεκροταφείου	ΤΕ	ΤΕ17 ΛΟΓΙΣΤΩΝ ή ΤΕ22 ΜΟΝΑΔΩΝ ΤΟΠ.ΑΥΤ/ΣΗΣ	1
Τμ. Λογιστικό	ΠΕ	ΠΕ1 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ	1
Τμ. Προμηθειών	ΤΕ	ΤΕ17 ΛΟΓΙΣΤΩΝ ή ΤΕ22 ΜΟΝΑΔΩΝ ΤΟΠ.ΑΥΤ/ΣΗΣ	1
Τμ. Εσόδων	ΤΕ	ΤΕ17 ΛΟΓΙΣΤΩΝ ή ΤΕ22 ΜΟΝΑΔΩΝ ΤΟΠ.ΑΥΤ/ΣΗΣ	1
Τμ. Αποθήκης	ΠΕ	ΠΕ1 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ	1
Τμ. Αποθήκης	ΔΕ	ΔΕ1 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ	1
ΣΥΝΟΛΟ αιτούμενων ατόμων			8

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Διοικητικών Υπηρεσιών	Δηλωμένες ανάγκες επιπλέον στελέχωσης με μόνιμο προσωπικό		
	Επίπεδο Εκπαίδευσης	Κλάδος / Ειδικότητα Προσωπικού	Αριθμός Αιτούμενου Προσωπικού
Τμήμα Προσωπικού	ΠΕ	Διοικητικό-λογιστικό	1
Τμήμα Προσωπικού	ΤΕ	Διοικητικό-λογιστικό	2
Τμήμα Δημοτ.Κατάστ.	ΤΕ	Τοπικής Αυτοδιοίκησης	1
Τμήμα Δημοτ.Κατάστ.	ΔΕ	Διοικητικό-λογιστικό	2
Τμήμα Διοικητικό	ΔΕ	Διοικητικό-λογιστικό	3
Τμήμα Διοικητικό	ΥΕ	ΥΕ1 Κλητήρες	2
Τμήμα Διοικητικό	ΥΕ	ΥΕ16 Καθαρίστριες εσωτ.χώρων	3
ΣΥΝΟΛΟ αιτούμενων ατόμων			14

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Τεχνικών Υπηρεσιών	Δηλωμένες ανάγκες επιπλέον στελέχωσης με μόνιμο προσωπικό		
	Επίπεδο Εκπαίδευσης	Κλάδος / Ειδικότητα Προσωπικού	Αριθμός Αιτούμενου Προσωπικού
	ΠΕ	Πολιτικός Μηχανικός	1
	ΠΕ	Τοπογράφος Μηχανικός	1
	ΠΕ	Γεωπόνος	1
	ΤΕ	Μηχανικός Έργων Υποδομής	1

	ΤΕ	Τεχνολόγος Τοπογράφος Μηχ.	1
	ΤΕ	Μηχανικός Δομικών Έργων	1
	ΤΕ	Υπεύθυνος μηχανοργάνωσης	1
	ΤΕ	Προγραμματιστής	1
	ΤΕ	Διοικητικός	1
	Τεχνίτης	Σιδεράς	1
	Τεχνίτης	Οικοδόμος	1
	Τεχνίτης	Πλακάς	1
	Τεχνίτες	Ηλεκτρολόγοι	3
	Τεχνίτης	Υδραυλικός	1
ΣΥΝΟΛΟ αιτούμενων ατόμων			16

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Περιβάλλοντος	Δηλωμένες ανάγκες επιπλέον στελέχωσης με μόνιμο προσωπικό		
	Επίπεδο Εκπαίδευσης	Κλάδος / Ειδικότητα Προσωπικού	Αριθμός Αιτούμενου Προσωπικού
Μηχανική αποκομιδή	Δ.Ε.	ΔΕ29/ Οδηγών φορτηγών	7
Μηχανική αποκομιδή	Υ.Ε.	ΥΕ16/ Εργάτες καθαριότητας	12
Καθαρ/τα εξωτ. χώρων	Δ.Ε.	ΔΕ28/ Χειριστής Μηχ. Σαρώθρου	1
Καθαρ/τα εξωτ. χώρων	Υ.Ε.	ΥΕ16/ Εργάτες καθαριότητας	8
Καθαρ/τα εξωτ. χώρων	Δ.Ε.	ΔΕ2/ Εποπτών καθαριότητας	2
Καθαρ/τα εξωτ. χώρων	Υ.Ε.	ΥΕ2/ Επιστατών καθαριότητας	2
Γενικές ανάγκες	Υ.Ε.	Εργάτες γενικών καθηκόντων	4
Αδέσποτα	Υ.Ε.	Εργατών περισυλλογής αδέσπ.	2
Πράσινο	Π.Ε.	ΠΕ9/ Γεωπόνων	1
Πράσινο	Δ.Ε.	ΔΕ30/ Τεχν. Υδραυλικών	1
Πράσινο	Δ.Ε.	ΔΕ30/ Εργ. Κήπων	5
Μηχ/κό / Γρ. κίνησης	Τ.Ε.	ΤΕ4/ Τεχν. Μηχανολόγων Μηχαν	1
Συνεργείο οχημάτων	Δ.Ε..	ΔΕ26/ Μηχαν. Φορτ. Αυτοκ/των	1
Συνεργείο οχημάτων	Δ.Ε..	ΔΕ26/ Μηχαν. Φρένων	1
Συνεργείο οχημάτων	Δ.Ε..	ΔΕ27/ Ηλεκτρολ. Αυτοκ/των	1
Συνεργείο οχημάτων	Δ.Ε..	ΔΕ30/ Τεχν. Φανοποιός	1
Γραμματεία Δ/σης	Δ.Ε.	Διοικητικών Γραμματέων	1
Τηλ. Κέντρο Δ/σης	Δ.Ε.	ΔΕ3/ Τηλεφωνητριών	1
ΣΥΝΟΛΟ αιτούμενων ατόμων			52

Εκτός από το παραπάνω συνολικό κατάλογο, μετά από λεπτομερέστερη ανάλυση του ζητήματος της καθαριότητας, ο προϊστάμενος της Δ/σης Περιβάλλοντος υπέβαλε πιο εξειδικευμένο κατάλογο για τις ανάγκες σε προσωπικό του Τμήματος Καθαριότητας, ως ακολούθως.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Περιβάλλοντος	Δηλωμένες ανάγκες επιπλέον στελέχωσης με μόνιμο προσωπικό		
	Επίπεδο Εκπαίδευσης	Κλάδος / Ειδικότητα Προσωπικού	Αριθμός Αιτούμενου Προσωπικού
ΤΜ. Καθαριότητας	ΔΕ / ΥΕ	Χειριστές μηχανημάτων (σκούπες, φορτωτές, γερανός)	4
- // -	ΔΕ / ΥΕ	Χειριστές μηχανημάτων (πλυντήρια)	2
- // -	ΔΕ / ΥΕ	Οδηγοί φορτηγών	1
- // -	ΔΕ / ΥΕ	Οδηγοί λεωφορείων	1
- // -	ΔΕ / ΥΕ	Οδηγοί μηχανικής αποκομιδής	6
- // -	ΔΕ / ΥΕ	Εργάτες καθαριότητας	17
- // -	ΔΕ / ΥΕ	Εργάτες μηχανικής αποκομιδής	14
- // -	ΔΕ / ΥΕ	Φύλακες αμαξοστασίου	3
- // -	ΔΕ / ΥΕ	Τεχνίτες για επισκευή κάδων	1
ΣΥΝΟΛΟ αιτούμενων ατόμων			49

Σημειώνεται ότι οι παραπάνω ανάγκες του Τμήματος Καθαριότητας καλύπτονται εν μέρει από προσωρινό προσωπικό και εσωτερικές μετατάξεις (4 οδηγοί και 17 εργάτες με 8μηνες συμβάσεις και 7 εργάτες της Δημοτικής Επιχείρησης).

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Πολιτικής Προστασίας	Δηλωμένες ανάγκες επιπλέον στελέχωσης με μόνιμο προσωπικό		
	Επίπεδο Εκπαίδευσης	Κλάδος / Ειδικότητα Προσωπικού	Αριθμός Αιτούμενου Προσωπικού
Διοικητική υποστήριξη	ΔΕ	Γραμματεία - προμήθειες	1
Εργατικό δυναμικό	ΥΕ	Καθαρισμός-φύλαξη δάσους	10
ΣΥΝΟΛΟ αιτούμενων ατόμων			11

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Δημοτικής Αστυνομίας	Δηλωμένες ανάγκες επιπλέον στελέχωσης με μόνιμο προσωπικό		
	Επίπεδο Εκπαίδευσης	Κλάδος / Ειδικότητα Προσωπικού	Αριθμός Αιτούμενου Προσωπικού
Υποστηρικτικό προσωπικό	ΤΕ	Διοικητικό-Λογιστικό	2
Ειδικό προσωπικό	ΠΕ	Ειδικό ένστολο προσωπικό	2
Ειδικό προσωπικό	ΤΕ	Ειδικό ένστολο προσωπικό	2
Ειδικό προσωπικό	ΔΕ	Ειδικό ένστολο προσωπικό	6
ΣΥΝΟΛΟ αιτούμενων ατόμων			12

Ενέργειες για την πρόσληψη προσωπικού

Σε σχέση με τις παραπάνω ανάγκες, η διοίκηση του Δήμου έχει προβεί σε ενέργειες για την πρόσληψη έκτακτου προσωπικού. (Με πρόσφατη απόφαση του Δημ. Συμβ. 15/2008 προβλέπεται η πρόσληψη 6 ατόμων με σύμβαση μίσθωσης έργου, ενώ με την απόφαση 117/2008 προβλέπεται η δέμηνη πρόσληψη 14 οδηγών πυροσβεστικού και 21 πυροφυλάκων για την αντιμετώπιση έκτακτων κατεπειγόντων αναγκών πυρασφάλειας εν όψει του καλοκαιριού. Ανάλογες αποφάσεις υπάρχουν και για τη στελέχωση των Νομικών Προσώπων.)

Είναι προφανές ότι οι ενέργειες αυτές δεν καλύπτουν τις ανάγκες που εντοπίζονται παραπάνω από τα αιτήματα των προϊσταμένων.

Μελέτη Στελέχωσης

Όπως ήδη αναφέρθηκε, προτείνεται η εκπόνηση ειδικής μελέτης («Μελέτη οργάνωσης, στελέχωσης και χωροταξικής διάρθρωσης του Δημοτικών Υπηρεσιών και των Νομικών Προσώπων του Δήμου Πετρούπολης»), ένας από τους στόχους της οποίας είναι η αντικειμενική και τεκμηριωμένη αξιολόγηση των πραγματικών αναγκών του Δήμου σε προσωπικό, λαμβάνοντας υπ' όψη το σύνολο των διαθέσιμων ανθρώπινων πόρων τόσο σε επίπεδο δημοτικών υπηρεσιών όσο και σε επίπεδο Νομικών Προσώπων.

3.1.3 Κτίρια και Υλικοτεχνική Υποδομή

Σύμφωνα με τις διαπιστώσεις των προϊσταμένων προκύπτουν τρία κρίσιμα ζητήματα:

- Πρόβλημα χώρων: Διαπιστώνεται έλλειψη επαρκών και λειτουργικών χώρων, γεγονός που καθιστά επιτακτική την ανάγκη του νέου δημαρχείου. Στο μεταξύ, μέχρι να καταστεί δυνατή η ανέγερση του νέου δημοτικού κτιρίου και η μεταστέγαση των δημοτικών υπηρεσιών, απαιτείται βελτίωση της χωροθέτησης των υπηρεσιών και των λειτουργιών τους για την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση των διαθέσιμων κτιρίων είτε τη συμπλήρωσή τους, με στόχο τόσο τη λειτουργική βελτίωση των ίδιων των υπηρεσιών όσο και την καλύτερη δυνατή εξυπηρέτηση των πολιτών.

Στο πλαίσιο της άμεσης αντιμετώπισης τρεχουσών ελλείψεων χώρων σημειώνεται ιδιαίτερα η έλλειψη επαρκούς χώρου γραφείων και αποθηκευτικού χώρου της Δ/σης Πολιτικής Προστασίας.

- Ανάγκες σε οχήματα και μηχανολογικό εξοπλισμό: Διατυπώνονται αιτήματα όπως: (α) Οχήματα και μηχανήματα για τα τεχνικά συνεργεία της Δ/σης Τεχνικών Υπηρεσιών. (β) 2 οχήματα 4X4 για περιπολίες και 1 υδροφόρο όχημα της Δ/σης Πολιτικής Προστασίας. (γ) 2 οχήματα για περιπολίες της Δ/σης Δημοτικής Αστυνομίας.
- Συμπλήρωση και εκσυγχρονισμός τηλεπικοινωνιακού και μηχανογραφικού εξοπλισμού: Σχετικά αιτήματα διατυπώνονται από το σύνολο των υπηρεσιών. Ειδικότερα σημειώνονται οι ανάγκες (α) των Οικονομικών Υπηρεσιών για αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό των διαθέσιμων δικτύων Η/Υ, (β) των Τεχνικών Υπηρεσιών για προμήθεια οργάνου αποτυπώσεων για πολεοδομικές εφαρμογές και λοιπού εξοπλισμού και προγραμμάτων ειδικών εφαρμογών (π.χ. GIS). (γ) της Δημοτικής Αστυνομίας για μηχανογράφηση του συνόλου των υπηρεσιών της.

3.1.4 Νέες Τεχνολογίες & Διοικητικές-διαχειριστικές καινοτομίες

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση βρίσκεται σε φάση σημαντικών αλλαγών όσον αφορά την εισαγωγή Νέων Τεχνολογιών, καθώς και την εισαγωγή νέων καινοτομικών συστημάτων σχετικών με τη διοίκηση και τη διαχείριση.

Ειδικά στο Δήμο Πετρούπολης προκύπτουν τα εξής ζητήματα:

- Επιτελικές δομές και λειτουργίες
- Κοινό Πλαίσιο Αξιολόγησης, Συστήματα Ποιότητας, Διαχειριστική Επάρκεια
- Μηχανοργάνωση – Ψηφιακός Δήμος
- Επιμόρφωση

Επιτελικές δομές και λειτουργίες: Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, στο εσωτερικό του δήμου η επιτελική λειτουργία του προγραμματισμού και του συντονισμού των υπηρεσιών εκτελείται σχεδόν αποκλειστικά από τους αιρετούς (Δημοτικό Συμβούλιο, αντιδήμαρχοι κ.ά.). Λείπει η αντίστοιχη εσωτερική λειτουργία σε διοικητικό επίπεδο, ενώ το κενό αυτό δεν καλύπτεται επαρκώς από τη Δ/ση Προγραμματισμού.

Η κατάσταση αυτή παρατηρείται σε πολλούς ΟΤΑ, που λόγω ασφικτικών τρεχουσών υποχρεώσεων, αναγκάζονται να βλέπουν τις λειτουργίες του προγραμματισμού ως «πολυτέλεια» και να τις αναβάλλουν για το μέλλον. Πρέπει όμως τώρα να γίνει σαφές ότι η υποχρεωτική εισαγωγή των τετραετών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων δεν αφήνει άλλα περιθώρια αναβολής. Πλέον τόσο ο προγραμματισμός, όσο και ο έλεγχος της υλοποίησης και η αξιολόγηση και ο επανασχεδιασμός των Ε.Π. αποτελεί θεσμική υποχρέωση των ΟΤΑ.

Σε πρώτη φάση απαιτείται η ενεργοποίηση των επιτελικών αρμοδιοτήτων της Δ/σης Προγραμματισμού, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τον ΟΕΥ, καθώς και η αντίστοιχη ενεργοποίηση επιτελικών διαδικασιών προγραμματισμού και παρακολούθησης σε κάθε Δ/ση του Δήμου.

Σε δεύτερη φάση προτείνεται η επανεξέταση των δομών και λειτουργιών προγραμματισμού στο πλαίσιο της αναθεώρησης του ΟΕΥ. Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει μεταξύ άλλων ενδεχομένων να εξεταστεί το ενδεχόμενο της σύστασης μιας ενιαίας Επιτελικής Υπηρεσίας, στην οποία να περιληφθούν ως παράλληλα Τμήματα οι λειτουργίες του Προγραμματισμού, της Μηχανοργάνωσης και της Διαχείρισης Προγραμμάτων (αναζήτηση χρηματοδοτήσεων, παρακολούθηση υλοποίησης, διαχείριση κλπ).

Κοινό Πλαίσιο Αξιολόγησης, Συστήματα Ποιότητας, Διαχειριστική Επάρκεια: Στην επόμενη χρονική περίοδο τίθεται με πιεστικό τρόπο και από διάφορες αφετηρίες το ζήτημα της εφαρμογής διαδικασιών εξασφάλισης ποιότητας:

- Απόκτηση διαχειριστικής επάρκειας για την υλοποίηση ευρωπαϊκών προγραμμάτων. Σταδιακή προσέγγιση: (α) Προσωρινή επάρκεια εντός του 2008. (β) Οριστική επάρκεια εντός του 2009.
- Καθιέρωση συστήματος Διοίκησης με στόχους και δείκτες μετρήσεων (Ν. 3230/2004) και συναφείς εγκύκλιοι: Μεθοδολογία Στοχοθεσίας (ΔΙΠΑ/Φ4/Οικ.26397/2005), Σύναξη και Υποβολή Εκθέσεων Απολογισμού Δράσης και Εκθέσεων Αποτελεσμάτων επί μέρους αξιολογήσεων/μετρήσεων (ΔΙΠΑ/Φ4/Οικ.20260/2006), Μεθοδολογία Καθορισμού Δεικτών Μέτρησης της Αποτελεσματικότητας και Αποδοτικότητας της Διοίκησης (ΔΙΠΑ/Φ4/Οικ.7323/2006), Ανάπτυξη Συστήματος Στρατηγικής Διοίκησης (ΔΙΠΑ/Φ4/Οικ.5270/2007).

Στην κατεύθυνση αυτή ο Δήμος πρέπει να καταστρώσει ειδικό σχέδιο δράσης με σαφές χρονοδιάγραμμα, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του για την απόκτηση διαχειριστικής επάρκειας. Για τον σκοπό αυτό είναι απαραίτητη η παράλληλη προώθηση του προηγούμενου στόχου, που αφορά τη σύσταση των απαραίτητων επιτελικών δομών και λειτουργιών.

Μηχανοργάνωση – Ψηφιακός Δήμος: Διαπιστώνεται ότι η εισαγωγή συστημάτων και δικτύων πληροφορικής στις Δημοτικές Υπηρεσίες έχει προχωρήσει με ικανοποιητικό τρόπο όσον αφορά τη μηχανοργάνωση βασικών επιμέρους λειτουργιών του δήμου (δημοτολόγιο, διπλογραφικό κλπ). Με τον τρόπο αυτό έχουν προκύψει αξιόλογες «νησίδες» μηχανογραφημένων λειτουργιών, γεγονός που έχει ήδη συμβάλει στην εξυπηρέτηση των πολιτών και τη βελτίωση της απόδοσης σε σημαντικούς τομείς (ιδιαίτερα σε θέματα των Οικονομικών και των Διοικητικών Υπηρεσιών και σε ορισμένες εφαρμογές των Τεχνικών Υπηρεσιών).

Ιστοσελίδα: Επιπλέον ο Δήμος διαθέτει ιστοσελίδα (www.petroupoli.gr) μέσω της οποίας παρέχει βασικές πληροφορίες όσον αφορά την ταυτότητα της περιοχής και των παρεχόμενων υπηρεσιών και λειτουργιών του δήμου και των Νομικών Προσώπων του. Επίσης παρέχει επίκαιρες χρηστικές πληροφορίες όσον αφορά έργα και δραστηριότητες του δήμου (προκηρύξεις κλπ), καθώς και τρέχουσες δράσεις γενικότερου ενδιαφέροντος για το ευρύ κοινό (πολιτιστικές εκδηλώσεις, δημόσιες πρωτοβουλίες κλπ). Ανάλογη ιστοσελίδα διαθέτει και το Πολιτιστικό Κέντρο του δήμου (www.pkdp.gr). Στην τρέχουσα φάση ο Δήμος έχει ενταχθεί στο επιδοτούμενο πρόγραμμα για τη δημιουργία νέας Δημοτικής Πύλης (portal), που αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί εντός του 2008.

Τηλεπικοινωνιακή σύνδεση: Ο Δήμος Πετρούπολης έχει προχωρήσει στην ένταξή του στο τηλεπικοινωνιακό δίκτυο «ΣΥΖΕΥΞΙΣ», και συμπληρωματικά είναι από καιρό ενταγμένος στο δίκτυο παροχής internet του ΑΣΔΑ. Σε σχέση με τις συνδέσεις αυτές υπήρξαν κατά καιρούς και εξακολουθούν να υπάρχουν προβλήματα και ελλείψεις, που όμως αντιμετωπίζονται (π.χ. ξαφνικές πτώσεις του δικτύου «ΣΥΖΕΥΞΙΣ», αντικατάσταση του τηλεφωνικού κέντρου κ.ά.).

Κρίσιμα ζητήματα: Δεδομένων των παραπάνω βημάτων προόδου και λαμβάνοντας υπ' όψη τόσο τις ανάγκες των υπηρεσιών (σύμφωνα με τα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια), όσο και τη γενική πολιτική του ΥΠΕΣΔΔΑ για τον Ψηφιακό Δήμο, τα κρίσιμα ζητήματα που προκύπτουν είναι τα ακόλουθα:

- Ολοκληρωμένο σύστημα μηχανογράφησης: Προώθηση ολοκληρωμένου συστήματος μηχανοργάνωσης του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του, που πρέπει να περιλαμβάνει: (α) πλήρης και κοινή δικτύωση όλων των υπηρεσιών και των Νομικών Προσώπων, (β) βελτίωση και εκσυγχρονισμός των ήδη μηχανογραφημένων υπηρεσιών, (γ) μηχανογράφηση και άλλων βασικών λειτουργιών και διαδικασιών του Δήμου (π.χ. ειδικές εφαρμογές Τεχνικής Υπηρεσίας, Δημοτική Αστυνομία κ.ά.), (δ) εισαγωγή ενιαίου μηχανογραφημένου πρωτοκόλλου, (ε) εισαγωγή πληροφοριακών και διοικητικών μηχανογραφικών συστημάτων και διαδικασιών (MIS, συστήματα προγραμματισμού και παρακολούθησης σχεδίων δράσης, συστήματα αξιολόγησης και ποιότητας κλπ).
- Ηλεκτρονικές πληροφορίες και υπηρεσίες προς τον πολίτη μέσω διαδικτύου: Παροχή επίκαιρων και χρηστικών πληροφοριών με διαρκή ενημέρωση της ιστοσελίδας του Δήμου. Αυτοματοποίηση βασικών διαδικασιών του δήμου και παροχή τους μέσω του διαδικτύου (υποβολή αιτήσεων, πληρωμές, έκδοση πιστοποιητικών και βεβαιώσεων κλπ).

Κατά την εκπόνηση του 1^{ου} Κοινού Πλαισίου Αξιολόγησης, η αρμόδια ομάδα πρότεινε τη σύσταση σε κάθε επιμέρους Υπηρεσία του δήμου ειδικής ομάδας ή τον ορισμό αρμόδιων στελεχών, που θα έχουν ως αντικείμενο την ενημέρωση της ιστοσελίδας με υλικό που ενδιαφέρει την κάθε υπηρεσία. Σύμφωνα με τις σχετικές προτάσεις, το υλικό αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικές με τη λειτουργία και τις παρεχόμενες υπηρεσίες προς τους πολίτες, καθώς και υποδείγματα αιτήσεων, απαιτούμενα δικαιολογητικά και πληροφορίες συμπλήρωσης. Η ίδια ομάδα ή το αρμόδιο στέλεχος θα ελέγχει την εγκυρότητα και επικαιρότητα του περιεχομένου της ιστοσελίδας και θα εισηγείται τις απαραίτητες αλλαγές.

- Ενίσχυση των οργανωτικών δομών και λειτουργικών μηχανοργάνωσης του Δήμου:
Προκειμένου να επιτευχθούν οι δύο προηγούμενοι στόχοι, πρέπει ο Δήμος να αποκτήσει τις απαραίτητες οργανωτικές δομές. Αυτή τη στιγμή υφίσταται, σύμφωνα με τον ΟΕΥ, ένα Αυτοτελές Γραφείο Μηχανοργάνωσης και Μηχανογράφησης που υπάγεται απ' ευθείας στο Γραφείο Δημάρχου, δεν είναι όμως επαρκώς στελεχωμένο προκειμένου να ανταποκριθεί στις νέες αυξημένες και αναβαθμισμένες ανάγκες που έχουν ανακύψει. Στο πλαίσιο αυτό προτείνεται σε πρώτη φάση η ενίσχυση του Αυτοτελούς Γραφείου Μηχανοργάνωσης και Μηχανογράφησης του Δήμου με δύο ακόμα άτομα.

Επιπλέον όμως πρέπει να τονιστεί ότι στο η λειτουργία της μηχανοργάνωσης του Δήμου δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται στο εξής ως ένα στενά τεχνικό ζήτημα (προμήθεια, εγκατάσταση και συντήρηση μηχανημάτων), αλλά πρέπει να γίνει σαφές ότι αφορά μια πολύ σημαντική δίοδο της καινοτομίας και του συνολικού εκσυγχρονισμού όλης της δομής και των υπηρεσιών του δήμου. Από την άποψη αυτή η μηχανοργάνωση πρέπει να αντιμετωπίζεται ως κατ' εξοχήν κεντρική επιτελική λειτουργία, η οποία βεβαίως περιλαμβάνει ως δευτερεύουσα πλευρά τις υποστηρικτικές και τεχνικές λειτουργίες. Έτσι, στο πλαίσιο της αναθεώρησης του ΟΕΥ πρέπει να μελετηθεί ο οργανωτικός επανασχεδιασμός της δομής που έχει την κεντρική ευθύνη της μηχανοργάνωσης. (Βλ. παραπάνω σχετική πρόταση για σύσταση επιτελικής υπηρεσίας που θα συμπεριλάβει τις λειτουργίες του Προγραμματισμού, της Μηχανοργάνωσης και της Διαχείρισης Προγραμμάτων.)

Επιμόρφωση: Το ζήτημα της επιμόρφωσης του προσωπικού του Δήμου και των Νομικών του Προσώπων, τίθεται ως ιδιαίτερα σημαντικό από το σύνολο των Υπηρεσιών.

Κατά την εκπόνηση του 1^{ου} Κοινού Πλαισίου Αξιολόγησης, η αρμόδια ομάδα πρότεινε τον ανασχεδιασμό του συστήματος εκπαίδευσης, σε συνδυασμό με τη διερεύνηση των υφιστάμενων επιμορφωτικών προγραμμάτων (φυσική παρουσία, e-learning, πολυμέσα κ.ά.). Για τον σκοπό αυτό κάθε Υπηρεσία θα πρέπει να διαμορφώσει το δικό της πρόγραμμα κατάρτισης.

3.1.5 Θυγατρικά Νομικά Πρόσωπα και συνεργασίες του Δήμου

α) Νομικά Πρόσωπα και Επιχειρήσεις ΟΤΑ

Στο Δήμο Πετρούπολης υπάγονται τα ακόλουθα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου:

- Πολιτιστικό Κέντρο
- Δημοτικό Ωδείο Πετρούπολης (ΔΩΠ)
- Δημοτικός Αθλητικός Οργανισμός Πετρούπολης (ΔΑΟΠ)
- ΚΑΠΗ Πετρούπολης
- Παιδικοί Σταθμοί Πετρούπολης
- Κοινωνική Πολιτική και Πρόνοια Δήμου Πετρούπολης
- Δημοτική Επιχείρηση Πολιτιστικής και Αθλητικής Ανάπτυξης

Τα βασικά ζητήματα που αφορούν τα Νομικά Πρόσωπα αναλύονται στους αντίστοιχους τομείς της τοπικής πολιτικής (κοινωνική πολιτική, παιδεία, πολιτισμός, αθλητισμός).

β) Συνεργασίες του Δήμου με άλλους φορείς

Οι σημαντικότερες συνεργασίες που έχει αναπτύξει ο Δήμος Πετρούπολης είναι:

- **ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ (ΑΣΔΑ)**
- **Διάφορα συνεργατικά Προγράμματα και Δίκτυα, όπως:**
 - Διαδημοτικό Δίκτυο Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης ΟΤΑ
 - ΦΑΕΘΩΝ – Κέντρο Πρόληψης Δήμων Καματερού, Ιλίου και Πετρούπολης
 - Δίκτυο Εκπαίδευσης - Επιμόρφωσης Ενηλίκων (της Γενικής Γραμματείας Εκπαίδευσης Ενηλίκων του Υπουργείου Παιδείας)
- **Συνεργασίες με τοπικούς φορείς και συλλόγους:**
 - Υποστήριξη τοπικού αγωνιστικού αθλητισμού (κυρίως με την παραχώρηση των δημοτικών αθλητικών υποδομών σε τοπικά αθλητικά σωματεία).
 - Συνεργασία με τοπικούς πολιτιστικούς φορείς και συλλόγους (για τη διοργάνωση τοπικών πολιτιστικών εκδηλώσεων).

Αναπτυξιακός Σύνδεσμος Δυτικής Αθήνας (ΑΣΔΑ): Ο Δήμος Πετρούπολης συμμετέχει στον Αναπτυξιακό Σύνδεσμο Δυτικής Αθήνας (ΑΣΔΑ) μαζί με άλλους εννέα δήμους της Δυτικής Αθήνας: Αγίας Βαρβάρας, Αγίων Αναργύρων, Αιγάλεω, Ζεφυρίου, Ιλίου, Κορυδαλλού, Περιστερίου, Καματερού και Χαϊδαρίου.

Η περιοχή των δήμων που μετέχουν στο ΑΣΔΑ συνιστά ενιαία γεωγραφική και αστική ενότητα η οποία εκτείνεται από Βορειοδυτικά έως Δυτικά του Λεκανοπεδίου Αττικής. Καλύπτει έκταση 7.005 εκταρίων και ο σημερινός πληθυσμός της ανέρχεται σε 600.000 κατοίκους.

Βασικοί στόχοι-προτεραιότητες του ΑΣΔΑ αποτελούν:

- Η προώθηση και διεύρυνση της διαδημοτικής συνεργασίας. Συνεργασία με κρατικούς φορείς, συντονισμός και υποστήριξη της συνεργασίας εκπαιδευτικών, επαγγελματικών, συνδικαλιστικών, κοινωνικών και πολιτιστικών φορέων της περιοχής. Συμμετοχή σε διευρωπαϊκά δίκτυα.
- Η συνολική ανάπτυξη της Δυτικής Αθήνας (χωροταξική, πολεοδομική, περιβαλλοντική) σε συνδυασμό με την οικονομική ανάπτυξη της περιοχής. Η συνεργασία τοπικών

αρχών και παραγωγικής βάσης με στόχο την καταπολέμηση της ανεργίας και την αύξηση της παραγωγικότητας.

Βασικές παρεμβάσεις-πρωτοβουλίες του ΑΣΔΑ είναι μεταξύ άλλων και οι ακόλουθες:

- Τοπικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δυτικής Αθήνας (αρχική μελέτη και αναθεώρηση). Υποστήριξη των δήμων-μελών του στην εκπόνηση Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.
- Περιβαλλοντική-Πολοδομική ανάπτυξη Δυτικής Αθήνας και Παρεμβάσεις στα δίκτυα των πόλεων.
- Ανάπλαση του Ποικίλου Όρους και του Όρους Αιγάλεω (εκπόνηση ρυθμιστικής μελέτης και μελετών εφαρμογής Ποικίλου Όρους, εκτέλεση προγραμμάτων και έργων αναδάσωσης, πυροπροστασίας, άρδευσης, χώρων αναψυχής κλπ).
- Διαδημοτική Συγκοινωνία: από το 1999 3 γραμμές μικρολεωφορείων συνδέουν συγκοινωνιακά Αγ. Αναργύρους, Ίλιον, Περιστέρι, Αιγάλεω, Χαϊδάρη και Αγ. Βαρβάρα.
- Στήριξη Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων και εργαζομένων-ανέργων (ΜΥΜΜΕ, Κέντρο Τηλεργασίας, Ηλεκτρονικό Εμπόριο, Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης)
- Λοιπές δράσεις (επιμόρφωση αιρετών και υπηρεσιακών στελεχών των δήμων, έρευνα προβλημάτων υγείας, κ.ά.)

Η δραστηριότητα του ΑΣΔΑ καλύπτει καθ'ολοκληρίαν τις δράσεις του Δήμου Πετρούπολης στους τομείς της Τοπικής Ανάπτυξης, της Περιβαλλοντικής Προστασίας και Διαχείρισης, καθώς και της ενίσχυσης και υποστήριξης της Τοπικής Επιχειρηματικότητας και Καινοτομίας. Αυτό αφορά κυρίως το επίπεδο του σχεδιασμού, αλλά και της εφαρμογής. Επίσης η συμμετοχή του Δήμου Πετρούπολης στον ΑΣΔΑ συμβάλλει στον καλύτερο συντονισμό του σχεδιασμού και των παρεμβάσεων του δήμου με τους υπόλοιπους δήμους της Δυτικής Αθήνας.

Διαπιστώνεται ότι στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης και περαιτέρω ανάπτυξης της συνεργασίας μεταξύ του ΑΣΔΑ και του Δήμου Πετρούπολης, με στόχο την εναρμόνιση και τον καλύτερο δυνατό συντονισμό της δράσης των δύο φορέων, κυρίως σε επίπεδο υπηρεσιών. Η συνεργασία αυτή αφορά κατά κύριο λόγο την ενεργό συμμετοχή των υπηρεσιακών στελεχών του Δήμου Πετρούπολης σε ενέργειες σχεδιασμού υπερτοπικού χαρακτήρα (σε επίπεδο Δυτικής Αθήνας).

Επίσης βασικές δράσεις της Δ/σης Πολιτικής Προστασίας υπερβαίνουν τις δυνατότητες του Δήμου και, σύμφωνα με την εκτίμηση της ίδιας της Δ/σης θα πρέπει να γίνουν σε συνεργασία με τον ΑΣΔΑ:

- α) Φύλαξη και Καθαρισμός των δασικών εκτάσεων
- β) Συντήρηση δεξαμενών νερού και δικτύου υδροδότησης δεξαμενών

3.1.6 Κρίσιμα ζητήματα για την οργάνωση του Δήμου και των Ν.Π.

Δημοτική διοίκηση και δημοτικές υπηρεσίες

Από το σύνολο των θεμάτων που περιγράφηκαν παραπάνω, σημειώνονται τα ακόλουθα ζητήματα, ως περισσότερο κρίσιμα για την εσωτερική ανάπτυξη του Δήμου Πετρούπολης στον χρονικό ορίζοντα του παρόντος Επιχειρησιακού Προγράμματος (2007-2010):

Καθιέρωση σταθερών δομών και λειτουργιών προγραμματισμού (για την παρακολούθηση του Ε.Π.)

Ολοκληρωμένο πλαίσιο μηχανοργάνωσης και εκσυγχρονισμού των υπηρεσιών και των ΝΠ. Ηλεκτρονικές υπηρεσίες προς τον πολίτη μέσω του διαδικτύου.

Σύσταση Επιτελικής Υπηρεσίας που θα συνδυάζει τις λειτουργίες του Προγραμματισμού, της Μηχανοργάνωσης και των Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων.

Κάλυψη βασικών θέσεων οργανογράμματος των υπηρεσιών του Δήμου με μόνιμο προσωπικό. Γενική στελέχωση υπηρεσιών. Κατάρτιση προσωπικού.

Απόκτηση διαχειριστικής επάρκειας για τα Ευρωπαϊκά Προγράμματα (μεταβατικό και τελικό στάδιο).

Δημοτικό Κτίριο (α) δρομολόγηση διαδικασιών, εξεύρεση χώρου, μελέτη κλπ (β) μεσοπρόθεσμες βελτιώσεις χωροθέτησης λειτουργιών και διαρρύθμισης των υφιστάμενων κτιρίων, μελέτη οργάνωσης-διαδικασιών, νέες διαρρυθμίσεις χώρων.

Νομικά Πρόσωπα και Συνεργασίες:

Από το σύνολο των θεμάτων που περιγράφηκαν παραπάνω, σημειώνονται τα ακόλουθα ζητήματα, ως περισσότερο κρίσιμα για την εσωτερική ανάπτυξη των Νομικών Προσώπων και των Συνεργασιών του Δήμου Πετρούπολης στον χρονικό ορίζοντα του παρόντος Επιχειρησιακού Προγράμματος (2007-2010):

- Ρύθμιση καθεστώτος Νομικών Προσώπων (προσαρμογή στο ΔΚΚ, εξορθολογισμός και εξάλειψη αλληλεπικαλύψεων στις δραστηριότητες μεταξύ ΝΠ).
- Βελτίωση υφιστάμενων και προώθηση νέων συνεργασιών (ανάπτυξη συνεργασίας με ΑΣΔΑ ιδιαίτερα για υπερτοπικές ενέργειες σχεδιασμού και δράσεις Πολιτικής Προστασίας).

3.2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

3.2.1 Οικονομική ανάλυση πρωτοβάθμιων Ο.Τ.Α.

Στο πλαίσιο των διαδικασιών προγραμματισμού, διαχείρισης και ελέγχου των οικονομικών μονάδων κάθε μορφής (οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, ιδιωτικές – δημόσιες επιχειρήσεις, οργανισμοί δημοσίου δικαίου κ.α.) έχουν αναπτυχθεί από την χρηματοοικονομική επιστήμη διάφορα μέσα και τεχνικές με αντικείμενο την παρακολούθηση και αξιολόγηση των λειτουργιών τους.

Οι αριθμοδείκτες αποτελούν την πλέον γνωστή και ευρέως χρησιμοποιούμενη κατηγορία μέσων με στόχο, πρώτον την καταγραφή - μέτρηση των πόρων που χρησιμοποιεί μία μονάδα, δεύτερον την ανάλυση και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων που επιτυγχάνει και τρίτον τη συγκριτική της εξέταση με άλλες ομοειδείς.

Οι **χρηματοοικονομικοί αριθμοδείκτες** καταγράφουν, αναλύουν και αξιολογούν οικονομικά - λογιστικά δεδομένα και πληροφορίες, καθώς και στατιστικά στοιχεία με αντικείμενο :

- την κατανόηση της οικονομικής συμπεριφοράς μίας συγκεκριμένης μονάδας,
- την επισήμανση τάσεων σε κρίσιμα οικονομικά της μεγέθη,
- την αποτίμηση των επιδράσεων που δέχεται από το οικονομικό περιβάλλον, μέσα στο οποίο δραστηριοποιείται και αναπτύσσεται,
- τη σύγκριση της με άλλες ομοειδείς,
- την τεκμηρίωση προτάσεων και εναλλακτικών λύσεων, σε σχέση με τις επιλογές και τις προτεραιότητες της.

Οι **Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.)** αποτελούν μία κατηγορία οικονομικών μονάδων με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά :

- Παρέχουν υπηρεσίες και κατασκευάζουν υποδομές που χαρακτηρίζονται ως **τοπικά δημόσια αγαθά**, τα οποία δεν είναι δυνατό να παραχθούν είτε σε ικανοποιητικές ποσότητες είτε με τις κατάλληλες προδιαγραφές από την αγορά, ούτε μπορούν να τιμολογηθούν με τις κλασσικές μεθόδους του ιδιωτικού τομέα.
- Δεν έχουν **κερδοσκοπικό χαρακτήρα**, όπως οι επιχειρήσεις.
- Αποτελούν φορείς άσκησης **δημόσιας εξουσίας** σε τοπικό επίπεδο.

Οι **οικονομικοί τους στόχοι** επικεντρώνονται κατά συνέπεια σε τρεις κατευθύνσεις :

- α)** στην άσκηση των αρμοδιοτήτων τους (παραγωγή τοπικών δημόσιων αγαθών) με το χαμηλότερο δυνατό κόστος, με βάση ορισμένα πρότυπα ποιότητας,
- β)** στην εξεύρεση σταθερών και μόνιμων εσόδων που επιτρέπουν την υιοθέτηση διαδικασιών σχεδιασμού και προγραμματισμού
- γ)** στην εξασφάλιση πλεονάσματος για να επιτευχθεί η υλοποίηση μεσοπρόθεσμων αναπτυξιακών στόχων.

Η κατάρτιση χρηματοοικονομικών αριθμοδεικτών για να αξιολογηθούν οι δραστηριότητες και οι λειτουργίες των πρωτοβάθμιων Ο.Τ.Α. θα πρέπει αφενός μεν να παίρνει υπόψη της τα παραπάνω χαρακτηριστικά, αφετέρου δε να χρησιμοποιεί αξιόπιστα και κατάλληλα δεδομένα και στοιχεία.

Η εφαρμογή του διπλογραφικού λογιστικού συστήματος και του νέου τύπου προϋπολογισμού στους δήμους δίνει τη δυνατότητα εκπόνησης σειράς αριθμοδεικτών που επιτρέπουν μία πλήρη και ολοκληρωμένη αξιολόγηση της οικονομικής τους κατάστασης και των προοπτικών τους, καθώς και τις μεταξύ τους συγκρίσεις.

Με βάση τα παραπάνω είναι δυνατόν να υπολογιστούν μία σειρά από δείκτες, οι οποίοι, αφενός μεν θα περιγράφουν με ικανοποιητικό βαθμό ακρίβειας την οικονομική κατάσταση των πρωτοβάθμιων Ο.Τ.Α., αφετέρου δε θα προσεγγίζουν σε μεσοπρόθεσμη βάση τις οικονομικές τους προοπτικές :

Δείκτες εισροών - εκροών, με αντικείμενο την ανάλυση των εσόδων και των εξόδων, με βάση την κωδικοποίηση του λογιστικού συστήματος των πρωτοβάθμιων Ο.Τ.Α.

Δείκτες οικονομικής επίδοσης, με αντικείμενο την αξιολόγηση των διαδικασιών προγραμματισμού και οικονομικής διαχείρισης που εφαρμόζουν οι Ο.Τ.Α.

Δείκτες επενδύσεων, με αντικείμενο την ανάλυση των επενδυτικών προτεραιοτήτων και επιλογών των δημοτικών αρχών.

Δείκτες δανειακής επιβάρυνσης, για να αξιολογηθούν οι μέσο-μακροπρόθεσμες δυνατότητες και επιλογές των δημοτικών αρχών.

Οικονομικοί απολογισμοί δήμων και κοινοτήτων

Ο νέος τύπος προϋπολογισμού / απολογισμού, που ισχύει από το 2005, διαιρείται σε δύο μέρη. Το Μέρος Ι περιλαμβάνει τα έσοδα και το Μέρος ΙΙ τις δαπάνες, μαζί με το αποθεματικό.

Τα **έσοδα** ταξινομούνται σε έξι κύριες **ομάδες**, με κριτήριο την **προέλευσή** τους, που υποδιαιρούνται σε κατηγορίες, υποκατηγορίες και είδος εσόδου με βάση το δεκαδικό σύστημα:

- Τακτικά έσοδα (κωδικός 0)
- Έκτακτα έσοδα (κωδικός 1)
- Έσοδα παρελθόντων οικονομικών ετών (Π.Ο.Ε.), που βεβαιώνονται για πρώτη φορά (κωδικός 2)
- Εισπράξεις δανείων και απαιτήσεων από Π.Ο.Ε. : εισπρακτέα υπόλοιπα από βεβαιωθέντα, κατά το παρελθόν, τακτικά και έκτακτα έσοδα, (κωδικός 3)
- Εισπράξεις υπέρ του δημοσίου ή τρίτων και επιστροφές χρημάτων (κωδικός 4)
- Χρηματικό υπόλοιπο προηγούμενης χρήσης (κωδικός 5)

Οι **δαπάνες** ταξινομούνται σε τέσσερις κύριες **ομάδες** (κεφάλαια) και ακολουθούν την ίδια μεθοδολογία υποδιαίρεσης σε κατηγορίες, υποκατηγορίες και είδος εξόδου (**οριζόντια ταξινόμηση ή παρακολούθηση κατά είδος δαπάνης**) :

- Λειτουργικές δαπάνες χρήσης (κωδικός 6),
- Επενδύσεις (κωδικός 7),
- Πληρωμές από υποχρεώσεις Π.Ο.Ε., λοιπές αποδόσεις, προβλέψεις (κωδικός 8),
- Αποθεματικό (κωδικός 9).

Οι απολογισμοί αποτυπώνουν με ακρίβεια τις **οικονομικές δραστηριότητες** και **συναλλαγές** του Δήμου, αφού έχουν ενσωματώσει τις θεσμικές και νομοθετικές αλλαγές που έχουν μεσολαβήσει τα τελευταία χρόνια και επιπλέον έχουν υιοθετήσει σύγχρονη λογιστική μεθοδολογία. Η ανάλυσή τους παρέχει συγκεκριμένη εικόνα των προτεραιοτήτων και λειτουργιών του.

Πλαίσιο οικονομικής ανάλυσης

Η ανάλυση της οικονομικής κατάστασης του Δήμου Πετρούπολης βασίστηκε στους **απολογισμούς** του 2005, του 2006 και του 2007⁴. Παράλληλα, αξιοποιήθηκαν οι επιστημονικές και εκτιμήσεις της Διευθύντριας Οικονομικών Υπηρεσιών και των προϊσταμένων των τμημάτων, μαζί με την οικονομική τεκμηρίωση που παρείχαν και τέλος οι αναλύσεις των επιστημονικής ομάδας, που έχει συγκροτήσει η Ε.Ε.Τ.Α.Α. στο πλαίσιο της σχετικής προγραμματικής σύμβασης και συνεργάζεται με τον Δήμο για την κατάρτιση του επιχειρησιακού προγράμματος.

Στους απολογισμούς εσόδων - εξόδων της τριετίας καταγράφονται τα οικονομικά στοιχεία που αφορούν τις προτεραιότητες και επιλογές της Δημοτικής Αρχής, την άσκηση των αρμοδιοτήτων του Δήμου και γενικά τις δραστηριότητες του. Τα συγκεκριμένα έτη παρουσιάζουν τα ακόλουθα χαρακτηριστικά :

Καλύπτουν **δύο δημοτικές περιόδους**, τα δύο πρώτα το δεύτερο μισό της περιόδου 2003 - 2006, ενώ το τρίτο είναι το εναρκτήριο έτος της τρέχουσας 2007 - 2010. Η συνέχεια της Δημοτικής Αρχής διευκολύνει την κοινή ανάλυση των τριών αυτών ετών, με την προϋπόθεση ότι λαμβάνονται υπόψη τόσο οι περιορισμοί της προηγούμενης τετραετίας, όσο και οι δυνατότητες της τρέχουσας. Επίσης έχουν μεσολαβήσει οι εθνικές εκλογές του 2004 και του 2007.

Εφαρμόζεται πλήρως το **Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο** των πρωτοβάθμιων Ο.Τ.Α. (διπλογραφικό λογιστικό σύστημα) από το 2005.

Έχουν αναληφθεί **νέες αρμοδιότητες** που ασκούνται πλέον οργανωμένα και συστηματικά, Κ.Ε.Π., άδειες αλλοδαπών, δημοτική αστυνομία και έχει ολοκληρωθεί η μεταφορά στον Δήμο **έξι βρεφονηπιακών – παιδικών σταθμών** με βάση τις ρυθμίσεις των Ν. 2880/2001 και Ν. 3106/2003 και **ενός αθλητικού κέντρου**.

Τα **θυγατρικά νομικά πρόσωπα** του Δήμου είναι τα εξής : Πολιτιστικό Κέντρο, Δημοτικό Ωδείο, Δημοτικός Αθλητικός Οργανισμός, ΚΑΠΗ, Παιδικοί Σταθμοί, Κοινωνική πολιτική και είκοσι έξι (26) Σχολικές Επιτροπές, που λειτουργούν ως **Ν.Π.Δ.Δ.** και Δημοτική Επιχείρηση Πολιτιστικής και Αθλητικής Ανάπτυξης (**αμιγής δημοτική επιχείρηση**). Συμμετέχει επίσης στην διαδημοτική αστική εταιρείας «Φαέθων».

Το 2005 ξεκίνησε το νέο αναπτυξιακό πρόγραμμα της τοπικής αυτοδιοίκησης **«ΘΗΣΕΑΣ»** και ο Δήμος έχει εντάξει μόνο ένα έργο «Κατασκευή παιδικού σταθμού στο Ο.Τ. 220» (στοιχεία ΥΠ.ΕΣ., Ιούνιος 2008).

⁴ Οι απολογισμοί προ του 2004, έχουν γίνει με βάση την κωδικοποίηση του παλαιού τύπου προϋπολογισμού (Β.Δ. 821/70 - 216/71), ενώ του 2005 με βάση την Κ.Υ.Α. 7028/04 των Υπουργών ΕΣ.Δ.Δ.Α. και ΟΙΚ.Ο., με την οποία καθορίστηκε ο νέος τύπος του προϋπολογισμού των πρωτοβάθμιων Ο.Τ.Α. Συνεπώς οι κωδικοποιήσεις διαφέρουν και δεν είναι δυνατή η εξαγωγή αριθμοδεικτών για τα προηγούμενα έτη (**ανομοιογένεια** οικονομικών στοιχείων).

Το Ειδικό Πρόγραμμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΕΠΤΑ) βρίσκεται στην τελική του φάση και έχουν ολοκληρωθεί τα έργα και οι δράσεις (9) του Δήμου που είχαν ενταχθεί στο πρόγραμμα.

Έργα - δράσεις	Ποσά
Ολοήμερα Δημοτικά σχολεία και Νηπιαγωγεία, σχολικοί φύλακες	50.773
Κατάρτιση εκλογικών καταλόγων	16.850
Πρόγραμμα μηχανοργάνωσης	88.041
Φεστιβάλ Πέτρας	30.000
Έργα, επισκευές, συντηρήσεις στο Δημοτικό Κολυμβητήριο	100.000
Κλειστό Γυμναστήριο (ξύλινο δάπεδο)	60.000
Εξοπλισμός Ομίλου Αντισφαίρισης	264.123
Αθλητικό Στάδιο	886.280
Ανάπλαση Εμπορικού Κέντρου (οδοποιία)	924.431
Σύνολο	2.420.500

Αφορούν τα τελευταία χρόνια της προγραμματικής περιόδου του Γ΄ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και τα Ε.Π. που αφορούν το Δήμο π.χ. Π.Ε.Π. Αττικής, «Απασχόληση - Επαγγελματική Κατάρτιση», «Υγεία - Πρόνοια», «Περιβάλλον» κ.α. έχουν ήδη ενεργοποιήσει όλα τα μέτρα τους. Ο Δήμος έχει εντάξει, άμεσα ή μέσω άλλων φορέων, ορισμένα έργα και δράσεις των οποίων η υλοποίηση καταγράφεται στους απολογισμούς της τριετίας (στοιχεία ΥΠ.ΟΙ.Ο., Ιούνιος 2007). Εντύπωση πάντως προκαλούν οι ελάχιστες κοινωνικές δράσεις που έχουν χρηματοδοτηθεί π.χ. δεν υπάρχουν Κ.Δ.Α.Π., «Κοινωνική Μέριμνα», βρεφικοί σταθμοί κ.α.

Π.Ε.Π. Αττικής - Λοιπά Ε.Π.	Προϋπολογισμός
Αποκατάσταση οδικού δικτύου σεισμόπληκτης περιοχής	1.570.066
Επιχορήγηση δημοτικής επιχείρησης ανάπτυξης και πολιτισμού Ιλίου για τη λειτουργία μονάδας «Βοήθεια στο Σπίτι»	211.668
Σχέδιο "Απασχόληση στη Νομαρχία Αθηνών", δράση συμβουλευτικής	22.186
Εξοπλισμός εργαστηρίων πληροφορικής 4ο Ενιαίο Λύκειο	23.451
Εξοπλισμός εργαστηρίων πληροφορικής 1ο Ε.Λ. Λύκειο	22.977
Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών	38.614
Υλοποίηση Γ.Σ.Π.	114.000
Δικτυακή Πύλη Δήμου	258.000
Σύνολο	2.260.962

Η παραπάνω κατανομή (Γ' Κ.Π.Σ., ΕΠΤΑ, ΘΗΣΕΑΣ) αντανακλά τις **προτεραιότητες** της Δημοτικής Αρχής και τις **ανάγκες** και **ελλείψεις** του Δήμου σε υποδομές. Είναι επίσης σαφές ότι η ετοιμότητα του Δήμου για υποβολή προτάσεων και οι ελλείψεις του σε επιστημονική και τεχνική στήριξη διαμόρφωσαν το τελικό αποτέλεσμα.

Στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος θα πρέπει να επαναξιολογηθούν οι επιλογές αυτές για την υποβολή προτάσεων στα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ με βάση είτε τις υπάρχουσες ελλείψεις, είτε τις ανάγκες επέκτασης των δραστηριοτήτων του Δήμου σε νέους τομείς.

Το συμπέρασμα που προκύπτει είναι ότι ο Δήμος Πετρούπολης **αξιοποίησε σε μέτριο βαθμό** τα εθνικά προγράμματα για την πρωτοβάθμια τοπική αυτοδιοίκηση (κυρίως ΘΗΣΕΑ), τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του Γ' Κ.Π.Σ. και τις κοινοτικές πρωτοβουλίες.

3.2.2 Ανάλυση εσόδων

Η πραγματική οικονομική κατάσταση του Δήμου : εισπραχθέντα έσοδα

Ταξινόμηση εισπραχθέντων εσόδων με βάση την αναλογία τους στα συνολικά έσοδα : το ποσοστό συμμετοχής κάθε κατηγορίας και υποκατηγορίας εσόδων στα συνολικά έσοδα του Δήμου περιγράφει το πλαίσιο μέσα στο οποίο κινούνται οι **οικονομικές του δυνατότητες** και αποτελεί ένδειξη των **προσπαθειών** που καταβάλει για τη **βελτίωση** τους.

Με βάση τα στοιχεία του Πίνακα Ι «Εισπραχθέντα έσοδα», προκύπτουν τα εξής :

- 1) Τα **τακτικά έσοδα** αποτελούν το **57,6%** των συνολικών εσόδων του 2005, το **57,3%** του 2006 και το **60%** του 2007, ενώ **αυξήθηκαν** κατά 7% (*μεταβολή 2006 έναντι 2005*) και 8,5% (*μεταβολή 2007 έναντι 2006*).
- 2) Τα **έκτακτα έσοδα** αποτελούν το **7,6%** (2005), το **9,9%** (2006) και το **10,9%** (2007) των συνολικών και **αυξήθηκαν** κατά 40,3% και 13,8% αντίστοιχα.
- 3) Τα **έσοδα Π.Ο.Ε.** που βεβαιώνονται και εισπράττονται για πρώτη φορά, αποτελούν το **1,2%** (2005) και το **5,3%** (2006 και 2007) των συνολικών και **αυξήθηκαν** κατά 390% (2006/2005) και κατά 2,9% (2007/2006).
- 4) Τα έσοδα από **δάνεια** αποτελούν το **5,6%** του 2005, το **1,4%** του 2006, ενώ είναι **μηδενικά** το 2007. **Μειώθηκαν** κατά 73,8% και 100% μέσα στην τριετία.
- 5) Τα **εισπρακτέα υπόλοιπα εσόδων** που έχουν βεβαιωθεί κατά τα προηγούμενα οικονομικά έτη συνιστούν το **0,2%** των συνολικών εσόδων και τα τρία χρόνια και **μεταβλήθηκαν** κατά -9,9% και +42,8% αντίστοιχα.
- 6) Οι **εισπράξεις υπέρ δημοσίου και τρίτων** αποτελούν το **8%** (2005) και το **8,6%** (2006 και 2007) και **αυξήθηκαν** κατά 7,4% και 11,1% μέσα στην τριετία.
- 7) Το **χρηματικό υπόλοιπο** αποτελεί το **19,8%**, το **17,9%** και το **15,1%** των συνολικών εσόδων κάθε έτους και **μεταβλήθηκε** κατά +15,1% και -2,9% αντίστοιχα.

Ο μέσος όρος των συνολικών εσόδων μέσα στην τριετία έφθασε τα 21.370.000 €, ενώ αυξήθηκαν κατά 11,5% (2007/2005)

Όσον αφορά τις **υποκατηγορίες εσόδων** (συμμετοχή στα συνολικά έσοδα του Δήμου) παρατηρούνται τα ακόλουθα :

ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ

- Τα έσοδα από **ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα** (κυρίως τέλη καθαριότητας - φωτισμού και λίγα δικαιώματα αποχέτευσης) αποτελούν το **16%** (2005), το **15%** (2006) και το **14,1%** (2007) των συνολικών εσόδων και **μεταβλήθηκαν** κατά +0,8% (2006/2005) και κατά -2,2% (2007/2006).
- Τα έσοδα από **λοιπά τέλη - δικαιώματα** και παροχή υπηρεσιών αποτελούν το **4,7%** (2005), το **4,6%** (2006) και το **5,4%** (2007) και **αυξήθηκαν** κατά 3,9% και 21,5% αντίστοιχα. Από άποψη μεγέθους, κατά φθίνουσα σειρά, έχουν ως εξής :

ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΗ - ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	2005	2006	2007
Τέλος ακίνητης περιουσίας	361.965	407.585	506.151
Νεκροταφείο	228.891	258.842	295.183
Τέλος στα ακαθάριστα έσοδα επιτηδευματιών	202.289	213.919	255.984
Τέλος χρήσης κοινόχρηστων χώρων	106.458	88.592	135.195
Τέλος αδειών οικοδομών	53.302	18.820	11.403
Τέλος διαφήμισης	1.087	3.106	0
Σύνολο	953.992	990.864	1.203.917

Τα πλέον **σημαντικά** είναι: Τ.Α.Π., έσοδα νεκροταφείου, τέλος στα ακαθάριστα έσοδα επιτηδευματιών (εστιατόρια κ.λπ.), τέλος χρήσης κοινόχρηστων χώρων, τέλος αδειών οικοδομών κ.α. Το **Τ.Α.Π.** και το **τέλος αδειών οικοδομών**, που δεν αντιμετωπίζουν εισπρακτικά προβλήματα, αποτελούν πάνω από το 40% των εσόδων αυτής της υποκατηγορίας (43,2% αναλογία τριετίας). Τα τρία μεγαλύτερα εμφανίζουν **αυξητική τάση** (Τ.Α.Π., έσοδα νεκροταφείου, τέλος στα ακαθάριστα έσοδα επιτηδευματιών), ενώ τα υπόλοιπα είτε αυξομειώνονται (τέλος χρήσης κοινόχρηστων χώρων) είτε μειώνονται (τέλος αδειών οικοδομών) μέσα στην τριετία. Εντύπωση προκαλούν τα ελάχιστα έως μηδενικά έσοδα από τέλη διαφήμισης.

- Τα έσοδα από **φόρους και εισφορές** (Φ.Η.Χ., φόρος ζύθου, ελάχιστες εισφορές σε χρήμα) αποτελούν το **1,4%** (2005) και το **1,3%** (2006 και 2007) των συνολικών και **αυξήθηκαν** κατά 3,5% (2006/2005) και 1,5% (2007/2006).
- Οι **επιχορηγήσεις για λειτουργικές δαπάνες** αποτελούν το **32,8%** (2005), το **33,6%** (2006) και το **36,4%** (2007) των συνολικών, ενώ **αυξήθηκαν** κατά 10% και 12,4% αντίστοιχα. Η υποκατηγορία αυτή περιλαμβάνει την τακτική επιχορήγηση (Κ.Α.Π.) και τις ειδικές επιχορηγήσεις για τις λειτουργικές ανάγκες των σχολείων, των παιδικών σταθμών και των αθλητικών χώρων. Οι Κ.Α.Π. αποτελούν το **76,4%** της υποκατηγορίας αυτής και το **26,2%** των συνολικών εσόδων (μ.ο. τριετίας).

- Οι πρόσοδοι από **ακίνητη περιουσία** (μισθώματα ακινήτων) αποτελούν το **2,1%** (2005 και 2006) και το **2%** (2007) και **μεταβλήθηκαν** κατά +9,6% και -2,1% μέσα την τριετία.
- Στις **προσόδους κινητής περιουσίας** (τόκοι καταθέσεων) καταγράφονται μικρά ποσοστά της τάξης του 0,2% - 0,3% και στα **λοιπά τακτικά έσοδα** επίσης (0,5%), ενώ **αυξάνονται** και τα δύο μέσα στην τριετία. Τα τελευταία αφορούν τα παράβολα για άδειες καταστημάτων και παραμονής αλλοδαπών και τα τέλη διαφήμισης της κατηγορίας Δ'.

ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ

- Οι επιχορηγήσεις για επενδύσεις αποτελούν το 5% (2005), το 7,1% (2006) και το 9% (2007) των συνολικών εσόδων και αυξήθηκαν κατά 52,7% και 31,9% αντίστοιχα (ΣΑΤΑ, σχολεία, ΓΓΑ, ΑΣΔΑ, ΕΤΕΡΠΣ, Περιφέρεια, Κ.Τ.Π.).
- Οι έκτακτες επιχορηγήσεις για λειτουργικές δαπάνες (πολιτική προστασία, ΚΕΠ, πριμ παραγωγικότητας, δημοτική αστυνομία, σχολικοί φύλακες κ.α.) αποτελούν το 1,6% (2005), το 1,9% (2006) και το 0,9% (2007) των συνολικών εσόδων και μεταβλήθηκαν κατά +25,2% και -48,1% μέσα στην τριετία.
- Τα έσοδα από πρόστιμα, παράβολα, προσαυξήσεις (πρόστιμα Κ.Ο.Κ., φορολογικών παραβάσεων, προσαυξήσεις χρεών) φθάνουν το 0,5% των συνολικών και τα τρία χρόνια και αυξήθηκαν κατά 15,1% και 1% αντίστοιχα.
- Τα έσοδα από εκποίηση κινητής - ακίνητης περιουσίας (προσκυρώσεις δημοτικών εκτάσεων) κυμαίνονται μεταξύ 0,2% - 0,3% με ανοδική τάση. Στα λοιπά έκτακτα καταγράφονται ποσοστά της τάξης του 0,1% - 0,2% με καθοδική τάση.

Παρατήρηση 1^η : Τα **ίδια έσοδα** του Δήμου, τα έσοδα δηλαδή που επιβάλλει, βεβαιώνει και σε μεγάλο βαθμό εισπράττει ο ίδιος, ανέρχονται στο **27,1%** (2005), στο **27,5%** (2006) και στο **28,7%** (2007) των συνολικών. Τα ποσοστά αυτά αποτελούν ένδειξη **μέτριας οικονομικής αυτοδυναμίας**, που βελτιώνεται οριακά, αν προστεθεί το **χρηματικό υπόλοιπο** : 28,6% (2005), 28,4% (2006) και 29,6% (2007).

Τα έσοδα αυτά είναι : Πρόσοδοι από ακίνητη και κινητή περιουσία, έσοδα από ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα, έσοδα από λοιπά τέλη - δικαιώματα, φόροι - εισφορές, λοιπά τακτικά, εκποίηση κινητής - ακίνητης περιουσίας, προσαυξήσεις - πρόστιμα - παράβολα, λοιπά έκτακτα, έσοδα Π.Ο.Ε. που βεβαιώνονται - εισπράττονται για πρώτη φορά από τα οποία έχουν αφαιρεθεί οι επιχορηγήσεις, εισπρακτέα υπόλοιπα εσόδων Π.Ο.Ε., χρηματικό υπόλοιπο από τακτικά έσοδα.

Παρατήρηση 2^η : Όλες οι **επιχορηγήσεις** έφθασαν το **39,4%** (2005), το **45,2%** (2006) και το **47,7%** (2007) των συνολικών εσόδων (**μέσος όρος 44,3%**). Το ποσοστό αυτό αποτελεί δείκτη της **οικονομικής εξάρτησης** (μεγάλη), αλλά και των **πρωτοβουλιών** που αναλαμβάνει ο Δήμος και αφορά τις **επιχορηγήσεις για λειτουργικές δαπάνες (τακτικές, έκτακτες)**, για **επενδύσεις** και τις **αντίστοιχες Π.Ο.Ε.**

Παρατήρηση 3^η : Τα έσοδα από δάνεια και οι επιχορηγήσεις συνιστούν τις **εξωτερικές πηγές χρηματοδότησης** του Δήμου. Συγκεκριμένα αποτελούν το 45% (2005), το 46,6% (2006) και το 47,7% (2007) των συνολικών εσόδων ή ως **μέσος όρος** το **46,5%**. Ο Δήμος χρηματοδότησε μέσα στη τριετία **λίγο κάτω από το 50%** των δραστηριοτήτων (έργα, υπηρεσίες) και της λειτουργίας του με εξωτερικούς πόρους.

Παρατήρηση 4^η : Όλα τα **τακτικά έσοδα** προσεγγίζουν το **60,3%** (2005), το **60,8%** (2006) και το **63,5%** (2007) των συνολικών (**τακτικά, τακτικά Π.Ο.Ε., τακτικά εισπρακτέα υπόλοιπα Π.Ο.Ε.**,

χρηματικό υπόλοιπο τακτικών). Ο Δήμος ελέγχει σε ικανοποιητικό βαθμό το ύψος των εσόδων του (μ.ο. 61,6%) και έχει τη δυνατότητα να προγραμματίσει ανάλογα έξοδα.

Παρατήρηση 5^η : Το υψηλό χρηματικό υπόλοιπο (17,5% μ.ο. τριετίας) αποτελεί ένδειξη «σφιχτής» οικονομικής διαχείρισης και εξαρτάται ως ένα βαθμό από την χρονική κατανομή των επιχορηγήσεων, αλλά πιθανόν να υποδηλώνει αδυναμίες των δημοτικών υπηρεσιών να υλοποιήσουν έργα και υπηρεσίες. Ένα ποσοστό της τάξης του 10% που απαντάται στους περισσότερους δήμους, θεωρείται φυσιολογικό.

Αποτελεσματική οικονομική διαχείριση : εισπραχθέντα προς βεβαιωθέντα έσοδα

Η ικανότητα ενός Ο.Τ.Α. να εισπράττει τις απαιτήσεις του συνδέεται άμεσα με την αποτελεσματικότητα του εισπρακτικού του μηχανισμού. Ως γνωστόν το άθροισμα των εισπραχθέντων εσόδων και των εισπρακτέων υπολοίπων ισούται με το σύνολο των βεβαιωθέντων για κάθε κατηγορία και υποκατηγορία εσόδων.

Με βάση λοιπόν τα στοιχεία των Πινάκων II, III, IV «Έσοδα 2005, 2006, 2007» προκύπτουν τα εξής :

Οι απαιτήσεις του Δήμου που δεν κατέστη δυνατό να εισπραχθούν (εισπρακτέα υπόλοιπα) έφθασαν το 2,7% (2005), το 2% (2006) και το 1,8% (2007) των συνολικών βεβαιωθέντων εσόδων.

Οι αναλογίες εισπραχθέντων προς βεβαιωθέντα στα τακτικά, στις εισπράξεις υπέρ δημοσίου και τρίτων και στα δάνεια φθάνουν το 100% και τα τρία χρόνια. Στα έκτακτα το 94,3% (2005), το 99,5% (2006) και το 98,6% (2007), ενώ στα έσοδα Π.Ο.Ε. που βεβαιώνονται και εισπράττονται για πρώτη φορά το 100%, το 99,7% και το 95,5% αντίστοιχα. Στις τρεις πρώτες κατηγορίες καταγράφεται ταύτιση εισπραχθέντων / βεβαιωθέντων, ενώ στις δύο επόμενες η ίδια η φύση των εκτάκτων και των Π.Ο.Ε. δικαιολογεί αυτές τις μικρές διαφορές.

Στα εισπρακτέα υπόλοιπα εσόδων που βεβαιώθηκαν κατά το παρελθόν η αναλογία εισπραχθέντων προς βεβαιωθέντα φθάνει το 7,7% (2005), το 6,3% (2006) και το 11,5% αντίστοιχα, παρά τις διαγραφές βεβαιωθέντων που μεσολάβησαν την διετία 2006 και 2007. Τα ποσοστά αυτά είναι πολύ χαμηλά.

Τα προβλήματα εξειδικεύονται σε συγκεκριμένες υποκατηγορίες εσόδων :

- Στα έκτακτα, προβλήματα είσπραξης εμφανίζονται στις προσαυξήσεις - πρόστιμα - παράβολα, όπου εισπράχθηκε το 55,6% (2005), το 96,7% (2006) και το 77,7% (2007). Δεν υπάρχει σαφής τάση, αν και δικαιολογούνται διαφορές της τάξης του 30%.

Ο Δήμος εφόσον βεβαιώσει ένα έσοδο της τρέχουσας χρήσης, το εισπράττει. Προβλήματα εμφανίζονται στα εισπρακτέα υπόλοιπα Π.Ο.Ε.

Στις περισσότερες υποκατηγορίες εσόδων διατηρείται σταθερή η ταύτιση εισπραχθέντων προς βεβαιωθέντα μέσα στην τριετία. Η αποτελεσματικότητα του εισπρακτικού μηχανισμού του Δήμου χαρακτηρίζεται από σταθερότητα, στοιχείο πολύ σημαντικό για την ρευστότητα του.

Συμπέρασμα : Ο εισπρακτικός μηχανισμός του Δήμου κινείται σε πολύ ικανοποιητικά επίπεδα. Προβλήματα είσπραξης εντοπίζονται σε ίδια έσοδα που ανάγονται σε προηγούμενα χρόνια.

Σταθερότητα και αστάθεια οικονομικών μεγεθών: αρχικά προς τελικά προϋπολογισθέντα (διαμορφωθέντα) έσοδα

Ο προϋπολογισμός, όπως ψηφίζεται από το Δημοτικό Συμβούλιο, τροποποιείται αρκετές φορές κατά τη διάρκεια του έτους, μέσω των αναμορφώσεων.

Η σχέση που διαμορφώνεται απολογιστικά μεταξύ αρχικού και τελικού προϋπολογισμού εξαρτάται από :

- **Αστάθμητους παράγοντες** που επηρεάζουν (συνήθως αυξάνουν) το ύψος των δημοτικών εσόδων π.χ. κατανομές των κρατικών επιχορηγήσεων, εισπράξεις από τα Ε.Π. του Γ' Κ.Π.Σ., νομοθετικές ρυθμίσεις, δικαστικές αποφάσεις κ.α.
- **Αδυναμίες** της οικονομικής διαχείρισης (προβλέψεις, εκτιμήσεις)
- Την **δραστηριοποίηση** των οικονομικών υπηρεσιών με στόχο την εξεύρεση ιδίων εσόδων
- Την εφαρμογή διατάξεων του Κ.Δ.Κ. που αφορούν διαγραφές χρεών, προστίμων, προσαυξήσεων ή και **νομοθετικών ρυθμίσεων** με τα ίδια αποτελέσματα, που συνήθως οδηγούν σε μείωση των αρχικά προϋπολογισθέντων εσόδων.

Με βάση λοιπόν τα στοιχεία των Πινάκων II, III, IV «Έσοδα 2005, 2006, 2007» προκύπτουν τα εξής : Στα συνολικά έσοδα το 2005 τα αρχικά προϋπολογισθέντα, μετά τις αναμορφώσεις, αυξήθηκαν κατά **4,8%** και το 2006 - 2007 κατά **6,4%**. Μέσα στην τριετία δηλαδή οι αναμορφώσεις που μεσολάβησαν, αύξησαν κατά 6% (μ.ο) τους αρχικούς προϋπολογισμούς, όπως ψηφίστηκαν από το Δημοτικό Συμβούλιο. Με δεδομένες τις υποχρεωτικές αναμορφώσεις των προϋπολογισμών των Ο.Τ.Α. που συνεπάγονται οι κατανομές των κρατικών επιχορηγήσεων κατά τη διάρκεια ενός οικονομικού έτους, τα ποσοστά αυτά κρίνονται **πολύ ικανοποιητικά**.

Άλλωστε οι **μεγαλύτερες αναμορφώσεις** παρατηρούνται στα **τακτικά έσοδα Π.Ο.Ε.** όπου τα αρχικά προϋπολογισθέντα αποτέλεσαν το **35,5%** (2005), το **26,1%** (2006) και το **71,4%** των τελικών και στις προσαυξήσεις - πρόστιμα - παράβολα με **89,9%**, **87,6%** και **86,6%** αντίστοιχα. Στο μέτρο των δυνατοτήτων του δηλαδή, ο Δήμος δραστηριοποιείται αναζητώντας ίδια έσοδα.

Συμπέρασμα : Οι παραδοχές κατάρτισης του προϋπολογισμού **επιβεβαιώνονται σε μεγάλο βαθμό**

Βαθμός υλοποίησης προϋπολογισμού : βεβαιωθέντα προς προϋπολογισθέντα έσοδα

Η σχέση που διαμορφώνεται απολογιστικά μεταξύ βεβαιωθέντων και προϋπολογισθέντων εσόδων αποτελεί δείκτη αφενός μεν της **ακρίβειας** με την οποία συντάσσεται ο προϋπολογισμός και αφετέρου της **φορολογικής και διαχειριστικής προσπάθειας** που αναλαμβάνουν οι δημοτικές υπηρεσίες για την υλοποίησή του.

Με βάση λοιπόν τα στοιχεία των Πινάκων II, III, IV «Έσοδα 2005, 2006, 2007» προκύπτουν τα εξής. Όσον αφορά τα **συνολικά έσοδα** παρατηρείται ότι τελικά βεβαιώθηκε το **40,4%** (2005), το **41,1%** (2006) και το **42,4%** (2007), αφού βέβαια προηγήθηκαν οι αναμορφώσεις των προϋπολογισθέντων. Στα **τακτικά** βεβαιώθηκε το **87%** (2005), το **86%** (2006) και το **89%** (2007) και στα **έκτακτα** μόνο το **6,1%**, το **8,2%** και το **10,7%** αντίστοιχα. Στα **έσοδα Π.Ο.Ε.**, το 2005 βεβαιώθηκε το **48,8%**, το 2006 το **92,7%** και το 2007 το **77,9%**, στα εισπρακτέα υπόλοιπα Π.Ο.Ε. το **97,5%**, το **91,6%** και το **75,3%** και στα **δάνεια** το **27%** (2005) το **6,3%**

(2006) και το **0%** (2007). Τέλος στις **εισπράξεις υπέρ δημοσίου και τρίτων** βεβαιώθηκε το **71,7%**, το **63,7%** και το **94,2%** αντίστοιχα.

Στους περισσότερους δήμους τα βεβαιωθέντα συνήθως υστερούν των προϋπολογισθέντων (δυσκολίες σύλληψης φορολογητέας ύλης).

Στον πίνακα που ακολουθεί έχουν καταγραφεί οι αναλογίες βεβαιωθέντων / προϋπολογισθέντων σε όλες τις υποκατηγορίες εσόδων και οι μέσοι όροι τους την τριετία.

Υποκατηγορίες εσόδων	Βεβαιωθέντα / προϋπολογισθέντα			
	2005	2006	2007	Μέσος όρος
Επιστροφές χρημάτων	9,6%	3,7%	2,3%	5,2%
Επιχορηγήσεις για επενδύσεις	4,1%	6,2%	9,3%	6,5%
Εισπράξεις από δάνεια	27,0%	6,3%	0%	11,1%
Λοιπά έκτακτα έσοδα	14,9%	19,6%	20,5%	18,3%
Επιχορηγήσεις για κάλυψη λειτουργικών δαπανών	30,0%	37,5%	27,9%	31,8%
Προσαυζήσεις - πρόστιμα - παράβολα	86,7%	48,6%	56,1%	63,8%
Έκτακτα έσοδα Π.Ο.Ε.	2,2%	96,3%	96,8%	65,1%
Λοιπά τακτικά έσοδα	79,0%	61%	58,5%	66,2%
Πρόσοδοι από ακίνητη περιουσία	75,7%	83,2%	74,5%	77,8%
Εκποίηση κινητής και ακίνητης περιουσίας	69,5%	83,3%	87,6%	80,1%
Τακτικά έσοδα Π.Ο.Ε.	95,5%	91,4%	72,9%	86,6%
Έσοδα από ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα	94,7%	87,3%	78,2%	86,7%
Φόροι και εισφορές	89,5%	85,8%	85,5%	86,9%
Εισπρακτέα υπόλοιπα Π.Ο.Ε.	97,5%	91,6%	75,3%	88,1%
Έσοδα από λοιπά τέλη – δικαιώματα, κ.α.	82,9%	83,4%	98,3%	88,2%
Έσοδα από επιχορηγήσεις	84,9%	86,1%	94,1%	88,4%
Εισπράξεις υπέρ δημοσίου και τρίτων	100,2%	83%	94,2%	92,5%
Πρόσοδοι από κινητή περιουσία	118,2%	152,2%	189,1%	153,2%

Παρατηρείται ότι πολλές υποκατηγορίες εσόδων ακολουθούν την ίδια **τάση**, όσον αφορά τις διαφορές βεβαιωθέντων / προϋπολογισθέντων και έχουν διαμορφωθεί **τρεις ομάδες** ανάλογα με τον **μέσο όρο του εύρους της διαφοράς** :

Στην πρώτη, τα βεβαιωθέντα, ως μέσοι όροι τριετίας, κυμαίνονται μεταξύ του 80% - 92,5% (**υψηλά επίπεδα**) των προϋπολογισθέντων : εκποίηση κινητής - ακίνητης περιουσίας, τακτικά έσοδα Π.Ο.Ε., έσοδα από ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα, φόροι - εισφορές, εισπρακτέα υπόλοιπα Π.Ο.Ε., έσοδα από λοιπά τέλη - δικαιώματα, έσοδα από επιχορηγήσεις (τακτικές) και εισπράξεις υπέρ δημοσίου και τρίτων, όπου βεβαιώνεται το σύνολο σχεδόν ή σημαντικό

τμήμα των προϋπολογισθέντων. Είναι θετικό ότι αρκετές υποκατηγορίες ιδίων εσόδων εντάσσονται στην ομάδα αυτή.

Στη δεύτερη η σχέση βεβαιωθέντων / προϋπολογισθέντων κυμαίνεται μεταξύ του 64% - 78% (**μέσα επίπεδα**) : προσαυξήσεις - πρόστιμα - παράβολα, έκτακτα έσοδα Π.Ο.Ε., λοιπά τακτικά έσοδα και πρόσδοδοι από ακίνητη περιουσία. Στις τρεις πρώτες, λόγω της φύσης τους, τα ποσοστά αυτά δικαιολογούνται ως ένα βαθμό, στην τελευταία όχι.

Στην τρίτη η σχέση βεβαιωθέντων / προϋπολογισθέντων κυμαίνεται σε **πολύ χαμηλά επίπεδα** : επιστροφές χρημάτων, επιχορηγήσεις για επενδύσεις, έσοδα από δάνεια και λοιπά έκτακτα έσοδα. Στις επιστροφές μία απαίτηση από τον ΕΣΔΚΝΑ που δεν έχει επιλυθεί ακόμη, διαμορφώνει αυτή τη μεγάλη απόκλιση. Στις επιχορηγήσεις για επενδύσεις και στα έσοδα από δάνεια μάλλον επικρατούν «υπεραισιόδοξες» εκτιμήσεις που δεν επαληθεύονται κατά τη διάρκεια του έτους.

Τέλος στις προσόδους από κινητή περιουσία (τόκοι καταθέσεων) τα **βεβαιωθέντα υπερβαίνουν τα προϋπολογισθέντα** όλη την τριετία, είτε γιατί αξιοποιούνται άμεσα τα ρευστά διαθέσιμα του Δήμου είτε γιατί καθυστερεί η απορρόφηση των επιχορηγήσεων.

Η ταξινόμηση αυτή καταλήγει σε σχέσεις με **συστηματικό χαρακτήρα**, όσον αφορά τις **επιλογές κατάρτισης** του προϋπολογισμού και τις **διαχειριστικές προσπάθειες** για την υλοποίησή του.

Τα προβλήματα που παρατηρούνται στη σχέση **βεβαιωθέντων εσόδων προς προϋπολογισθέντα** συνήθως οφείλονται :

- 1) Σε **αστάθμητους παράγοντες** που επηρεάζουν το ύψος των εσόδων π.χ. κατανομές επιχορηγήσεων από τα Υπουργεία και από τα Ε.Π. του Γ' Κ.Π.Σ., νομοθετικές ρυθμίσεις, δικαστικές αποφάσεις κ.α.
- 2) Σε **λάθη εκτιμήσεων** για το ύψος συγκεκριμένων επιχορηγήσεων, τα οποία πολλές φορές προέρχονται από τα ασαφή κριτήρια κατανομής τους.
- 3) Σε **καθυστερήσεις** έργων, οπότε δεν είναι δυνατόν να ζητηθούν οι αντίστοιχες εκταμιεύσεις (συμβαίνει σε επιχορηγήσεις και δάνεια).
- 4) Σε **αδυναμίες** τήρησης των πολύπλοκων και γραφειοκρατικών διαδικασιών που απαιτούνται για την παρακολούθηση των έργων ή δράσεων που έχουν ενταχθεί για χρηματοδότηση, αλλά και σε **αστοχίες** της διοίκησης (προβλέψεις, εκτιμήσεις).
- 5) Στο πλαίσιο του «δικεδικητικού» προϋπολογισμού που συντάσσεται από όλους σχεδόν τους Ο.Τ.Α., ορισμένες **υποκατηγορίες εσόδων μεγεθύνονται** ώστε να υπάρξει ισοσκέλιση του και να φανεί ότι επαρκούν τα έσοδα για να καλυφθούν τα αυξημένα έξοδα στις επενδύσεις και την παροχή υπηρεσιών. Όπως είναι λογικό, οι αισιόδοξες προβλέψεις δεν επαληθεύονται π.χ. έκτακτες επιχορηγήσεις για επενδύσεις ή για λειτουργικές δαπάνες κ.α.
- 6) Η νομοθεσία που διέπει την οικονομική διοίκηση και διαχείριση των Ο.Τ.Α. επιβάλλει την **καταχώρηση** αφενός μεν όλων των καθυστερούμενων εσόδων, μαζί με τα σχετικά πρόστιμα και προσαυξήσεις, είτε αυτά πρόκειται να εισπραχθούν είτε όχι, αφετέρου δε όλων των απαιτήσεων για τις οποίες υπάρχει δικαστική ή διοικητική διεκδίκηση.
- 7) Σε **αδυναμίες σύλληψης** της φορολογητέας ύλης, σε ανεπάρκειες των ελεγκτικών μηχανισμών του Δήμου, σε αντιδράσεις των φορολογουμένων κυρίως των τοπικών επιχειρήσεων.

Συμπέρασμα : Η **μεθοδολογία κατάρτισης** και οι **διαδικασίες υλοποίησης** του προϋπολογισμού εσόδων πρέπει να **βελτιωθούν**, κυρίως σε ότι αφορά τα έσοδα για επενδύσεις

Τοπική φορολογία

Οι πόροι των πρωτοβάθμιων Ο.Τ.Α., από οικονομική άποψη, ταξινομούνται σε τέσσερις κατηγορίες :

- Ίδια έσοδα από φόρους, τέλη, δικαιώματα, εισφορές (τοπική φορολογία)
- Ίδια έσοδα από αξιοποίηση τοπικών πόρων
- Επιχορηγήσεις από την κεντρική, την περιφερειακή διοίκηση και την Ε.Ε.
- Δάνεια από πιστωτικά ιδρύματα, αξιοποίηση χρηματοοικονομικών εργαλείων

Τα έσοδα από τις δύο πρώτες κατηγορίες συμβάλλουν αποφασιστικά στην οικονομική τους αυτοδυναμία, επειδή η απόδοση τους εξαρτάται από την αποφασιστικότητα των αιρετών οργάνων να τα επιβάλουν και από την ικανότητα των δημοτικών υπηρεσιών να τα βεβαιώσουν και να τα εισπράξουν. Σε όσους δήμους τα έσοδα αυτά υπερβαίνουν το 40% των συνολικών τους εσόδων, παρατηρείται υψηλό ποσοστό αυτοχρηματοδότησης κυρίως των λειτουργικών δαπανών, αλλά και υπολογίσιμου τμήματος των επενδύσεων τους. Στο Δήμο Πετρούπολης το σύνολο των ιδίων εσόδων φθάνει στο **27,8%** των συνολικών (μ.ο. εισπραχθέντων τριετίας).

Τα **ίδια φορολογικά έσοδα**, τα έσοδα δηλαδή που επιβάλλει, βεβαιώνει και εισπράττει ο ίδιος ο Δήμος, είναι τα ακόλουθα : Έσοδα από ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα, έσοδα από λοιπά τέλη - δικαιώματα, φόροι - εισφορές, λοιπά τακτικά έσοδα (παράβολα αδειών καταστημάτων, αλλοδαπών, τέλη διαφήμισης κατηγορίας Δ'), έσοδα Π.Ο.Ε. τακτικά που βεβαιώνονται - εισπράττονται για πρώτη φορά, εισπρακτέα υπόλοιπα τακτικών εσόδων Π.Ο.Ε. Ορισμένα από αυτά βέβαια εισπράττονται μέσω τρίτων π.χ. τέλος καθαριότητας - φωτισμού, Τ.Α.Π., Φ.Η.Χ. με τους λογαριασμούς της ΔΕΗ, αλλά τα στάδια της επιβολής και κυρίως της βεβαίωσης αποτελούν αποκλειστική ευθύνη του Δήμου και καθορίζουν σε μεγάλο βαθμό την απόδοσή τους.

Φυσικά υπάρχουν και άλλα **ίδια έσοδα** χωρίς φορολογικό χαρακτήρα ή που συνδέονται έμμεσα με τα προηγούμενα, το ύψος των οποίων εξαρτάται επίσης από την αποτελεσματική διαχείριση των οικονομικών υπηρεσιών : Πρόσοδοι από ακίνητη (κυρίως μισθώματα) και κινητή (τόκοι) περιουσία, εκποίηση κινητής - ακίνητης περιουσίας, προσαυξήσεις - πρόστιμα - παράβολα, λοιπά έκτακτα έσοδα, έσοδα Π.Ο.Ε. έκτακτα που βεβαιώνονται - εισπράττονται για πρώτη φορά χωρίς τις επιχορηγήσεις, εισπρακτέα υπόλοιπα εκτάκτων εσόδων Π.Ο.Ε.

Στον πίνακα που ακολουθεί τα ίδια έσοδα του Δήμου έχουν ταξινομηθεί σε δύο κατηγορίες, τα **τοπικά φορολογικά έσοδα** και τα **λοιπά ίδια έσοδα**, με βάση τα κριτήρια των προηγούμενων παραγράφων.

Παρατηρούνται τα εξής :

- ✓ Στο επίπεδο των **διαμορφωθέντων**, τα λοιπά ίδια έσοδα αποτελούν το 25,7% (2005), το 20,7% (2006) και το 19,1% (2007) των τοπικών φορολογικών εσόδων. Επίσης αποτελούν το 18,7% (2005), το 18,1% (2006) και το 17,4% (2007) των αντίστοιχων **βεβαιωθέντων**. Τέλος στα **εισπραχθέντα**, τα λοιπά ίδια έσοδα αποτελούν το 13,8% (2005), το 13,7% (2006) και το 13,8% (2007) των τοπικών φορολογικών.

Είναι σαφές λοιπόν ότι αν ο Δήμος να δώσει **ιδιαίτερο βάρος** στην τοπική φορολογία (φόροι, τέλη, δικαιώματα, εισφορές), τότε θα βελτιώσει αισθητά τα έσοδά του.

Επιπλέον ένα τμήμα των λοιπών ιδίων εσόδων αποτελείται από πρόστιμα που αφορούν την τοπική φορολογία, συνεπώς η καλύτερη διαχείριση της τελευταίας θα βελτιώσει αυτόματα την απόδοση τους.

- ✓ Η αναλογία **βεβαιωθέντων / διαμορφωθέντων** είναι καλύτερη στα τοπικά φορολογικά έσοδα σε σχέση με αυτή των λοιπών ιδίων εσόδων. Οι μέσοι όροι της τριετίας έχουν ως εξής : στην **τοπική φορολογία** βεβαιώνεται το **85,5%** των ποσών που έχουν προϋπολογιστεί, ενώ στα **λοιπά ίδια έσοδα** το **71,9%** (βλέπε προηγούμενες παρατηρήσεις για τη μεθοδολογία κατάρτισης του προϋπολογισμού).
- ✓ Η αναλογία **εισπραχθέντων / βεβαιωθέντα** κινείται επίσης καλύτερα στην τοπική φορολογία (**95,4%** μ.ο. τριετίας) από ότι στα λοιπά ίδια έσοδα (**72,7%**). Αν συγκριθούν οι μέσοι όροι των **εισπραχθέντων / προϋπολογισθέντα**, η τοπική φορολογία φθάνει το **81,6%** και τα λοιπά ίδια έσοδα το **52,2%**. Τα ποσοστά αυτά αποτελούν ένδειξη της **φορολογικής προσπάθειας** που καταβάλει ο Δήμος για να εισπράξει τα έσοδα του και αξιολόγηση των επιδόσεων που επιτυγχάνει.

ΙΔΙΑ ΕΣΟΔΑ	Διαμορφωθέντα	Βεβαιωθέντα	Εισπραχθέντα	Βεβ./ Διαμορ.	Εισπρ./ Βεβ.
Τοπική φορολογία 2005	5.522.802	5.070.298	4.790.591	91,8%	94,5%
Τοπική φορολογία 2006	6.634.910	5.728.611	5.473.584	86,3%	95,5%
Τοπική φορολογία 2007	7.352.749	5.888.661	5.649.428	80,1%	95,9%
Λοιπά ίδια έσοδα 2005	1.417.664	949.837	662.521	67,0%	69,8%
Λοιπά ίδια έσοδα 2006	1.370.496	1.038.976	747.900	75,8%	72,0%
Λοιπά ίδια έσοδα 2007	1.402.930	1.023.452	778.422	73,0%	76,1%
Τοπική φορολογία μέσος όρος	6.503.487	5.562.524	5.304.534	85,5%	95,4%
Λοιπά ίδια έσοδα μέσος όρος	1.397.030	1.004.088	729.614	71,9%	72,7%
Λοιπά ίδια έσοδα / Τοπική φορολογία 2005	25,7%	18,7%	13,8%	73,0%	73,8%
Λοιπά ίδια έσοδα / Τοπική φορολογία 2006	20,7%	18,1%	13,7%	87,8%	75,3%

Λοιπά ίδια έσοδα / Τοπική φορολογία 2007	19,1%	17,4%	13,8%	91,1%	79,3%
---	-------	-------	-------	-------	-------

Στον πίνακα που ακολουθεί, έχουν καταγραφεί τα **κυριότερα ίδια έσοδα** και η **μεταβολή** τους μέσα στην τριετία :

- 1) Το ανταποδοτικό **τέλος καθαριότητας και φωτισμού** αποτελεί το σημαντικότερο ίδιο έσοδο, η **απόδοση** του οποίου ουσιαστικά παραμένει **στάσιμη**, 1,8% άνοδος μεταξύ 2006 / 2005 και -2% πτώση μεταξύ 2007 / 2006. Τα αντίστοιχα έσοδα Π.Ο.Ε. παρουσιάζουν αλματώδη άνοδο (534% και 106% αντίστοιχα).
- 2) Ο **φόρος ηλεκτροδοτούμενων χώρων** εμφανίζει **περιορισμένη αύξηση** : 0,2% 2006 / 2005 και 2,9% 2006 / 2007.
- 3) Το **τέλος ακίνητης περιουσίας αυξάνεται** αισθητά από έτος σε έτος (12,6% και 24,2% αντίστοιχα), ενώ ακόμα μεγαλύτερη αύξηση σημειώνουν τα αντίστοιχα έσοδα Π.Ο.Ε. (32,2% και 78,2%).

Το κοινό χαρακτηριστικό αυτών των τριών τοπικών φορολογικών εσόδων είναι ότι εισπράττονται μέσω των λογαριασμών της Δ.Ε.Η. Η εξεύρεση και ο υπολογισμός της φορολογικής βάσης (τετραγωνικά μέτρα ακινήτων), μαζί με το ύψος του συντελεστή αποτελούν αρμοδιότητα των Δήμων. Η απόδοσή τους εξαρτάται σημαντικά από την πλήρη και συστηματική καταγραφή του εμβαδού των ακινήτων.

*Τα εισπραχθέντα έσοδα από τα τρία αυτά τέλη/φόρους μαζί με τα αντίστοιχα Π.Ο.Ε., αποτελούν το **19,5%** των συνολικών εσόδων του Δήμου, το **ένα πέμπτο** σχεδόν.*

- 4) Τα ανταποδοτικά έσοδα που συνδέονται με τα δίκτυα **αποχέτευσης** είναι μικρά και αυξομειώνονται μέσα στην τριετία (-54,8% και +12%). Η απόδοση τους εξαρτάται αφενός μεν από το ρυθμό εκτέλεσης των αντίστοιχων έργων, αφετέρου δε από την έγκαιρη εκκαθάριση των σχετικών λογαριασμών προς τους ωφελούμενους δημότες και τοπικές επιχειρήσεις.
- 5) Το **τέλος στα ακαθάριστα έσοδα** των κέντρων διασκέδασης, εστιατορίων κ.λπ. παρουσιάζει συνεχή **άνοδο**, 5,7% και 19,7% αντίστοιχα, ενώ τα αντίστοιχα έσοδα Π.Ο.Ε. εμφανίζουν μεγάλες **αυξομειώσεις**, +113,6% και -48,5% και τα εισπρακτέα υπόλοιπα κινούνται πτωτικά σε χαμηλά επίπεδα.

Η απόδοση του τέλους εξαρτάται άμεσα από την κινητοποίηση των οικονομικών υπηρεσιών και από τη συνεργασία τους με τις τοπικές Δ.Ο.Υ. για να βεβαιωθούν τα σχετικά έσοδα.

- 6) Ένα μεγάλο τμήμα του **τέλους χρήσης κοινοχρήστων χώρων** επιβάλλεται στις ίδιες επιχειρήσεις που υπόκεινται στο προηγούμενο τέλος. Η απόδοση του **αυξομειώνεται**, -16% (2006 / 2005) και +51% (2006 / 2007) και εξαρτάται σημαντικά από την δραστηριοποίηση των οικονομικών - τεχνικών υπηρεσιών και της δημοτικής αστυνομίας.
- 7) Έχει ήδη αναφερθεί ότι τα έσοδα από το **τέλος διαφήμισης** είναι μηδαμινά. Στους απολογισμούς της τριετίας εμφανίζονται σημαντικά έσοδα από τα τέλη που εντάσσονται στην **Δ' κατηγορία** (διαφημιστικά φυλλάδια - είδη, προβολή προϊόντων κ.α.), των οποίων η είσπραξη και η κατανομή στους Ο.Τ.Α. γίνεται με απόφαση του ΥΠ.ΕΣ. Τα τέλη αυτά εμφανίζουν **αύξηση** 16,6% (2005 / 2005) και 9,4% (2007 / 2006). Όσον αφορά τα υπόλοιπα τέλη, θα πρέπει να ληφθεί άμεσα η **κανονιστική απόφαση** του Δημοτικού Συμβουλίου για το είδος και τη χωροθέτηση των διαφημίσεων και να αρχίσουν να επιβάλλονται τα σχετικά τέλη.
- 8) Τα έσοδα από το **νεκροταφείο** παρουσιάζουν σταθερή **αύξηση** 13% (2006/2005) και 14% (2006 / 2007). Ανάλογη εικόνα εμφανίζεται στις **προσκυρώσεις δημοτικών εκτάσεων**

(εφαρμογή σχεδίου πόλης) 23,5% και 19% αντίστοιχα, ενώ τα **μισθώματα ακινήτων αυξομειώνονται**, +9,6% και -2% αντίστοιχα.

- 9) Τέλος το ύψος των εσόδων από τις **προσαυξήσεις** χρεών, τα **πρόστιμα** (Κ.Ο.Κ., φορολογικά) κ.λπ., δείχνει ότι οι δημοτικές υπηρεσίες έχουν δραστηριοποιηθεί στην επιβολή των σχετικών φορολογικών διατάξεων.

α/α	Τοπική φορολογία (εισπραχθέντα έσοδα)	2005	2006	2007	Μεταβολή	
					06 / 05	07 / 06
1.	Τέλος καθαριότητας και φωτισμού	3.151.952	3.208.354	3.139.808	1,8%	-2%
1.α.	Έσοδα Π.Ο.Ε.	43.736	277.247	570.949	534%	106%
2.	Τέλος ακίνητης περιουσίας	361.965	407.585	506.151	12,6%	24,2%
2.α.	Έσοδα Π.Ο.Ε.	37.457	49.515	88.223	32,2%	78,2%
3.	Φ.Η.Χ.	226.088	226.547	233.027	0,2%	2,9%
4.	Δικαιώματα αποχέτευσης, έσοδα για κάλυψη δαπανών αποχέτευσης, εισπρακτέα υπόλοιπα	82.552	37.340	41.769	-54,8%	12%
5.	Έσοδα νεκροταφείου	228.891	258.842	295.183	13%	14%
6.	Τέλος στα ακαθάριστα έσοδα επιτηδευματιών	202.289	213.919	255.984	5,7%	19,7%
6.α.	Έσοδα Π.Ο.Ε.	67.788	144.815	74.646	113,6%	-48,5%
6.β.	Εισπρακτέα υπόλοιπα	25.113	23.627	21.734	-6%	-8%
7.	Τέλος χρήσης κοινόχρηστων χώρων	106.458	89.486	135.195	-16%	51%
8.	Τέλος διαφήμισης (κατηγορία Δ)	73.625	85.841	93.930	16,6%	9,4%
8.α.	Έσοδα Π.Ο.Ε.	72.743	0	0	-	-
9.	Προσκυρώσεις δημοτ. εκτάσεων	43.377	53.590	63.842	23,5%	19%
10.	Προσαυξήσεις, πρόστιμα, παράβολα	100.245	115.517	116.715	15,2%	1%

11.	Μισθώματα αστικών ακινήτων	416.417	456.431	446.846	9,6%	-2%
11.α.	Έσοδα Π.Ο.Ε. + εισπρακτέα υπόλοιπα	6.505	11.230	3.737	72,6%	-66,7%

Τόσο η φορολογική προσπάθεια που καταβάλουν οι υπηρεσίες του Δήμου όσο και η απόδοση των συγκεκριμένων εσόδων, εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τον ορθό υπολογισμό των φορολογικών βάσεων. Το ακριβές **εμβαδόν των ακινήτων** (κατοικίες και επαγγελματικοί χώροι), η **εξακρίβωση του κύκλου εργασιών** των επιτηδευματιών, η **οριοθέτηση των κοινοχρήστων χώρων**, η **εξεύρεση των φυσικών προσώπων** που οφείλουν πρόστιμα Κ.Ο.Κ. προσδιορίζουν αποφασιστικά την απόδοση των αντίστοιχων εσόδων. Στον πίνακα που ακολουθεί ορισμένα ίδια έσοδα έχουν ομαδοποιηθεί με κριτήριο την **φορολογική τους βάση**.

Δημοτικοί φόροι, τέλη, δικαιώματα	Φορολογική βάση
Τέλος καθαριότητας και φωτισμού, Φ.Η.Χ., Τ.Α.Π.	Εμβαδόν ακινήτων
Ακίνητη περιουσία : μισθώματα ακινήτων, τέλος χρήσης κοινοχρήστων χώρων, τέλη - δικαιώματα από λαϊκές αγορές	Εμβαδόν ακινήτων ή κοινοχρήστων χώρων, κανονιστική απόφαση Δ.Σ., δημοπρασία κ.α.
Τέλος στα ακαθάριστα έσοδα επιτηδευματιών	Κύκλος εργασιών
Τέλος ελεγχόμενης στάθμευσης, πρόστιμα ΚΟΚ	Χρόνος στάθμευσης - παράβαση
Τέλη διαφήμισης	Κανονιστική απόφαση Δ.Σ.
Έσοδα νεκροταφείου	» » » »

Ο Δήμος Πετρούπολης διαχειρίζεται τα συνηθισμένα προβλήματα όλων των Ο.Τ.Α. σε σχέση με την βεβαίωση και είσπραξη των διάφορων φόρων, τελών, δικαιωμάτων, εισφορών και αντιμετωπίζει αυξημένες δυσκολίες στην φορολογική μεταχείριση των επιχειρήσεων. Παρόλα αυτά επιτυγχάνει **θετικά αποτελέσματα** που θα μπορούσαν να βελτιωθούν βέβαια.

Στα πλαίσια του επιχειρησιακού προγράμματος προτείνεται να προβλεφθούν συγκεκριμένες δράσεις για την αντιμετώπιση των παραπάνω προβλημάτων.

Αξιολόγηση εσόδων

Με βάση την ανάλυση των προηγούμενων κεφαλαίων, καταλήγουμε στις παρακάτω επιστημονικές και συμπεράσματα για τα έσοδα του Δήμου Πετρούπολης :

- Ο Δήμος ελέγχει σε **ικανοποιητικό βαθμό** το ύψος των εσόδων του και έχει τη **δυνατότητα να προγραμματίσει** ανάλογα έξοδα (58,3% αναλογία τακτικών εσόδων στα συνολικά, μ.ο. τριετίας).
- Οι **επιχορηγήσεις** αποτελούν την πλέον **σημαντική πηγή εσόδων** και συμβάλουν αποφασιστικά στη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων και της λειτουργίας του (44,3% αναλογία επιχορηγήσεων στα συνολικά έσοδα, μ.ο. τριετίας, ενώ αν προστεθεί και το χρηματικό υπόλοιπο από ειδικευμένα έσοδα, η αναλογία φθάνει το 60,6%).
- Ο Δήμος χρηματοδότησε μέσα στη τριετία **το 46,5%** των δραστηριοτήτων του (έργα, υπηρεσίες) με εξωτερικούς πόρους (επιχορηγήσεις και δάνεια).
- Η **οικονομική αυτοδυναμία** του Δήμου κινείται σε **μέτρια επίπεδα**. Τα **ίδια έσοδα** αποτελούν το **27,8%** των συνολικών (αναλογία δημοτικών φόρων, τελών, δικαιωμάτων, εισφορών, κ.λπ. στα συνολικά, μ.ο. τριετίας).
- Το υψηλό **χρηματικό υπόλοιπο** (17,5% μ.ο. τριετίας) αποτελεί ένδειξη «σφιχτής» οικονομικής διαχείρισης, αλλά υποδηλώνει ως ένα βαθμό αδυναμίες των δημοτικών υπηρεσιών να υλοποιήσουν έργα και υπηρεσίες.

Ο Δήμος Πετρούπολης έχει αξιοποιήσει ικανοποιητικά τα εθνικά προγράμματα και παρέχει ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών στους κατοίκους. Η εξάρτηση του όμως από εξωτερικές πηγές χρηματοδότησης είναι μεγάλη.

Οι δημοτικοί προϋπολογισμοί, όσον αφορά τα έσοδα, υλοποιούνται σε 3 συνεχόμενα στάδια :
α) **σχεδιασμός – κατάρτιση**, β) **υλοποίηση - βεβαίωση** και γ) **υλοποίηση – είσπραξη**. Τα προβλήματα του πρώτου σταδίου επηρεάζουν αρνητικά το δεύτερο, ενώ στο τρίτο ο Δήμος παρουσιάζει καλές επιδόσεις.

Αναλυτικά :

- Ο Δήμος, εφόσον βεβαιώσει ένα έσοδο της τρέχουσας χρήσης, κατά πάσα πιθανότητα το εισπράττει. Συνεπώς ο εισπρακτικός του μηχανισμός κινείται σε **πολύ ικανοποιητικά επίπεδα**. Προβλήματα είσπραξης εντοπίζονται σε **ίδια έσοδα** που ανάγονται σε **προηγούμενα χρόνια**.
- Η **μεθοδολογία κατάρτισης** και οι διαδικασίες υλοποίησης του προϋπολογισμού εσόδων πρέπει να βελτιωθούν, κυρίως σε ότι αφορά τα **έσοδα για επενδύσεις**.

Πίνακας Ι : ΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΑ ΕΣΟΔΑ		2005	%	2006	%	2007	%	Μεταβολή	
								06 / 05	07 / 06
0	Τακτικά έσοδα	11.575.697	57,6%	12.381.883	57,3%	13.439.757	60%	7,0%	8,5%
1	Πρόσοδοι από ακίνητη περιουσία	416.417	2,1%	456.431	2,1%	446.846	2%	9,6%	-2,1%
2	Πρόσοδοι από κινητή περιουσία	33.095	0,2%	60.899	0,3%	75.628	0,3%	84%	24,2%
3	Έσοδα από ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα	3.207.404	16%	3.232.307	15%	3.162.018	14,1%	0,8%	-2,2%
4	Έσοδα από λοιπά τέλη - δικαιώματα και παροχή υπηρεσιών	953.992	4,7%	990.864	4,6%	1.203.917	5,4%	3,9%	21,5%
5	Φόροι και εισφορές	278.377	1,4%	288.055	1,3%	292.241	1,3%	3,5%	1,5%
6	Έσοδα από επιχορηγήσεις	6.591.668	32,8%	7.249.697	33,6%	8.146.866	36,4%	10%	12,4%
7	Λοιπά τακτικά έσοδα	94.745	0,5%	103.629	0,5%	112.242	0,5%	9,4%	8,3%
1	Έκτακτα έσοδα	1.525.785	7,6%	2.140.956	9,9%	2.436.393	10,9%	40,3%	13,8%
11	Έσοδα από την εκποίηση κινητής και ακίνητης περιουσίας	45.853	0,2%	57.568	0,3%	63.842	0,3%	25,5%	10,9%
12	Επιχορηγήσεις για κάλυψη λειτουργικών δαπανών	324.254	1,6%	405.831	1,9%	210.446	0,9%	25,2%	-48,1%
13	Επιχορηγήσεις για επενδυτικές δαπάνες	1.006.325	5%	1.536.712	7,1%	2.027.513	9%	52,7%	31,9%
14	Δωρεές - κληρονομίες - κληροδοσίες	0	0%	0	0%	0	0%	-	-
15	Προσαυξήσεις - πρόστιμα - παράβολα	100.319	0,5%	115.517	0,5%	116.715	0,5%	15,2%	1%
16	Λοιπά έκτακτα έσοδα	49.033	0,2%	25.328	0,1%	17.877	0,1%	-48,3%	-29,4%
2	Έσοδα παρελθόντων οικονομικών ετών	234.127	1,2%	1.147.011	5,3%	1.180.059	5,3%	389,9%	2,9%
21	Τακτικά έσοδα	228.847	1,1%	830.093	3,8%	853.961	3,8%	262,7%	2,9%
22	Έκτακτα έσοδα	5.280	0%	316.918	1,5%	326.099	1,5%	5902,2%	2,9%

3	Εισπράξεις από δάνεια και απαιτήσεις από Π.Ο.Ε.	1.167.076	5,8%	331.623	1,5%	51.159	0,2%	-71,6%	-84,6%
31	Εισπράξεις από δάνεια	1.127.324	5,6%	295.804	1,4%	0	0%	-73,8%	-100%
32	Εισπρακτέα υπόλοιπα προηγούμενων οικονομικών ετών	39.751	0,2%	35.819	0,2%	51.159	0,2%	-9,9%	42,8%
4	Εισπράξεις υπέρ του δημόσιου και τρίτων	1.615.827	8,0%	1.734.710	8,0%	1.926.711	8,6%	7,4%	11,1%
41	Εισπράξεις υπέρ του δημόσιου και τρίτων	1.547.934	7,7%	1.710.047	7,9%	1.911.312	8,5%	10,5%	11,8%
42	Επιστροφές χρημάτων	67.893	0,3%	24.663	0,1%	15.399	0,1%	-63,7%	-37,6%
5	Χρηματικό υπόλοιπο	3.975.670	19,8%	3.860.776	17,9%	3.375.387	15,1%	-2,9%	-12,6%
511	Χρηματικό υπόλοιπο από τακτικά έσοδα	293.903	1,5%	204.278	0,9%	210.558	0,9%	-30,5%	3,1%
512	Χρηματικό υπόλοιπο από έκτακτα έσοδα	3.681.767	18,3%	3.656.499	16,9%	3.164.829	14,1%	-0,7%	-13,4%
	Σύνολα	20.094.181	100%	21.596.958	100%	22.409.466	100%	7,5%	3,8%

Πίνακας II : ΕΣΟΔΑ 2005		Προϋπολο- γισθέντα	Αναμορ- φώσεις	Διαμορ- φωθέντα	Βεβαιω- θέντα	Εισπρα- χθέντα	Εισπρ. Υπόλ	Προϋπ / Διαμορ.	Βεβ./ Διαμορ.	Βεβ. / Εισπρ.
0	Τακτικά έσοδα	12.218.769	1.090.452	13.309.220	11.575.697	11.575.697	0	91,8%	87%	100%
1	Πρόσοδοι από ακίνητη περιουσία	550.000	0	550.000	416.417	416.417	0	100%	75,7%	100%
2	Πρόσοδοι από κινητή περιουσία	28.000	0	28.000	33.095	33.095	0	100%	118,2%	100%
3	Έσοδα από ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα	3.447.041	-58.957	3.388.084	3.207.404	3.207.404	0	101,7%	94,7%	100%
4	Έσοδα από λοιπά τέλη - δικαιώματα και παροχή υπηρεσιών	1.071.000	79.468	1.150.468	953.992	953.992	0	93,1%	82,9%	100%
5	Φόροι και εισφορές	311.000	0	311.000	278.377	278.377	0	100%	89,5%	100%
6	Έσοδα από επιχορηγήσεις	6.691.727	1.069.940	7.761.668	6.591.668	6.591.668	0	86,2%	84,9%	100%
7	Λοιπά τακτικά έσοδα	120.000	0	120.000	94.745	94.745	0	100%	79%	100%

Πίνακας II : ΕΣΟΔΑ 2005		Προϋπολο- γισθέντα	Αναμορ- φώσεις	Διαμορ- φωθέντα	Βεβαιω- θέντα	Εισπρα- χθέντα	Εισπρ. Υπόλ	Προϋπ / Διαμορ.	Βεβ./ Διαμορ.	Βεβ. / Εισπρ.
1	Έκτακτα έσοδα	26.348.759	46.957	26.395.717	1.617.321	1.525.785	91.536	99,8%	6,1%	94,3%
11	Έσοδα από την εκποίηση κινητής και ακίνητης περιουσίας	80.000	2.500	82.500	57.306	45.853	11.453	97%	69,5%	80%
12	Επιχορηγήσεις για κάλυψη λειτουργικών δαπανών	1.061.000	18.800	1.079.800	324.254	324.254	0	98,3%	30%	100%
13	Επιχορηγήσεις για επενδυτικές δαπάνες	24.696.259	0	24.696.259	1.006.325	1.006.325	0	100%	4,1%	100%
14	Δωρεές - κληρονομίες - κληροδοσίες	0	0	0	0	0	0	-	-	-
15	Προσαυξήσεις - πρόστιμα - παράβολα	187.000	21.107	208.107	180.402	100.319	80.084	89,9%	86,7%	55,6%
16	Λοιπά έκτακτα έσοδα	324.500	4.550	329.050	49.033	49.033	0	98,6%	14,9%	100%
2	Έσοδα παρελθόντων οικονομικών ετών	320.000	159.869	479.869	234.127	234.127	0	66,7%	48,8%	100%
21	Τακτικά έσοδα	85.000	154.589	239.589	228.847	228.847	0	35,5%	95,5%	100%
22	Έκτακτα έσοδα	235.000	5.280	240.280	5.280	5.280	0	97,8%	2,2%	100%
3	Εισπράξεις από δάνεια και απαιτήσεις από Π.Ο.Ε.	4.393.401	304.986	4.698.388	1.642.563	1.167.076	475.487	93,5%	35,0%	71,1%
31	Εισπράξεις από δάνεια	3.870.000	300.000	4.170.000	1.127.324	1.127.324	0	92,8%	27%	100%
32	Εισπρακτέα υπόλοιπα Π.Ο.Ε.	523.401	4.986	528.388	515.239	39.751	475.487	99,1%	97,5%	7,7%
4	Εισπράξεις υπέρ δημόσιου και τρίτων	2.068.854	183.176	2.252.030	1.615.827	1.615.827	0	91,9%	71,7%	100%
41	Εισπράξεις υπέρ δημόσιου και τρίτων	1.415.750	129.600	1.545.350	1.547.934	1.547.934	0	91,6%	100,2%	100%
42	Επιστροφές χρημάτων	653.104	53.576	706.680	67.893	67.893	0	92,4%	9,6%	100%
5	Χρηματικό υπόλοιπο	3.315.000	660.670	3.975.670	3.975.670	3.975.670	0	83,4%	100%	100%
511	Χρηματικό υπόλοιπο από τακτικά έσοδα	75.000	218.903	293.903	293.903	293.903	0	25,5%	100%	100%
512	Χρηματικό υπόλοιπο από έκτακτα έσοδα	3.240.000	441.767	3.681.767	3.681.767	3.681.767	0	88%	100%	100%

Πίνακας II : ΕΣΟΔΑ 2005		Προϋπολο- γισθέντα	Αναμορ- φώσεις	Διαμορ- φωθέντα	Βεβαιω- θέντα	Εισπρα- χθέντα	Εισπρ. Υπόλ.	Προϋπ / Διαμορ.	Βεβ./ Διαμορ.	Βεβ. / Εισπρ.
Σύνολα		48.664.784	2.446.109	51.110.893	20.661.204	20.094.181	567.024	95,2%	40,4%	97,3%

Πίνακας III : ΕΣΟΔΑ 2006		Προϋπολο- γισθέντα	Αναμορ- φώσεις	Διαμορ- φωθέντα	Βεβαι- ωθέντα	Εισπρα- χθέντα	Εισπρ. Υπόλ.	Προϋπ / Διαμορ.	Βεβ./ Διαμορ.	Βεβ. / Εισπρ.
0	Τακτικά έσοδα	13.703.765	701.989	14.405.754	12.383.145	12.381.883	1.262	95,1%	86%	100%
1	Πρόσοδοι από ακίνητη περιουσία	550.000	0	550.000	457.693	456.431	1.262	100%	83,2%	99,7%
2	Πρόσοδοι από κινητή περιουσία	40.000	0	40.000	60.899	60.899	0	100%	152,2%	100%
3	Έσοδα από ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα	3.686.023	16.000	3.702.023	3.232.307	3.232.307	0	99,6%	87,3%	100%
4	Έσοδα από λοιπά τέλη - δικαιώματα και παροχή υπηρεσιών	1.167.000	21.500	1.188.500	990.864	990.864	0	98,2%	83,4%	100%
5	Φόροι και εισφορές	335.730	0	335.730	288.055	288.055	0	100%	85,8%	100%
6	Έσοδα από επιχορηγήσεις	7.761.013	658.684	8.419.697	7.249.697	7.249.697	0	92,2%	86,1%	100%
7	Λοιπά τακτικά έσοδα	164.000	5.805	169.805	103.629	103.629	0	96,6%	61%	100%
1	Έκτακτα έσοδα	24.739.439	1.583.122	26.322.561	2.150.638	2.140.956	9.681	94%	8,2%	99,5%
11	Έσοδα από την εκποίηση κινητής - ακίνητης περιουσίας	76.000	0	76.000	63.295	57.568	5.726	100%	83,3%	91%
12	Επιχορηγήσεις για κάλυψη λειτουργικών δαπανών	871.000	209.837	1.080.837	405.831	405.831	0	80,6%	37,5%	100%
13	Επιχορηγήσεις για επενδυτικές δαπάνες	23.459.744	1.331.189	24.790.933	1.536.712	1.536.712	0	94,6%	6,2%	100%
14	Δωρεές - κληρονομίες - κληροδοσίες	0	0	0	0	0	0	-	-	-
15	Προσαυξήσεις - πρόστιμα - παράβολα	215.083	30.548	245.631	119.473	115.517	3.955	87,6%	48,6%	96,7%
16	Λοιπά έκτακτα έσοδα	117.611	11.548	129.159	25.328	25.328	0	91,1%	19,6%	100%

Πίνακας III : ΕΣΟΔΑ 2006		Προϋπολο- γισθέντα	Αναμορ- φώσεις	Διαμορ- φωθέντα	Βεβαι- ωθέντα	Εισπρα- χθέντα	Εισπρ. Υπόλ.	Προϋπ / Διαμορ.	Βεβ./ Διαμορ.	Βεβ. / Εισπρ.
2	Έσοδα παρελθόντων οικονομικών ετών	541.945	699.357	1.241.302	1.150.966	1.147.011	3.955	43,7%	92,7%	99,7%
21	Τακτικά έσοδα	238.000	674.282	912.282	834.048	830.093	3.955	26,1%	91,4%	99,5%
22	Έκτακτα έσοδα	303.945	25.074	329.019	316.918	316.918	0	92,4%	96,3%	100%
3	Εισπράξεις από δάνεια και απαιτήσεις από Π.Ο.Ε.	5.208.075	92.256	5.300.331	862.828	331.623	430.997	98,3%	16,3%	38,4%
31	Εισπράξεις από δάνεια	4.681.130	0	4.681.130	295.804	295.804	0	100%	6,3%	100%
32	Εισπρακτέα υπόλοιπα Π.Ο.Ε.	526.945	92.256	619.201	567.024	35.819	430.997	85,1%	91,6%	6,3%
4	Εισπράξεις υπέρ δημόσιου και τρίτων	2.410.754	313.476	2.724.230	1.734.755	1.734.710	45	88,5%	63,7%	100%
41	Εισπράξεις υπέρ δημόσιου και τρίτων	1.752.650	307.000	2.059.650	1.710.092	1.710.047	45	85,1%	83%	100%
42	Επιστροφές χρημάτων	658.104	6.476	664.580	24.663	24.663	0	99%	3,7%	100%
5	Χρηματικό υπόλοιπο	3.791.000	66.278	3.857.278	3.860.776	3.860.776	0	98,3%	100,1%	100%
511	Χρηματικό υπόλοιπο από τακτικά έσοδα	138.000	66.278	204.278	204.278	204.278	0	67,6%	100%	100%
512	Χρηματικό υπόλοιπο από έκτακτα έσοδα	3.653.000	0	3.653.000	3.656.499	3.656.499	0	100%	100,1%	100%
	Σύνολα	50.394.979	3.456.476	53.851.455	22.143.107	21.596.958	445.941	93,6%	41,1%	97,5%

Πίνακας IV : ΕΣΟΔΑ 2007		Προϋπολο- γισθέντα	Αναμορ- φώσεις	Διαμορ- φωθέντα	Βεβαι- ωθέντα	Εισπρα- χθέντα	Εισπρ. Υπόλ.	Προϋπ / Διαμορ.	Βεβ./ Διαμορ.	Βεβ. / Εισπρ.
0	Τακτικά έσοδα	14.027.405	1.071.485	15.098.891	13.439.757	13.439.757	0	92,9%	89,0%	100%
1	Πρόσοδοι από ακίνητη περιουσία	600.000	0	600.000	446.846	446.846	0	100%	74,5%	100%
2	Πρόσοδοι από κινητή περιουσία	40.000	0	40.000	75.628	75.628	0	100%	189,1%	100%
3	Έσοδα από ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα	4.042.290	3.000	4.045.290	3.162.018	3.162.018	0	99,9%	78,2%	100%
4	Έσοδα από λοιπά τέλη - δικαιώματα και παροχή υπηρεσιών	1.130.000	94.500	1.224.500	1.203.917	1.203.917	0	92,3%	98,3%	100%
5	Φόροι και εισφορές	342.000	0	342.000	292.241	292.241	0	100%	85,5%	100%
6	Έσοδα από επιχορηγήσεις	7.698.116	957.035	8.655.151	8.146.866	8.146.866	0	88,9%	94,1%	100%
7	Λοιπά τακτικά έσοδα	175.000	16.950	191.950	112.242	112.242	0	91,2%	58,5%	100%
1	Έκτακτα έσοδα	22.241.258	774.120	23.015.378	2.469.973	2.436.393	33.581	96,6%	10,7%	98,6%
11	Έσοδα από την εκποίηση κινητής - ακίνητης περιουσίας	66.000	6.842	72.842	63.842	63.842	0	90,6%	87,6%	100%
12	Επιχορηγήσεις για κάλυψη λειτουργικών δαπανών	736.000	17.818	753.818	210.446	210.446	0	97,6%	27,9%	100%
13	Επιχορηγήσεις για επενδυτικές δαπάνες	21.119.921	713.460	21.833.381	2.027.513	2.027.513	0	96,7%	9,3%	100%
14	Δωρεές - κληρονομίες - κληροδοσίες	0	0	0	0	0	0	-	-	-
15	Προσαυξήσεις - πρόστιμα - παράβολα	232.000	36.000	268.000	150.296	116.715	33.581	86,6%	56,1%	77,7%
16	Λοιπά έκτακτα έσοδα	87.337	0	87.337	17.877	17.877	0	100%	20,5%	100%
2	Έσοδα παρελθόντων οικονομικών ετών	1.228.584	357.421	1.586.004	1.236.006	1.180.059	55.947	77,5%	77,9%	95,5%
21	Τακτικά έσοδα	891.889	357.121	1.249.009	909.908	853.961	55.947	71,4%	72,9%	93,9%
22	Έκτακτα έσοδα	336.695	300	336.995	326.099	326.099	0	99,9%	96,8%	100%
3	Εισπράξεις από δάνεια και απαιτήσεις από	7.408.200	757.450	8.165.650	445.895	51.159	323.289	90,7%	5,5%	11,5%

Πίνακας IV : ΕΣΟΔΑ 2007		Προϋπολο- γισθέντα	Αναμορ- φώσεις	Διαμορ- φωθέντα	Βεβαι- ωθέντα	Εισπρα- χθέντα	Εισπρ. Υπόλ.	Προϋπ / Διαμορ.	Βεβ./ Διαμορ.	Βεβ. / Εισπρ.
	Π.Ο.Ε.									
31	Εισπράξεις από δάνεια	6.873.200	700.000	7.573.200	0	0	0	90,8%	0%	-
32	Εισπρακτέα υπόλοιπα Π.Ο.Ε.	535.000	57.450	592.450	445.895	51.159	323.289	90,3%	75,3%	11,5%
4	Εισπράξεις υπέρ δημόσιου και τρίτων	2.442.304	257.040	2.699.344	1.926.711	1.926.711	0	90,5%	71,4%	100%
41	Εισπράξεις υπέρ δημόσιου και τρίτων	1.772.200	257.040	2.029.240	1.911.312	1.911.312	0	87,3%	94,2%	100%
42	Επιστροφές χρημάτων	670.104	0	670.104	15.399	15.399	0	100%	2,3%	100%
5	Χρηματικό υπόλοιπο	3.114.000	261.387	3.375.387	3.375.387	3.375.387	0	92,3%	100,0%	100%
511	Χρηματικό υπόλοιπο από τακτικά έσοδα	114.000	96.558	210.558	210.558	210.558	0	54,1%	100,0%	100%
512	Χρηματικό υπόλοιπο από έκτακτα έσοδα	3.000.000	164.829	3.164.829	3.164.829	3.164.829	0	94,8%	100,0%	100%
	Σύνολα	50.461.751	3.478.903	53.940.654	22.893.730	22.409.466	412.817	93,6%	42,4%	97,9%

Σημειώσεις που αφορούν όλους τους πίνακες εσόδων :

- Προϋπολογισθέντα = Τα αρχικά προϋπολογισθέντα όπως ψηφίστηκαν από το Δημοτικό Συμβούλιο
- Διαμορφωθέντα = Τα αρχικά προϋπολογισθέντα με τις προσθαφαιρέσεις των αναμορφώσεων που μεσολαβούν κατά τη διάρκεια του έτους
- Βεβαιωθέντα / Διαμορφωθέντα = σύγκριση τελικών προϋπολογισθέντων εσόδων προς βεβαιωθέντα. Η διαφορά από το 100% αφορά τα μη βεβαιωθέντα, δηλαδή τα προϋπολογισθέντα έσοδα που δεν κατέστη δυνατό να βεβαιωθούν
- Εισπραχθέντα + εισπρακτέα υπόλοιπα = Βεβαιωθέντα
- Στα εισπρακτέα υπόλοιπα Π.Ο.Ε. του 2006 και του 2007 έχουν υπεισέλθει ορισμένες διαγραφές λόγω παραγραφών, νομοθετικών ρυθμίσεων κ.α. Στην περίπτωση αυτή η προηγούμενη εξίσωση διαμορφώνεται ως εξής : Βεβαιωθέντα = Εισπραχθέντα + εισπρακτέα υπόλοιπα - διαγραφέντα

3.2.3 Ανάλυση εξόδων

Οι δραστηριότητες του Δήμου : πληρωθέντα έξοδα

Τα ποσοστά συμμετοχής κάθε κατηγορίας και υποκατηγορίας πληρωθέντων εξόδων στα συνολικά έξοδα του Δήμου αποτελούν αφενός μεν δείκτη των **προτεραιοτήτων** του, αφετέρου δε περιγράφουν το πλαίσιο μέσα στο οποίο κινείται ο **οικονομικός του προγραμματισμός**.

Με βάση λοιπόν τα στοιχεία του Πίνακα V «Πληρωθέντα έξοδα», προκύπτουν τα εξής :

- Τα **έξοδα χρήσης** (λειτουργικές δαπάνες) φθάνουν το **70%** (2005), το **70,5%** (2006) και το **77,5%** (2007) των πληρωθέντων εξόδων, οι **επενδύσεις** το **15,2%**, το **12,7%** και το **7,2%** και οι **πληρωμές Π.Ο.Ε.- αποδόσεις - προβλέψεις** το **14,7%**, το **16,8%** και το **15,2%** αντίστοιχα.
- Τα συνολικά έξοδα **μεταβλήθηκαν** κατά **+12,2%** (2006 / 2005) και **-1,8%** (2006 / 2007). Τα έξοδα χρήσης **αυξήθηκαν** κατά 13% και 7,9%, οι επενδύσεις **μειώθηκαν** κατά -6,5% και -44,2%, ενώ οι πληρωμές Π.Ο.Ε. κ.λπ. **αυξομειώθηκαν** κατά +27,8% και -10,8%.

Ο **μέσος όρος** των συνολικών εξόδων μέσα στην τριετία έφθασε τα **17.450.000 €.**, ενώ αυξήθηκαν κατά 10,2% (2007/2005)

Οι κυριότερες υποκατηγορίες εξόδων είναι : οι **αμοιβές προσωπικού** 30,1% (2005 - 2006) και 33,4% (2007), οι **μεταβιβαστικές πληρωμές** 28,9%, 28,4% και 31,8%, οι **αποδόσεις** 9,5%, 9,2% και 10,1%, τα **έργα** 7,1%, 10,9% και 6,3%, οι **πληρωμές Π.Ο.Ε.** 5,2%, 7,5% και 5,1% και οι **παροχές τρίτων** 4,4%, 4,5% και 4,7% αντίστοιχα. Οι υπόλοιπες κινούνται κάτω από 3,5%. Οι υποκατηγορίες αυτές απορρόφησαν το **85,4%** (2005), το **90,6%** (2006) και το **91,4%** (2007) των πληρωθέντων εξόδων, δηλαδή οι δραστηριότητες και η λειτουργία του Δήμου υλοποιήθηκαν κυρίως μέσω των παραπάνω υποκατηγοριών.

Η ταξινόμηση όλων των υποκατηγοριών, με βάση τη διάκριση **λειτουργικά έξοδα / επενδύσεις**, οδηγεί στο παρακάτω συμπέρασμα : την τριετία 2005-2007, το **74%** των πληρωθέντων εξόδων του Δήμου αφορούσε τα **έξοδα χρήσης** και οι **επενδύσεις - τοκοχρεολύσια** απορρόφησαν το **16,5%** (οι **πληρωμές Π.Ο.Ε. κατανεμήθηκαν με βάση τον προορισμό τους, ενώ στις αποδόσεις αναλογεί το υπόλοιπο 9,6%**).

Οι **επενδύσεις** απορρόφησαν το **ένα έκτο** των πληρωθέντων εξόδων και οι **λειτουργικές δαπάνες** σχεδόν τα **τρία τέταρτα**. Είναι σαφές ότι ο Δήμος είναι προσανατολισμένος **περισσότερο** στην **παροχή υπηρεσιών** και στην άσκηση των αρμοδιοτήτων που συνδέονται με τις τελευταίες και **λιγότερο** στις **κατασκευές** και τα **έργα**.

Ανάλυση ανά υπηρεσία

Τα έξοδα χρήσης και οι επενδύσεις προκύπτουν ως το άθροισμα των υποκατηγοριών και ομάδων εξόδων που καταχωρούνται σε 11 υπηρεσίες. Η διαδικασία αυτή επιβάλλεται για να επιτευχθεί η παρακολούθηση των εξόδων, όχι μόνο με βάση τον προορισμό τους π.χ. αποδοχές, επενδύσεις, προμήθειες κλπ, αλλά και με βάση την αρμοδιότητα των Ο.Τ.Α. για λογαριασμό της οποίας πραγματοποιούνται. Με αυτό τον τρόπο είναι δυνατή η προσέγγιση του **κόστους άσκησης** των αρμοδιοτήτων που αντιστοιχούν σε συγκεκριμένες υπηρεσίες και επιπλέον είναι απαραίτητη, νομικά και λογιστικά, στις ανταποδοτικές υπηρεσίες – καθαριότητα, αποχέτευση, νεκροταφεία - για να καθοριστεί το **ύψος** των αντίστοιχων **τελών**.

Στον Πίνακα V «Πληρωθέντα έξοδα ανά υπηρεσία» καταγράφονται οι σχετικές δαπάνες και η ποσοστιαία κατανομή τους :

- 1) Οι **γενικές** υπηρεσίες απορρόφησαν το **42,6%** (2005), το **44%** (2006) και το **48%** (2007) των αντίστοιχων εξόδων.
- 2) Η ανταποδοτική υπηρεσία **καθαριότητας - ηλεκτροφωτισμού** απορρόφησε το **24,5%**, το **16,5%** και το **16%** αντίστοιχα.
- 3) Οι **λοιπές υπηρεσίες** απορρόφησαν το **6,8%**, το **17,9%** και το **12,1%**.
- 4) Οι **οικονομικές-διοικητικές** υπηρεσίες έφθασαν το **8,4%**, το **8,6%** και το **8,8%**
- 5) Η υπηρεσία **τεχνικών έργων** απορρόφησε το **9,3%**, το **6%** και το **7,1%**.
- 6) Η υπηρεσία **πρασίνου** απορρόφησε το **4,6%** (2005), το **3,9%** (2006) και το **4,6%** (2007) και η **Δημοτική Αστυνομία** το **1,9%**, το **2,1%** και το **2%** αντίστοιχα.
- 7) Οι υπηρεσίες νεκροταφείου, αποχέτευσης, πολιτισμού - αθλητισμού - κοινωνικής πολιτικής απορρόφησαν μικρά ποσά μέσα στην τριετία.

Αν ομαδοποιηθούν τα έξοδα χρήσης και οι επενδύσεις κάθε υπηρεσίας μέσα στην τριετία, εντάσσοντας τα τοκοχρεολύσια στις επενδύσεις, παρατηρούμε τα εξής:

ΠΛΗΡΩΘΕΝΤΑ ΕΞΟΔΑ ΑΝΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ		2005 + 2006 + 2007			
		Έξοδα χρήσης		Επενδύσεις	
0	Γενικές υπηρεσίες	18.411.357	50,2%	1.426.634	19%
10	Οικονομικές διοικητικές υπηρεσίες	3.618.228	9,9%	182.851	2,4%
15	Υπηρεσίες πολιτισμού, αθλητισμού, κοινωνικής πολιτικής	79.360	0,2%	14.752	0,2%
20	Υπηρεσίες καθαριότητας - ηλεκτροφωτισμού	7.121.003	19,4%	1.193.836	15,9%
25	Υπηρεσίες αποχέτευσης	0	0%	160.933	2,1%
30	Υπηρεσία τεχνικών έργων	2.416.339	6,6%	858.752	11,5%
35	Υπηρεσίες πράσινου	1.805.997	4,9%	117.008	1,6%
40	Υπηρεσία νεκροταφείου	261.303	0,7%	124.998	1,7%
50	Δημοτική Αστυνομία	858.976	2,3%	32.960	0,4%
70	Λοιπές υπηρεσίες	2.094.026	5,7%	3.386.953	45,2%
Σύνολο		36.666.589	100%	7.499.677	100%

- Η υπηρεσία **τεχνικών έργων** και οι **λοιπές υπηρεσίες** υλοποίησαν το 56,7% των επενδύσεων, οι **γενικές (τοκοχρεολύσια για επενδύσεις)** 19%, οι δύο ανταποδοτικές το 18%, (**καθαριότητα – ηλεκτροφωτισμός και αποχέτευση**), οι **οικονομικές - διοικητικές** το 2,4%, το **νεκροταφείο** 1,7% και το **πράσινο** 1,6%. Η Δημοτική Αστυνομία και οι υπηρεσίες **πολιτισμού - αθλητισμού - κοινωνικής πολιτικής** ακολουθούν με πολύ μικρά ποσοστά. Μέσω των τεσσάρων πρώτων υλοποιήθηκε το **91,6%** των δημοτικών επενδύσεων.
- Οι **γενικές** υπηρεσίες απορρόφησαν το 50,2% των εξόδων χρήσης, η **καθαριότητα – ηλεκτροφωτισμός** το 19,4%, οι **οικονομικές - διοικητικές** το 9,9%, οι **τεχνικές** το 6,6%, οι **λοιπές υπηρεσίες** το 5,7%, το **πράσινο** το 4,9% και η **Δημοτική Αστυνομία** το 2,3%. Οι υπόλοιπες καταγράφουν ελάχιστα ή μηδενικά ποσοστά. Μέσω των πέντε πρώτων δαπανήθηκε το **91,8%** των λειτουργικών εξόδων.

Η κατανομή των εξόδων ανά υπηρεσία αντανακλά τα **προβλήματα** και τις **ανάγκες** των **κατοίκων**, τις **προτεραιότητες** και **δεσμεύσεις** της Δημοτικής Αρχής.

Σταθερότητα και αστάθεια οικονομικών μεγεθών: αρχικά προς τελικά προϋπολογισθέντα (διαμορφωθέντα) έξοδα

Ο αρχικός προϋπολογισμός και οι αναμορφώσεις (συνήθως θετικές αλλά ορισμένες φορές αρνητικές) που μεσολαβούν στα έξοδα (αναπληρωματικές, έκτακτες, ειδικές πιστώσεις) καταλήγουν στον προϋπολογισμό που διαμορφώνεται τελικά.

Με βάση τα στοιχεία των πινάκων VI, VII, VIII «Έξοδα 2005, 2006, 2007» προκύπτουν τα εξής:

- 1) Τα αρχικά **προϋπολογισθέντα έξοδα** αποτελούν το **95,2%** (2005) και το **93,6%** (2006 και 2007) των τελικών, δηλαδή οι αναμορφώσεις που μεσολάβησαν, αύξησαν κατά τα αντίστοιχα ποσοστά τον τελικό προϋπολογισμό. Με δεδομένες τις αλλαγές που μεσολαβούν κατά τη διάρκεια του έτους (νομοθετικές ρυθμίσεις, συμβάσεις εργασίας, τιμολόγια ΔΕΚΟ, κατανομές κρατικών επιχορηγήσεων, διαδικασίες παραγωγής έργων), τα ποσοστά αυτά κρίνονται **πολύ ικανοποιητικά**.

Στα **έξοδα χρήσης**, τα αρχικά απετέλεσαν το **98,2%** (2005), το **89,1%** (2006) και το **93,1%** (2007) των τελικών, στις **επενδύσεις** το **95,3%**, το **99%** και το **95,8%** και στις **πληρωμές Π.Ο.Ε., αποδόσεις κ.λπ.** το **79,1%**, το **69,4%** και το **87,3%** αντίστοιχα. Στα έξοδα χρήσης και στις πληρωμές Π.Ο.Ε.- αποδόσεις παρατηρείται μία σχετική αστάθεια, ενώ οι επενδύσεις είναι πιο σταθερές.

- 2) Οι **υποκατηγορίες εξόδων** με τις μεγαλύτερες αναμορφώσεις είναι οι **πληρωμές Π.Ο.Ε.** κ.λπ. 68,4% (2005), 47,4% (2006) και 86,8% (2007), **παροχές τρίτων** 94,6%, 75,6% και 73% και οι **αμοιβές αιρετών και τρίτων** 83,9%, 82,3% και 83,7% αντίστοιχα.

Γενικά καταγράφονται και άλλες αναμορφώσεις σε συγκεκριμένες υποκατηγορίες, αλλά δεν επαναλαμβάνονται, με εξαίρεση αυτές προαναφέρθηκαν. Ορισμένες συνδέονται με τη ροή των επιχορηγήσεων για επενδύσεις, άλλες με έκτακτα γεγονότα, ενώ κάποιες υποδεικνύουν **αδυναμίες** στις προβλέψεις.

Συμπέρασμα : Οι παραδοχές κατάρτισης του προϋπολογισμού **επιβεβαιώνονται σε μεγάλο βαθμό** είτε επαναπροσδιορίζονται από εξωτερικούς παράγοντες.

Βαθμός υλοποίησης προϋπολογισμού : πληρωθέντα προς προϋπολογισθέντα έξοδα

Οι σχέσεις που διαμορφώνονται απολογιστικά μεταξύ πληρωθέντων / προϋπολογισθέντων εξόδων αποτελούν δείκτες της **ακρίβειας** με την οποία συντάσσεται ο προϋπολογισμός, της **διαχειριστικής προσπάθειας** που αναλαμβάνει ο Δήμος και οι υπηρεσίες του για την υλοποίηση του και της **ύπαρξης ρευστότητας**, όσον αφορά την πληρωμή των υποχρεώσεών του. Με βάση λοιπόν τα στοιχεία των πινάκων VI, VII, VIII «Έξοδα 2005, 2006, 2007», προκύπτουν τα εξής :

Το άθροισμα των πληρωθέντων και των αδιάθετων πιστώσεων ισούται με το σύνολο των προϋπολογισθέντων εξόδων. Στα **συνολικά έξοδα**, τα πληρωθέντα αποτελούν το **31,8%** (2005), το **33,8%** (2006) και το **33,2%** (2007) των προϋπολογισθέντων. Στα **έξοδα χρήσης** το 74,8%, το 76,4%, το 83,7%, στις **επενδύσεις** το 7,6%, το 7,1%, το 3,9% και στις **πληρωμές Π.Ο.Ε.** κ.λπ. το 78,2%, το 74,8%, το 75,5% αντίστοιχα.

Ουσιαστικά μέσα στην τριετία ο προϋπολογισμός υλοποιήθηκε κατά **33%** (μ.ο.), ένα **πολύ χαμηλό** ποσοστό. Στα **έξοδα χρήσης** πληρώθηκε το **78,4%** των προϋπολογισθέντων και στις **πληρωμές Π.Ο.Ε. - αποδόσεις** το **76%**. Σημαντικό πρόβλημα παρατηρείται στις **επενδύσεις**, όπου υλοποιήθηκε μόνο το **6,2%** των προϋπολογισθέντων της τριετίας και μάλιστα με πτωτική τάση. Η διαφορά αυτή είναι σημαντική και προκύπτει ως συνέπεια της αντίστοιχης διαφοράς που παρατηρήθηκε στα εισπραχθέντα / προϋπολογισθέντα έσοδα. Όταν δηλαδή τα **εισπραχθέντα έσοδα** για επενδύσεις αποτελούν στο 6,5% των **προϋπολογισθέντων**, είναι λογικό τα αντίστοιχα πληρωθέντα να φθάνουν στο 6,2% των **προϋπολογισθέντων** εξόδων.

Όσον αφορά τις **υποκατηγορίες εξόδων** διακρίνονται τρεις ομάδες με βάση την αναλογία πληρωθέντων προς προϋπολογισθέντα (δεν αναφέρονται υποκατηγορίες με πολύ μικρά ποσά):

- 1) Στην πρώτη τα πληρωθέντα κινούνται σε **υψηλά επίπεδα** που παραμένουν **σταθερά** (\pm 14% μέγιστες ετήσιες διαφορές) μέσα στην τριετία : **τοκοχρεολύσια** 90,1%, 90,5% και 89,8%, **μεταβιβαστικές πληρωμές** 89,2%, 82,1% και 96,1%, **αποδόσεις** 90,7%, 81,3%, 88,9%, Στις υποκατηγορίες αυτές οι παραδοχές κατάρτισης του προϋπολογισμού αποδείχθηκαν ακριβείς και τα πληρωθέντα κυμαίνονται μεταξύ του 81% - 96% των προϋπολογισθέντων.
- 2) Στην δεύτερη τα πληρωθέντα κινούνται σε **μεσαία** επίπεδα, που παραμένουν σχετικά **σταθερά** (\pm 16% μέγιστες ετήσιες διαφορές) μέσα στην τριετία : **αμοιβές προσωπικού** 68,4% (2005), 78,1% (2006) και 84,2% (2007), **αμοιβές αιρετών και τρίτων** 72,9%, 68,7% και 77%, **πληρωμές Π.Ο.Ε.** 74,3%, 68,2% και 60,2% και **παροχές τρίτων** 73%, 64,3% και 57,4% αντίστοιχα. Στις υποκατηγορίες αυτές οι παραδοχές κατάρτισης του προϋπολογισμού αποδείχθηκαν λιγότερο ακριβείς.
- 3) Στην τρίτη τα πληρωθέντα κινούνται σε **χαμηλά** επίπεδα με **μικρές** διακυμάνσεις (\pm 10% μέγιστες ετήσιες διαφορές) μέσα στην τριετία : **λοιπά γενικά έξοδα** 37% (2005), 36,1% (2006) και 39,9% (2007) και **δαπάνες αναλωσίμων** 31,6%, 40,6% και 41% αντίστοιχα. Στις υποκατηγορίες αυτές οι παραδοχές κατάρτισης του προϋπολογισμού με συστηματικό τρόπο αποκλίνουν από την πραγματικότητα.
- 4) Στην τέταρτη τα πληρωθέντα κινούνται σε **πολύ χαμηλά** επίπεδα : **αγορές κτιρίων - προμήθειες παγίων** 19,4% (2005), 5,3% (2006) και 2% (2007), **έργα** 4,7%, 7,4% και 4,5% και **μελέτες** 5,1%, 7,5% και 1,9% αντίστοιχα. Στις υποκατηγορίες αυτές οι παραδοχές κατάρτισης του προϋπολογισμού αποδείχθηκαν υπεραισιόδοξες ή ανεπαρκείς, σημειώθηκαν αδυναμίες στην υλοποίηση συγκεκριμένων δράσεων ή κατά τη διάρκεια του έτους περιορίστηκαν συνειδητά ορισμένα έξοδα. Με τα ποσοστά αυτά αναιρείται ο ρόλος και η ουσία του προϋπολογισμού.

Ανάλυση ανά υπηρεσία

Τα **πληρωθέντα έξοδα** ως ποσοστό των προϋπολογισθέντων ανά υπηρεσία κινήθηκαν ως εξής :

- Στο σύνολο των υπηρεσιών τα πληρωθέντα έφθασαν το **29%** (2005), το **30,7%** (2006) και το **30,5%** (2007), ενώ στα συνολικά έξοδα έφθασαν το **31,8%**, το **33,8%**, και το **33,2%** αντίστοιχα, κινήθηκαν δηλαδή στην ίδια κατεύθυνση, αλλά λίγο χαμηλότερα.
- Σε τέσσερις υπηρεσίες οι απορροφήσεις κυμαίνονται σε **μέσα επίπεδα** που παραμένουν **σχετικά σταθερά** μέσα στην τριετία : **πράσινο** 64,9% (2005), 64,4% (2006) και 75,8% (2007), **οικονομικές – διοικητικές** 74%, 67,7% και 66,8%, **δημοτική αστυνομία** 52,8%, 79,7% και 72,1%, **καθαριότητα - ηλεκτροφωτισμός** 67,2%, 66,3% και 59,6% αντίστοιχα.
- Σε άλλες τέσσερις κυμαίνονται σε **χαμηλά επίπεδα** που παραμένουν **σχετικά σταθερά** μέσα στην τριετία : **αποχέτευση** 21,5% (2005), 35,7%(2006) και 35,3% (2007), **νεκροταφείο** 16,1%, 32,5% και 41,9%, **πολιτισμός - αθλητισμός** κ.λπ. 29,5%, 21,8%, 34,8% και **τεχνικά έργα** 26,6%, 20,8% και 21,8% αντίστοιχα.
- Στις υπόλοιπες δύο, οι μεν **γενικές** καταγράφουν τις **καλύτερες** επιδόσεις - 88,5% (2005), 81,6% (2006) και 93,7% (2007) - και **λοιπές υπηρεσίες** τις **χειρότερες** - 3,5%, 9,2% και 6,3% - αντίστοιχα.

Συμπέρασμα : Οι μεγάλες αυτές διαφορές οφείλονται σε **υστερήσεις εσόδων** (βλέπε προηγούμενο κεφάλαιο), στη **μεθοδολογία κατάρτισης** του προϋπολογισμού και σε **αδυναμίες** των δημοτικών υπηρεσιών να υλοποιήσουν το τεχνικό πρόγραμμα και τον προϋπολογισμό του Δήμου

Αξιολόγηση εξόδων

Με βάση την ανάλυση των προηγούμενων κεφαλαίων, καταλήγουμε στις παρακάτω επιστημάνσεις και συμπεράσματα για τα έξοδα του Δήμου Πετρούπολης :

- Οι **λειτουργικές δαπάνες** απορροφούν τα **τρία τέταρτα** των πληρωθέντων εξόδων και οι **επενδύσεις** το **ένα έκτο**. Είναι σαφές ότι ο Δήμος είναι προσανατολισμένος **περισσότερο** στην **παροχή υπηρεσιών** και στην άσκηση των αρμοδιοτήτων που συνδέονται με τις τελευταίες και λιγότερο στα έργα.
- Παρατηρούνται μεγάλες διαφορές στην υλοποίηση του προϋπολογισμού που οφείλονται σε **υστερήσεις εσόδων**, στη **μεθοδολογία κατάρτισης** του προϋπολογισμού και σε **αδυναμίες** των υπηρεσιών να υλοποιήσουν κυρίως το τεχνικό πρόγραμμα του Δήμου.
- Προτείνεται η επανεξέταση της **μεθοδολογίας κατάρτισης** του **προϋπολογισμού** και οι σχετικές προβλέψεις να βασίζονται στις **πραγματικές** του **δυνατότητας** να υλοποιεί έργα και να παρέχει υπηρεσίες.

Πίνακας V : ΠΛΗΡΩΘΕΝΤΑ ΕΞΟΔΑ		2005	2006	2007	Ποσοστιαία σύνθεση			Ποσοστιαία μεταβολή	
					%	%	%	2006 / 2005	2007 / 2006
6.	Έξοδα χρήσης	11.369.549	12.852.476	13.871.197	70%	70,5%	77,5%	13%	7,9%
60	Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	4.891.429	5.488.836	5.978.133	30,1%	30,1%	33,4%	12,2%	8,9%
61	Αμοιβές αιρετών και τρίτων	397.468	413.153	429.770	2,4%	2,3%	2,4%	3,9%	4%
62	Παροχές τρίτων	719.217	811.281	844.036	4,4%	4,5%	4,7%	12,8%	4%
63	Φόροι - τέλη	12.835	14.061	16.771	0,1%	0,1%	0,1%	9,6%	19,3%
64	Λοιπά γενικά έξοδα	54.445	62.114	49.211	0,3%	0,3%	0,3%	14,1%	-20,8%
65	Πληρωμές για την εξυπηρέτηση δημοσίας πίστης	393.233	543.527	565.852	2,4%	3%	3,2%	38,2%	4,1%
66	Δαπάνες προμήθειας αναλωσίμων	206.089	333.603	306.925	1,3%	1,8%	1,7%	61,9%	-8%
67	Πληρωμές - μεταβιβάσεις σε τρίτους	4.694.834	5.180.762	5.680.500	28,9%	28,4%	31,8%	10,4%	9,6%
68	Λοιπά έξοδα	0	5.139	0	0%	0,03%	0%	-	-100%
7.	Επενδύσεις	2.471.682	2.312.068	1.289.294	15,2%	12,7%	7,2%	-6,5%	-44,2%
71	Αγορές κτιρίων, τεχνικών έργων, προμήθειες παγίων	1.230.426	276.355	142.653	7,6%	1,5%	0,8%	-77,5%	-48,4%
73	Έργα	1.160.366	1.979.389	1.127.672	7,1%	10,9%	6,3%	70,6%	-43%
74	Μελέτες, έρευνες, ειδικές δαπάνες	80.890	56.323	18.969	0,5%	0,3%	0,1%	-30,4%	-66,3%
75	Τίτλοι πάγιας επένδυσης (συμμετοχές σε επιχειρήσεις)	0	0	0	0%	0%	0%	-	-
8.	Πληρωμές Π.Ο.Ε., αποδόσεις, προβλέψεις	2.392.173	3.057.028	2.726.475	14,7%	16,8%	15,2%	27,8%	-10,8%
81.	Πληρωμές Π.Ο.Ε.	844.899	1.373.305	913.952	5,2%	7,5%	5,1%	62,5%	-33,4%
82.	Αποδόσεις	1.547.274	1.683.723	1.812.523	9,5%	9,2%	10,1%	8,8%	7,6%
	Σύνολα	16.233.404	18.221.571	17.886.966	100%	100%	100%	12,2%	-1,8%

ΠΛΗΡΩΘΕΝΤΑ ΕΞΟΔΑ ΑΝΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ		2005	2006	2007	Ποσοστιαία σύνθεση			Ποσοστιαία μεταβολή	
					%	%	%	2006 / 2005	2007 / 2006
0	Γενικές υπηρεσίες	5.896.831	6.668.858	7.272.302	42,6%	44%	48%	13,1%	9%
10	Οικονομικές - διοικητικές υπηρεσίες	1.161.858	1.304.325	1.334.896	8,4%	8,6%	8,8%	12,3%	2,3%
15	Υπηρεσίες πολιτισμού, αθλητισμού, κοινωνικής πολιτικής	60.863	10.168	23.080	0,4%	0,1%	0,2%	-83,3%	127%
20	Υπηρεσίες καθαριότητας και ηλεκτροφωτισμού	3.384.869	2.505.395	2.424.575	24,5%	16,5%	16%	-26%	-3,2%
25	Υπηρεσίες ύδρευσης - άρδευσης - αποχέτευσης	69.506	46.712	44.715	0,5%	0,3%	0,3%	-32,8%	-4,3%
30	Υπηρεσία τεχνικών έργων	1.288.635	904.068	1.082.388	9,3%	6%	7,1%	-29,8%	19,7%
35	Υπηρεσίες πράσινου	637.384	588.651	696.970	4,6%	3,9%	4,6%	-7,6%	18,4%
40	Υπηρεσία νεκροταφείου	139.473	97.240	149.588	1%	0,6%	1,0%	-30,3%	53,8%
50	Δημοτική Αστυνομία	263.414	324.123	304.398	1,9%	2,1%	2%	23%	-6,1%
70	Λοιπές υπηρεσίες	938.397	2.715.003	1.827.578	6,8%	17,9%	12,1%	189,3%	-32,7%
	Σύνολα	13.841.231	15.164.543	15.160.491	100%	100%	100%	9,6%	-0,03%

Πίνακας VI : ΕΞΟΔΑ 2005		Προϋπολο- γισθέντα	Αναμορ- φώσεις	Διαμορ- φωθέντα	Ενταλ- θέντα	Πληρω- θέντα	Αδιάθετες πιστώσεις	Προϋπ. / Διαμ.	Πληρ./ Διαμ.	Αδ. Πιστ. / Διαμ
6.	Έξοδα χρήσης	14.933.558	270.090	15.203.648	11.353.825	11.369.549	3.849.823	98,22%	74,8%	25,3%
60	Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	7.068.513	82.123	7.150.636	4.891.429	4.891.429	2.259.207	98,85%	68,4%	31,6%
61	Αμοιβές αιρετών και τρίτων	457.554	87.977	545.531	395.572	397.468	149.959	83,87%	72,9%	27,5%
62	Παροχές τρίτων	932.463	52.882	985.345	716.701	719.217	268.643	94,63%	73%	27,3%
63	Φόροι - τέλη	15.900	4.800	20.700	12.835	12.835	7.865	76,81%	62%	38%
64	Λοιπά γενικά έξοδα	155.300	-8.142	147.158	54.420	54.445	92.738	105,53%	37%	63%
65	Πληρωμ.εξυπηρέτησης δημόσιας πίστης	430.280	6.252	436.532	393.233	393.233	43.299	98,57%	90,1%	9,9%
66	Δαπάνες προμήθειας αναλωσίμων	640.666	12.276	652.942	194.802	206.089	458.140	98,12%	31,6%	70,2%
67	Πληρωμές - μεταβιβάσεις σε τρίτους	5.231.382	31.922	5.263.305	4.694.834	4.694.834	568.471	99,39%	89,2%	10,8%
68	Λοιπά έξοδα	1.500	0	1.500	0	0	1.500	100,00%	-	-
7.	Επενδύσεις	31.011.016	1.537.760	32.548.776	2.369.428	2.471.682	30.179.348	95,28%	7,6%	92,7%
71	Αγορές κτιρίων, προμήθειες παγίων	6.004.512	324.123	6.328.634	1.226.615	1.230.426	5.102.020	94,88%	19,4%	80,6%
73	Έργα	23.436.504	1.203.638	24.640.142	1.061.924	1.160.366	23.578.218	95,12%	4,7%	95,7%
74	Μελέτες, έρευνες, ειδικές δαπάνες	1.570.000	10.000	1.580.000	80.890	80.890	1.499.110	99,37%	5,1%	94,9%
8.	Πληρωμές ΠΟΕ, αποδόσεις, προβλέψεις	2.420.210	639.720	3.059.930	2.392.173	2.392.173	667.757	79,09%	78,2%	21,8%
81.	Πληρωμές Π.Ο.Ε.	778.160	359.020	1.137.180	844.899	844.899	292.281	68,43%	74,3%	25,7%
82.	Αποδόσεις	1.424.750	280.700	1.705.450	1.547.274	1.547.274	158.176	83,54%	90,7%	9,3%
85.	Προβλέψεις μη είσπραξης	217.300	0	217.300	0	0	217.300	100,00%	-	-
9	Αποθεματικό	300.000	-1.461	298.539	0	0	298.539	100,49%	0%	100%
	Σύνολα	48.664.784	2.446.109	51.110.893	16.115.426	16.233.404	34.998.667	95,21%	31,8%	68,5%

ΕΞΟΔΑ ΑΝΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ 2005		Προϋπολο- γισθέντα	Αναμορ- φώσεις	Διαμορ- φωθέντα	Ενταλ- θέντα	Πληρω- θέντα	Αδιάθετες πιστώσεις	Προϋπ. / Διαμ.	Πληρ./ Διαμ.	Αδ. Πιστ./ Διαμ.
0	Γενικές υπηρεσίες	6.452.039	213.747	6.665.786	5.896.714	5.896.831	769.072	96,8%	88,5%	11,5%
10	Οικονομικές - διοικητικές υπηρεσίες	1.404.036	166.741	1.570.777	1.155.843	1.161.858	414.935	89,4%	74%	26,4%
15	Υπηρεσίες πολιτισμού, αθλητισμού, κοινωνικής πολιτικής	288.618	-82.578	206.040	58.844	60.863	147.196	140,1%	29,5%	71,4%
20	Υπηρεσίες καθαριότητας και ηλεκτροφωτισμού	4.762.386	278.069	5.040.455	3.284.648	3.384.869	1.755.807	94,5%	67,2%	34,8%
25	Υπηρεσίες ύδρευσης - άρδευσης - αποχέτευσης	317.584	5.485	323.069	69.506	69.506	253.562	98,3%	21,5%	78,5%
30	Υπηρεσία τεχνικών έργων	3.717.350	1.131.359	4.848.709	1.288.635	1.288.635	3.560.074	76,7%	26,6%	73,4%
35	Υπηρεσίες πράσινου	978.720	3.280	982.000	628.909	637.384	353.090	99,7%	64,9%	36,0%
45	Υπηρεσία νεκροταφείου	1.060.550	-195.423	865.128	139.473	139.473	725.655	122,6%	16,1%	83,9%
50	Δημοτική Αστυνομία	504.931	-6.100	498.831	263.414	263.414	235.417	101,2%	52,8%	47,2%
70	Λοιπές υπηρεσίες	26.458.359	293.270	26.751.629	937.267	938.397	25.814.362	98,9%	3,5%	96,5%
	Σύνολα	45.944.574	1.807.850	47.752.424	13.723.254	13.841.231	34.029.171	96,2%	29%	71,3%

Πίνακας VII : ΕΞΟΔΑ 2006		Προϋπολογισθέντα	Αναμορφώσεις	Διαμορφωθέντα	Ενταλθέντα	Πληρωθέντα	Αδιάθετες πιστώσεις	Προϋπ. / Διαμ.	Πληρ./ Διαμ.	Αδ. Πιστ./ Διαμ.
6.	Έξοδα χρήσης	15.001.649	1.828.284	16.829.932	12.852.476	12.852.476	3.977.457	89,1%	76,4%	23,6%
60	Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	7.152.618	-120.573	7.032.045	5.488.836	5.488.836	1.543.209	101,7%	78,1%	21,9%
61	Αμοιβές αιρετών και τρίτων	494.896	106.518	601.414	413.153	413.153	188.261	82,3%	68,7%	31,3%
62	Παροχές τρίτων	954.134	307.550	1.261.684	811.281	811.281	450.403	75,6%	64,3%	35,7%
63	Φόροι - τέλη	13.600	5.500	19.100	14.061	14.061	5.039	71,2%	73,6%	26,4%
64	Λοιπά γενικά έξοδα	113.700	58.300	172.000	62.114	62.114	109.886	66,1%	36,1%	63,9%
65	Πληρωμ.εξυπηρέτησης δημόσιας πίστης	528.280	71.973	600.253	543.527	543.527	56.726	88,0%	90,5%	9,5%
66	Δαπάνες προμήθειας αναλωσίμων	720.881	101.086	821.967	333.603	333.603	488.363	87,7%	40,6%	59,4%
67	Πληρωμές - μεταβιβάσεις σε τρίτους	5.022.040	1.287.930	6.309.970	5.180.762	5.180.762	1.129.208	79,6%	82,1%	17,9%
68	Λοιπά έξοδα	1.500	10.000	11.500	5.139	5.139	6.361	13,0%	44,7%	55,3%
7.	Επενδύσεις	32.240.940	324.974	32.565.914	2.312.068	2.312.068	30.253.847	99%	7,1%	92,9%
71	Αγορές κτιρίων, προμήθειες παγίων	5.014.764	208.665	5.223.430	276.355	276.355	4.947.075	96,0%	5,3%	94,7%
73	Έργα	26.139.472	456.309	26.595.780	1.979.389	1.979.389	24.616.391	98,3%	7,4%	92,6%
74	Μελέτες, έρευνες, ειδικές δαπάνες	1.086.704	-340.000	746.704	56.323	56.323	690.381	145,5%	7,5%	92,5%
8.	Πληρωμές ΠΟΕ, αποδόσεις, προβλέψεις	2.836.650	1.249.096	4.085.746	3.057.028	3.057.028	1.028.718	69,4%	74,8%	25,2%
81.	Πληρωμές Π.Ο.Ε.	955.000	1.059.596	2.014.596	1.373.305	1.373.305	641.291	47,4%	68,2%	31,8%
82.	Αποδόσεις	1.761.650	309.500	2.071.150	1.683.723	1.683.723	387.427	85,1%	81,3%	18,7%
85.	Προβλέψεις μη είσπραξης	120.000	-120.000	0	0	0	0			
9	Αποθεματικό	315.740	54.122	369.862	0	0	369.862	85,4%	0%	100%
	Σύνολα	50.394.979	3.456.476	53.851.455	18.221.571	18.221.571	35.629.884	93,6%	33,8%	66,2%

ΕΞΟΔΑ ΑΝΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ 2006		Προϋπολογισθέντα	Αναμορφώσεις	Διαμορφωθέντα	Ενταλθέντα	Πληρωθέντα	Αδιάθετες πιστώσεις	Προϋπ. / Διαμ.	Πληρ./ Διαμ.	Αδ. Πιστ. / Διαμ.
0	Γενικές υπηρεσίες	6.583.915	1.589.511	8.173.426	6.668.858	6.668.858	1.504.569	80,6%	81,6%	18,4%
10	Οικονομικές - διοικητικές υπηρεσίες	1.532.941	392.606	1.925.547	1.304.325	1.304.325	621.222	79,6%	67,7%	32,3%
15	Υπηρεσίες πολιτισμού, αθλητισμού, κοινωνικής πολιτικής	20.558	26.140	46.698	10.168	10.168	36.530	44,0%	21,8%	78,2%
20	Υπηρεσίες καθαριότητας και ηλεκτροφωτισμού	3.915.948	-136.617	3.779.331	2.505.395	2.505.395	1.273.936	103,6%	66,3%	33,7%
25	Υπηρεσίες ύδρευσης - άρδευσης - αποχέτευσης	101.911	28.947	130.858	46.712	46.712	84.147	77,9%	35,7%	64,3%
30	Υπηρεσία τεχνικών έργων	4.299.196	43.807	4.343.003	904.068	904.068	3.438.935	99,0%	20,8%	79,2%
35	Υπηρεσίες πράσινου	943.454	-29.011	914.443	588.651	588.651	325.792	103,2%	64,4%	35,6%
40	Υπηρεσία νεκροταφείου	228.790	70.617	299.407	97.240	97.240	202.167	76,4%	32,5%	67,5%
50	Δημοτική Αστυνομία	480.350	-73.660	406.690	324.123	324.123	82.567	118,1%	79,7%	20,3%
70	Λοιπές υπηρεσίες	29.135.526	240.917	29.376.443	2.715.003	2.715.003	26.661.440	99,2%	9,2%	90,8%
	Σύνολα	47.242.589	2.153.258	49.395.847	15.164.543	15.164.543	34.231.303	95,6%	30,7%	69,3%

Πίνακας VIII : ΕΞΟΔΑ 2007		Προϋπολο- γισθέντα	Αναμορ- φώσεις	Διαμορ- φωθέντα	Ενταλ- θέντα	Πληρω- θέντα	Αδιάθετες πιστώσεις	Προϋπ. / Διαμ.	Πληρ./ Διαμ.	Αδ. Πιστ. / Διαμ.
6.	Έξοδα χρήσης	15.417.622	1.151.174	16.568.796	13.871.197	13.871.197	2.697.599	93,1%	83,7%	16,3%
60	Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	7.230.390	-129.027	7.101.363	5.978.133	5.978.133	1.123.230	101,8%	84,2%	15,8%
61	Αμοιβές αιρετών και τρίτων	467.200	91.285	558.485	429.770	429.770	128.715	83,7%	77%	23%
62	Παροχές τρίτων	1.073.083	396.690	1.469.773	844.036	844.036	625.738	73,0%	57,4%	42,6%
63	Φόροι - τέλη	15.750	7.000	22.750	16.771	16.771	5.979	69,2%	73,7%	26,3%
64	Λοιπά γενικά έξοδα	67.960	55.400	123.360	49.211	49.211	74.149	55,1%	39,9%	60,1%
65	Πληρωμ.εξυπηρέτησης δημόσιας πίστης	611.280	19.100	630.380	565.852	565.852	64.528	97%	89,8%	10,2%
66	Δαπάνες προμήθειας αναλωσίμων	668.291	81.030	749.321	306.925	306.925	442.397	89,2%	41%	59%
67	Πληρωμές - μεταβιβάσεις σε τρίτους	5.281.667	629.696	5.911.364	5.680.500	5.680.500	230.864	89,3%	96,1%	3,9%
68	Λοιπά έξοδα	2.000	0	2.000	0	0	2.000	100%	0%	100%
7.	Επενδύσεις	31.680.469	1.392.513	33.072.982	1.289.294	1.289.294	31.783.688	95,8%	3,9%	96,1%
71	Αγορές κτιρίων, προμήθειες παγίων	6.345.854	806.953	7.152.807	142.653	142.653	7.010.155	88,7%	2,0%	98%
73	Έργα	24.338.410	582.710	24.921.120	1.127.672	1.127.672	23.793.448	97,7%	4,5%	95,5%
74	Μελέτες, έρευνες, ειδικές δαπάνες	996.204	2.850	999.054	18.969	18.969	980.086	99,7%	1,9%	98,1%
8.	Πληρωμές ΠΟΕ, αποδόσεις, προβλέψεις	3.151.660	457.839	3.609.500	2.726.475	2.726.475	883.025	87,3%	75,5%	24,5%
81.	Πληρωμές Π.Ο.Ε.	1.318.000	200.799	1.518.799	913.952	913.952	604.847	86,8%	60,2%	39,8%
82.	Αποδόσεις	1.782.200	257.040	2.039.240	1.812.523	1.812.523	226.717	87,4%	88,9%	11,1%
85.	Προβλέψεις μη είσπραξης	51.460	0	51.460	0	0	51.460	100%	0%	100%
9	Αποθεματικό	212.000	477.376	689.376	0	0	689.376	30,8%	0%	100%
	Σύνολα	50.461.751	3.478.903	53.940.654	17.886.966	17.886.966	36.053.688	93,6%	33,2%	66,8%

ΕΞΟΔΑ ΑΝΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ 2007		Προϋπολο- γισθέντα	Αναμορ- φώσεις	Διαμορ- φωθέντα	Ενταλ- θέντα	Πληρω- θέντα	Αδιάθετες πιστώσεις	Προϋπ. / Διαμ.	Πληρ./ Διαμ.	Αδ. Πιστ. / Διαμ.
0	Γενικές υπηρεσίες	6.896.697	865.737	7.762.434	7.272.302	7.272.302	490.132	88,8%	93,7%	6,3%
10	Οικονομικές - διοικητικές υπηρεσίες	1.866.443	132.453	1.998.897	1.334.896	1.334.896	664.000	93,4%	66,8%	33,2%
15	Υπηρεσίες πολιτισμού, αθλητισμού, κοινωνικής πολιτικής	50.070	16.318	66.388	23.080	23.080	43.307	75,4%	34,8%	65,2%
20	Υπηρεσίες καθαριότητας και ηλεκτροφωτισμού	3.788.839	282.500	4.071.339	2.424.575	2.424.575	1.646.764	93,1%	59,6%	40,4%
25	Υπηρεσίες ύδρευσης - αποχέτευσης	83.337	43.188	126.525	44.715	44.715	81.810	65,9%	35,3%	64,7%
30	Υπηρεσία τεχνικών έργων	4.990.222	-16.653	4.973.569	1.082.388	1.082.388	3.891.181	100,3%	21,8%	78,2%
35	Υπηρεσίες πράσινου	908.895	10.100	918.995	696.970	696.970	222.025	98,9%	75,8%	24,2%
40	Υπηρεσία νεκροταφείου	250.000	107.000	357.000	149.588	149.588	207.412	70%	41,9%	58,1%
50	Δημοτική Αστυνομία	404.346	18.023	422.369	304.398	304.398	117.971	95,7%	72,1%	27,9%
70	Λοιπές υπηρεσίες	27.859.241	1.085.022	28.944.263	1.827.578	1.827.578	27.116.685	96,3%	6,3%	93,7%
	Σύνολα	47.098.091	2.543.687	49.641.778	15.160.491	15.160.491	34.481.287	94,9%	30,5%	69,5%

Σημειώσεις που αφορούν όλους τους πίνακες εξόδων :

- Προϋπολογισθέντα = Τα αρχικά προϋπολογισθέντα όπως ψηφίστηκαν από το Δημοτικό Συμβούλιο
- Διαμορφωθέντα = Τα προϋπολογισθέντα με τις προσθαφαιρέσεις των αναμορφώσεων που μεσολαβούν κατά τη διάρκεια του έτους
- Πληρωθέντα = ενταλθέντα. Το 2005 προκύπτουν μικρές διαφορές (117.978 €) που αφορούν υπερβάσεις στα πληρωθέντα μετά τη λήξη του οικονομικού έτους. Οι διαφορές αυτές δεν ενσωματώθηκαν το 2006 (9661,3 €) και το 2007(44.295,4)
- Πληρωθέντα + αδιάθετες πιστώσεις = διαμορφωθέντα ή ενταλθέντα + αδιάθετες πιστώσεις = διαμορφωθέντα (ισχύει η προηγούμενη παρατήρηση)
- Οι υποκατηγορίες με μηδενικές καταχωρήσεις ποσών δεν εμφανίζονται στους πίνακες

3.2.4 Θυγατρικά Νομικά Πρόσωπα του Δήμου

Σε άλλα τμήματα του επιχειρησιακού προγράμματος αναλύονται οι δραστηριότητες και η λειτουργία των θυγατρικών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου του Δήμου. Στο κεφάλαιο αυτό θα παρουσιαστεί η οικονομική τους κατάσταση με βάση τους ταμιακούς απολογιστικούς πίνακες του 2005, 2006, 2007 και οι οικονομικές τους σχέσεις με το Δήμο.

Πολιτιστικό Κέντρο

Οι **δημοτικές επιχορηγήσεις** καλύπτουν το **76,5%** (2005), το **74,2%** (2006) και το **74,1%** (2007) των εσόδων, ενώ τα **ίδια έσοδα** αποτελούν το **5,5%**, το **7,4%** και το **7,8%** αντίστοιχα.

Οι αμοιβές **προσωπικού** και **τρίτων** (45%, 48,2% και 55,3%) και οι λειτουργικές δαπάνες που συνδέονται με τις δραστηριότητες του, αποτελούν τις σημαντικότερες κατηγορίες εξόδων. Το **80%** (2005), το **76,3%** (2006) και το **79%** (2006) των εξόδων καλύπτονται από δημοτικές επιχορηγήσεις. Ένα τμήμα της επιχορήγησης στη συνέχεια, μέσω **προγραμματικών συμβάσεων**, εκχωρείται στην δημοτική επιχείρηση για να υλοποιήσει πολιτιστικές δράσεις (**13,9%**, **15,9%** και **15,8%** αντίστοιχα).

Προτείνεται να τεθεί ως στόχος η **αύξηση** των **ιδίων εσόδων** - από το 6,9% (μ.ο. τριετίας) στο 15% των συνολικών - με διαφημίσεις, χορηγίες, εισιτήρια, δίδακτρα κ.α. Με την προσαρμογή των δημοτικών επιχειρήσεων που επιβάλλει ο νέος Κώδικας, θα πρέπει να αποσαφηνιστούν οι αρμοδιότητες, οι δραστηριότητες και οι οικονομικές σχέσεις του Δήμου, του Κέντρου και της Δ.Ε.Π.Α.Α.Π.. Ο Δήμος θα μπορούσε να καταρτίζει και δημοσιεύει **πολιτιστικό ισολογισμό**, στον οποίο να έχουν ενοποιηθεί οι δαπάνες του ίδιου και των θυγατρικών νομικών του προσώπων.

ΕΣΟΔΑ	2005	2006	2007	ΕΞΟΔΑ	2005	2006
Τόκοι καταθέσεων	175	298	421	Αμοιβές προσωπικού	125.308	144.691
Δίδακτρα	29.505	43.595	45.220	Αμοιβές τρίτων	133.891	141.815
Επιχορήγηση Δήμου	460.000	453.989	450.000	Παροχές τρίτων, αναλώσιμα, λοιπά έξοδα	121.509	116.007
Διαφημίσεις	3.290	1.500	1.650	Προγραμματ. συμβάσεις	63.940	72.330
Εισπράξεις υπέρ δημόσιου, τρίτων	88.874	87.113	93.034	Προμήθειες παγίων, έργα	15.494	12.518
Χρηματικό υπόλοιπο	19.567	25.481	17.333	Πληρωμές Π.Ο.Ε.	27.598	30.905
Σύνολα	601.411	611.976	607.658	Αποδόσεις	88.191	76.378
				Σύνολα	575.930	594.643

Δημοτικό Ωδείο

Οι **δημοτικές επιχορηγήσεις** αποτελούν το **41,5%** (2005), το **37,2%** (2006) και το **50%** (2007) των εσόδων. Τα **ίδια έσοδα** αποτελούν το **29,4%**, το **39,6%** και το **24%** αντίστοιχα. Οι αμοιβές **προσωπικού** και **τρίτων** (52,2%, 35,4% και 59%) και οι λειτουργικές δαπάνες που συνδέονται με τις δραστηριότητες του, αποτελούν τις σημαντικότερες κατηγορίες εξόδων (μόνο το 2006 οι **επενδύσεις** κάλυψαν το 7,3%).

ΕΣΟΔΑ	2005	2006	2007	ΕΞΟΔΑ	2005	2006	2007
Τόκοι καταθέσεων	215	327	629	Αμοιβές προσωπικού	19.211	6.220	503.070
Συνδρομές	190.884	191.519	238.516	Αμοιβές τρίτων	304.581	142.306	71.341
Επιχορήγηση Δήμου	270.000	180.000	500.000	Παροχές τρίτων, αναλώσιμα, λοιπά έξοδα	85.826	141.049	89.577
Εισπράξεις υπέρ δημόσιου, τρίτων	169.116	82.409	194.851	Προγραμματικές συμβάσεις	8.900	18.086	30.720
Χρηματικό υπόλοιπο	20.474	29.894	64.442	Προμήθειες παγίων	2.463	30.433	10.636
Σύνολα	650.689	484.149	998.437	Πληρωμές Π.Ο.Ε.	14.765	7.310	89.851
				Αποδόσεις	185.048	74.303	179.796
				Σύνολα	620.795	419.707	974.990

Το **43,5%** (2005), το **42,9%** (2006) και το **51,3%** (2006) των εξόδων καλύπτονται από δημοτικές επιχορηγήσεις. Ένα πολύ μικρό τμήμα της επιχορήγησης, μέσω **προγραμματικών συμβάσεων**, εκχωρείται στην Δ.Ε.Π.Α.Α.Π. για να υλοποιήσει ανάλογες (1,4%, 4,3% και 3,2% αντίστοιχα).

Το Ωδείο αποτελεί το Ν.Π.Δ.Δ. που επιτυγχάνει την **μεγαλύτερη αυτοχρηματοδότηση**. Συνεπώς προτείνεται να τεθεί ως στόχος η **μικρή αύξηση** των ιδίων εσόδων - από το 29% (μ.ο. τριετίας) στο 35% των συνολικών - με χορηγίες, διαφημίσεις κ.α.

Δημοτικός Αθλητικός Οργανισμός

Οι **δημοτικές επιχορηγήσεις** καλύπτουν το **59%** (2005), το **63,3%** (2006) και το **70,8%** (2007) των εσόδων. Καταγράφονται **ίδια έσοδα** της τάξης του **20,4%**, **19,6%** και **19,4%** αντίστοιχα. Ο Δήμος χρηματοδοτεί επίσης κατασκευές - αναβαθμίσεις των αθλητικών εγκαταστάσεων (βλέπε πίνακα έργων ΕΠΤΑ).

Οι αμοιβές **προσωπικού** και **τρίτων** (31,7%, 23,6% και 27% αντίστοιχα) και οι λειτουργικές δαπάνες, αποτελούν τις σημαντικότερες κατηγορίες εξόδων. Το **70,7%** των εξόδων (μ.ο. τριετίας) καλύπτονται από τη δημοτική επιχορήγηση, ενώ ένα σημαντικό τμήμα της τελευταίας καταλήγει στην Δ.Ε.Π.Α.Α.Π., μέσω **προγραμματικών συμβάσεων**, για να υλοποιήσει αθλητικές δράσεις (**26,8%** μ.ο.).

ΕΣΟΔΑ	2005	2006	2007	ΕΞΟΔΑ	2005	2006	2007
Μισθώματα (κυλικείο)	12.842	13.177	13.020	Αμοιβές προσωπικού	74.833	26.144	149.034
Τόκοι καταθέσεων	544	332	554	Αμοιβές τρίτων	188.794	165.856	60.547

Συνδρομές	171.649	149.329	163.965	Παροχές τρίτων, λοιπά έξοδα, αναλώσιμα	206.341	295.371	323.989
Επιχορήγηση Δήμου	534.320	525.000	650.000	Προγραμματικές συμβάσεις	171.600	202.440	84.510
Εισπράξεις υπέρ δημόσιου, τρίτων	139.371	65.385	73.755	Προμήθειες παγίων	16.922	20.270	4.226
Χρηματικό υπόλοιπο	48.450	75.515	16.151	Πληρωμές Π.Ο.Ε.	18.522	53.168	85.038
Σύνολα	907.176	828.738	917.445	Αποδόσεις	154.649	49.338	66.084
				Σύνολα	831.661	812.587	773.428

Ο Δ.Α.Ο.Π. πρέπει να αξιοποιήσει τους αθλητικούς χώρους π.χ. **ενοίκια** από τους τοπικούς φορείς στους οποίους έχουν παραχωρηθεί, **διαφημίσεις** επιχειρήσεων, όχι μόνο τοπικών, αλλά και εταιρειών αθλητικών προϊόντων και **χορηγίες** όταν οργανώνονται αθλητικές εκδηλώσεις.

Προτείνεται να τεθεί ως στόχος η **αύξηση** των **ιδίων εσόδων** - από το 19,8% (μ.ο. τριετίας) στο 35% των συνολικών – με ενοίκια, χορηγίες, διαφημίσεις κ.α.

Κοινωνική πολιτική

Οι **δημοτικές επιχορηγήσεις** αποτελούν την αποκλειστική πηγή εσόδων και οι **αμοιβές προσωπικού** φθάνουν το **33%** των εξόδων (μ.ο. τριετίας), ενώ ένα σημαντικό τμήμα της δημοτικής επιχορήγησης καταλήγει στην Δ.Ε.Π.Α.Α.Π., μέσω **προγραμματικών συμβάσεων**, για να υλοποιήσει ανάλογες δράσεις (**26,8%** μ.ο.).

Η Κοινωνική Υπηρεσία δεν είναι εύκολο να έχει ίδια έσοδα λόγω του σκοπού της. Στο πλαίσιο της προτεινόμενης αναδιάρθρωσης των νομικών προσώπων του Δήμου, θεωρείται σκόπιμο να αναλάβει την υλοποίηση επιχορηγούμενων κοινωνικών προγραμμάτων από το Ε.Σ.Π.Α. Ο Δήμος θα μπορούσε να καταρτίζει **κοινωνικό ισολογισμό**, στον οποίο να έχουν ενοποιηθεί οι δαπάνες του ίδιου και των θυγατρικών νομικών του προσώπων.

ΕΣΟΔΑ	2005	2006	2007	ΕΞΟΔΑ	2005	2006	2007
Τόκοι καταθέσεων	43	173	212	Αμοιβές προσωπικού	5.992	6.440	5.968
Επιχορήγησ η Δήμου	95.000	105.000	120.000	Αμοιβές τρίτων	14.850	40.850	41.734
Εισπράξεις υπέρ δημόσιου, τρίτων	9.832	16.780	17.119	Παροχές τρίτων, λοιπά έξοδα, δαπάνες αναλωσίμων	3.521	11.884	23.185
Δωρεές	565	0	0	Προγραμματικές	29.640	55.500	49.350

				συμβάσεις			
Χρηματικό υπόλοιπο	0	41.330	19.160	Προμήθειες παγίων	4.326	4.094	1.881
Σύνολο	105.440	163.283	156.492	Πληρωμές Π.Ο.Ε.	0	8.165	5.959
				Αποδόσεις	5.781	17.189	16.641
				Σύνολο	64.110	144.123	144.718

ΚΑΠΗ

Η **δημοτική επιχορήγηση** καλύπτει το **81,7%** περίπου των εξόδων (μ.ο. τριετίας), ενώ προκύπτουν ελάχιστα έσοδα από εισφορές. Οι **αμοιβές του προσωπικού (41,5%** το 2005, **38,5%** το 2006 και **44,9%** το 2007) και οι δαπάνες που συνδέονται με τις δραστηριότητες του, αποτελούν τις πιο σημαντικές κατηγορίες εξόδων.

Η διεύρυνση των δραστηριοτήτων του ΚΑΠΗ και η αυξημένη συμμετοχή δημοτών τρίτης ηλικίας είναι βέβαιο ότι συνεπάγεται αύξηση των εξόδων του, το μεγαλύτερο τμήμα των οποίων θα καλυφθεί από το Δήμο. Θα πρέπει να εξεταστεί η δυνατότητα λειτουργίας κυλικείων σε ανταποδοτική βάση ή η ενοικίαση τους, η οργάνωση εκδηλώσεων που θα αποφέρουν μικρά έστω έσοδα κ.α. Προτείνεται να τεθεί ο στόχος της κάλυψης του **5%** των εξόδων από ίδια έσοδα.

ΕΣΟΔΑ	2005	2006	2007	ΕΞΟΔΑ	2005	2006	2007
Τόκοι καταθέσεων	110	140	229	Αμοιβές προσωπικού	112.165	116.044	121.284
Εισφορές	800	900	1.500	Αμοιβές τρίτων	6.769	19.027	25.779
Επιχορήγηση Δήμου	240.150	300.000	280.000	Παροχές τρίτων, λοιπά έξοδα, αναλώσιμα	78.067	101.203	96.945
Εισπράξεις υπέρ δημόσιου, τρίτων	46.333	52.111	53.190	Προγραμματικές συμβάσεις	13.800	25.926	10.970
Χρηματικό υπόλοιπο	8.349	8.898	11.308	Προμήθειες παγίων	4.847	13.196	2.920
Σύνολα	295.742	362.048	346.227	Πληρωμές Π.Ο.Ε.	26.802	22.634	17.451
				Αποδόσεις	44.393	52.711	52.261
				Σύνολα	286.843	350.740	327.610

Παιδικό Σταθμοί

Οι **δημοτικές επιχορηγήσεις**, μέσω των Κ.Α.Π., καλύπτουν το **51%** (2005), το **56,3%** (2006) και το **58,4%** (2007) των εσόδων. Το 2006 ο Δήμος κατέβαλε επιχορήγηση από ίδιους πόρους, προφανώς γιατί η επιχορήγηση των Κ.Α.Π. δεν κάλυπτε το κόστος. Τα ίδια έσοδα, **τροφεία**,

αποτελούν το **10%**, το **24,3%** και το **9,8%** αντίστοιχα. Επισημαίνεται το σχετικά υψηλό **χρηματικό υπόλοιπο** (12%, 5%, 16,2%).

Οι αμοιβές **προσωπικού** (64% το 2005, 65,4% το 2006 και 65,1% το 2007) και οι λειτουργικές δαπάνες που συνδέονται με τις δραστηριότητες τους αποτελούν τις σημαντικότερες κατηγορίες εξόδων. Το **54,4%**, το **66,8%** και το **68%** των εξόδων των αντίστοιχων ετών καλύπτονται από επιχορηγήσεις.

Αποτελεί το **μεγαλύτερο** Ν.Π.Δ.Δ. του Δήμου και απασχολεί τα περισσότερα άτομα. Στο βαθμό που η επιχορήγηση μέσω των Κ.Α.Π. παραμένει στάσιμη, η καταβολή τροφείων θα μπορούσε να φθάσει το 15% των συνολικών εσόδων.

ΕΣΟΔΑ	2005	2006	2007	ΕΞΟΔΑ	2005	2006	2007
Τόκοι καταθέσεων	923	1.533	2.441	Αμοιβές προσωπικού	911.914	976.303	970.786
Τροφεία	159.629	178.117	173.125	Αμοιβές τρίτων	69.730	116.807	99.218
Επιχορήγηση ΚΑΠ	833.195	1.115.879	1.115.879	Παροχές τρίτων, λοιπά έξοδα, αναλώσιμα	189.109	227.758	222.991
Επιχορήγηση Δήμου	160.000	0	0	Προμήθειες παγίων	10.353	5.981	21.414
Τροφεία Π.Ο.Ε.	3.875	301.466	11.038	Πληρωμές Π.Ο.Ε.	86.355	66.499	37.683
Εισπράξεις υπέρ δημόσιου, τρίτων	278.080	284.566	297.096	Αποδόσεις	263.742	278.278	291.910
Χρηματικό υπόλοιπο	195.256	99.754	309.689	Σύνολο	1.531.203	1.671.626	1.644.003
Σύνολο	1.630.958	1.981.315	1.909.268				

Αξιολόγηση - Προτάσεις

Ο Δήμος μέσω των Ν.Π.Δ.Δ. έχει αναπτύξει αξιόλογες δραστηριότητες και παρέχει ένα **ευρύ φάσμα υπηρεσιών** σε σημαντική μερίδα του πληθυσμού. Το κόστος τους καλύπτεται ουσιαστικά από δημοτικές και κεντρικές επιχορηγήσεις.

Το **2005** οι επιχορηγήσεις του προς τα νομικά πρόσωπα έφθασαν το **66,3%** των πληρωθέντων εξόδων τους, το **2006** το **67%** και το **2007** το **70,3%**, ενώ τα ίδια έσοδα απετέλεσαν το 14,7%, το 22,1% και το 17,4% αντίστοιχα.

Προτείνεται να μελετηθεί η **αναδιοργάνωση** των θυγατρικών νομικών προσώπων δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου στη κατεύθυνση των συγχωνεύσεων και της εξειδίκευσης ανά τομέα. Θα πρέπει επίσης να εξεταστούν, ειδικά στον αθλητικό και πολιτιστικό τομέα, πρώτον η **αξιοποίηση** των χώρων και εγκαταστάσεων (διαφημίσεις, χορηγίες) και δεύτερον η **μερική ανταποδοτικότητα** των παρεχόμενων υπηρεσιών.

3.2.5 Δείκτες

Δείκτες εσόδων

ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑΣ : Τακτικά προς συνολικά έσοδα (εισπραχθέντα). Όσο πιο υψηλή είναι η τιμή του δείκτη, τόσο μεγαλύτερη αυτονομία σε θέματα προϋπολογισμού και οικονομικής διαχείρισης διαθέτει ένας Ο.Τ.Α.

57,6% (2005), **57,3%** (2006), **60%** (2007)

Αν προστεθούν τα τακτικά Π.Ο.Ε., οι εισπρακτέες απαιτήσεις τακτικών Π.Ο.Ε. και το χρηματικό υπόλοιπο από τακτικά έσοδα, τότε ο δείκτης φθάνει το **60,3%**, το **60,8%** και το **63,5%** αντίστοιχα. Ο Δήμος **ελέγχει σε ικανοποιητικό βαθμό** το ύψος των πραγματικών του εσόδων και έχει τη δυνατότητα να προγραμματίσει ανάλογα έξοδα.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑΣ : Ίδια τακτικά προς συνολικά τακτικά έσοδα (εισπραχθέντα). Στα ίδια τακτικά περιλαμβάνονται : *πρόσοδοι από ακίνητη και κινητή περιουσία, ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα, λοιπά τέλη - δικαιώματα, φόροι - εισφορές, λοιπά τακτικά έσοδα.* Όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του δείκτη, τόσο μικρότερη είναι η εξάρτηση του Ο.Τ.Α. από τις τακτικές επιχορηγήσεις της Κεντρικής Διοίκησης.

43,1% (2005), **41,4%** (2006), **39,4%** (2007)

Ο Δήμος στηρίζεται κυρίως στις τακτικές επιχορηγήσεις του ΥΠ.ΕΣ. για να λειτουργήσει και δευτερευόντως στα ίδια τακτικά του έσοδα.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ : Σύνολο επιχορηγήσεων της κεντρικής - περιφερειακής διοίκησης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς συνολικά έσοδα (εισπραχθέντα). Όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του δείκτη, τόσο περισσότερο εξαρτάται ένας Ο.Τ.Α. από μη ελεγχόμενες πηγές εσόδων. Στον αριθμητή εντάσσονται οι τακτικές και οι έκτακτες επιχορηγήσεις για λειτουργικές δαπάνες και οι επιχορηγήσεις για επενδύσεις.

39,4% (2005), **42,6%** (2006), **46,3%** (2007)

Αν προστεθούν οι τακτικές επιχορηγήσεις Π.Ο.Ε. και το χρηματικό υπόλοιπο από ειδικευμένα έσοδα, τότε ο δείκτης φθάνει το **57,7%** (2005), το **62,2%** (2006) και το **61,8%** (2007).

Ο δείκτης αυτός έχει δύο όψεις. Η πρώτη αφορά την **εξάρτηση** των Ο.Τ.Α. από επιχορηγήσεις μη ελεγχόμενες, ως προς τα κριτήρια κατανομής ή και την περιοδικότητά τους. Η δεύτερη αφορά τους **δραστήριους** Ο.Τ.Α. που επιτυγχάνουν την ένταξή τους σε κοινοτικά και εθνικά προγράμματα.

Οι **επιχορηγήσεις** ταξινομούνται, λειτουργικά και λογιστικά, σε τακτικές και έκτακτες. Οι **τακτικές** χρηματοδοτούν όλους τους Ο.Τ.Α., είναι νομοθετικά κατοχυρωμένες και τα κριτήρια κατανομής τους είναι, σε μεγάλο βαθμό, γνωστά και μετρήσιμα. Οι **έκτακτες** επιχορηγήσεις αφορούν δημόσιες πολιτικές που χρηματοδοτούνται από Υπουργεία συνήθως με προγραμματικές συμβάσεις, εθνικά προγράμματα στα οποία εντάσσονται οι Ο.Τ.Α. με ειδικές διαδικασίες (ΘΗΣΕΑΣ) και τα Ε.Π. του Γ' Κ.Π.Σ.

Στο Δήμο Πετρούπολης, το **2005** οι τακτικές επιχορηγήσεις αποτελούσαν το 83% των συνολικών και οι έκτακτες το 17%, το **2006** οι τακτικές έφθασαν το 74% και οι έκτακτες το 26% και το **2007** οι τακτικές το 76% και οι έκτακτες το 24% αντίστοιχα . Τη συγκεκριμένη τριετία ο Δήμος **εξαρτιόταν κυρίως** από τις **τακτικές επιχορηγήσεις**, για να ασκήσει τις αρμοδιότητες του.

Ο Δήμος έχει αξιοποιήσει με επιτυχία τις τακτικές και τις έκτακτες επιχορηγήσεις για λειτουργικές δαπάνες από νομοθετημένα έσοδα και τις επιχορηγήσεις για επενδύσεις από δημόσιους φορείς, αλλά εμφανίζει **μικρή συμμετοχή** σε έργα και δράσεις που χρηματοδοτούνται από τα Ε.Π. του Γ΄ Κ.Π.Σ.

Η **εξάρτηση** του από **εξωτερικές πηγές χρηματοδότησης** είναι **σημαντική**, δεδομένου ότι ο μέσος όρος του δείκτη στην τριετία έφθασε το **60,6%** (*σύνολο επιχορηγήσεων συν το χρηματικό υπόλοιπο από ειδικευμένα έσοδα προς συνολικά έσοδα*).

ΔΕΙΚΤΗΣ ΔΑΝΕΙΑΚΗΣ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗΣ : Ετήσια τοκοχρεολύσια προς σύνολο τακτικών εσόδων (*εισπραχθέντα*). Με τον δείκτη αυτό υπολογίζεται το ποσοστό των τακτικών εσόδων που δεσμεύεται για την εξυπηρέτηση των δανείων που έχει συνάψει ο Δήμος με το Τ.Π.Δ. ή και με άλλες τράπεζες. Η τιμή του δείκτη εκτιμά τόσο την ικανότητα του Δήμου να αντεπεξέρχεται στις δανειακές του υποχρεώσεις όσο και την δανειοληπτική του ικανότητα και χρησιμοποιείται ως κριτήριο αξιολόγησης από όλα τα πιστωτικά ιδρύματα. Όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του δείκτη, τόσο μικρότερο τμήμα των τακτικών εσόδων απομένει για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών.

3,4% (2005), **4,4%** (2006), **4,2%** (2007)

Η τιμή του δείκτη κυμαίνεται σε **χαμηλά επίπεδα** και υπάρχουν περιθώρια **να αυξηθούν οι δανειακές υποχρεώσεις** του Δήμου και να καταβάλλονται τα ετήσια τοκοχρεολύσια χωρίς δυσκολίες. Αν μάλιστα βελτιωθεί η απόδοση των ιδίων εσόδων, τότε η τιμή του δείκτη θα μειωθεί και άλλο.

Στη κατεύθυνση αυτή ο Δήμος και τα θυγατρικά νομικά του πρόσωπα, κυρίως η επιχείρηση, θα μπορούσαν να αξιοποιήσουν και άλλα χρηματοοικονομικά εργαλεία όπως τη **χρηματοδοτική μίσθωση (leasing)** και τις **βραχυχρόνιες πιστώσεις ανοικτών αλληλόχρεων λογαριασμών**.

➤ Η αξιοποίηση της χρηματοδοτικής μίσθωσης⁵ για αγορά εξοπλισμών (οχήματα, μηχανήματα, υπολογιστές κ.α.) συνεπάγεται μεν μεγαλύτερο κόστος (1,5-2% υψηλότερο

5 Άρθρο 193 Κ.Δ.Κ. : Χρηματοδοτική μίσθωση

1. Δήμοι, Κοινότητες, σύνδεσμοι και Ν.Π.Δ.Δ. αυτών μπορούν να συμβάλλονται στο πλαίσιο συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης που έχουν ως αντικείμενο πράγματα κινητά ή ακίνητα, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις.

2. Όταν αντικείμενο της χρηματοδοτικής μίσθωσης είναι ακίνητο τρίτου, τότε η μεν επιλογή του κατάλληλου ακινήτου γίνεται με την ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων περί αγοράς ακινήτων, η δε σύναψη της σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης γίνεται με την ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων περί δανείων.

3. Όταν αντικείμενο της χρηματοδοτικής μίσθωσης είναι κινητά πράγματα, τότε εφαρμόζονται οι διατάξεις περί προμηθειών.

4. Η δυνατότητα σύναψης χρηματοδοτικής μίσθωσης κατά την έννοια της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν.1665/86 (ΦΕΚ 194 Α΄), όπως κάθε φορά ισχύει, δεν καταλαμβάνει τους φορείς της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

5. Με απόφαση του ΥΠΕΣΔΔΑ, μπορεί να καθορίζονται πρόσθετες ειδικές προϋποθέσεις, καθώς και θέματα τεχνικού χαρακτήρα για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

επιτόκιο), αλλά **αυξάνει** την πιστοληπτική ικανότητα του Δήμου (λιγότερα δάνεια) και **επιμερίζει** σε βάθος χρόνου το κόστος αγοράς τους.

- Οι βραχυχρόνιες πιστώσεις ανοικτών αλληλόχρεων λογαριασμών⁶ επιτρέπουν, με το ανάλογο κόστος βέβαια, να αντιμετωπιστούν άμεσες ανάγκες πληρωμών μεσαίου ύψους (4% του κυκλοφορούντος ενεργητικού).

Δείκτες ανθρώπινων πόρων

ΔΕΙΚΤΗΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ : Συνολικό κόστος απασχόλησης προς συνολικά έξοδα (πληρωθέντα). Το κόστος αυτό περιλαμβάνει τις αμοιβές και έξοδα προσωπικού, τις αμοιβές αιρετών και ορισμένων τρίτων, τα έξοδα μετακίνησης. Με τον δείκτη αυτό συσχετίζεται το συνολικό κόστος απασχόλησης με το σύνολο των εξόδων.

33% (2005), **33,2%** (2006), **36,5%** (2007)

Μέσα στην τριετία το **ένα τρίτο** περίπου των συνολικών εξόδων του Δήμου, αφορούσαν δαπάνες για το ανθρώπινο δυναμικό που παρέιχε τις υπηρεσίες του ως πολιτικό προσωπικό και ως εργαζόμενοι με ποικίλες συμβάσεις εργασίας. Ο δείκτης κινείται σε **μεσαία** επίπεδα και γενικά δεν θα πρέπει να ξεπερνά το ένα τρίτο των εξόδων, ώστε οι υπόλοιποι πόροι να κατευθύνονται σε υποδομές και στην παροχή υπηρεσιών.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΚΑΛΥΨΗΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ : Συνολικό κόστος απασχόλησης (πληρωθέντα) προς σύνολο τακτικών εσόδων (εισπραχθέντα). Με τον δείκτη αυτόν υπολογίζεται η αναλογία των τακτικών εσόδων του Δήμου που κατευθύνεται στην κάλυψη του κόστους του προσωπικού. Πρόκειται για δείκτη με ιδιαίτερη πρακτική σημασία, επειδή οι δαπάνες προσωπικού αποτελούν σημαντικό στοιχείο του λειτουργικού κόστους, είναι συνήθως ανελαστικές και παρουσιάζουν συστηματική ταμειακή ροή.

Είναι προφανές ότι όσο υψηλότερη είναι η τιμή του δείκτη, τόσο περισσότερα χρήματα από τα τακτικά έσοδα του Δήμου δεσμεύονται για την κάλυψη του κόστους του προσωπικού. Αντίθετα όσο μικρότερο είναι το σχετικό ποσοστό, τόσο αυξάνονται οι δυνατότητες του Δήμου για επενδύσεις, για παροχές υπηρεσιών κ.α., ενώ ταυτόχρονα επιτυγχάνεται καλύτερη αξιοποίηση του προσωπικού. Η ανώτερη τιμή που μπορεί να εμφανίσει ο δείκτης είναι το 0,5 (50%), σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν. 2307/95.

42,3% (2005), **44,3%** (2006), **44,5%** (2007)

Η τιμή του δείκτη κινείται σε υψηλά επίπεδα και θα μπορούσε να ήταν μικρότερη, αν το ύψος των ιδίων τακτικών εσόδων ήταν μεγαλύτερο.

⁶ Άρθρο 176 Κ.Δ.Κ.: Οι Δήμοι και οι Κοινότητες, με σκοπό την κάλυψη των βραχυπρόθεσμων αναγκών ρευστότητας τους και αποκλειστικά για τη χρηματοδότηση των λειτουργικών τους δαπανών, μπορούν να συνομολογούν με αναγνωρισμένα πιστωτικά ιδρύματα ή χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς της Ελλάδας ή του εξωτερικού και με κάθε είδους δημόσιους οργανισμούς και Ν.Π.Δ.Δ.:

α) **Βραχυπρόθεσμες πιστώσεις Ανοικτών Αλληλόχρεων Λογαριασμών** με όριο έως τέσσερα τοις εκατό (4%) του Κυκλοφορούντος Ενεργητικού του τελευταίου Ισολογισμού Χρήσης τους .

Δείκτες επενδύσεων

ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΥΤΟΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ : Συνολικές επιχορηγήσεις για επενδύσεις + αντίστοιχες εισπράξεις από δάνεια (εισπραχθέντα) προς σύνολο επενδύσεων + πληρωμές τοκοχρεολυσίων για επενδύσεις (πληρωθέντα). Ο δείκτης αυτός παρέχει χρήσιμες πληροφορίες για τις προσπάθειες αυτοχρηματοδότησης των Ο.Τ.Α. Όσο μικρότερη είναι η τιμή του, τόσο λιγότερο εξαρτάται η επενδυτική πολιτική ενός Δήμου από εξωτερικές πηγές χρηματοδότησης.

74,8% (2005), **65,3%** (2006), **110,2%** (2007)

- Το 2005 οι επιχορηγήσεις και τα δάνεια για επενδύσεις που έλαβε ο Δήμος ήταν τα **τρία τέταρτα** των επενδύσεων που υλοποίησε και των τοκοχρεολυσίων που πλήρωσε. Το υπόλοιπο καλύφθηκε από ίδιους πόρους π.χ. ανταποδοτικά τέλη, λοιπά ίδια έσοδα, χρηματικό υπόλοιπο κ.α.
- Το 2006 οι εισροές για επενδύσεις που έλαβε ο Δήμος προσέγγισαν τα **δύο τρίτα** των επενδύσεων και των τοκοχρεολυσίων που πλήρωσε. Η διαφορά καλύφθηκε από ίδιους πόρους.
- Το 2007 οι εισροές για επενδύσεις που έλαβε ο Δήμος ήταν μεγαλύτερες, κατά 10% περίπου, των επενδύσεων και των τοκοχρεολυσίων που πλήρωσε. Η μικρή αυτή διαφορά μάλλον οφείλεται σε καθυστερήσεις εκκαθάρισης λογαριασμών.

Μέσα σε τρία χρόνια ο Δήμος Πετρούπολης χρηματοδότησε τις επενδύσεις και τα τοκοχρεολύσια που πλήρωσε κατά **80%** (μέσος όρος) από τις αντίστοιχες επιχορηγήσεις και τα δάνεια που εισέπραξε. Το υπόλοιπο καλύφθηκε από ίδιους πόρους, αλλά η εξάρτησή του από εξωτερικές πηγές χρηματοδότησης είναι μεγάλη.

Οικονομική διοίκηση και διαχείριση

Με βάση τα ερωτηματολόγια που συμπλήρωσαν οι δημοτικές υπηρεσίες και τα συμπεράσματα στα οποία κατέληξε η ομάδα μελέτης, προκύπτουν οι παρακάτω διαπιστώσεις και επισημάνσεις για την οικονομική διοίκηση και διαχείριση του Δήμου :

Ο νέου τύπου **προϋπολογισμός** τηρείται **σωστά** και επιπλέον εξασφαλίζεται η **διαφάνεια** του, με το αναλυτικό σύστημα κωδικοποίησης που ακολουθείται.

Οι διαδικασίες **οικονομικής διαχείρισης** που επιβάλλει η νομοθεσία ακολουθούνται χωρίς προβλήματα και επιπλέον η **οικονομική υπηρεσία** είναι γνώστης της πολύπλοκου πλαισίου που αφορά τα οικονομικά των Ο.Τ.Α.

Η **μεθοδολογία κατάρτισης** του προϋπολογισμού ακολουθεί μία διεκδικητική λογική, που είναι κατανοητή, αλλά δεν συνδέεται με τις **πραγματικές δυνατότητες** του Δήμου να υλοποιεί έργα. Οι αδυναμίες που παρατηρούνται στις προβλέψεις και εκτιμήσεις ορισμένων μεγεθών του προϋπολογισμού, οφείλονται μερικά στην παραπάνω πρακτική.

Δεν εφαρμόζονται **προϋπολογισμοί προγραμμάτων**, ενώ αντίθετα έχουν γίνει βήματα στη κατεύθυνση του **συμμετοχικού προϋπολογισμού**.

Το **διπλογραφικό λογιστικό σύστημα** (Γενική Λογιστική) εφαρμόζεται από το 2005 και αξιοποιείται κυρίως απολογιστικά μετά το κλείσιμο των οικονομικών καταστάσεων.

Στο Δήμο δεν εφαρμόζεται **σύστημα κοστολόγησης** ούτε λειτουργεί **μηχανογραφημένη αποθήκη** και δεν τηρείται η αναλυτική λογιστική, με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατό να προσδιοριστεί το κόστος των παραγόμενων υπηρεσιών παρά μόνο έμμεσα, μέσα από το σύστημα του προϋπολογισμού - απολογισμού π.χ. ανταποδοτικά τέλη, έργα και υπηρεσίες ανά κέντρα κόστους κ.α.

Κρίνεται απαραίτητη η εκπόνηση ενός **προγράμματος βελτίωσης της βεβαίωσης και είσπραξης των ιδίων εσόδων** του Δήμου που θα υλοποιηθεί από τη Διεύθυνση, τα τμήματα και τις άλλες εμπλεκόμενες υπηρεσίες.

Η μέθοδος των **προγραμματικών συμβάσεων** και της μεταφοράς χρηματοδοτήσεων στη δημοτική επιχείρηση από το Δήμο και τα Ν.Π.Δ.Δ., αν και έχει βοηθήσει σημαντικά στην υλοποίηση συγκεκριμένων εκδηλώσεων και προγραμμάτων, δεν επιτρέπει την **ολοκληρωμένη παρουσίαση και αξιολόγηση** των δημοτικών πολιτικών στους τομείς του πολιτισμού, του αθλητισμού και της κοινωνικής πολιτικής. Με την προσαρμογή της Δ.Ε.Π.Α.Α.Π. σε κοινωφελή επιχείρηση και την υποχρεωτική εκπόνηση προγραμμάτων δράσης, εκτιμάται ότι θα αποσαφηνιστεί η **κατανομή αρμοδιοτήτων** μεταξύ Δήμου και θυγατρικών νομικών προσώπων και θα υπάρχουν δυνατότητες να εφαρμοστούν **αναλύσεις κόστους – οφέλους** των δράσεων που εφαρμόζονται.

Ακίνητη περιουσία

Στο τμήμα αυτό, με βάση τα στοιχεία του μητρώου παγίων που τηρείται στο Δήμο και τις πληροφορίες που συγκέντρωσε η ομάδα μελέτης, θα παρουσιαστούν ορισμένα συμπεράσματα για τις δυνατότητες αξιοποίησής τους. Γενικά η ακίνητη περιουσία των Δήμων είναι δυνατό να ταξινομηθεί στις παρακάτω κατηγορίες με βάση τα λειτουργικά της χαρακτηριστικά :

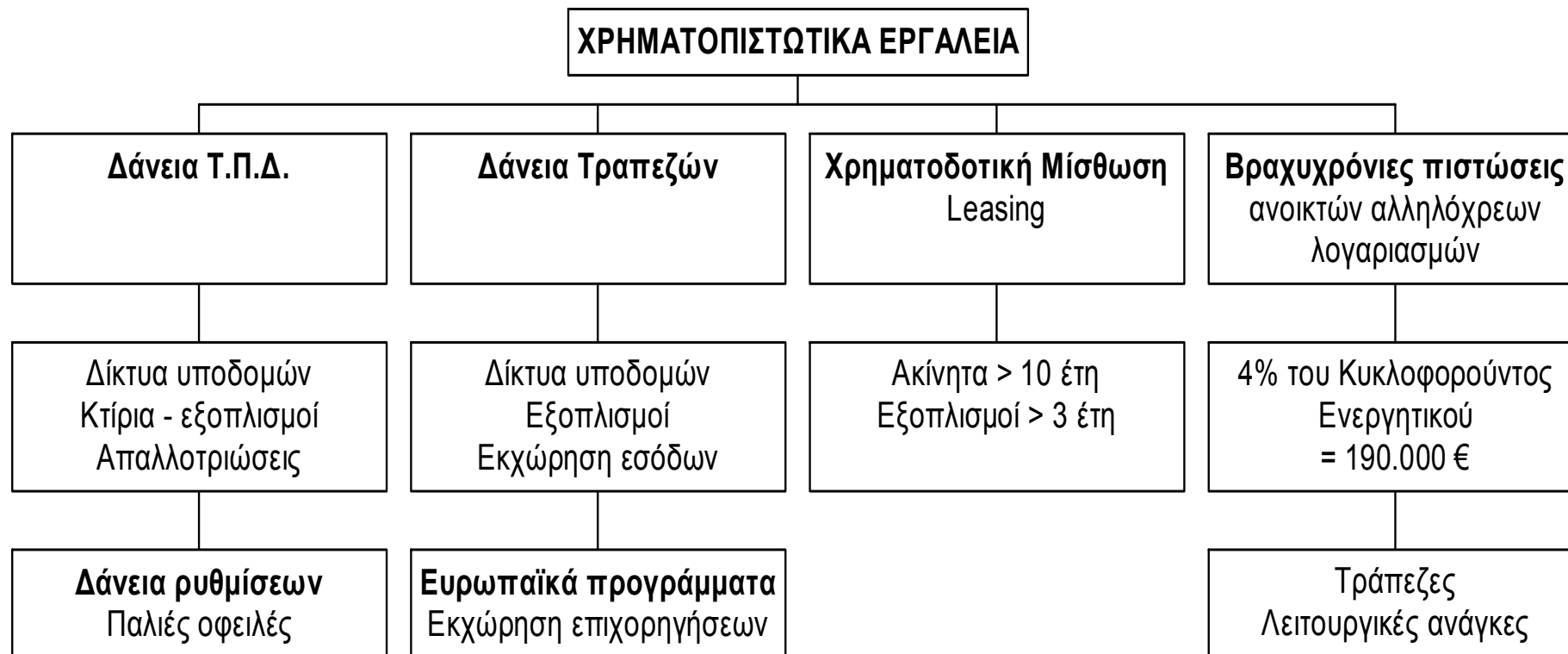
- 1) Δημοτικά **κτίρια και οικόπεδα** που χρησιμοποιούνται από τις υπηρεσίες ως χώροι γραφείων, αποθήκες, εργοτάξια κ.λπ. Στην περίπτωση αυτή το ιδιοκτησιακό καθεστώς, το κόστος συντήρησης και η λειτουργικότητά τους αποτελούν τους σημαντικότερους παράγοντες αξιολόγησης. Στην περίπτωση του Δήμου Πετρούπολης παρατηρείται κατακερματισμός των υπηρεσιών σε διάφορα κτίρια, αυξημένο κόστος μισθωμάτων, ενώ αρκετοί χώροι δεν είναι λειτουργικοί. Στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος προτείνεται να διερευνηθεί η δυνατότητα κατασκευής ενός **σύγχρονου Δημαρχείου**. **Γενικά παρατηρείται ανεπάρκεια κτιρίων αυτής της κατηγορίας.**
- 2) Δημοτικά **κτίρια και εγκαταστάσεις** με συγκεκριμένες χρήσεις π.χ. αθλητικά κέντρα, πολιτιστικοί χώροι, παιδικοί σταθμοί κ.α. Στην περίπτωση αυτή, η επάρκεια και η λειτουργικότητά τους, μαζί με το κόστος συντήρησης, αποτελούν τους βασικούς παράγοντες αξιολόγησης. Προτείνεται κάθε σχέδιο δράσης που θα αφορά ένα συγκεκριμένο τομέα, αρμοδιότητα, πολιτική, να περιέχει την ενέργεια «αξιολόγηση κτιρίων και εγκαταστάσεων» με στόχο τη λήψη αποφάσεων για την αναβάθμιση των υπαρχόντων, την καλύτερη και ορθολογική αξιοποίησή τους ή την κατασκευή νέων. **Γενικά οι υφιστάμενοι χώροι αυτής της κατηγορίας καλύπτουν ικανοποιητικά τις σχετικές ανάγκες.**
- 3) Δημοτικά κτίρια και γενικά **επαγγελματικοί χώροι** που συνήθως μισθώνονται ή παραχωρούνται δωρεάν σε τοπικούς φορείς ή παραμένουν αναξιοποίητοι π.χ. χώροι στάθμευσης, εγκαταστάσεις, οικόπεδα κ.α. Στην περίπτωση αυτή, το κριτήριο των **εσόδων** από την αξιοποίησή τους είναι το πιο σημαντικό. Όσον αφορά τα μισθωμένα ακίνητα θα πρέπει να μειωθούν άμεσα οι καθυστερήσεις που παρατηρούνται στην καταβολή των ενοικίων και να εφαρμοστούν οι ρυθμίσεις που προβλέπονται στις

επαγγελματικές μισθώσεις. Προτείνεται επίσης να επανεξεταστούν τα ακίνητα που έχουν παραχωρηθεί δωρεάν σε τοπικούς φορείς στη κατεύθυνση είτε της πλήρους εκμετάλλευσης είτε της καταβολής μειωμένου μισθώματος. Τέλος ορισμένοι χώροι θα μπορούσαν είτε να εκπονηθούν σε τιμές αγοράς με στόχο την κατασκευή συγκεκριμένων έργων είτε να αξιοποιηθούν από τις υπηρεσίες και τα νομικά πρόσωπα του Δήμου.

- 4) Η τελευταία κατηγορία αφορά τους **κοινόχρηστους χώρους** που είτε εκμισθώνονται είτε για την χρησιμοποίησή τους καταβάλλονται τα σχετικά τέλη και δικαιώματα που ορίζονται με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου π.χ. λαϊκές αγορές, πλατείες, διαφημιστικοί χώροι κ.α. Οι χώροι αυτοί είναι δυνατόν να αποφέρουν σημαντικά έσοδα στο Δήμο που θα μπορούσαν να χρηματοδοτήσουν ένα τμήμα του αναπτυξιακού του προγράμματος. Ο ρόλος της Δημοτικής Αστυνομίας είναι πολύ σημαντικός στο τομέα αυτό, εφόσον με συνεχείς ελέγχους είναι δυνατόν αφενός μεν να αποτρέψει την μη νόμιμη χρήση τους αφετέρου δε να συμβάλλει αποφασιστικά στην βεβαίωση των αντίστοιχων εσόδων.

Αυτή η σημαντική ακίνητη περιουσία θα πρέπει να αξιοποιηθεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο είτε από το Δήμο είτε σε συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα (ΣΔΙΤ).

3.3.6 Προτεινόμενη δανειακή πολιτική

3.2.7 Κρίσιμα ζητήματα για τα οικονομικά του Δήμου και των Ν.Π.

Περιληπτικά η εικόνα των οικονομικών του Δήμου διαμορφώνεται ως εξής :

1. Ο Δήμος ελέγχει σε ικανοποιητικό βαθμό το ύψος των εσόδων του και έχει τη δυνατότητα να προγραμματίσει ανάλογα έξοδα
2. Ο Δήμος έχει αξιοποιήσει ικανοποιητικά τα εθνικά προγράμματα και παρέχει ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών στους κατοίκους. Οι επιχορηγήσεις αποτελούν την πλέον σημαντική πηγή εσόδων και συμβάλουν αποφασιστικά στη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων και της λειτουργίας του.
3. Η οικονομική του αυτοδυναμία κινείται σε μέτρια επίπεδα. Τα ίδια έσοδα αποτελούν το 28% των συνολικών. Η εξάρτησή του από εξωτερικές πηγές χρηματοδότησης είναι μεγάλη, χωρίς όμως να έχει εκμεταλλευτεί πλήρως τα ευρωπαϊκά προγράμματα και κυρίως τα Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης.
4. Οι λειτουργικές δαπάνες απορροφούν τα τρία τέταρτα των πληρωθέντων εξόδων και οι επενδύσεις το ένα έκτο. Είναι σαφές ότι ο Δήμος είναι προσανατολισμένος περισσότερο στην παροχή υπηρεσιών.
5. Προτείνεται η επανεξέταση της μεθοδολογίας κατάρτισης του προϋπολογισμού και οι σχετικές προβλέψεις να βασίζονται στις πραγματικές του δυνατότητες να υλοποιεί έργα και να παρέχει υπηρεσίες
6. Οι δανειακές του υποχρεώσεις είναι χαμηλές, ενώ μπορεί παράλληλα να
7. αξιοποιήσει τις νέες δυνατότητες του Κ.Δ.Κ. : χρηματοδοτική μίσθωση, πιστωτικές διευκολύνσεις

Οι αναλύσεις που προηγήθηκαν, καταλήγουν στα παρακάτω κωδικοποιημένα συμπεράσματα για την οικονομική κατάσταση του Δήμου Πετρούπολης.

Θέμα Εσωτερικής Ανάπτυξης : Έσοδα	
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ
Ο Δήμος εξαρτάται σημαντικά από εξωτερικές πηγές χρηματοδότησης	Ο Δήμος ελέγχει σε ικανοποιητικό βαθμό το ύψος των εσόδων του και έχει τη δυνατότητα να προγραμματίσει ανάλογα έξοδα
Δεν έχουν αξιοποιηθεί πλήρως οι δυνατότητες χρηματοδότησης από τα Κ.Π.Σ.	Έχουν αξιοποιηθεί ικανοποιητικά τα εθνικά προγράμματα
Τα ίδια έσοδα αποτελούν μόνο το 28% των συνολικών	Ο Δήμος, εφόσον βεβαιώσει ένα έσοδο της τρέχουσας χρήσης, το εισπράττει
Υψηλό χρηματικό υπόλοιπο	Χαμηλές δανειακές υποχρεώσεις - ικανοποιητική πιστοληπτική ικανότητα
	Αξιοποίηση τελών διαφήμισης

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ
Οι τακτικές επιχορηγήσεις παραμένουν στάσιμες	Χρηματοδότηση από τα επιχειρησιακά προγράμματα του Ε.Σ.Π.Α.
Η χρηματοδότηση των αρμοδιοτήτων που έχουν μεταφερθεί στους Ο.Τ.Α. είναι ελλειμματική	Σύναψη δανείων, αξιοποίηση χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing)
	Επιστροφή παρακρατηθέντων, αύξηση εσόδων από τέλη κυκλοφορίας
Θέμα Εσωτερικής Ανάπτυξης : Έξοδα	
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ
Αδυναμίες στις παραδοχές κατάρτισης και δυσκολίες στις διαδικασίες υλοποίησης του προϋπολογισμού εξόδων	Δεν προκύπτουν προβλήματα από τον προληπτικό και προσυμβατικό έλεγχο του Ε.Σ.
	Εφαρμογή συστήματος κοστολόγησης
ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ
Μονομερείς αποφάσεις της κεντρικής διοίκησης που αυξάνουν αρκετές κατηγορίες δαπανών	Νέες διαδικασίες υλοποίησης προμηθειών και υπηρεσιών
Τάσεις ανόδου του πληθωρισμού που επηρεάζουν το ύψος των δαπανών	Νέα νομοθεσία για τα δημοτικά έργα και τις μελέτες
Θέμα Εσωτερικής Ανάπτυξης : Οικονομική διοίκηση και διαχείριση	
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ
Δεν έχει αξιοποιηθεί πλήρως το διπλογραφικό λογιστικό σύστημα (Γενική Λογιστική)	Οι οικονομικές υπηρεσίες έχουν εφαρμόσει πολύ καλά τον νέου τύπου προϋπολογισμό και το Δ.Λ.Σ.
ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ
Το υπό έκδοση νέο Π.Δ. για την οικονομική διοίκηση και διαχείριση	Εφαρμογή συστήματος στρατηγικής διοίκησης με στόχους (Ν.3230/04)
Θέμα Εσωτερικής Ανάπτυξης : Δημοτική περιουσία	
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ
Δεν αξιοποιούνται οι δυνατότητες πολλών δημοτικών εγκαταστάσεων (διαφημίσεις). Δωρεάν παραχώρηση δημοτικών ακινήτων σε τοπικούς φορείς	Η υλοποίηση του εθνικού κτηματολογίου συμβάλει στην ολοκλήρωση των διαδικασιών καταγραφής και μεταγραφής της δημοτικής ακίνητης περιουσίας
Ανεπαρκές Δημαρχείο και κατακερματισμός των υπηρεσιών	Δυνατότητα σύστασης μονομετοχικής Α.Ε. για την αξιοποίηση της δημοτικής περιουσίας (άρθρο 266 Δ.Κ.Κ.)
ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ
Η αύξηση του κόστους απόκτησης γης και του κατασκευαστικού	Αξιοποίηση θεσμικού πλαισίου που αφορά τις Σ.Δ.Ι.Τ. (Ν. 3389/05)

Θέμα Εσωτερικής Ανάπτυξης : Θυγατρικά Ν.Π.Δ.Δ.	
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ
Τα Ν.Π.Δ.Δ. στηρίζονται στις δημοτικές επιχορηγήσεις για να λειτουργήσουν	Ένα σημαντικό τμήμα των αρμοδιοτήτων του Δήμου ασκείται από τα Ν.Π.Δ.Δ.
Τα ίδια έσοδα τους είναι περιορισμένα έως ελάχιστα	Ο νέος Δ.Κ.Κ. βελτιώνει το πλαίσιο λειτουργίας των Ν.Π.Δ.Δ.

Κρίσιμα ζητήματα
Αύξηση των ιδίων εσόδων
Προγραμματισμός και υλοποίηση επενδύσεων
Αξιοποίηση της δημοτικής ακίνητης περιουσίας
Αναδιοργάνωση των Ν.Π.Δ.Δ. και ανακατανομή των αρμοδιοτήτων τους

4. ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

4.1 ΕΘΝΙΚΟΣ & ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ 2007-2013

Ο στρατηγικός και επιχειρησιακός προγραμματισμός του Δήμου Πετρούπολης δεν μπορεί παρά να λαμβάνει υπόψη τις ευρύτερες αναπτυξιακές επιλογές και προγραμματισμό του εθνικού και περιφερειακού επιπέδου, όπως αυτές αναπτύσσονται στα προγράμματα του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (Ε.Σ.Π.Α.). Λαμβάνει υπόψη επίσης, τη στρατηγική ανάπτυξης και το σύνολο των στόχων για τη Δυτική Αθήνα που περιλαμβάνονται στο «Ειδικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δυτικής Αθήνας» (ΕΑΠΔΑ).

Το ΕΑΠΔΑ αποτελεί εξειδίκευση του Τοπικού Αναπτυξιακού Προγράμματος Δυτικής Αθήνας 1988-1990 και εκπονήθηκε με σκοπό την επικαιροποίηση των στοιχείων του παλαιότερου προγράμματος, αλλά και την εξασφάλιση της ουσιαστικής συμμετοχής της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και άλλων φορέων της Δυτικής Αθήνας στο ΚΠΣ της προηγούμενης περιόδου.

Για το λόγο αυτό παρουσιάζονται στη συνέχεια, συνοπτικά, οι στρατηγικές επιλογές και στόχοι του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΠΕΠ) Αττικής 2007-2013 και οι στρατηγικές επιλογές για τη Δυτική Αθήνα του επικαιροποιημένου ΕΑΠΔΑ.

Τέλος, λαμβάνονται υπόψη οι κατευθύνσεις του Ν.1515/85 «Ρυθμιστικό Σχέδιο και Πρόγραμμα προστασίας περιβάλλοντος της ευρύτερης περιοχής της Αθήνας», στο βαθμό που εξακολουθούν να διατηρούν την επικαιρότητά τους και έχουν ληφθεί υπόψη και από τα δύο προηγούμενα προγραμματικά κείμενα

4.1.1 Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αττικής 2007-2013

Το ΠΕΠ Αττικής, καθώς και τα άλλα τέσσερα Περιφερειακά Επιχειρησιακά, θα συμβάλλουν στην υλοποίηση του αναπτυξιακού σχεδιασμού της χώρας κατά την προγραμματική περίοδο 2007 – 2013, συμπληρωματικά με τα τομεακά προγράμματα, με έμφαση στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τις ανάγκες κάθε χωρικής ενότητας / Περιφέρειας.

Με βάση την ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης της Περιφέρειας Αττικής και τη στοχοθεσία του ΕΣΠΑ 2007 – 2013, ο **Στρατηγικός Στόχος** για την Περιφέρεια Αττικής στη νέα προγραμματική περίοδο είναι:

« Η ενίσχυση του διεθνούς ρόλου της Περιφέρειας Αττικής ως ευρωπαϊκής μητρόπολης στο χώρο της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και της Μεσογείου».

Ο στόχος αυτός υπερβαίνει τα χρονικά περιθώρια της Προγραμματικής Περιόδου και ουσιαστικά δε διαφοροποιείται από το στόχο της τρέχουσας περιόδου. Η αλλαγή, σε σχέση με την τρέχουσα περίοδο, εστιάζεται στο είδος των δράσεων μέσω των οποίων θα υλοποιηθεί η στρατηγική, δίνοντας έμφαση αποκλειστικά και μόνο σε μεγάλοι μεγέθους παρεμβάσεις, οι οποίες δημιουργούν ευδιάκριτα αποτελέσματα.

Η εξυπηρέτηση του στόχου αυτού απαιτεί, παράλληλα με την υλοποίηση του ΠΕΠ, τη λήψη μιας σειράς μέτρων θεσμικού, κυρίως, χαρακτήρα που σχετίζονται με το Χωροταξικό και Πολεοδομικό Σχεδιασμό, ο οποίος θα αποτυπωθεί στο νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο, θεμάτων που σχετίζονται με την αστική διακυβέρνηση και τη Μητροπολιτική Διοίκηση καθώς και το σύνολο των παρεμβάσεων που περιλαμβάνονται στο Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων.

Οι Άξονες Προτεραιότητας του Ε. Π. Αττικής 2007-2013 είναι:

A/A	ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ
1.	Ενίσχυση των υποδομών προσπελασιμότητας	1.1 Πολυτροπικές Μεταφορές
		1.2 Βελτίωση των Συγκοινωνιακών Υποδομών και του Συστήματος Αστικών Μεταφορών
		1.3 Αναβάθμιση και Επέκταση Ενεργειακού Συστήματος
2.	Αειφόρος Ανάπτυξη και Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής στην Περιφέρεια Αττικής	2.1 Περιβαλλοντική Προστασία και πρόληψη κινδύνων
		2.2 Ψηφιακή Σύγκλιση για την εξυπηρέτηση του πολίτη
		2.3. Πολιτισμός – Τουρισμός
		2.4 Ενίσχυση των κοινωνικών υποδομών
3.	Ενίσχυση της Ανταγωνιστικότητας, της Καινοτομίας και της Ψηφιακής Σύγκλισης	3.1 Δραστηριότητες ETA και Ερευνητικά Κέντρα
		3.2 Υποδομές ETA
		3.3 Μεταφορά τεχνολογίας και βελτίωση των δικτύων συνεργασίας μεταξύ ΜΜΕ
		3.4 Προηγμένες υπηρεσίες υποστήριξης για επιχειρήσεις και ομίλους
		3.5 Ενίσχυση Μ μεταποιητικών Ε για την προώθηση προϊόντων φιλικών προς το περιβάλλον
		3.6 Επενδύσεις σε επιχειρήσεις που συνδέονται άμεσα με την έρευνα και την καινοτομία
		3.7 Υπηρεσίες και εφαρμογές ΤΠΕ για τις ΜΜΕ
		3.8 Ανάπτυξη Βιώσιμων Ενεργειακών Πόρων – Ενίσχυση της Αειφορίας
4.	Αναζωογόνηση (regeneration) αστικών περιοχών και περιοχών με φυσικά μειονεκτήματα	4.1 Αναβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος
		4.2 Αναζωογόνηση του αστικού χώρου μέσω Πιλοτικών Καινοτόμων Σχεδίων Ανάπτυξης (global grands)
5.	Τεχνική Στήριξη	5.1 Προετοιμασία, εφαρμογή, παρακολούθηση και επιθεώρηση
		5.2 Αξιολόγηση και Μελέτες, πληροφορίες και επικοινωνία

Κλείνοντας τη συνοπτική αυτή παρουσίαση του ΠΕΠ Αττικής, σημειώνονται ορισμένα κρίσιμα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη, άλλοτε ως περιορισμοί και άλλοτε ως ευκαιρίες για την αντιμετώπιση των κρίσιμων ζητημάτων που εντοπίστηκαν στο προηγούμενο κεφάλαιο.

Συγκεκριμένα:

Από το κεφάλαιο 2.2.7 **«Παρεμβάσεις στην Περιφέρεια Αττικής χρηματοδοτούμενες από άλλα Ε.Π. μέσω του Ταμείου Συνοχής και του Ε.Κ.Τ.»**, προκύπτουν τα εξής:

- Οι παρεμβάσεις του Ε.Π. «Ενίσχυση της Προσπελασιμότητας» σε οδικά έργα στην Αττική είναι περιορισμένες και αφορούν βελτιώσεις του κλάδου του ΠΑΘΕ προς Λαύριο. Λόγω των Κανονισμών επιλεξιμότητας έργων στο ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής, οι σοβαρές ανάγκες στην Αττική, που εντοπίζονται σε μεγάλα έργα, θα καλυφθούν από το ΠΕΠ (βλ. σελ. 127).
- Οι παρεμβάσεις του Ε.Π. «Περιβάλλον – Αειφόρος Ανάπτυξη» στην Αττική αφορούν τις διευθετήσεις μεγάλων ρεμάτων, τη διαχείριση των στερεών απορριμμάτων και την κάλυψη αναγκών σε έργα αποχέτευσης – επεξεργασίας και διάθεσης λυμάτων στους οικισμούς Γ΄ Προτεραιότητας της Οδηγίας 91/271 (αφορά μικρούς πληθυσμιακά οικισμούς που έπρεπε να είχαν ανταποκριθεί στην Οδηγία μέχρι 31/12/2005). Η Αττική, επειδή δεν είναι πλέον Περιφέρεια του Στόχου 1, εξαιρείται από σημαντικούς Άξονες Προτεραιότητας με χρηματοδότηση από το ΕΤΠΑ.
- Οι παρεμβάσεις των Ε.Π. που συγχρηματοδοτούνται από το Ε.Κ.Τ. αφορούν την «Ανάπτυξη του Ανθρώπινου Δυναμικού», την «Εκπαίδευση και Δια βίου Μάθηση» (όχι υποδομές) και τη «Διοικητική Μεταρρύθμιση 2007-2013».

Από το κεφάλαιο 2.8.3 **«Σύνοψη βασικών πορισμάτων της εκ των προτέρων αξιολόγησης»**, προκύπτουν τα εξής:

- όσον αφορά την «Εξέταση των προτεινόμενων συστημάτων / διαδικασιών εφαρμογής», περιλαμβάνεται η επισήμανση ότι «... από την ανάγνωση των μηχανισμών εφαρμογής του Προγράμματος, δεν είναι άμεσα ορατός ο εμφανής και διακριτός ρόλος των φορέων της Αυτοδιοίκησης και ο βαθμός εμπλοκής τους στην υλοποίηση και παρακολούθηση των δράσεων αστικής ανάπτυξης...»
- όσον αφορά την «Αποτίμηση της χωρικής διάστασης του Ε.Π.», περιλαμβάνεται η επισήμανση ότι «Η μη ύπαρξη κριτηρίων για την επιλογή των υποπεριοχών του Πολεοδομικού Συγκροτήματος, όπου θα εφαρμοσθούν παρεμβάσεις αστικής αναζωογόνησης, αποτελεί αδυναμία του Προγράμματος, που εν μέρει μπορεί να εξηγηθεί από την επιλογή της ανοικτής ανταγωνιστικής διαδικασίας που υιοθετήθηκε από το ΥΠΟΙΟ για την επιλογή εφαρμογής των Πρότυπων Καινοτόμων Σχεδίων Ανάπτυξης (ΠΚΣΑ)». Επίσης, ότι «Σε ότι αφορά τους ορεινούς όγκους της Αττικής, τα προβλήματα που αυτοί αντιμετωπίζουν χρήζουν παρεμβάσεων από το ΕΓΤΑΑ (αναδασώσεις)»
- όσον αφορά την «Αποτίμηση της συμβολής του Ε.Π. στην Κοινωνική Προστιθέμενη Αξία», αναφέρεται, μεταξύ άλλων, και η ποσοστιαία κατανομή των πόρων του Προγράμματος ανά Γενικό Στόχο του Ε.Π. :
 - ο οι παρεμβάσεις για τη βελτίωση της ελκυστικότητας της Περιφέρειας μέσω της αναβάθμισης των υποδομών (μεταφορές, ενέργεια, περιβάλλον), καλύπτουν το 49% των πόρων,

- οι παρεμβάσεις για τη βελτίωση των γνώσεων και της καινοτομίας μέσω της ενίσχυσης της έρευνας και της τεχνολογίας, την προώθηση της επιχειρηματικότητας και της κοινωνίας της πληροφορίας για όλους, καλύπτουν το 33,6% των πόρων, συνυπολογίζοντας και τις παρεμβάσεις για την προώθηση του πολιτισμού,
- οι παρεμβάσεις για περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας μέσω της επένδυσης σε κοινωνικές υποδομές (υγεία, κοινωνική πρόνοια) και εκπαίδευση, καλύπτουν το 11% των πόρων,
- οι παρεμβάσεις Αστικής Αναζωογόνησης (ΠΚΣΑ) απορροφούν το 5,8% των πόρων.

4.1.2 Ειδικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δυτικής Αθήνας

Παρουσιάστηκαν στο κεφάλαιο 1.3. «Η Δυτική Αθήνα και ο ρόλος του Δήμου Πετρούπολης» ορισμένα βασικά συμπεράσματα σε σχέση με τα κοινωνικά, οικονομικά και περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά της Δυτικής Αθήνας όπως αυτά αναλύονται στο ΕΑΠΔΑ. Τα συμπεράσματα αυτά λαμβάνονται υπόψη για τη διατύπωση της στρατηγικής και των στόχων για τη Δυτική Αθήνα.

Έτσι, στο πλαίσιο του ΕΑΠΔΑ προβλέπονται τα ακόλουθα:

Βασική στρατηγική χωρικής ανάπτυξης της Δυτικής Αθήνας στο πλαίσιο και σε σχέση με το σύνολο της μητροπολιτικής Αττικής θα πρέπει να είναι η δημιουργία αυτοτελούς και διακεκριμένου αναπτυξιακού προτύπου, όχι ως ενδοχώρα του μητροπολιτικού κέντρου, αλλά ως ισχυροποιούμενη χωροταξική υποεπένδυση της Αττικής στο πλαίσιο μιας γενικότερης πολυκεντρικής οργάνωσης της μητροπολιτικής περιφέρειας.

Έτσι, η Δυτική Αθήνα θα μπορούσε να αποκτήσει σταδιακά αυτοδύναμη παραγωγική εξειδίκευση σε σχέση με τον καταμερισμό εργασίας στο Λεκανοπέδιο και την Αττική, συμπληρωματική μεν στο ενιαίο πολύπλεγμο του ΠΣΠ, αλλά διακεκριμένη με βάση τα ενδογενή χαρακτηριστικά της περιοχής και τις εξειδικεύσεις και τους ρόλους που μπορεί να αποκτήσει σε μια δυναμική πορεία.

Ο προσδιορισμός της νέας κοινωνικο-οικονομικής και χωρικής ταυτότητας της Δυτικής Αθήνας δύναται να προκύψει μονοσήμαντα από την απόφαση συμμετοχής της στον διεκδικούμενο διεθνή ρόλο της μητροπολιτικής Αθήνας στο νέο γίγνεσθαι.

Ως **κεντρικός άξονας** – κεντρική ιδέα του πλαισίου στόχων του αναπτυξιακού προτύπου της Δυτικής Αθήνας θεωρείται η επιτάχυνση και διεύρυνση της διαδικασίας αναβάθμισης με ενεργό συμμετοχή της Δυτικής Αθήνας ως μια χωροταξική και κοινωνικο-οικονομική υποεπένδυση στο ρόλο της σύγχρονης μητροπολιτικής Αθήνας, που στην παρούσα φάση ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στον διεθνή της ρόλο, με άξονες:

- τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης,
- την αξιοποίηση των τοπικών πόρων,
- την ανάδειξη της θετικής τοπικής ταυτότητας,
- την επίτευξη της χωρικής και κοινωνικο-οικονομικής συνοχής της.

Οι δυσκολίες για την υλοποίηση ενός τέτοιου στόχου είναι πολλές και σύνθετες. Η οικονομική ανάπτυξη με τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά απαιτεί πόρους και πρωτοβουλίες, η κοινωνική ανάπτυξη ενεργοποίηση των πολιτών σε συνδυασμό με κοινωνικές παροχές και το περιβάλλον απαιτεί πρωτεύουσα θέση σ' όλες τις πολιτικές, τις παρεμβάσεις και τα έργα.

Στην περίπτωση της Δυτικής Αθήνας, η ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στις σχεδιαζόμενες και ακολουθούμενες πολιτικές για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της, αποτελεί αυτονόητη και αναντίρρητη ανάγκη, καθώς η περιβαλλοντική υποβάθμιση αποτελεί ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά της περιοχής. Η περιβαλλοντική αναβάθμιση πρέπει να αποτελεί βασική συνιστώσα στο πλαίσιο του σχεδιασμού τόσο της Τ.Α. όσο και της Κεντρικής Διοίκησης για τους Δήμους της Δυτικής Αθήνας. Πολιτικές που αφορούν τις μεταφορές, την ενέργεια, τον πολεοδομικό και χωροταξικό σχεδιασμό, την μεταποίηση, τις υπηρεσίες, πρέπει να συνδέονται και να εξυπηρετούν τους στόχους περιορισμού της ρύπανσης, της προστασίας της υγείας του πληθυσμού, της οικολογικής ισορροπίας, της ορθολογικής διαχείρισης φυσικών πόρων, της πρόληψης-περιορισμού των φυσικών καταστροφών.

Βιώσιμη ανάπτυξη σημαίνει γενναίες αποφάσεις για τις πολιτικές ανάπτυξης και του χώρου. Ειδικά για τη Δυτική Αθήνα, σημαίνει ένα ευρύ πρόγραμμα δομικών παρεμβάσεων με στόχο την άμβλυνση των χωρικών ανισοτήτων, την εξάλειψη των γειτονιών της φτώχειας, τη συγκρότηση ενός διαρθρωτικού αναπτυξιακού προτύπου δικτύωσης παραγωγικών ζωνών και κεντρικών λειτουργιών – «αναπτυξιακοί διάδρομοι» που ενώνουν «αναπτυξιακούς πόλους», δημιουργώντας ταυτόχρονα ένα αναζωογονημένο πολεοδομικό ιστό μέσα από εκτεταμένες αναπλάσεις – ολοκληρωμένες αστικές παρεμβάσεις.

Στην συνέχεια, παρατίθενται ανά θεματική ενότητα οι επιμέρους στόχοι, σε συνδυασμό με την αξιολόγηση των συνθηκών της υφιστάμενης κατάστασης.

Οικονομία

- βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της τοπικής οικονομίας
- στήριξη και ενίσχυση της απασχόλησης σε συσχέτιση με την τοπική ανάπτυξη
- ενεργός συμμετοχή των τοπικών φορέων και της κοινωνίας των πολιτών στην αναπτυξιακή διαδικασία
- ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της διοίκησης και αυτοδιοίκησης

Μέσω:

- Προσέλκυσης επενδύσεων
- Δημιουργίας υποδομών για τη χωροθέτηση και λειτουργία τριτογενούς τομέα
- Δημιουργίας υπερτοπικών εξυπηρετήσεων του τριτογενούς τομέα
- Δημιουργίας υποδομών για την ορθολογική χωροθέτηση των βιοτεχνικών – βιομηχανικών μονάδων της περιοχής
- Δημιουργίας μηχανισμών υποστήριξης των ΜΜΕ της περιοχής για την εισαγωγή σύγχρονων μεθόδων οργάνωσης, διοίκησης και λειτουργίας με την αξιοποίηση των δυνατοτήτων της νέας τεχνολογίας

- Μεταφοράς τεχνολογίας και επιστημονικής γνώσης από τα πανεπιστημιακά ιδρύματα στην παραγωγική διαδικασία και στους χώρους εκπαίδευσης.

Χωροταξία- πολεοδομία – δομικές παρεμβάσεις

- Ισόρροπη χωρική ανάπτυξη με άμβλυνση των ενδοχωρικών ανισοτήτων στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης και της απόδοσης ολοκληρωμένης χωρικής ταυτότητας,
- Ενσωμάτωση της Δυτικής Αθήνας στο μητροπολιτικό πολύπλεγμα του Πολεοδομικού Συγκροτήματος του Λεκανοπεδίου, ως εκτεταμένη περιοχή,
- Διακριτή ταυτότητα και χωρική εξειδίκευση παραγωγικών δραστηριοτήτων
- Δημιουργία υποδομών για την ορθολογική χωροθέτηση και τη με περιβαλλοντικούς όρους λειτουργία των βιοτεχνικών –βιομηχανικών μονάδων της περιοχής.
- Απομάκρυνση οχλουσών /ασυμβίβαστων με το περιβάλλον δράσεων.
- Ολοκληρωμένη χωροθέτηση - ανάπτυξη λειτουργιών και υπηρεσιών συμπεριλαμβανομένης της επιτελικής διοίκησης που να διασφαλίζουν ανταγωνιστικότητα, πολυκεντρικότητα, χωρική συνοχή και βιωσιμότητα οικιστικού περιβάλλοντος.
- Οργάνωση και αναβάθμιση – ανάπλαση περιοχών σημαντικής χωρικής σημασίας και ενοποίηση του δικτύου κεντρικών λειτουργιών υπερτοπικού χαρακτήρα με λειτουργική διασύνδεση υπαρχόντων και νέων πολυδιάστατων υπερτοπικών πλεγμάτων δραστηριοτήτων χωρικής εξειδίκευσης, δικτύου πρασίνου και Κοινοφελών Χώρων.

Επιθυμητή είναι η χωροθέτηση επιτελικής διοίκησης και η εγκατάσταση υψηλής εξειδίκευσης επιχειρήσεων.

Δομικά στοιχεία δικτύωσης θα είναι τα πυρηνικά κλασσικά κέντρα – τόποι, οι Μητροπολιτικές χωροθετήσεις, οι Μητροπολιτικοί κόμβοι, οι Υπερτοπικοί πόλοι πρασίνου, αναψυχής, οι Πράσινες διαδρομές κλπ, οι κοινοφελείς λειτουργίες, οι ζώνες πολιτιστικών λειτουργιών και παραγωγικών δραστηριοτήτων, και οι σταθμοί του δικτύου αστικών μεταφορών με τις Εισόδους – πύλες της πόλης προς το μητροπολιτικό δίκτυο μεταφορών και προς τον ορεινό όγκο.

- Εντοπισμός και η επιλογή των περιοχών προς ανάπλαση, καθώς και η προώθηση των στρατηγικών παρεμβάσεων, θα πρέπει να γίνει με πολλαπλά κριτήρια, μεταξύ των οποίων και η χρήση ανταποδοτικών μορφών και εργαλείων με στόχο τη μεγέθυνση της ελκυστικότητας και της επιχειρηματικής χωρικής εξειδίκευσης της Δυτικής Αθήνας, την αξιοποίηση της υπάρχουσας δημόσιας γης και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής.

Στην επερχόμενη προγραμματική περίοδο πρέπει να δοθεί έμφαση στις ζώνες πρασίνου οι οποίες πρέπει να συστήσουν ένα δίκτυο, με το περιεριστικό πράσινο, στο οποίο έχουν ήδη στρατευτεί σημαντικοί πόροι και έχει αποδώσει μια νέα εικόνα.

- Ειδικός σχεδιασμός – Μελέτες Αναπλάσεων χωρικών ενοτήτων με έμφαση στις υποβαθμισμένες οικιστικές και βιομηχανικές ζώνες, αλλά και στις περιοχές που συγκεντρώνουν στοιχεία αναπτυξιακής δυναμικής (πύλες εισόδου, κόμβοι μεταφορών, κ.λ.π.).

- Επικαιροποίηση του Γενικού και Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδιασμού
- Σχεδιασμός αρχιτεκτονικής και αισθητικής φυσιογνωμίας και αναβάθμιση δημόσιου χώρου με κριτήρια βιοκλιματικού σχεδιασμού.

Περιβάλλον

- Πρόληψη και αντιμετώπιση της ρύπανσης και των φυσικών καταστροφών και αναβάθμιση του αστικού και περιαστικού περιβάλλοντος.
 - Έλεγχος των πηγών ρύπανσης- προώθηση «καθαρών» τεχνολογιών και πρακτικών περιβαλλοντικής διαχείρισης
 - ο *Εξοικονόμηση ενέργειας και πρωτοδότηση φιλικών ενεργειακών πηγών*
 - ο *Εισαγωγή πράσινων τεχνολογιών και Συστημάτων Περιβαλλοντικής Διαχείρισης στο επιχειρηματικό και εργασιακό περιβάλλον.*
 - ο *Έλεγχος των πηγών ρύπανσης*
 - Ολοκλήρωση δικτύων περιβαλλοντικής αποκατάστασης (απορρίμματα, λύματα, αντιπλημμυρική προστασία)
 - Δημιουργία μηχανισμών και υποδομών σχεδίων αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών
 - Ενημέρωση, ευαισθητοποίηση, περιβαλλοντική εκπαίδευση πολιτών
- Βελτίωση και αποκατάσταση του φυσικού και αστικού περιβάλλοντος
 - Αναβάθμιση Αστικού και Φυσικού Περιβάλλοντος- Ανάπτυξη και αύξηση του πρασίνου
 - ο *Περιβαλλοντική εξυγίανση χώρων υποβάθμισης*
 - ο *Ολοκλήρωση της οικολογικής ανασυγκρότησης του Αιγάλεω Όρους και διαχείριση της προστατευόμενης περιοχής.*
 - ο *Ανάπτυξη και διαχείριση πρασίνου στον αστικό ιστό*

Κοινωνικός τομέας

- Η μείωση των κοινωνικών ανισοτήτων που καταγράφονται στην περιοχή
- Η βελτίωση των συνθηκών ζωής στις υποβαθμισμένες περιοχές
- Η βελτίωση των ευκαιριών εκπαίδευσης και εργασίας
- Η μορφωτική και πολιτιστική ανάπτυξη του πληθυσμού
- Ο προγραμματισμός κοινωνικής πολιτικής από πλευράς Δήμων
- Η συγκράτηση του πληθυσμού και
- Η υποστήριξη – ένταξη των μειονεκτουσών ατόμων και ομάδων

Ειδικότερα

- Επικέντρωση σε συγκεκριμένα έργα όπως, η λειτουργία του Αττικού Νοσοκομείου, η διαδημοτική δικτύωση των υπηρεσιών υγείας, πρόνοιας, το Πρότυπο Κέντρο Τεχνολογίας, Πολιτιστικό Πάρκο, κλπ

- Κάλυψη αναγκών κοινωνικών υποδομών, αντιμετώπιση προβλημάτων αιχμής (ναρκωτικά κλπ)
- Ενεργοποίηση του τοπικού δυναμικού και συμμετοχή του στην αναπτυξιακή διαδικασία
- Ανάπτυξη κοινωνικών παρεμβάσεων στο πλαίσιο ολοκληρωμένου χαρακτήρα αναπλάσεων
- Ενέργειες ομάδων που να συμβάλλουν στην ανάπτυξη του πολιτισμού της κοινωνίας της Δυτικής Αθήνας, της ενεργοποίησης της κοινωνίας των πολιτών.

Συγκοινωνιακή υποδομή

- Οργάνωση και ιεράρχηση του οδικού δικτύου της περιοχής, σε συσχέτιση με το υπό υλοποίηση πρόγραμμα κατασκευής περιφερειακών βασικών οδικών αξόνων, στα πλαίσια μετατροπής της μορφής του οδικού δικτύου της Αττικής σε δακτυλιοειδές ακτινικό.
- Βελτίωση των συνθηκών κίνησης των μέσων μαζικής μεταφοράς, αύξηση της διαθεσιμότητας και διευκόλυνση της προσπέλασης στα μέσα αυτά, καθώς και προβολή-βελτίωση της εικόνας τους.
- Διαμόρφωση Συνεκτικών Δικτύων συνδυασμένης λειτουργίας των διάφορων μέσων μεταφοράς, σύμφωνα με τις σύγχρονες παγκόσμιες τάσεις.
- Διασύνδεση των μεταφορικών δικτύων και κόμβων με τα υπερτοπικά κέντρα, τους πόλους οικονομικής ανάπτυξης και τις πύλες εισόδου στην περιοχή.

Ειδικότερα,

- Ιεράρχηση και οργάνωση του οδικού δικτύου, με βάση τις ανάγκες των μετακινήσεων και τους υφιστάμενους και μελλοντικούς κυκλοφοριακούς φόρτους, ιδιαίτερα όπως θα προκύψουν μετά την ολοκλήρωση και παράδοση σε κυκλοφορία των μεγάλων αξόνων.
- Στο προτεινόμενο πλαίσιο χωρικής οργάνωσης του δικτύου κεντρικών λειτουργιών και χωροθέτησης πυρήνων παραγωγικών δραστηριοτήτων, με έμφαση στα υπερτοπικά κέντρα Αιγάλεω, Περιστερίου και Αγίων Αναργύρων, είναι αναγκαία η κατάλληλη κυκλοφοριακή οργάνωση, για την εξυπηρέτηση και ανάπτυξη των παραπάνω κέντρων.
- Για τη διασύνδεση των δυτικών επεκτάσεων των Γραμμών 2 και 3 του Μετρό, προτείνεται η ανάπτυξη μέσου σταθερής τροχιάς (τραμ), σε συνδυασμό με την επανεξέταση της οργάνωσης των δρομολογίων των λεωφορειακών γραμμών-κορμών και των διαδημοτικών λεωφορειακών γραμμών.
- Διερεύνηση δυνατότητας ανάπτυξης σταθμών μετεπιβίβασης στους νέους Σταθμούς Μετρό, οργάνωση κυκλοφορίας και στάθμευσης στις περιοχές επιρροής των Σταθμών, με παράλληλη ανάπτυξη πολικού συστήματος τροφοδοτικών λεωφορειακών γραμμών, που θα ενισχύσει τη χρήση μέσων μαζικής μεταφοράς σε σχέση με τη χρήση ιδιωτικών μέσων και ταξί, για την πρόσβαση και την ομαλή λειτουργία της πόλης στα σημεία όπου θα πραγματοποιούνται οι μετεπιβιβάσεις.
- Αναδιανομή του υπερβάλλοντος ποσοστού επιφάνειας του οδικού δικτύου και απόδοση του σε χρήσεις αστικού πρασίνου, δικτύων κίνησης πεζών, δικτύων ποδηλάτων και στάθμευσης, που θα συμβάλλει στην αντιμετώπιση των

κυκλοφοριακών προβλημάτων και στην βελτίωση της ποιότητας του αστικού περιβάλλοντος, ενώ θα προσδώσουν και ιδιαίτερη ταυτότητα στις περιοχές όπου θα υλοποιηθούν τέτοιες παρεμβάσεις.

- Ανάπτυξη χώρων στάθμευσης πλησίον των Σταθμών μετεπιβίβασης του Μετρό και του Προαστιακού Τρένου.

4.2 ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ & ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

4.2.1 Γενικό όραμα και Στόχοι του Δήμου

Το όραμα της Δημοτικής αρχής για το Δήμο είναι «η δημιουργία μιας πόλης φιλικής στον άνθρωπο, βαθιά δημοκρατικής, με θεσμούς που δίνουν τη δυνατότητα στον πολίτη να γίνει κοινωνός και συμμετέχων στη λύση των καθημερινών και όχι μόνο προβλημάτων του».

Στο κεφάλαιο «συνοπτική περιγραφή και αξιολόγηση της κατάστασης της περιοχής», εντοπίστηκαν τα κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης, για κάθε θεματικό τομέα. Στη συνέχεια, η αξιολόγηση του Δήμου και των Νομικών Προσώπων ανέδειξε τα κρίσιμα ζητήματα εσωτερικής ανάπτυξης. Με βάση τα κρίσιμα ζητήματα διαμορφώνονται στη συνέχεια οι γενικοί στόχοι του Δήμου, τόσο για την ανάπτυξη της περιοχής, σε κάθε θεματικό τομέα, όσο και για τη βελτίωση της οργάνωσης και λειτουργίας του ίδιου του Δήμου και των Νομικών του προσώπων ή αλλιώς για τη βελτίωση της διοικητικής ικανότητας του Δήμου.

Το σύνολο αυτών των γενικών στόχων συνοψίζει τη στρατηγική του Δήμου για την επόμενη περίοδο.

ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ
1. Περιβάλλον και ποιότητα ζωής	Προστασία , αναβάθμιση και αξιοποίηση Ποικίλου Όρους
	Επικαιροποίηση και ολοκλήρωση Πολεοδομικού σχεδιασμού
	Αύξηση –Δημιουργία και Αναβάθμιση των Κοινόχρηστων χώρων
	Ενίσχυση των κεντρικών λειτουργιών πόλης και προώθηση Αναπλάσεων
	Αναβάθμιση κυκλοφορίας και στάθμευσης οχημάτων
	Βελτίωση προσπέλασης και ασφάλειας πεζών
	Αντιπλημμυρική προστασία πόλης
	Ολοκλήρωση και επέκταση βασικών τοπικών δικτύων
	Αναβάθμιση ενεργειακού συστήματος δημόσιας χρήσης – ευαισθητοποίηση πολιτών
	Βελτίωση του επιπέδου καθαριότητας της πόλης
	Επέκταση των προγραμμάτων ανακύκλωσης

2. Κοινωνική πολιτική, παιδεία, πολιτισμός και αθλητισμός	Βελτίωση και επέκταση των υπηρεσιών προς ευπαθή κοινωνικά άτομα και ομάδες (ζητήματα φτώχειας, κοινωνικού αποκλεισμού)
	Ενίσχυση των παρεχομένων υπηρεσιών προς άτομα Γ' ηλικίας
	Επέκταση και αναβάθμιση φροντίδας και εκπαίδευσης βρεφών, νηπίων και μαθητών
	Επέκταση υπηρεσιών προς παιδιά και νέους με ειδικές ανάγκες
	Δημιουργία υπηρεσιών υποστήριξης γονέων
	Βελτίωση συντήρησης σχολικών κτιρίων
	Επέκταση δραστηριοτήτων πολιτιστικού και καλλιτεχνικού περιεχομένου
	Βελτίωση και επέκταση των αθλητικών δραστηριοτήτων
	Βελτίωση της καθαριότητας και συντήρησης αθλητικών εγκαταστάσεων
3. Βελτίωση της διοικητικής ικανότητας του δήμου	Βελτίωση-εκσυγχρονισμός οργανωτικής δομής υπηρεσιών
	Επαρκής στελέχωση των υπηρεσιών με μόνιμο προσωπικό. Κάλυψη κενών ΟΕΥ.
	Ανασχεδιασμός του συστήματος εκπαίδευσης
	Δρομολόγηση διαδικασιών, οριστική εξεύρεση χώρου και οριστικοποίηση σχεδιασμού για την ανέγερση νέου δημαρχείου. Μεσοπρόθεσμη βελτίωση της χωροθέτησης των υπηρεσιών και των λειτουργιών τους για καλύτερη αξιοποίηση των διαθέσιμων κτιρίων είτε τη συμπλήρωσή τους.
	Κάλυψη αναγκών σε οχήματα και μηχανολογικό εξοπλισμό. Συμπλήρωση και εκσυγχρονισμός τηλεπικοινωνιακού και μηχανογραφικού εξοπλισμού
Απόκτηση διαχειριστικής επάρκειας. Καθιέρωση συστήματος Διοίκησης σύμφωνα με το Ν. 3230/2004.	

	Αναβάθμιση του επιπέδου μηχανοργάνωσης του Δήμου και των Νομικών Προσώπων. Ολοκληρωμένο σύστημα μηχανοργάνωσης. Ηλεκτρονικές πληροφορίες και υπηρεσίες προς τον πολίτη μέσω διαδικτύου
	Αναδιοργάνωση-προσαρμογή Νομικών Προσώπων. Βελτίωση υφιστάμενων και προώθηση νέων συνεργασιών
	Αύξηση των ιδίων εσόδων
	Βελτίωση της οικονομικής διαχείρισης
	Αύξηση και αξιοποίηση της δημοτικής ακίνητης περιουσίας

4.2.2 Στόχοι για Περιβάλλον και Ποιότητα ζωής

Στο θεματικό τομέα ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ διαμορφώνονται οι ακόλουθοι Γενικοί Στόχοι.

1. Προστασία – Αναβάθμιση και Αξιοποίηση του Ποικίλου Όρους

Με τη θεσμοθέτηση ειδικού καθεστώτος προστασίας για τον Ορεινό Όγκο του Αιγάλεω, τμήμα του οποίου αποτελεί το Ποικίλο, οι πολίτες και αυτοδιοικητικοί οργανισμοί και φορείς της Δυτικής Αθήνας απέκτησαν μια ισχυρή βάση για την ευόδωση χρόνιων προσπαθειών και αγώνων για:

- Την προστασία μιας περιβαλλοντικά ευαίσθητης περιοχής, η οποία ταυτόχρονα προσφέρεται ως περιοχή διεξόδου των κατοίκων της Δυτικής Αθήνας και συνολικά του Π.Σ. της Πρωτεύουσας προς τη φύση.
- Τη δημιουργία ήπιων πόλων περιαστικής αναψυχής, πολιτισμού, αθλητισμού και πρασίνου.
- Την εννοποίηση της άμεσης περιαστικής ζώνης σε μια αδιάκοπη πορεία με τον αστικό ιστό, με τις κατάλληλες διαμορφώσεις και διασυνδέσεις.

Η συστράτευση των Δήμων και η συστηματική προσπάθεια του ΑΣΔΑ, με αναδασώσεις και αναπλάσεις υποβαθμισμένων και εγκαταλειμμένων χώρων σε χώρους άθλησης, αναψυχής, πολιτισμού, κλπ, έχουν ήδη διαμορφώσει μια νέα κατάσταση στο Ποικίλο: - άρδευση, πυροπροστασία, ειδική παρακολούθηση και φροντίδα των αναδασωμένων εκτάσεων που ξεπέρασαν τα 5000 από τα συνολικά 45000 του όρους Αιγάλεω, - διαμόρφωση 8 εισόδων με χώρους αναψυχής, άθλησης, περιπάτου, από τους οποίους δύο στην Πετρούπολη (Πάρκο Αγ. Δημητρίου – Ηλεκτρογεννήτρια και Αθλητικό Πάρκο Γρηγορίου).

Ο Δήμος Πετρούπολης και οι κάτοικοί του έχουν πλήρη συνείδηση της αξίας του περιβαλλοντικού πόρου που διαθέτει η πόλη τους, πόρου που αποτελεί πάνω από το 50% της έκτασης του Δήμου.

Στη βάση αυτή έχουν ληφθεί σοβαρές πολιτικές αποφάσεις και έχουν αναληφθεί μια σειρά πρωτοβουλίες με σκοπό:

- την οριστική αντιμετώπιση των διεκδικήσεων σημαντικών εκτάσεων του Ποικίλου από τη Μονή Λαμίας και ιδιώτες,
- την εξασφάλιση και θεσμική κατοχύρωση του δημόσιου χαρακτήρα όλων των εκτάσεων στις παρυφές και στον κύριο όγκο του Ποικίλου,
- την απρόσκοπτη και έγκαιρη υλοποίηση παρεμβάσεων για την ενίσχυση του πρασίνου και τη δημιουργία χώρων κοινόχρηστων δραστηριοτήτων και κοινωφελών λειτουργιών.

Στο πλαίσιο αυτό εντάσσονται:

- οι νομικού χαρακτήρα ενέργειες της δημοτικής αρχής σε σχέση με τη γνωμοδότηση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας υπέρ της Μονής και τα δικαιώματα κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου
- η υλοποίηση του Έργου «Αποκατάσταση – Αξιοποίηση παλαιού Καμινιού Πετρούπολης & Ανάπλαση περιβάλλοντος χώρου», προεγκεκριμένου προϋπολογισμού 5,78 εκ. €, με βάση πλήρη μελέτη

- η πιο στενή συνεργασία και συντονισμός με τον ΑΣΔΑ για την υλοποίηση των σημαντικών παρεμβάσεων που έχει επεξεργαστεί ο Σύνδεσμος, όπως η Ενοποίηση του Δικτύου Πρασίνου & Κοινοφελών Χώρων στο Ποικίλο και τον αστικό ιστό.

2. Επικαιροποίηση και ολοκλήρωση του Πολεοδομικού σχεδιασμού

Ο Δήμος Πετρούπολης στην προσπάθειά του να σταματήσει την αθέμιτη νομιμοποίηση της καταπατημένης γης και να εξασφαλίσει τους ελεύθερους χώρους στις παρυφές του Ποικίλου, αποφασίζει, το 2004, την Τροποποίηση του σχεδίου πόλης στην Αγία Τριάδα και το χαρακτηρισμό 18 Ο.Τ. , συνολικής έκτασης 65 στρ., ως κοινόχρηστων και κοινοφελών. Η απόφαση αφορά τμήμα δασικής έκτασης, βραχύδες και κατάφυτο από μικρά πεύκα, που εντάχθηκε παράνομα στο σχέδιο το 1970, χωρίς την έγκριση του Υπ. Γεωργίας.

Σήμερα έχει ολοκληρωθεί η Α΄ Φάση της μελέτης (κτηματογράφηση, προκαταρκτική πολεοδομική μελέτη, ανάρτηση, ενστάσεις και εκδίκαση) και προωθείται η Β΄ Φάση και το Γ΄ Κεφάλαιο, με σκοπό να επανέλθει η έκταση στον πραγματικό χαρακτήρα της και να τακτοποιηθούν οι νόμιμοι ιδιοκτήτες, στη βάση των προβλέψεων του Νόμου.

Για την ολοκλήρωση του πολεοδομικού σχεδιασμού της πόλης απαιτείται επίσης η άμεση προώθηση της Πράξης Εφαρμογής Άνω Πανοράματος και Άνω Πετρούπολης (Ολυμπίας). Οι περιοχές αν και έχουν Δ/γμα από το 1981, έχουν κτιστεί με τη διαδικασία της «οικοδομησιμότητας» κατά το 90%, με τις γνωστές επιπτώσεις στην επάρκεια και ποιότητα του δημόσιου χώρου αλλά και την ποιότητα του δομημένου ιστού.

Τέλος, απαιτείται η Επικαιροποίηση - Αναθεώρηση του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου του Δήμου που θεσμοθετήθηκε το 1994, στο πλαίσιο του νέου οικιστικού Ν. 2508/1997, με σκοπό:

- την οργάνωση των χρήσεων και κεντρικών λειτουργιών, παίρνοντας υπόψη τις εξελίξεις που έχουν συντελεστεί τόσο στην πόλη όσο και στην ευρύτερη περιοχή της (ταχύτατοι ρυθμοί ανοικοδόμησης, προγραμματισμός σημαντικών μεταφορικών έργων που επηρεάζουν καθοριστικά την εγκατάσταση χρήσεων πλην κατοικίας),
- τον επακριβή προσδιορισμό των περιοχών ή/και τμημάτων τους, για τις οποίες θα προταθεί Αναθεώρηση του σχεδίου
- την εξέταση του υφιστάμενου Σ.Δ. και των υψών σε όλη την Πετρούπολη σε σχέση και με τις σημερινές, πραγματικές πυκνότητες πληθυσμού
- τον εντοπισμό των περιοχών που χρήζουν ανάπλασης και την επιλογή των προσφορότερων μηχανισμών
- την οργάνωση των κοινόχρηστων και κοινοφελών χώρων ώστε να υπάρχει ισόρροπη εξυπηρέτηση όλων των γειτονιών, στο πλαίσιο του δυνατού.

3. Αύξηση –Δημιουργία και Αναβάθμιση των Κοινόχρηστων χώρων

Η αναβάθμιση του τρόπου ανάπτυξης – οργάνωσης του αστικού ιστού και η συγκράτηση του πλεονεκτήματος της Πετρούπολης στο πλαίσιο της Δυτικής Αθήνας ως δυναμική περιοχή κατοικίας με καλύτερη συγκριτικά ποιότητα ζωής είναι στόχοι στενά συνυφασμένοι με την άμεση απόκτηση των χώρων για κοινόχρηστη και κοινοφελή χρήση. Η αύξηση των κοινόχρηστων χώρων αποτελεί το μεγαλύτερο, πιο δύσκολο και επείγον ζήτημα λόγω και της

συνεχούς μείωσης των αδόμητων χώρων και ως τέτοιο αντιμετωπίζεται και από τους κατοίκους.

Παράλληλα με την απόκτηση και δημιουργία νέων Κ.Χ., σημαντικό ζήτημα αποτελεί και η αναβάθμιση των ήδη υφιστάμενων κοινόχρηστων και χώρων πρασίνου.

Στο πλαίσιο αυτού του στόχου εντάσσονται:

- η πολιτική απόφαση της δημοτικής αρχής να προχωρήσει στη σύναψη δανείου προκειμένου να αγοράσει άμεσα τους πιο αναγκαίους χώρους
- η προώθηση όλων των απαραίτητων διαδικασιών όπως χαρακτηρισμός χώρων, καθορισμός τιμής μονάδας ακινήτου, κá.
- η άμεση προώθηση της εκπόνησης των τεχνικών μελετών για όλους τους χώρους που έχει εντάξει ο Δήμος στο πρόγραμμα απόκτησής τους όπως, η *Διαμόρφωση Κοινόχρηστων Χώρων στα Ο.Τ.150^α, 451, 497, 326, 972, 960 και 914* για το οποίο απαιτείται και ο χαρακτηρισμός του ως Κ.Χ.
- η βελτίωση της κατάστασης στους κοινόχρηστους χώρους, η επαρκής συντήρηση του εξοπλισμού τους ή/και ο εκσυγχρονισμός τους όπου απαιτείται, π.χ. παιδικές χαρές
- η βελτίωση της ποιότητας του υψηλού και χαμηλού πράσινου με επέκταση-εκσυγχρονισμό του συστήματος άρδευσης, δημιουργία επαρκούς δημοτικού φυτωρίου, διαλογή φυτών φύτευσης, θρέψη εδάφους, συλλογή και παγίδευση βλαβερών εντόμων, κá
- η επιστροφή των δομημένων χώρων στο περιβάλλον με την θέσπιση κινήτρων και πρακτικής βοήθειας για την κατασκευή ταρατσόκηπων, αρχίζοντας από τα νέα κτίρια γραφείων και εμπορικών χώρων και προχωρώντας στις πολυκατοικίες
- η εκπόνηση μελέτης διερεύνησης εναλλακτικών σεναρίων για την αξιοποίηση του πολύτιμου χώρου και των εγκαταστάσεων του Βοτανικού Κήπου.

4. Ενίσχυση των κεντρικών λειτουργιών πόλης και προώθηση αναπλάσεων

Προκειμένου το Κέντρο του Δήμου Πετρούπολης να αναλάβει έναν πιο δυναμικό ρόλο σε σχέση με τα κέντρα άλλων Δήμων, όπως του Ιλίου ή των Αγίων Αναργύρων, χρειάζεται να αποκτήσει ένα συγκροτημένο πυρήνα κεντρικών λειτουργιών πόλης με κύριο στόχο την άμεση και εύκολη εξυπηρέτηση των αναγκών των κατοίκων, την τόνωση της τοπικής οικονομίας και της απασχόλησης στην περιοχή.

Στο πλαίσιο αυτό αποτελεί καθοριστικό μέτρο η ανέγερση Δημοτικού Καταστήματος. Εκτός από την προφανή αναβάθμιση της λειτουργίας των υπηρεσιών του Δήμου και την εξυπηρέτηση των πολιτών από ένα μόνο σημείο, η εμπειρία από άλλους Δήμους έχει αποδείξει ότι μια νέα εγκατάσταση κεντρικής λειτουργίας γίνεται πόλος έλξης και για άλλες δραστηριότητες είτε υπηρεσιών είτε εμπορικές. Η επιλογή θέσης για το νέο Δημαρχείο σε χώρο εσωτερικό ως προς τον κεντρικό κυκλοφοριακό άξονα, συμβάλλει και στη μείωση των προβλημάτων από τη γραμμική ανάπτυξη των χρήσεων και στη δημιουργία των προϋποθέσεων για τη συγκρότηση ενός πιο λειτουργικού κέντρου όπως είναι το «πυρηνικό».

Στην Πετρούπολη εντοπίζεται περιοχή με υποβαθμισμένες συνθήκες λειτουργίας, έστω και αν όχι στον ίδιο βαθμό όπως άλλες περιοχές σε γειτονικούς Δήμους.

Πρόκειται για την περιοχή της Κάτω Πετρούπολης, όπου το οδικό δίκτυο χαρακτηρίζεται από πολύ στενούς δρόμους και παρουσιάζει σημαντικές ελλείψεις σε κοινόχρηστους χώρους. Η περιοχή αυτή, κατά τη διάρκεια του σεισμού του 1999 υπέστη τις μεγαλύτερες ζημιές στα κτίρια σε επίπεδο Δήμου. Απαιτείται ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα ανάπλασης της περιοχής ώστε να αυξηθούν οι ελεύθεροι κοινόχρηστοι χώροι, να δημιουργηθούν πεζόδρομοι που θα τονώσουν τις εμπορικές δραστηριότητες, να δημιουργηθούν χώροι στάθμευσης για τους κατοίκους της περιοχής και να προβλεφθούν χώροι για τις περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών. Άλλες περιοχές του οικιστικού ιστού που χρήζουν συνολικότερης ανάπλασης θα εντοπιστούν από το προτεινόμενο νέο ΓΠΣ.

5. Αναβάθμιση κυκλοφορίας και στάθμευσης οχημάτων

Για την πλήρη αξιοποίηση από την περιοχή του Δήμου, των πλεονεκτημάτων που δημιουργεί, κυρίως, η Αττική Οδός, ως ο σημαντικότερος περιφερειακός άξονας της ευρύτερης περιοχής της Αθήνας, κρίσιμο ζήτημα αποτελεί η βελτίωση των κυκλοφοριακών συνθηκών στην οδό Φυλής, καθώς και σε ορισμένους άλλους βασικούς άξονες για τη Δυτική Αθήνα, που βρίσκονται σε όμορους Δήμους, όπως η Λεωφ. Δημοκρατίας στους Αγίους Αναργύρους και η Λεωφ. Θηβών.

Η υλοποίηση των συγκεκριμένων έργων δεν αποτελεί ζήτημα μόνο ενός Δήμου αλλά στόχο ενεργής διαδημοτικής συνεργασίας και πολιτικής πίεσης προς τα ανώτερα επίπεδα αποφάσεων και σχεδιασμού.

Σε τοπικό επίπεδο και σύμφωνα με την πρόσφατη Κυκλοφοριακή Μελέτη του Δήμου, οι στόχοι είναι:

- Η ιεράρχηση του οδικού δικτύου, με βάση την οποία αρτηρίες χαρακτηρίζονται μόνον οι οδοί Ανατολικής Ρωμυλίας, Σκουφά και Περικλέους.
- Η υλοποίηση κυκλοφοριακών ρυθμίσεων που αφορούν κυρίως μονοδρομήσεις και εγκαταστάσεις φωτεινής σηματοδότησης.
- Η συμπλήρωση και βελτίωση της σήμανσης.
- Η εγκατάσταση αναβαθμών (σαμαράκια) σε περιοχές που χρειάζεται να προστατευθούν από τις υψηλές ταχύτητες των οχημάτων.
- Η αντιμετώπιση της αναμενόμενης αύξησης της ζήτησης για στάθμευση.

Στο πλαίσιο αυτό και με σκοπό τη βελτίωση της προσπελασιμότητας εντάσσονται δράσεις όπως:

- Η διάνοιξη της 25ης Μαρτίου στην αρχή της ώστε να ανταποκρίνεται στον ρόλο της ως δρόμος του βασικού οδικού δικτύου της ευρύτερης περιοχής,
- Η διάνοιξη της οδού Ελαιών,
- Η λειτουργική αναβάθμιση (δημιουργία – διαμόρφωση πεζοδρομίων) της οδού Ανατολικής Ρωμυλίας στο νότιο τμήμα της (Κάτω Πετρούπολη),
- Η εξέταση της κατασκευής υπόγειου χώρου στάθμευσης είτε σε τμήμα του Ο.Τ. 150α είτε σε άλλη περιοχή, πάντα όμως του κέντρου.

6. Βελτίωση προσπέλασης και ασφάλειας πεζών

Το Οριστικό Σχέδιο Μακροπρόθεσμης Εφαρμογής της Κυκλοφοριακής Μελέτης του Δήμου έχει ως κεντρικό στόχο την ανάδειξη της κεντρικής περιοχής του Δήμου Πετρούπολης και τη διαμόρφωση ενός περιβάλλοντος φιλικού προς τον άνθρωπο.

Στην κατεύθυνση υλοποίησης αυτού του στόχου, θα προωθηθούν μια σειρά έργων που θα έχουν ως κύριο αποδέκτη τον πεζό και πυρήνα του σχεδιασμού τους, την ασφάλεια και την ευκολία στην πρόσβασή του σε όλη την πόλη και κυρίως στους κοινόχρηστους και κοινωφελείς χώρους.

Στο πλαίσιο αυτό εντάσσονται:

- Η ολοκλήρωση των έργων οδοποιίας στις συνοικίες Μιχελή – Πανόραμα και Αγία Τριάδα, όπως διαμόρφωση πεζοδρομίων και βελτίωση οδοστρώματος.
- Η προώθηση έργων βελτίωσης της ασφάλειας κυκλοφορίας των πεζών όπως, η Διαπλάτυνση & Ανάπλαση πεζοδρομίων οδού Σκουφά, η Διαμόρφωση των οδών Στερεάς Ελλάδος – Θεσσαλίας και Αρχιπελάγους, από Ανατ. Ρωμυλίας μέχρι Ρ. Φεραίου και Περικλέους αντίστοιχα, σε δρόμους ήπιας κυκλοφορίας και πεζόδρομους.
- Η εκτέλεση έργων ανακατασκευής πεζοδρομίων και οδοστρώματος μήκους 50 χλμ. σε διάφορα τμήματα της πόλης,
- Η εκτέλεση έργων βελτίωσης της σήμανσης και η εγκατάσταση φωτεινών σηματοδοτών.

Επίσης, η ενίσχυση της Δημοτικής Συγκοινωνίας και η αποδοχή από τον ΟΑΣΑ των προτάσεων του Δήμου για τη βελτίωση της συγκοινωνιακής εξυπηρέτησης όλων των περιοχών της πόλης, είναι δράσεις στενά συνδεδεμένες με τη βελτίωση της προσπέλασης των κατοίκων, αλλά και της ανακούφισης των αξόνων από κυκλοφοριακούς φόρους και θορύβους.

7. Αντιπλημμυρική προστασία της πόλης

Στην Πετρούπολη έχει ολοκληρωθεί το σκέπασμα του Βαθυρέματος στην Αγία Τριάδα, ενώ σήμερα εκτελείται από τη Νομαρχία έργο σε τμήμα του επιχωμένου ρέματος στην εκτός σχεδίου περιοχή. Επίσης, έχει ολοκληρωθεί το έργο στην Ανατολικής Ρωμυλίας.

Στο πλαίσιο της ενίσχυσης της αντιπλημμυρικής προστασίας περιοχών κατοικίας και σημαντικών υποδομών της πόλης εντάσσονται :

- Η διευθέτηση του Βαθυρέματος από το σημείο όπου φθάνει το εκτελούμενο από τη Νομαρχία έργο μέχρι και το Εθνικό Στάδιο Πετρούπολης (Γρηγορίου)
- Η διευθέτηση του ρέματος «Γιώργιζα», στο τμήμα της οδού Κερασόβου, δίπλα στο Άλσος.

Η Πετρούπολη διαθέτει ένα σχετικά ανεπαρκές δίκτυο αγωγών ομβρίων, 15 χλμ. περίπου. Για την αντιπλημμυρική προστασία ευπαθών περιοχών όπως οι συνοικίες Νησάκι και Μιχελής, αλλά και τμημάτων σε άλλες περιοχές (συνολικά πρόκειται για 25 περίπου σημεία με αναφορά συγκεκριμένες οδούς), θα ενταχθούν δράσεις μελετών και έργων, όπως:

- Τεκμηρίωση τεχνική της ιεράρχησης των σημείων της πόλης ως προς την επικινδυνότητά τους.
- Μελέτη και κατασκευή του δικτύου στη βάση ενός χρονικού και οικονομικού προγραμματισμού με στόχο μέχρι το 2013, να έχει καλυφθεί το 50% τουλάχιστον των αναγκών.

8. Ολοκλήρωση και επέκταση βασικών τοπικών δικτύων

Ο Δήμος της Πετρούπολης έχει επιτύχει ουσιαστικά τα ζητήματα των βασικών δικτύων. Το δίκτυο ύδρευσης έχει ολοκληρωθεί, ενώ όσον αφορά την αποχέτευση λυμάτων εντοπίζεται ζήτημα μόνο σε μια περιοχή, την οδό Ακακίας, που θα αντιμετωπιστεί άμεσα.

Στη βάση αυτή, ο Δήμος έχει τη δυνατότητα και πρέπει να εστιάσει την προσοχή του στη σωστή διαχείριση των υδάτινων πόρων με στόχο να αναδειχθεί σε οικολογικό Δήμο σε αυτόν τον τομέα.

Στο πλαίσιο αυτό θα προωθηθεί η συνεργασία με τον ΑΣΔΑ αλλά και με επιστημονικούς φορείς όπως το ΙΓΜΕ ή ιδρύματα ΑΕΙ και ΤΕΙ για να αποκτήσει ο Δήμος ένα ρεαλιστικό σχέδιο προγραμματισμένης αξιοποίησης των υπόγειων νερών. Το σχέδιο αυτό θα εστιάζει στην διερεύνηση της δυνατότητας για την ανόρυξη γεωτρήσεων και τη βελτίωση της ποιότητας των υπόγειων νερών με χρήση ηλεκτρικών πεδίων.

Η χρήση ηλεκτρικών πεδίων να μελετηθεί και για τη βελτίωση της ποιότητας των νερών της υπάρχουσας γεώτρησης ώστε στη συνέχεια να υλοποιηθεί έργο επέκτασης και εκσυγχρονισμού του δικτύου άρδευσης των χώρων πρασίνου.

9. Αναβάθμιση ενεργειακού συστήματος δημόσιας χρήσης – Ευαισθητοποίηση πολιτών

Για την εξοικονόμηση πόρων – φυσικών και οικονομικών-, για την προστασία του περιβάλλοντος με τη μείωση των εκπομπών ρύπων από όλες τις πηγές, αλλά και για την αισθητική αναβάθμιση του οικιστικού ιστού, είναι δυνατό να παρθούν μια σειρά πρωτοβουλίες από τους ΟΤΑ στον τομέα της ενεργειακής υποδομής. Είναι χαρακτηριστικό ότι κάθε κιλοβατώρα ηλεκτρισμού από το δίκτυο της ΔΕΗ που παράγεται από ορυκτά καύσιμα επιβαρύνει την ατμόσφαιρα με ένα τουλάχιστον κιλό διοξειδίου του άνθρακα.

Στη βάση αυτή η εφαρμογή εναλλακτικών μορφών και συστημάτων ενέργειας σε δημόσιους χώρους και κτίρια έχει πρακτικές ωφέλειες στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, αλλά και οικονομικές για το φορέα που τις εφαρμόζει και κοινωνικές ως προς την ευαισθητοποίηση των πολιτών και την αλλαγή λαθεμένων αντιλήψεων και νοοτροπίας ως προς τους φυσικούς πόρους.

Ειδικά, ο Δήμος Πετρούπολης έχοντας αξιοσημείωτη ενασχόληση με τα ζητήματα αυτά, έχει τη δυνατότητα να αναδείξει το συγκεκριμένο τομέα σε βασικό στοιχείο της δράσης του με τη συστηματική προώθηση δράσεων όπως:

- Η υιοθέτηση της υπογειοποίησης του δικτύου ΔΕΗ και της χρήσης φωτοβολταϊκών για φωτισμό, σε όλα τα υπό κατασκευή και μελέτη έργα διαμόρφωσης κοινόχρηστων χώρων.
- Η αντικατάσταση των συστημάτων κεντρικής θέρμανσης στα δημόσια και δημοτικά κτίρια ώστε να γίνεται χρήση φυσικού αερίου. Το τοπικό δίκτυο φυσικού αερίου στην Πετρούπολη δεν έχει υλοποιηθεί ακόμη σε ικανοποιητική έκταση.

Επίσης, μπορεί να μελετήσει και να αξιοποιήσει την εμπειρία άλλων Δήμων σε σχέση με ζητήματα όπως η κατασκευή φωτοβολταϊκών πάρκων σε συνδυασμό με τη δημιουργία χαμηλού και ψηλού πράσινου ώστε το αποτέλεσμα να είναι και πιο φιλικό στο περιβάλλον.

10. Βελτίωση του επιπέδου καθαριότητας της πόλης – επέκταση των προγραμμάτων ανακύκλωσης

Η διαχείριση των απορριμμάτων και η καθαριότητα αποτελούν ζητήματα τα οποία οι πολίτες ιεραρχούν υψηλά στην κλίμακα ενδιαφέροντός τους. Ο Δήμος έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα συλλογής και μεταφοράς των απορριμμάτων, όπως και την ευθύνη της υλοποίησης προγραμμάτων ανακύκλωσης των συσκευασιών που περιέχονται στα απορρίμματα.

Παρότι η ανταπόκριση του Δήμου στις υπηρεσίες καθαριότητας και διαχείρισης απορριμμάτων θεωρείται γενικά ικανοποιητική, εκτιμάται ότι υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης. Τα περιθώρια αυτά αφορούν κυρίως στις δραστηριότητες αποκομιδής ογκωδών και καθαρισμού κοινοχρήστων χώρων.

Όσον αφορά στο θέμα της ανακύκλωσης διαπιστώνεται ότι υπάρχουν σημαντικά περιθώρια επέκτασης του συστήματος και αύξησης των ποσοστών ανακύκλωσης.

Τέλος, περιθώρια βελτίωσης υπάρχουν και στο πρόγραμμα κομποστοποίησης των οργανικών υπολειμμάτων που συγκεντρώνονται από τις λαϊκές αγορές της περιοχής και των απορριμμάτων κήπου που υλοποιεί ο Δήμος.

Στο πλαίσιο αυτό την επόμενη περίοδο προγραμματίζεται:

- Η προμήθεια εξοπλισμού 4 απορριματοφόρων, τύπου πρέσσας, χωρητικότητας 10 m³ για την αποκομιδή απορριμμάτων
- Η προμήθεια ρυμουλκούμενου λειοτεμαχιστή για τα ογκώδη απορρίμματα
- Η προμήθεια δονητικού κόσκινου για το διαχωρισμό από προσμίξεις του τελικού προϊόντος στην εγκατάσταση κομποστοποίησης.

4.2.3 Στόχοι για Κοινωνική πολιτική, Παιδεία, Πολιτισμό, Αθλητισμό

Στο θεματικό τομέα ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΠΑΙΔΕΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ και ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ διαμορφώνονται οι ακόλουθοι Γενικοί Στόχοι.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

1. Βελτίωση και επέκταση των υπηρεσιών προς ευπαθή κοινωνικά άτομα και ομάδες (ζητήματα φτώχειας, κοινωνικού αποκλεισμού)

Περιπτώσεις απόρων ατόμων αλλά και άλλων με αυξημένες κοινωνικές ανάγκες (μόνες γονείς, όσοι λαμβάνουν συμβουλευτική υποστήριξη κ.λπ.) ήδη αντιμετωπίζονται από το Ν.Π. Κοινωνική Πολιτική και Πρόνοια, του Δήμου. Υπάρχουν ωστόσο ορισμένα φαινόμενα νεανικής παραβατικότητας και χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών που καταδεικνύουν την ανάγκη επέκτασης των υπηρεσιών.

Ο συγκεκριμένος γενικός στόχος αφορά στη λήψη ενεργειών που θα βοηθήσουν στην αναβάθμιση της λειτουργίας του Ν.Π. ώστε να καταγράψει και να σχεδιάσει στη συνέχεια τις νέες υπηρεσίες με απώτερο όφελος την κοινωνική συνοχή του Δήμου.

Ενδεικτικές δράσεις είναι οι ακόλουθες:

- Κατάλληλη υποστήριξη– γραμματειακή και μηχανογραφική – του Ν.Π., προκειμένου να κάνει καλύτερη καταγραφή, τεκμηρίωση και στατιστική αποτίμηση των περιστατικών που αντιμετωπίζει
- Βελτίωση της προβολής – δημοσιοποίησης του έργου του, προκειμένου να διευρύνει τις δραστηριότητές του σε περισσότερο πληθυσμό (όπως αποτυπώνεται στο ερωτηματολόγιο των πολιτών, ελάχιστοι γνωρίζουν το έργο του). Η προβολή αυτή μπορεί να γίνει εύκολα και ανέξοδα μέσω των άλλων Ν.Π. ή Επιχειρήσεων του Δήμου (π.χ. Πολιτιστικό Κέντρο, στο Φεστιβάλ Θεάτρου Πέτρας κ.λπ.)
- Ανάπτυξη δικτυώσεων – συνεργασιών, εσωτερικά (με τις υπηρεσίες και τα Ν.Π. του Δήμου) και εξωτερικά (με γειτονικούς Δήμους και με τον Α.Σ.Δ.Α.), με στόχο: διεύρυνση των υπηρεσιών του και σε άλλα άτομα & ομάδες, απόκτηση τεχνογνωσίας, προβολή του έργου του, περαιτέρω αξιοποίηση οικονομικών και ανθρώπινων πόρων, βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών
- Στελέχωση με το κατάλληλο προσωπικό
- Να διερευνηθεί η αναγκαιότητα και η δυνατότητα υποστήριξης των φορέων, προκειμένου για την υποβολή προτάσεων χρηματοδότησης σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο

2. Ενίσχυση των παρεχομένων υπηρεσιών προς άτομα Γ' ηλικίας

Αντίστοιχα, και προς την τρίτη ηλικία θα πρέπει να βελτιωθούν – ενισχυθούν οι παρεχόμενες υπηρεσίες, προκειμένου να καλύπτεται ικανοποιητικά το σύνολο των πολιτών. Το 11% περίπου του πληθυσμού του Δήμου, αποτελείται από άτομα άνω των 65 ετών (ΕΣΥΕ 2001).

Για αυτά τα περίπου 5.300 άτομα, το ένα πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι» (σε συνεργασία με το Δήμο Ιλίου), στελεχωμένο με 4 άτομα και τα 4 Κ.Α.Π.Η. (με το ένα Κ.Α.Π.Η. μόνο στελεχωμένο με 7 άτομα), κρίνονται μάλλον ανεπαρκή, παρά τη σημαντική έως τώρα συμβολή που είχαν στην ανακούφιση ενός μέρους του πληθυσμού.

Η κάλυψη των πολυεπίπεδων αναγκών των ατόμων αυτών σε φροντίδα, ιατρική φροντίδα (εξετάσεις, συνταγογραφήσεις), ψυχολογική υποστήριξη και αναψυχή (περισσότερες εκδρομές και εκδηλώσεις), αποτελούν τις επιδιώξεις του συγκεκριμένου γενικού στόχου:

- Συνεργασία και συντονισμός του προσωπικού του Κ.Α.Π.Η. με αυτό του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι», προκειμένου να διερευνηθεί η δυνατότητα συμπληρωματικών μεταξύ τους ενεργειών
- Καταγραφή και να τεκμηρίωση των αναγκών των αποδεκτών, προκειμένου να γίνει ορθή εκτίμηση των απαιτούμενων υπηρεσιών και του αντίστοιχου προσωπικού

3. Επέκταση και αναβάθμιση φροντίδας βρεφών και εκπαίδευσης νηπίων και μαθητών

Στον ευαίσθητο από τη φύση του αυτό χώρο, με τη μεταβίβαση στην Τ.Α. των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων και με την αύξηση του πληθυσμού του Δήμου, ήταν αναμενόμενο να έχουν αυξηθεί ραγδαία και κατά πολύ οι ανάγκες των χρηστών. Σύμφωνα με στοιχεία του Ν.Π. Δημοτικού Παιδικού Σταθμού, το 40% περίπου των αιτήσεων για φιλοξενία βρεφών-νηπίων, απορρίπτεται. Το ποσοστό τελικά όσων στην πραγματικότητα δεν εξυπηρετούνται, μπορεί να είναι μεγαλύτερο, αν συνυπολογίσουμε και κάποιους γονείς οι οποίοι, γνωρίζοντας εκ των προτέρων το πρόβλημα, δεν κάνουν καν αίτηση.

Το παραπάνω έλλειμμα οφείλεται σε έλλειψη χώρων και σε έλλειψη προσωπικού. Πέραν τούτου πρόβλημα υπάρχει επίσης από το γεγονός ότι οι υπάρχοντες χώροι, δεν καλύπτουν το σύνολο των απαιτούμενων προδιαγραφών, καθώς εκ κατασκευής προορίζονταν για κατοικίες ή καταστήματα. Ελλείψεις φαίνεται επίσης να υπάρχουν και στην εσωτερική λειτουργία του Ν.Π., αναφορικά με την οργάνωση και την ενιαία παρακολούθηση των δράσεων του.

Προκειμένου να βελτιωθεί η εξυπηρέτηση των πολιτών στο συγκεκριμένο τομέα, θα πρέπει:

- Να προωθηθούν άμεσα οι αναγκαίες ενέργειες για τη δημιουργία παιδικού σταθμού στον ήδη παραχωρημένο από την Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου χώρο (Ο.Τ. 220, επί της οδού Αναπαύσεως)
- Να προωθηθούν άμεσα οι απαιτούμενες ενέργειες για την απόκτηση των άλλων δύο χώρων που έχουν δρομολογηθεί για δημιουργία παιδικών σταθμών (στα Ο.Τ. 370 και 67)
- Να βελτιωθεί η οργάνωση κι η παρακολούθηση των δράσεων του Ν.Π.
- Να γίνει πρόσληψη του αντίστοιχου απαιτούμενου προσωπικού

Στην τυπική εκπαίδευση (πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια), τα προβλήματα εντοπίζονται κυρίως στους χώρους (ακατάλληλοι ή μη επαρκείς).

Όπως προκύπτει και από το ερωτηματολόγιο που διανεμήθηκε στο πλαίσιο του έργου «Προϋπολογισμός των Πολιτών», είναι αξιοσημείωτο το ποσοστό των πολιτών που δίνει βαρύτητα στην επίλυση των προβλημάτων των σχολικών κτιρίων – περίπου 44%.

Η λύση των προβλημάτων έχει δρομολογηθεί και αφορά:

- Στην κατασκευή 5 νηπιαγωγείων
- Στην κατασκευή 10 αιθουσών για το δημοτικό και τη δημιουργία 4 αιθουσών ακόμα (με τη διαίρεση των 4 αντίστοιχων αιθουσών)
- Στην κατασκευή ενός γυμνασίου

- Στην κατασκευή ενός λυκείου

Αναφορικά όμως και με τις μελλοντικές ανάγκες σε κτιριακή υποδομή, οι οποίες βαίνουν αυξανόμενες, θα πρέπει να γίνει μια μελέτη των προσεχών αναγκών (μαθητές που ήδη φοιτούν, προβλεπόμενη αύξηση του πληθυσμού κ.λπ.), προκειμένου ο Δήμος να προετοιμάζεται για την κάλυψή τους.

4: Επέκταση υπηρεσιών προς παιδιά και νέους με ειδικές ανάγκες

Από τη λειτουργία των παιδικών σταθμών, έχουν εντοπιστεί προβλήματα παιδιών που αφορούν σε ελαφριά νοητική στέρηση και σε μαθησιακές δυσκολίες.

Επίσης, στο Συμβουλευτικό Σταθμό του Ν.Π. Κοινωνική Πολιτική & Πρόνοια, υπάρχουν αρκετά αιτήματα (περίπου 150 ετησίως) για ψυχοσυναισθηματική αξιολόγηση και αξιολόγηση μαθησιακών δυσκολιών παιδιών και εφήβων.

Οι ανάγκες αυτές, λαμβανομένου υπόψη ότι τέτοια προβλήματα πολλές φορές αποτελούν ταμπού, είναι πιθανό να είναι μεγαλύτερες και – καθώς φαίνεται - σταδιακά αυξάνονται.

Για την κάλυψη αυτών των αναγκών κρίνεται αναγκαίο:

- Να γίνει συστηματική καταγραφή τους
- Να εκτιμηθεί κατόπιν η αναγκαιότητα και η δυνατότητα πρόσληψης εξειδικευμένου προσωπικού, καθώς και η βέλτιστη μεθοδολογία παραπομπής των παιδιών, προκειμένου να αντιμετωπίζονται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο

ΠΑΙΔΕΙΑ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

5, Βελτίωση της συντήρησης των παιδικών σταθμών και σχολικών κτιρίων

Είναι πολύ πιθανό, μέρος των πολιτών που δίνει βαρύτητα στην επίλυση των προβλημάτων των σχολικών κτιρίων – το 44% όπως προαναφέρθηκε – να αναφέρεται στην πλημμελή συντήρησή τους. Η καθυστερημένη συντήρηση των χώρων, έχει αποτυπωθεί εξάλλου και από τους παιδικούς σταθμούς.

Για την επίλυση του ανωτέρω, απαιτείται:

- Να γίνει καταγραφή των σχετικών αναγκών
- Να υπολογιστούν οι μελλοντικές ανάγκες σε ένα εύλογο χρονικό ορίζοντα
- Να υπολογιστεί το απαιτούμενο κόστος (σε ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους), προκειμένου αυτές να καλυφθούν
- Να εκτιμηθεί η δυνατότητα πρόσληψης προσωπικού για την κάλυψή τους

6, Επέκταση δραστηριοτήτων πολιτιστικού και καλλιτεχνικού περιεχομένου

Η πλούσια και με μεγάλο εύρος δραστηριοποίηση των σχετικών με τον πολιτισμό φορέων (Ν.Π. Πολιτιστικό Κέντρο, Ν.Π. Δημοτικό Ωδείο και της προς μετατροπή σε Κοινοφελή, Δημοτικής Επιχείρησης Πολιτιστικής και Αθλητικής Ανάπτυξης), καθώς και η έντονα

αυξανόμενη (έως περίπου 40%) συμμετοχή των πολιτών στις δράσεις αυτές, καταδεικνύουν το ενδιαφέρον των πολιτών για τα πολιτιστικά δρώμενα.

Οι δραστηριότητες των ανωτέρω φορέων, αποτελούν μια εξαιρετική βάση, η οποία όμως θα πρέπει να υποστηριχθεί και να αξιοποιηθεί περαιτέρω.

Συγκεκριμένα, στην κατεύθυνση αυτή θα πρέπει:

- Να καταγραφούν οι ανάγκες συντήρησης των χώρων που αξιοποιεί το Πολιτιστικό Κέντρο και να υπάρξει σχετική μέριμνα
- Να καταγραφούν οι ανάγκες για νέους χώρους
- Να προωθηθούν οι απαιτούμενες ενέργειες για την ανέγερση Ωδείου
- Να καταγραφούν και τεκμηριωθούν οι ανάγκες των δύο Ν.Π. σε προσωπικό – οργανωτικό / διοικητικό, καλλιτεχνικό κ.λπ. – και να διερευνηθεί η δυνατότητα πρόσληψής του
- Να οργανωθεί, στελεχωθεί και συντονιστεί κατάλληλα η μελλοντική ΔΗ.Κ.Ε.ΠΕ., προκειμένου να μην υπάρξουν αλληλεπικαλύψεις αλλά συνέργια στις δράσεις της με τα άλλα Ν.Π.
- Να αναπτύξουν οι φορείς δικτυώσεις – συνεργασίες εσωτερικά (με τις υπηρεσίες και τα Ν.Π. του Δήμου), προκειμένου να επιτευχθεί συνέργια και πολλαπλασιαστικότητα των δράσεών τους (π.χ. συνεργασίες – παραπομπές από το Συμβουλευτικό Σταθμό, τα Κ.Α.Π.Η. κ.λπ.)
- Να διερευνηθεί η αναγκαιότητα και η δυνατότητα υποστήριξης των φορέων, προκειμένου για την υποβολή προτάσεων χρηματοδότησης σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

7. Βελτίωση και επέκταση των αθλητικών δραστηριοτήτων

Από τα στοιχεία του Ν.Π. «Δημοτικός Αθλητικός Οργανισμός», προκύπτει ότι από τις δράσεις του ωφελούνται περισσότερο οι πολίτες, που διαμένουν κοντά στις αθλητικές εγκαταστάσεις. Επομένως, δεν εξυπηρετείται επαρκώς το σύνολο των δημοτών.

Πέραν τούτου, καταγράφεται έλλειψη προσωπικού για την υλοποίηση των ήδη παρεχόμενων δράσεων.

Προκειμένου να επιτευχθεί ο γενικός στόχος, θα πρέπει:

- Να καταγραφούν, τεκμηριωθούν και εκτιμηθούν οι πιθανές ανάγκες επέκτασης ή και δημιουργίας νέων αθλητικών χώρων
- Να καταγραφούν, τεκμηριωθούν και εκτιμηθούν οι ανάγκες του Ν.Π. σε προσωπικό και να διερευνηθεί η δυνατότητα προσλήψεων
- Να προωθηθούν οι δράσεις που έχουν ήδη ξεκινήσει (δημιουργία εγκαταστάσεων στίβου στην Αγ. Τριάδα, αντιστήριξη πρανών στο Ε.Σ. Πετρούπολης)

8. Βελτίωση της καθαριότητας και συντήρησης των αθλητικών εγκαταστάσεων

Τα περισσότερα παράπονα των χρηστών, αφορούν στην καθαριότητα και στη συντήρηση των υπαρχόντων αθλητικών εγκαταστάσεων. Το πρόβλημα, που έχει αποτυπωθεί και στις προηγούμενες ενότητες, αφορά στο μεγάλο φόρτο εργασίας των αντίστοιχων υπηρεσιών του Δήμου, με παράλληλη έλλειψη του αντίστοιχου προσωπικού στο ίδιο το Ν.Π.

Το ευαίσθητο αυτό θέμα προκειμένου να αντιμετωπιστεί, θα πρέπει και εδώ:

- Να καταγραφούν, τεκμηριωθούν και εκτιμηθούν οι ανάγκες καθαριότητας, φύλαξης και συντήρησης των χώρων που δραστηριοποιείται το Ν.Π.
- Να διερευνηθεί η δυνατότητα πρόσληψης του απαιτούμενου προσωπικού

4.2.4 Στόχοι για την οργανωτική & διαχειριστική βελτίωση του δήμου

1. Βελτίωση-εκσυγχρονισμός οργανωτικής δομής Υπηρεσιών και Νομικών Προσώπων

Δημοτικές Υπηρεσίες: Σημαντικός στόχος της τριετίας 2008-2010 είναι η βελτίωση και εκσυγχρονισμός της οργανωτικής δομής των δημοτικών υπηρεσιών και πιο ειδικά η προσαρμογή οργανογράμματος στο μέγεθος και στις πραγματικές ανάγκες του Δήμου.

Προβλεπόμενες δράσεις την επόμενη περίοδο 2008-2010:

- Ενεργοποίηση Γραφείου Εξυπηρέτησης Δημοτών.
- Ενίσχυση του Αυτοτελούς Γραφείου Μηχανογράφησης και Μηχανογράφησης.
- Εκπόνηση μελέτης «οργάνωσης, στελέχωσης και χωροταξικής διάρθρωσης του Δημοτικών Υπηρεσιών και των Νομικών Προσώπων του Δήμου Πετρούπολης»
- Αναθεώρηση ΟΕΥ.

Μεταξύ των αναγκαίων αλλαγών-προσαρμογών που πρέπει να εξεταστούν στο πλαίσιο της αναθεώρησης του ΟΕΥ είναι και οι ακόλουθες:

- Ενίσχυση των δομών και λειτουργιών προγραμματισμού (με έμφαση στην επαρκή παρακολούθηση του Ε.Π.).
- Ενίσχυση και αναβάθμιση των δομών και λειτουργιών μηχανογράφησης του δήμου. Προσωρινή ενίσχυση του Αυτοτελούς Γραφείου Μηχανογράφησης και Μηχανογράφησης. Σε δεύτερη φάση οργανωτικός επανασχεδιασμός της δομής που έχει την κεντρική ευθύνη της μηχανογράφησης.
- Σύσταση Επιτελικής Υπηρεσίας που θα συνδυάζει τις λειτουργίες του Προγραμματισμού, της Μηχανογράφησης και των Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων (πρόταση).
- Ενίσχυση του λειτουργίας Οργάνωσης και Κατάρτισης της Δ/σης Διοικητικών Υπηρεσιών ή δημιουργία νέας δομής υπεύθυνης για την κατάρτιση.
- Σύσταση Υπηρεσίας Κοινωνικής Πολιτικής, Παιδείας και Αθλητισμού (πρόταση).

Νομικά Πρόσωπα: Αναδιοργάνωση-προσαρμογή Νομικών Προσώπων (προσαρμογή στο ΔΚΚ, εξορθολογισμός και εξάλειψη αλληλεπικαλύψεων στις δραστηριότητες μεταξύ ΝΠ, εκπόνηση ΟΕΥ, κανονισμών λειτουργίας κλπ).

2. Επαρκής στελέχωση και ενίσχυση της κατάρτισης

Στελέχωση: Σημαντικός στόχος του δήμου είναι η επαρκής στελέχωση των δημοτικών υπηρεσιών με το απαραίτητο μόνιμο προσωπικό, που να ανταποκρίνεται τόσο στις προβλεπόμενες από τον ΟΕΥ θέσεις όσο και στις πραγματικές ανάγκες. Άμεσος στόχος-δράση στο πλαίσιο της τριετίας 2008-2010 είναι να καλυφθούν με μόνιμο προσωπικό τα υφιστάμενα κενά του ΟΕΥ ώστε οι υπηρεσίες να ανταποκρίνονται στο σύνολο των αρμοδιοτήτων τους με πληρότητα χωρίς την υπεραπασχόληση του διαθέσιμου προσωπικού.

Κατάρτιση: Άλλος στόχος-δράση στο πλαίσιο της τριετίας 2008-2010 είναι η αναβάθμιση της κατάρτισης του προσωπικού, με ανασχεδιασμό του συστήματος εκπαίδευσης, σε συνδυασμό με τη διερεύνηση των υφιστάμενων επιμορφωτικών προγραμμάτων (φυσική παρουσία, e-learning, πολυμέσα κ.ά.). Για τον σκοπό αυτό κάθε Υπηρεσία θα πρέπει να διαμορφώσει το δικό της πρόγραμμα κατάρτισης.

4. Αντιμετώπιση του κτιριακού προβλήματος του δήμου

Ειδικότεροι στόχοι-δράσεις για την περίοδο 2008-2010 είναι:

Δρομολόγηση διαδικασιών, οριστική εξεύρεση χώρου και οριστικοποίηση σχεδιασμού για την ανέγερση νέου δημαρχείου.

Μεσοπρόθεσμη βελτίωση της χωροθέτησης των υπηρεσιών και των λειτουργιών τους για καλύτερη αξιοποίηση των διαθέσιμων κτιρίων είτε τη συμπλήρωσή τους.

5. Κάλυψη αναγκών εξοπλισμού

Ειδικότεροι στόχοι-δράσεις για την περίοδο 2008-2010 είναι:

- Κάλυψη αναγκών σε οχήματα και μηχανολογικό εξοπλισμό.
- Συμπλήρωση και εκσυγχρονισμός τηλεπικοινωνιακού και μηχανογραφικού εξοπλισμού.

6. Ανάπτυξη και πιστοποίηση συστημάτων διοικητικής ποιότητας

Απόκτηση διαχειριστικής επάρκειας για την υλοποίηση ευρωπαϊκών προγραμμάτων. Σταδιακή προσέγγιση:

- α) Μεταβατική επάρκεια εντός του 2008.
- β) Οριστική επάρκεια εντός του 2009.

Καθιέρωση συστήματος Διοίκησης με στόχους και δείκτες μετρήσεων σύμφωνα με το Ν. 3230/2004 και τις συναφείς εγκυκλίους.

7. Ολοκληρωμένο σύστημα μηχανοργάνωσης του Δήμου και των Νομικών Προσώπων

Προώθηση ολοκληρωμένου συστήματος μηχανοργάνωσης του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του:

- α) πλήρης και κοινή δικτύωση όλων των υπηρεσιών και των Νομικών Προσώπων,
- β) βελτίωση και εκσυγχρονισμός των ήδη μηχανογραφημένων υπηρεσιών,
- γ) μηχανογράφηση και άλλων βασικών λειτουργιών και διαδικασιών του Δήμου (π.χ. ειδικές εφαρμογές Τεχνικής Υπηρεσίας (GIS), Δημοτική Αστυνομία κ.ά.),
- δ) εισαγωγή ενιαίου μηχανογραφημένου πρωτοκόλλου,
- ε) εισαγωγή πληροφοριακών και διοικητικών μηχανογραφικών συστημάτων και διαδικασιών (MIS, συστήματα προγραμματισμού και παρακολούθησης σχεδίων δράσης, συστήματα αξιολόγησης και ποιότητας κλπ).

8. Ηλεκτρονικές πληροφορίες και υπηρεσίες προς τον πολίτη μέσω διαδικτύου

Παροχή επίκαιρων και χρηστικών πληροφοριών με διαρκή ενημέρωση της ιστοσελίδας του Δήμου. Αυτοματοποίηση βασικών διαδικασιών του δήμου και παροχή τους μέσω του διαδικτύου (υποβολή αιτήσεων, πληρωμές, έκδοση πιστοποιητικών και βεβαιώσεων κλπ). Σύσταση σε κάθε επιμέρους Υπηρεσία του δήμου ειδικής ομάδας ή ορισμός αρμόδιων στελεχών με αντικείμενο την ενημέρωση της ιστοσελίδας.

9. Αύξηση ιδίων εσόδων

Αξιοποίηση όλων των δυνατοτήτων που περιέχει η νομοθεσία για τα οικονομικά των Ο.Τ.Α. και βελτίωση των διαδικασιών οικονομικής διαχείρισης ώστε να επεκταθούν και να αυξηθούν τα ίδια έσοδα του δήμου.

10. Βελτίωση οικονομικής διαχείρισης

Νέα μεθοδολογία κατάρτισης του προϋπολογισμού που να ανταποκρίνεται στις πραγματικές του δυνατότητες να υλοποιεί έργα και να παρέχει υπηρεσίες. Βελτίωση των διαδικασιών υλοποίησης του προϋπολογισμού ανά υπηρεσία. Κατάρτιση προϋπολογισμού προγραμμάτων και εφαρμογή διαδικασιών συμμετοχικού Προϋπολογισμού.

11. Αύξηση και αξιοποίηση της δημοτικής ακίνητης περιουσίας

Εκπόνηση προγράμματος απόκτησης δημοτικής ακίνητης περιουσίας, καθορισμός προτεραιοτήτων, διερεύνηση δυνατοτήτων χρηματοδότησης.

ΜΕΡΟΣ Β΄

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ**

5. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 2008-2010

5.1 ΣΧΕΔΙΑ ΔΡΑΣΗΣ

5.1.1 Διάρθρωση σε Άξονες, Μέτρα, Στόχους

Η δομή του Επιχειρησιακού Προγράμματος διαμορφώνεται από τέσσερα ιεραρχημένα επίπεδα.

- **Άξονες προτεραιότητας:** ταυτίζονται με τους κύριους θεματικούς τομείς του Στρατηγικού Σχεδίου.
- **Μέτρα:** εξειδικεύουν θεματικά τους άξονες προτεραιότητας.
- **Στόχοι:** στις περισσότερες περιπτώσεις ταυτίζονται με τους Γενικούς Στόχους του Πλαισίου Στρατηγικού Σχεδιασμού
- **Δράσεις:** που αποσκοπούν στην επίτευξη των Γενικών Στόχων (κάθε Γενικός στόχος υλοποιείται από μία ή περισσότερες δράσεις).

Σε ορισμένες περιπτώσεις οι Δράσεις αναλύονται σε επιμέρους **Ενέργειες**.

Τα τρία πρώτα επίπεδα (Άξονες προτεραιότητας, Μέτρα, Στόχοι) αναπαράγουν σε γενικές γραμμές το Πλαίσιο Στρατηγικού Σχεδιασμού που περιγράφηκε στο Α' Μέρος.

Οι Δράσεις μεταγράφουν τη στρατηγική στο επίπεδο της τελικής πράξης, διευκρινίζοντας τους οικονομικούς πόρους και τις διοικητικές δομές του Δήμου που εμπλέκονται στην υλοποίησή τους.

Βλ. Πίνακες επόμενων σελίδων με τη βασική διάρθρωση του Προγράμματος στα τρία πρώτα επίπεδα

- **Άξονες**
- **Μέτρα**
- **Στόχοι**

ΑΞΟΝΑΣ	ΜΕΤΡΑ	Γενικοί στόχοι
1. Προστασία του Περιβάλλοντος & Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής	1.1: Φυσικό Περιβάλλον	1.1.1: Προστασία, οικολογική αναβάθμιση και αξιοποίηση του Ποικίλου Όρους
	1.2: Οικιστικό – δομημένο Περιβάλλον	1.2.1 : Επικαιροποίηση και ολοκλήρωση πολεοδομικού σχεδιασμού 1.2.2 : Αύξηση – δημιουργία και αναβάθμιση πρασίνου και κοινόχρηστων χώρων 1.2.3 : Ενίσχυση κεντρικών λειτουργιών πόλης και προώθηση αναπλάσεων
	1.3 : Υποδομή Μεταφορών & Κυκλοφορίας	1.3.1 : Αναβάθμιση συνθηκών κυκλοφορίας και στάθμευσης οχημάτων 1.3.2 : Βελτίωση ασφάλειας και προσπέλασης πεζών
	1.4 : Διευθέτηση Ρεμάτων – Δίκτυο Ομβρίων	1.4.1 : Αντιπλημμυρική προστασία της πόλης
	1.5 : Λοιπά Δίκτυα	1.5.1 : Ολοκλήρωση και επέκταση τεχνικών υποδομών 1.5.2 : Αναβάθμιση ενεργειακού συστήματος δημόσιας χρήσης
	1.6 : Διαχείριση απορριμμάτων – Καθαριότητα	1.6.1: Βελτίωση του επιπέδου καθαριότητας της πόλης 1.6.2 : Επέκταση των προγραμμάτων ανακύκλωσης

ΑΞΟΝΑΣ	ΜΕΤΡΑ	Γενικοί στόχοι
2. Κοινωνική πολιτική, πολιτισμός και αθλητισμός	2.1. Κοινωνική πολιτική	2.1.1. Βελτίωση και επέκταση υπηρεσιών προς ευπαθείς κοινωνικές ομάδες και άτομα 2.1.2. Ενίσχυση των παρεχομένων υπηρεσιών προς άτομα Γ' ηλικίας
	2.2. Παιδεία	2.2.1. Επέκταση και αναβάθμιση φροντίδας-εκπαίδευσης βρεφών, νηπίων, μαθητών 2.2.2. Επέκταση υπηρεσιών προς παιδιά και νέους με ειδικές ανάγκες 2.2.3. Βελτίωση συντήρησης σχολικών κτιρίων
	2.3. Πολιτισμός	2.3.1. Επέκταση δραστηριοτήτων πολιτιστικού και καλλιτεχνικού περιεχομένου
	2.4. Αθλητισμός	2.4.1. Βελτίωση και επέκταση των αθλητικών δραστηριοτήτων 2.4.2. Βελτίωση της καθαριότητας και συντήρησης αθλητικών εγκαταστάσεων

ΑΞΟΝΑΣ	ΜΕΤΡΑ	Γενικοί στόχοι
3. Βελτίωση της διοικητικής ικανότητας του Δήμου	3.1. Οργάνωση-Στελέχωση-Κατάρτιση	3.1.1. Βελτίωση-εκσυγχρονισμός οργανωτικής δομής υπηρεσιών 3.1.2. Αναδιοργάνωση – θεσμική προσαρμογή Νομικών Προσώπων 3.1.3. Επαρκής στελέχωση των υπηρεσιών με μόνιμο προσωπικό 3.1.4. Αναβάθμιση της κατάρτισης του προσωπικού
	3.2. Υποδομές και εξοπλισμός	3.2.1. Βελτίωση κτιριακής υποδομής και χώρων λειτουργίας Δήμου και ΝΠ 3.2.2. Κάλυψη αναγκών σε οχήματα και μηχανολογικό εξοπλισμό. 3.2.3. Συμπλήρωση και εκσυγχρονισμός τηλεπικοινωνιακού και μηχανογραφικού εξοπλισμού.
	3.3. Καινοτομικά συστήματα διοίκησης, διαχείρισης και ηλεκτρονικής δικτύωσης	3.3.1. Καινοτομικά συστήματα διοίκησης 3.3.2. Ψηφιακός δήμος
	3.4. Οικονομική διοίκηση και διαχείριση του Δήμου και των Νομικών του Προσώπων	3.4.1. Αύξηση ιδίων εσόδων 3.4.2. Βελτίωση οικονομικής διαχείρισης 3.4.3. Αύξηση και αξιοποίηση της δημοτικής ακίνητης περιουσίας

5.1.2 Πίνακες Σχεδίων Δράσης ανά Άξονα, Μέτρο και Στόχους

Στους Πίνακες των επομένων σελίδων παρουσιάζονται αναλυτικά οι δράσεις και ενέργειες του Επιχειρησιακού Προγράμματος, σύμφωνα με τους άξονες προτεραιότητας, τα μέτρα και τους γενικούς στόχους.

Συγκεντρωτικός Πίνακας Ε.Π.

Οι τέσσερις πρώτες σελίδες περιλαμβάνουν τον συγκεντρωτικό πίνακα του Επιχειρησιακού Προγράμματος, με τα προϋπολογιζόμενα ποσά ...

- ανά έτος και αθροιστικά,
- ανά άξονα, μέτρο και στόχο.

Αναλυτικοί Πίνακες Δράσεων ανά Στόχο

Ακολουθούν αναλυτικοί πίνακες με τις Δράσεις του Ε.Π. (μία ή δύο σελίδες για κάθε Στόχο).

Τα Μέτρα 1.6, 2.4 και 3.4 έχουν περιορισμένο αριθμό δράσεων και γι' αυτό όλοι οι Στόχοι του κάθε Μέτρου περιλαμβάνονται ενοποιημένα σε μία σελίδα.

Ανάλυση ανά Πηγή Χρηματοδότησης

Τόσο στο συγκεντρωτικό πίνακα του Ε.Π., όσο και στους επιμέρους αναλυτικούς πίνακες των δράσεων, υπάρχει ανάλυση των ποσών με βάση την προβλεπόμενη πηγή χρηματοδότησης.

Οι πηγές χρηματοδότησης ενοποιούνται σε τέσσερις κατηγορίες:

- Δήμος
- Μικτά (από τον Δήμο και κάποια άλλη πηγή)
- ΕΣΠΑ (ή Γ' ΚΠΣ για δράσεις εντός του 2008)
- Άλλες Πηγές από Εθνικούς ή άλλους πόρους

5.2 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

5.2.1 Συνολικό κόστος Επιχειρησιακού Προγράμματος

Στον επόμενο πίνακα έχουν συγκεντρωθεί ανά άξονα, μέτρο και στόχο όλες οι δαπάνες του Επιχειρησιακού Προγράμματος και η κατανομή τους ανά έτος (2008, 2009, 2010). Σε σχέση με τους αναλυτικούς πίνακες δράσεων ανά στόχο του προηγούμενου κεφαλαίου, παρατηρούνται ορισμένες διαφορές στα τελικά αθροίσματα ανά μέτρο και άξονα. Το κόστος ορισμένων έργων και ενεργειών έχει ενσωματωθεί στους προϋπολογισμούς του 2009 και 2010, κυρίως επειδή έχει ήδη εξασφαλιστεί η χρηματοδότησή τους π.χ. συναφθέντα δάνεια για απαλλοτριώσεις και αποκτήσεις χώρων που θα χρησιμοποιηθούν το 2009 και 2010, ενταγμένα έργα στο ΘΗΣΕΑ, έργα και ενέργειες χρηματοδοτούμενα από ίδιους πόρους κ.α.

Η υλοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος ανά έτος έχει ως εξής : στο **2008** αντιστοιχεί το **15,2%** των συνολικών δαπανών, στο **2009** το **37,2%** και στο **2010** το υπόλοιπο **47,7%**.

Ανά **άξονα** η κατανομή του Ε.Π. έχει ως εξής :

Άξονας	Ποσό	Ποσοστό
Άξονας 1 : Προστασία του περιβάλλοντος & βελτίωση της ποιότητας ζωής	13.722.000	61,5%
Άξονας 2 : Κοινωνική πολιτική, παιδεία, πολιτισμός, αθλητισμός	1.894.000	8,5%
Άξονας 3 : Βελτίωση της διοικητικής και διαχειριστικής ικανότητας του Δήμου	6.669.500	30%
Σύνολο	22.285.500	100%

Οι δαπάνες που προβλέπονται για το 2008 υλοποιούνται ήδη μέσω του αντίστοιχου τεχνικού προγράμματος και του προϋπολογισμού. Η χρηματοδότηση τους είναι εξασφαλισμένη από το Δήμο (ίδια έσοδα, Κ.Α.Π.), από τα Ε.Π. του Γ΄ Κ.Π.Σ., το ΘΗΣΕΑ κ.α. Οι δαπάνες που προβλέπονται για το 2009 και το 2010 αναφέρονται σε νέα έργα και δράσεις οι οποίες θα πρέπει να χρηματοδοτηθούν από νέα έσοδα.

Η χρηματοδότηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος ανά πηγή / φορέα έχει ως εξής :

1. Ο Δήμος από δικά του έσοδα θα πρέπει να καλύψει το **65%** του Ε.Π.
2. Μέσω των Ε.Π. του Ε.Σ.Π.Α., του Γ΄ Κ.Π.Σ., εθνικών προγραμμάτων (Π.Δ.Ε., ΥΠ.ΟΙΚ.Ο., ΥΠΕΧΩΔΕ, κ.α.), άλλων δημόσιων φορέων (π.χ. Ο.Σ.Κ.) και φορέων αυτοδιοίκησης π.χ. ΑΣΔΑ, Ν.Α. θα χρηματοδοτηθεί το **35%** του προγράμματος

Άρα λοιπόν θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερο βάρος στην διετία 2009 – 2010, τόσο από πλευράς υλοποίησης όσο και για να εξευρεθούν οι απαραίτητοι πόροι που θα χρηματοδοτήσουν τις δράσεις και τα έργα που προβλέπονται στο Ε.Π.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗΣ 2008-2010			Δαπάνες 2008	Δαπάνες 2009	Δαπάνες 2010	ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΩΝ
ΑΞΟΝΑΣ	1	Προστασία του Περιβάλλοντος & Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής	2.900.000	4.852.000	5.970.000	13.722.000
ΜΕΤΡΟ	1.1	Φυσικό περιβάλλον	0	780.000	1.500.000	2.280.000
ΣΤΟΧΟΣ	1.1.1	Προστασία, οικολογική αναβάθμιση και αξιοποίηση του Ποικίλου όρους	0	780.000	1.500.000	2.280.000
ΜΕΤΡΟ	1.2	Οικιστικό - δομημένο περιβάλλον	1.350.000	1.557.000	1.345.000	4.252.000
ΣΤΟΧΟΣ	1.2.1	Επικαιροποίηση και ολοκλήρωση πολεοδομικού σχεδιασμού	0	115.000	185.000	300.000
ΣΤΟΧΟΣ	1.2.2	Αύξηση - δημιουργία & αναβάθμιση πρασίνου και κοινόχρηστων χώρων	1.350.000	1.442.000	100.000	2.892.000
ΣΤΟΧΟΣ	1.2.3	Ενίσχυση κεντρικών λειτουργιών πόλης & προώθηση αναπλάσεων	0	0	1.060.000	1.060.000
ΜΕΤΡΟ	1.3	Υποδομή μεταφορών και κυκλοφορίας	1.270.000	1.280.000	1.190.000	3.740.000
ΣΤΟΧΟΣ	1.3.1	Αναβάθμιση συνθηκών κυκλοφορίας και στάθμευσης οχημάτων	0	130.000	190.000	320.000
ΣΤΟΧΟΣ	1.3.2	Βελτίωση ασφάλειας και προσπέλασης πεζών	1.270.000	1.150.000	1.000.000	3.420.000
ΜΕΤΡΟ	1.4	Διευθέτηση ρεμάτων - δίκτυο ομβρίων	0	500.000	1.000.000	1.500.000
ΣΤΟΧΟΣ	1.4.1	Αντιπλημμυρική προστασία της πόλης	0	500.000	1.000.000	1.500.000
ΜΕΤΡΟ	1.5	Λοιπά δίκτυα	250.000	690.000	860.000	1.800.000
ΣΤΟΧΟΣ	1.5.1	Ολοκλήρωση και επέκταση τεχνικών υποδομών	180.000	670.000	860.000	1.710.000
ΣΤΟΧΟΣ	1.5.2	Αναβάθμιση ενεργειακού συστήματος δημόσιας χρήσης	70.000	20.000	0	90.000
ΜΕΤΡΟ	1.6	Διαχείριση απορριμμάτων - καθαριότητα	30.000	45.000	75.000	150.000
ΣΤΟΧΟΣ	1.6.1	Βελτίωση του επιπέδου καθαριότητας της πόλης	0	0	0	0
ΣΤΟΧΟΣ	1.6.2	Επέκταση των προγραμμάτων ανακύκλωσης	30.000	45.000	75.000	150.000
ΑΞΟΝΑΣ	2	Κοινωνική πολιτική, παιδεία, πολιτισμός, αθλητισμός	0	994.500	899.500	1.894.000

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗΣ 2008-2010			Δαπάνες 2008	Δαπάνες 2009	Δαπάνες 2010	ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΩΝ
ΜΕΤΡΟ	2.1	Κοινωνική πολιτική	0	297.500	299.500	597.000
ΣΤΟΧΟΣ	2.1.1	Βελτίωση και επέκταση υπηρεσιών προς ευπαθείς κοινωνικές ομάδες και άτομα	0	209.500	209.500	419.000
ΣΤΟΧΟΣ	2.1.2	Ενίσχυση των παρεχομένων υπηρεσιών προς άτομα Γ' ηλικίας	0	88.000	90.000	178.000
ΜΕΤΡΟ	2.2	Παιδεία	0	610.000	530.000	1.140.000
ΣΤΟΧΟΣ	2.2.1	Επέκταση και αναβάθμιση φροντίδας-εκπαίδευσης βρεφών, νηπίων, μαθητών	0	450.000	370.000	820.000
ΣΤΟΧΟΣ	2.2.2	Επέκταση υπηρεσιών προς παιδιά και νέους με ειδικές ανάγκες	0	5.000	5.000	10.000
ΣΤΟΧΟΣ	2.2.3	Βελτίωση συντήρησης σχολικών κτιρίων	0	155.000	155.000	310.000
ΜΕΤΡΟ	2.3	Πολιτισμός	0	60.000	60.000	120.000
ΣΤΟΧΟΣ	2.3.1	Επέκταση δραστηριοτήτων πολιτιστικού και καλλιτεχνικού περιεχομένου	0	60.000	60.000	120.000
ΜΕΤΡΟ	2.4	Αθλητισμός	0	27.000	10.000	37.000
ΣΤΟΧΟΣ	2.4.1	Βελτίωση και επέκταση των αθλητικών δραστηριοτήτων	0	15.000	0	15.000
ΣΤΟΧΟΣ	2.4.2	Βελτίωση της καθαριότητας και συντήρησης αθλητικών εγκαταστάσεων	0	12.000	10.000	22.000
ΑΞΟΝΑΣ	3	Βελτίωση της διοικητικής και διαχειριστικής ικανότητας του Δήμου	479.500	2.437.500	3.752.500	6.669.500
ΜΕΤΡΟ	3.1	Οργάνωση Υπηρεσιών και Νομικών Προσώπων Δήμου	32.500	1.747.500	2.672.500	4.452.500
ΣΤΟΧΟΣ	3.1.1	Βελτίωση-εκσυγχρονισμός οργανωτικής δομής υπηρεσιών	22.500	217.500	217.500	457.500
ΣΤΟΧΟΣ	3.1.2	Αναδιοργάνωση - θεσμική προσαρμογή Νομικών Προσώπων	0	35.000	0	35.000
ΣΤΟΧΟΣ	3.1.3	Επαρκής στελέχωση των υπηρεσιών με μόνιμο προσωπικό	0	1.465.000	2.425.000	3.890.000
ΣΤΟΧΟΣ	3.1.4	Αναβάθμιση της κατάρτισης του προσωπικού	10.000	30.000	30.000	70.000
ΜΕΤΡΟ	3.2	Υποδομές και εξοπλισμός	20.000	530.000	980.000	1.530.000

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗΣ 2008-2010			Δαπάνες 2008	Δαπάνες 2009	Δαπάνες 2010	ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΩΝ
ΣΤΟΧΟΣ	3.2.1	Βελτίωση κτιριακής υποδομής και χώρων λειτουργίας Δήμου και ΝΠ	0	110.000	230.000	340.000
ΣΤΟΧΟΣ	3.2.2	Κάλυψη αναγκών σε οχήματα και μηχανολογικό εξοπλισμό	0	320.000	660.000	980.000
ΣΤΟΧΟΣ	3.2.3	Συμπλήρωση και εκσυγχρονισμός τηλεπικοινωνιακού και μηχανογραφικού εξοπλισμού	20.000	100.000	90.000	210.000
ΜΕΤΡΟ	3.3	Καινοτομικά συστήματα διοίκησης-διαχείρισης και ψηφιακός δήμος	422.000	115.000	80.000	617.000
ΣΤΟΧΟΣ	3.3.1	Καινοτομικά συστήματα διοίκησης-διαχείρισης	0	0	0	0
ΣΤΟΧΟΣ	3.3.2	Ψηφιακός δήμος	422.000	115.000	80.000	617.000
ΜΕΤΡΟ	3.4	Οικονομική διοίκηση και διαχείριση του Δήμου και των Νομικών Προσώπων	5.000	45.000	20.000	37.000
ΣΤΟΧΟΣ	3.4.1	Αύξηση των ιδίων εσόδων	5.000	20.000	20.000	15.000
ΣΤΟΧΟΣ	3.4.2	Βελτίωση οικονομικής διαχείρισης	0	15.000	0	22.000
ΣΤΟΧΟΣ	3.4.3	Αύξηση και αξιοποίηση της δημοτικής ακίνητης περιουσίας	0	10.000	0	0
		ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΚΟΣΤΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	3.379.500	8.284.000	10.622.000	22.285.500

5.2.2 Εκτίμηση εξόδων-εσόδων διειτίας 2009-2010

Στον πρώτο πίνακα έχουν εκτιμηθεί τα έξοδα του Δήμου την διειτία 2009 – 2010. Εκτός από τα έργα και τις παρεμβάσεις που έχουν ενταχθεί στο Ε.Π., ο Δήμος μέσω της καθημερινής λειτουργίας και της άσκησης των αρμοδιοτήτων του πραγματοποιεί δαπάνες, λειτουργικές και επενδυτικές, ανεξάρτητα από την πορεία του Ε.Π.

Η εκτίμηση των δαπανών αυτών αφορά τα έτη 2009 και 2010. Στο οικονομικό έτος 2008, το αντίστοιχο τεχνικό πρόγραμμα και ο προϋπολογισμός αποτελούν τμήμα του Ε.Π. και με τις δαπάνες που θα υλοποιηθούν καλύπτονται τόσο η καθημερινή λειτουργία του Δήμου όσο και τα έργα και δράσεις που εντάσσονται στο Ε.Π. Άλλωστε το 2008 προβλέπεται να απορροφηθεί μόνο το 11,8% του προγράμματος.

Οι παραδοχές μεταβολής των εξόδων της διειτίας έχουν ως εξής :

1. Εκτιμήθηκε ο ρυθμός μεταβολής κάθε υποκατηγορίας εξόδων την τριειτία 2005, 2006 και 2007 και υπολογίστηκε ο μέσος ρυθμός της. Με αυτή την προσέγγιση εξομαλύνονται τυχόν τυχαίες ή εξωτερικές επιδράσεις στην πορεία των εξόδων.
2. Τα έξοδα του 2009, ανά υποκατηγορία, αυξήθηκαν με βάση το μέσο ποσοστό μεταβολής, ενώ τα έξοδα του 2010 με βάση το μισό του μέσου ποσοστού. Υιοθετήθηκε δηλαδή μία συντηρητική προσέγγιση της πορείας των εξόδων την επόμενη διειτία.
3. Σε ορισμένες υποκατηγορίες εξόδων οι εκτιμήσεις που προέκυψαν διορθώθηκαν, αφού προηγήθηκαν συνεννοήσεις με την Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών π.χ. στις **πληρωμές τοκοχρεολυσίων** έγινε περισσότερο ακριβής προσέγγιση με βάση τις δανειακές υποχρεώσεις του Δήμου. Οι **δαπάνες αναλωσίμων** αυξήθηκαν κατά 15% - 10%, ενώ τυπικά προέκυπτε μεγαλύτερη αύξηση τους. Στις **αγορές χώρων - προμήθειες παγίων**, καθώς και στα **έργα**, με βάση τα συναφθέντα δάνεια και τα ενταγμένα έργα στο ΘΗΣΕΑ, υιοθετήθηκαν μεγαλύτερες αυξήσεις από αυτές που προέκυπταν τυπικά. Η ίδια λογική επικράτησε στις μεταβιβαστικές πληρωμές προς τα θυγατρικά νομικά πρόσωπα του δήμου (*όπου οι σχετικοί αριθμοί τυπώνονται με έντονα και πλάγια στοιχεία έχουν γίνει πιο ακριβείς προσεγγίσεις από αυτές που προέκυπταν με τη στατιστική μεθοδολογία που υιοθετήθηκε*).

Στον δεύτερο πίνακα έχουν εκτιμηθεί τα **έσοδα** του Δήμου για το **2009** και **2010**, από τα οποία θα καλυφθούν πρώτον τα λειτουργικά έξοδα και επενδύσεις που αφορούν την καθημερινή λειτουργία του και θα υλοποιηθούν σε κάθε περίπτωση και δεύτερον από την προβλεπόμενη αύξησή τους, ένα τμήμα των εξόδων χρήσης και των επενδύσεων που προβλέπονται στο Ε.Π.

Οι παραδοχές μεταβολής των εσόδων της διειτίας ακολούθησαν την ίδια μεθοδολογία. Σε ορισμένες υποκατηγορίες εσόδων οι εκτιμήσεις που προέκυψαν, διορθώθηκαν είτε προς τα πάνω είτε προς τα κάτω π.χ. στα **έσοδα από ανταποδοτικά τέλη** και δικαιώματα υιοθετήθηκε μία συντηρητική αύξηση 2% το 2009 και 1% το 2010, που θα προκύψει από την αύξηση της φορολογητέας ύλης και όχι από αύξηση των τελών, ενώ ο μέσος ρυθμός είναι αρνητικός (-0,7%) και οφείλεται στην αλλαγή των διοικητικών ορίων. Επίσης στις **επιχορηγήσεις για επενδύσεις** δεν υιοθετήθηκε ο μέσος ρυθμός 42,3% (αύξηση), αλλά ένας πιο συντηρητικός, συγκεκριμένα 10% για το 2009 και 2010 αντίστοιχα, αφού εκτιμήθηκε ότι δεν θα συνεχιστεί μία έκτακτη επιχορήγηση (ΕΤΕΡΠΣ), αλλά θα συνεχιστεί η κανονική ροή

της ΣΑΤΑ και των λοιπών επιχορηγήσεων μέσω των ΚΑΠ. Στην τακτική επιχορήγηση κρίθηκε ότι ο προβλεπόμενος μέσος ρυθμός αύξησης δεν πρόκειται να επιτευχθεί και υιοθετήθηκε μία περιορισμένη αύξηση 8%, στα **δάνεια** εκτιμήθηκε ο ρυθμός απορρόφησης των ήδη συναφθέντων, ενώ στα **τακτικά Π.Ο.Ε.** έγινε μία πιο συντηρητική προσέγγιση από αυτή του μέσου ρυθμού. Τέλος οι υπόλοιπες αλλαγές αφορούν κυρίως λογιστικές προσαρμογές.

ΠΛΗΡΩΘΕΝΤΑ ΕΞΟΔΑ		2005	2006	2007	Μεταβολή 06 / 05	Μεταβολή 07 / 06	Μέσος ρυθμός	Εκτίμηση 2009	Εκτίμηση 2010
6.	Έξοδα χρήσης	11.369.549	12.852.476	13.871.197	13,0%	7,9%	-	15.784.528	17.033.242
60	Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	4.891.429	5.488.836	5.978.133	12,2%	8,9%	10,6%	6.609.656	6.958.773
61	Αμοιβές αιρετών και τρίτων	397.468	413.153	429.770	3,9%	4%	4%	446.892	455.795
62	Παροχές τρίτων	719.217	811.281	844.036	12,8%	4%	8,4%	915.095	953.616
63	Φόροι - τέλη	12.835	14.061	16.771	9,6%	19,3%	14,4%	19.189	21.038
64	Λοιπά γενικά έξοδα	54.445	62.114	49.211	14,1%	-20,8%	-3,3%	54.132	45.000
65	Πληρωμές για την εξυπηρέτηση δημοσίας πίστης	393.233	543.527	565.852	38,2%	4,1%	21,2%	570.000	712.500
66	Δαπάνες προμήθειας αναλωσίμων	206.089	333.603	306.925	61,9%	-8%	26,9%	352.963	388.260
67	Πληρωμές - μεταβιβάσεις σε τρίτους	4.694.834	5.180.762	5.680.500	10,4%	9,6%	10%	6.816.600	7.498.260
68	Λοιπά έξοδα	0	5.139	0	-	-100%	-100%	0	0
7.	Επενδύσεις	2.471.682	2.312.068	1.289.294	-6,5%	-44,2%	-	4.028.741	3.522.364
71	Αγορές κτιρίων, προμήθειες παγίων	1.230.426	276.355	142.653	-77,5%	-48,4%	-63,0%	2.400.000	1.400.000
73	Έργα	1.160.366	1.979.389	1.127.672	70,6%	-43%	13,8%	1.578.741	2.052.364
74	Μελέτες, έρευνες και ειδικές δαπάνες	80.890	56.323	18.969	-30,4%	-66,3%	-48,3%	50.000	70.000
75	Τίτλοι πάγιας επένδυσης- συμμετοχές σε επιχειρήσεις	0	0	0	-	-	-	-	-
8.	Πληρωμές Π.Ο.Ε., αποδόσεις, προβλέψεις	2.392.173	3.057.028	2.726.475	27,8%	-10,8%	-	3.461.769	3.651.632
81.	Πληρωμές Π.Ο.Ε.	844.899	1.373.305	913.952	62,5%	-33,4%	14,5%	1.500.000	1.609.095
82.	Αποδόσεις	1.547.274	1.683.723	1.812.523	8,8%	7,6%	8,2%	1.961.769	2.042.537
Σύνολα		16.233.404	18.221.571	17.886.966	12,2%	-1,8%	-	23.275.038	24.207.239

ΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΑ ΕΣΟΔΑ		2005	2006	2007	Μεταβολή 06 / 05	Μεταβολή 07 / 06	Μέσος ρυθμός	Εκτίμηση 2009	Εκτίμηση 2010
0	Τακτικά έσοδα	11.575.697	12.381.883	13.439.757	7,0%	8,5%	-	14.691.506	15.382.377
1	Πρόσοδοι από ακίνητη περιουσία	416.417	456.431	446.846	9,6%	-2,1%	3,8%	513.873	539.567
2	Πρόσοδοι από κινητή περιουσία	33.095	60.899	75.628	84%	24,2%	54,1%	116.544	148.069
3	Έσοδα από ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα	3.207.404	3.232.307	3.162.018	0,8%	-2,2%	-0,7%	3.225.258	3.257.511
4	Έσοδα από λοιπά τέλη, δικαιώματα, παροχή υπηρεσιών	953.992	990.864	1.203.917	3,9%	21,5%	12,7%	1.356.614	1.442.646
5	Φόροι και εισφορές	278.377	288.055	292.241	3,5%	1,5%	2,5%	299.444	303.135
6	Έσοδα από επιχορηγήσεις	6.591.668	7.249.697	8.146.866	10%	12,4%	11,2%	8.798.615	9.290.413
7	Λοιπά τακτικά έσοδα	94.745	103.629	112.242	9,4%	8,3%	8,8%	122.169	127.571
1	Έκτακτα έσοδα	1.525.785	2.140.956	2.436.393	40,3%	13,8%	-	1.873.161	2.025.467
11	Έσοδα από την εκποίηση κινητής - ακίνητης περιουσίας	45.853	57.568	63.842	25,5%	10,9%	18,2%	75.476	82.354
12	Επιχορηγήσεις για κάλυψη λειτουργικών δαπανών	324.254	405.831	210.446	25,2%	-48,1%	-11,5%	186.259	175.555
13	Επιχορηγήσεις για επενδυτικές δαπάνες	1.006.325	1.536.712	2.027.513	52,7%	31,9%	42,3%	1.460.264	1.606.291
14	Δωρεές - κληρονομίες - κληροδοσίες	0	0	0	-	-	-	0	0
15	Προσαυξήσεις - πρόστιμα - παράβολα	100.319	115.517	116.715	15,2%	1,0%	8,1%	126.162	131.267
16	Λοιπά έκτακτα έσοδα	49.033	25.328	17.877	-48,3%	-29,4%	-38,9%	25.000	30.000
2	Έσοδα παρελθόντων οικονομικών ετών	234.127	1.147.011	1.180.059	390%	2,9%	-	1.735.546	1.640.407
21	Τακτικά έσοδα	228.847	830.093	853.961	262,7%	2,9%	132,8%	1.200.000	1.100.000
22	Έκτακτα έσοδα	5.280	316.918	326.099	5902,2%	2,9%	2953%	335.546	340.407

ΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΑ ΕΣΟΔΑ		2005	2006	2007	Μεταβολή 06 / 05	Μεταβολή 07 / 06	Μέσος ρυθμός	Εκτίμηση 2009	Εκτίμηση 2010
3	Εισπράξεις από δάνεια και απαιτήσεις από Π.Ο.Ε.	1.167.076	331.623	51.159	-71,6%	-84,6%	-	1.859.584	1.264.490
31	Εισπράξεις από δάνεια	1.127.324	295.804	0	-73,8%	-100%	-86,9%	1.800.000	1.200.000
32	Εισπρακτέα υπόλοιπα προηγούμενων οικονομικών ετών	39.751	35.819	51.159	-9,9%	42,8%	16,5%	59.584	64.490
4	Εισπράξεις υπέρ δημόσιου και τρίτων	1.615.827	1.734.710	1.926.711	7,4%	11,1%	-	2.131.477	2.247.652
41	Εισπράξεις υπέρ δημόσιου και τρίτων	1.547.934	1.710.047	1.911.312	10,5%	11,8%	11,1%	2.123.872	2.241.972
42	Επιστροφές χρημάτων	67.893	24.663	15.399	-63,7%	-37,6%	-50,6%	7.604	5.680
5	Χρηματικό υπόλοιπο	3.975.670	3.860.776	3.375.387	-2,9%	-12,6%	-	3.122.880	3.006.507
511	Χρηματικό υπόλοιπο από τακτικά έσοδα	293.903	204.278	210.558	-30,5%	3,1%	-13,7%	181.690	169.235
512	Χρηματικό υπόλοιπο από έκτακτα έσοδα	3.681.767	3.656.499	3.164.829	-0,7%	-13,4%	-7,1%	2.941.190	2.837.272
Σύνολα		20.094.181	21.596.958	22.409.466	7,5%	3,8%	-	24.955.164	25.093.434

5.2.3 Εκτίμηση εσόδων – πηγές χρηματοδότησης

Στον πίνακα που ακολουθεί έχουν συγκεντρωθεί αφενός μεν οι δαπάνες και οι φορείς χρηματοδότησης του Ε.Π., αφετέρου δε τα συμπληρωματικά έσοδα του Δήμου. Από τις εκτιμήσεις του πίνακα προκύπτει ότι η επιπλέον χρηματοδότηση του Δήμου είναι εξασφαλισμένη (το μερίδιο του δήμου για το 2008 είναι ήδη ενταγμένο στον αντίστοιχο προϋπολογισμό).

Δαπάνες – πηγές χρηματοδότησης		2008	2009	2010	Σύνολο
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ Ε.Π.		3.379.500	8.284.000	10.622.000	22.285.500
Επιμερισμός ανά πηγή χρηματοδότησης		3.379.500	8.284.000	10.622.000	22.285.500
A)	ΔΗΜΟΣ	2.207.500	5.834.000	6.522.000	14.563.500
B)	ΕΣΠΑ / ΚΠΣ ΑΛΛΟΙ / ΕΘΝ.	1.172.000	2.450.000	4.100.000	7.722.000
Συμπληρωματικά έσοδα Δήμου		2008	2009	2010	Σύνολο
1)	Αύγουστος 08 έναντι μεταφερομένων αρμοδιοτήτων : 110.000.000 (κατανομή Κ.Α.Π.), 140.000.000 (κατανομή ΣΑΤΑ)	465.007			465.007
		356.143			356.143
2)	Δεκέμβριος 2008, α' δόση παρακρατηθέντων (110.000.000)		465.007		465.007
3)	Ιανουάριος 2009, β' δόση παρακρατηθέντων (229.000.000)		968.059		968.059
4)	Ιανουάριος 2010, γ' δόση παρακρατηθέντων (229.000.000)			968.059	968.059
5)	Ιανουάριος 2009, 90% τέλη κυκλοφορίας (380.000.000)		1.606.387		1.606.387
6)	Ιανουάριος 2010, 90% τέλη κυκλοφορίας (380.000.000)			1.606.387	1.606.387
6)	Δάνεια		800.000	1.000.000	1.800.000
7)	Χρηματοδοτική μίσθωση		350.000	700.000	700.000
8)	ΘΗΣΕΑΣ		500.000	600.000	1.100.000
9)	Ανάλωση χρηματικού υπολοίπου		1.250.000	1.650.000	1.650.000
10)	Αύξηση ιδίων πόρων				
12)	ΣΔΙΤ				
Σύνολο		821.150	5.939.453	6.524.446	11.485.048

Οι παραδοχές των συμπληρωματικών εσόδων του Δήμου έχουν ως εξής :

1. Οι επιπλέον επιχορηγήσεις για μεταφερόμενες αρμοδιότητες προς τους Ο.Τ.Α. και η απόδοση των παρακρατηθέντων έχουν υπολογιστεί με βάση τη συμφωνία του Διοικητικού Συμβουλίου της ΚΕΔΚΕ με τους Υπουργούς ΟΙΚ.Ο. και Εσωτερικών. Το μερίδιο του Δήμου έχει προκύψει με βάση τα συστήματα κατανομής που εφαρμόστηκαν το 2007 για τους ΚΑΠ και τη ΣΑΤΑ.
2. Προβλέπονται λίγα έσοδα από δάνεια, γιατί με τα δάνεια του 2008 θα ανέβει η τιμή του δείκτη δανειακής επιβάρυνσης, η οποία τώρα κυμαίνεται σε χαμηλά επίπεδα.
3. Έχουν προβλεφθεί αγορές εξοπλισμού μέσω χρηματοδοτικής μίσθωσης, κυρίως των οχημάτων και μηχανημάτων που θα χρησιμοποιηθούν στην καθαριότητα.

4. Προβλέπεται μία μέτρια αύξηση των εσόδων από τον ΘΗΣΕΑ το 2009 και το 2010.
5. Προβλέπεται ανάλωση του χρηματικού υπολοίπου που κυμαίνεται σε υψηλά επίπεδα. Άλλωστε το μεγαλύτερο τμήμα του προέρχεται από ειδικευμένα έσοδα που πρέπει να κατευθυνθούν σε έργα και υποδομές.
6. Δεν προβλέπεται αύξηση ανταποδοτικών τελών και λοιπών τελών, δικαιωμάτων και εισφορών, πέραν αυτών που έχουν εκτιμηθεί στους προϋπολογισμούς του 2009 και 2010.
7. Δεν προβλέπονται έσοδα από ΣΔΙΤ, αν και είναι πιθανό να προκύψουν μετά το τέλος της διετίας, αφού θα έχουν ολοκληρωθεί οι σχετικές μελέτες που έχουν ενταχθεί στο ΘΗΣΕΑ.